

S B O R N Í K

HISTORICKÉHO KROUŽKU

ROČNÍK XXXV.

Redaktor

FR. H. ŽUNDÁLEK

V PRAZE 1934

O B S A H

XXXV. ROČNÍKU

SBORNÍKU HISTORICKÉHO KROUŽKU

Bohumír Červinka, Příspěvky k životopisu Jana z Jenštejna 1, 49.

P. Augustin Neumann, Z francouzských relací o českém povstání 31.

Frant. Václav Peřinka, Františkáni v Kroměříži 7, 72.

František Teplý, Starý popis hraničního panství Vimperka 26.

Vilém Vaníček, Matrika držkovská z r. 1651 ... 34, 114.

Literatura 46.

SBORNÍK HISTORICKÉHO KROUŽKU

ROČNÍK XXXV · 1934 · ČÍSLO 1

Bohumír Červinka:

Příspěvky k životopisu Jana z Jenštejna, třetího arcibiskupa pražského.

(Pokračování z minulého ročníku.)

II. Studie Jana z Jenštejna.

Podmínky, za nichž mladý Jan, narozený roku 1349¹ vyrůstal, byly neobyčejně příznivé. Jak jsme poznali při líčení rodinných poměrů Janových, byla tu znamenitá finanční situace, jež Pavlovi, otci Janovu, umožnila, aby své děti vychoval co nejlépe. Významné společenské postavení jeho, bohaté na přátelské styky s vynikajícími osobnostmi, dávalo pak naději, že jim bude moci zabezpečiti budoucnost, důstojnou slibných počátků jeho rodu. Veliká obliba, již se těšil u císaře Karla, jakož i okolnost, že Pavlův bratr, Jan Očko z Vlašimě, byl pražským arcibiskupem, tedy osobností velmi vlivnou, znamenaly jistě velmi mnoho, jak ještě ukážeme na jiném místě. Chtěl-li Pavel zabezpečiti svým dětem vynikající postavení, přicházela za tehdejších poměrů v úvahu v první řadě jistě kariéra hierarchická. V tomto případě mohla se vynikající církevní hodnost strýce dětí uplatniti co nejvydatněji. A tak vidíme, že Jan již jako hošík požívá důchodů, plynoucích mu z několika beneficí.

---

¹ Někteří historikové kladou narození Janovo do roku 1350. (A. Frind, Die Kirchengesch. Böhmens, III., Machatschek v Arch. f. d. sächs. Gesch. Neu Folge 6., Drewes, Die Hymnen Johans von Jenstein, 9; Loserth v Arch. f. osterr. Gesch., sv. LV., str. 274.) V „Libellus de fuga mundi“ (Höfler, Geschichtsschreiber d. Hus. Bewegung, II., 12—13), však praví Jan: „Tamen ego necdum plene XXVI. annorum.... ad ecclesiam fui Misnensem promotus“. Ježto biskupem míšeňským se stal r. 1375 (viz níže), připadá datum jeho narození o 26 let dříve, tedy na rok 1349.

Jak sám vyznává, měl jich v držení postupně sedm.² Tato okolnost sama o sobě by ovšem neměla takového významu pro podepření domněnky, že Jan byl již v útlém dětství určen k vysoké hierarchické kariéře. Vždyť v době tehdejší, kdy při obsazování beneficií namnoze více rozhodovaly důvody finanční a důvody politické, spojené se snahou zavděčiti se mocným tohoto světa, dostávaly se často v držení praebend i lidé, kteří pro nedostatek vzdělání netoužili po nějaké hierarchické kariéře v pravém slova smyslu, spokojující se s důchody, jež jim z beneficií plynuly. Úřady s praebendami spojené za ně spravovali náměstci.³ Janu z Jenštejna však se dostalo vzdělání, jakého by byl nepotřeboval, kdyby se byl chtěl státi prelátem podobného druhu. I zde se jistě uplatnil vliv strýce, o němž nelze předpokládati, že by se o svého synovce vůbec nestaral a nepřišel s ním do styku. Jan Očko byl mužem vzdělaným a sám Petrarka mu vyslovil svůj obdiv, tvrdě, že se mu zdá býti rozeným Athéňanem,⁴ což byla jistě největší pochvala, jakou bylo možno z úst Petrarkových slyšeti. Nelze ani vylučovati možnost, že i kancléř Jan ze Středy, o jehož důvěrných vztazích k domu Pavla z Jenštejna byla již učiněna zmínka, měl vliv na usměrnění Janovy výchovy hned v prvních jejích počátcích. V době pozdější lze ovšem vliv kancléřův na Jana sledovati zcela zřejmě, jak bude na příslušném místě uvedeno.

Učitelem Janovým v domě otcovském byl Odolerius Petrus Bonczo, muž velmi seriousní, jehož píle mohla býti jeho žáků vzorem. V té době studoval na fakultě artistické; později, již jako probošt u sv. Jiljí v Praze,⁵ věnoval se studiu práv v Boloni, kde též nabyt hodnosti mistrovské. Že Jan si ho velice vážil, vysvítá z jeho dopisu Bonczovi, v němž mu blahopřeje ke zmíněnému úspěchu, vzpomínaje s obdivem jeho příkladných vlastností.⁶

O učebné osnově, na jejímž základě nabýval Jan základních po-

² Höfler, I. c. 12.

³ Srv. V. Novotný, Nábož. hnutí čes. ve XIV. a XV. stol., 9 a 40.

⁴ Ibidem 17.

⁵ Monum. vatic. IV., v opisu dra K. Stloukala v arch. mus. list 23.

⁶ „Vidi... qualiter noctem quandoque in oīem ex assiduitate tui studii vertisti, et nunc auribus nostris dulciter extat esse relatam, qualiter magistrali debeas apice sublimari, unde gaudiorum consolaciones ex intimis cordis visceribus prosiliunt, cum magistri mei, a quo puericie evolutus fueram elementis, dignā laurea video frontem decorari...“ (Arch. f. öster. Gesch. LV., str. 388, č. 69.).

znatků, se nám, bohužel, nezachovaly zprávy žádné. Že však nabyt doma vzdělání většího, než bylo v té době třeba průměrnému kandidátu stavu duchovního, jemuž kromě základních tří úkonů umění literního stačilo znáti obstojně jazyk latinský a zpěv, obvyklé to podmínky pro přijetí do stavu duchovního,⁷ tomu nasvědčuje zmínka Janova v jeho autobiografii, že se již tehda věnoval studiu sedmera svobodných umění.⁸

Osvojiv si — patrně pod Bonczovým vedením — znalost zmíněných disciplin, dal se Jan zapsati na universitu pražskou. Odtud odchází do Italie a studuje na universitě padovské a bolognské.⁹ V té době navázal přátelské styky s mnohými vynikajícími osobnostmi, s nimiž si později dopisoval a na něž se v těžkých chvílích obracel se žádostí o pomoc. Byl to zejména mistr Mikuláš z Padovy, k němuž byl poután zvláštní přichylností a vděčností, již dal průchod v jednom ze svých dopisů, v němž tohoto svého učitele prosí o zaslání listů faraonových,¹⁰ dále slovučný právník Jan z Ligrana, profesor na universitě bolognské, jehož nazývá „specialissimus amicus meus“,¹¹ bolognský kardinál Caraffa¹² a spisovatel Antonín Neapolský. I s tímto byl ve velmi důvěrném poměru, jak lze souditi z dopisu, v němž mu děkuje za traktát „De amicitia“, který mu byl Antonínem poslán. V tomto děkovném dopise nazývá ho Jan „socius et amicus carissimus“.¹³ Též arcijáhen gaetský byl jeho přítelem.¹⁴

Z Italie odešel Jan do Francie, aby tu pokračoval ve studiích na universitě montPELLIERSKÉ. Z jeho vlastních slov se dovídáme, že zde trpěl velikými vedry¹⁵ a že dokonce i těžce onemocněl.¹⁶ Pozdravil se však velmi rychle, když na radu lékaře vypil osm číší silného vína. Pobyt v Montpellieru na něj tedy asi nepůsobil právě příznivým dojmem; nečiní o tom alespoň nikde zmínky. Hned na po-

---

⁷ Srv. Tomek. Děj. m. P., III., (1875) 263—264.

⁸ Höfler, I. c. 12.

⁹ ibidem.

¹⁰ Arch. f. öster. Gesch. LV., Cod. epist. des Erzbischofs von Prag, Johann von Jenzenstein, Wien, 1877, č. 56.

¹² Ibidem, 395.

¹¹ Arch. f. öster. Gesch., LV., 396.

¹³ Ibidem, 387 ep. 67.

¹⁴ Ibidem, 373, č. 148.

¹⁵ Ibidem, 348, č. 64.

¹⁶ G. Vielhaber, Der Libellus de bono mortis des Erzbischofs Johann von Jenstein (Festschrift d. Ver. f. Gesch. d. D. i. B., 1902, 161).

čátku roku 1373 (1. února) se s ním shledáváme v Paříži, a to právě ve chvíli, když si vypůjčuje 500 zlatých váhy české a uher-
ské od urozeného Rassequina de M..., štítonoše krále francouz-
ského. V té době bydlel v ulici sv. Klimenta, v domě nějakého
doktora medicíny, a studoval na právnické fakultě.¹⁷

Jak mohutným dojmem na něj působila Paříž, dovídáme se z lis-
tu, zaslanému Janem jeho příteli, Benešovi z Horšova.¹⁸ Jan zde
projevuje své nadšení nad bohatstvím všech těch skvělých věcí,
jež prý by byly s to dodati mladistvého lesku i mdlým očím star-
ce, obdivuje hojnost rozmanitých lahůdek a všech možných jiných
prostředků k dosažení veselé mysli, hlavní zájem však projevuje o
bohatství vědeckého ducha pařížského, opěvuje vynikající mistry
jednotlivých disciplín, kteří prý jsou světu nemění ozdobou než
hvězdy na obloze. Zejména sedmi svobodným uměním věnuje ve-
likou pozornost a vykládá o nich postupně, všímaje si zejména
m u s i k y. Při této příležitosti srovnává hudbu s aritmetikou a vy-
slovuje názor, že je nutno hudbu aritmetice podřaditi, ježto ona
zabývá se poměry aritmetickými i harmonickými, kdežto tato jen
harmonickými. Vykládá též o tónu, který prý je buď dissonus,
nebo semisonus, nebo falsetum, a obdivuje Pařížany pro jejich
dovednost v hudbě mensurované. Velký počet Pařížanů umí prý
zpívati „secundum gravitatem numerorum et menuraciones accen-
tuum“. Jest zajímavé, že Jan věnuje tak velikou pozornost právě
předmětům fakulty artistické, kdežto o právnické fakultě, na níž
sám studoval, zmiňuje se jen zcela zběžně. Věc tu lze vysvětliti
tím, že zájem o sedmero svobodných umění byl u Jana již velmi sta-
rého data, neboť, jak dotčeno, již v domě otcovském se jimi obí-
ral a netajil se nikdy s obdivem vůči osobnostem, jež v těchto
oborech vynikaly, jak je zřejmo z jeho listů, adresovaných „ma-
gistro Nicolao artiste Pragensi“.¹⁹

Co se jeho speciálního zájmu o hudbu týče, ten se projevil skla-
datelskou činností Jana z Jenštejna, o níž bude promluveno v jiné
souvislosti. Není vyloučeno, že vedle práv studoval Jan v Paříži

---

¹⁷ Dlužní list, v němž jsou tyto údaje obsaženy, otiskl Ferd. Tadra, v ČČM., 1880, 361. Mezi svědky jmenuje se též Vojtěch Rankův „in artí-
bus et sacra pagina magister ac Pragensis ecclesie scholasticus“.

¹⁸ Arch. f. öster. Gesch. LV., str. 385, č. 65. — Srv. Nejedlý, Děj. před-
husit. zpěvu, Praha, 1904, str. 136.

¹⁹ Arch. f. öster. Gesch., LV., str. 394, č. 73.

i na fakultě artistické. Obsah zmíněného dopisu by této možnosti nasvědčoval. Ježto se Jan v Paříži zdržel téměř dva roky,²⁰ měl ostatně možnost, aby obě fakulty vystřídal.

Podobně jako kdysi v Itálii, tak i v Paříži pohyboval se Jan v nejvybranější společnosti. Zajisté hrál tu důležitou úlohu vznešený původ Janův ve spojení s významným postavením jeho otce na dvoře císaře Karla IV. Jan se stýkal dokonce i se samým králem francouzským, který, jak se zdá, byl mu značně nakloněn. Lze tak alespoň souditi z Janových vlastních slov, že prý mohl velmi lehko dosáhnouti mistrovské hodnosti na pařížské universitě, ježto sám král francouzský si toho přál; Jan však prý po ní netoužil a odepřel ucházeti se o ni.²¹

Z Čechů žil Jan v přátelském styku s Vojtěchem Rankovým z Ježova, mistrem svobodných umění a theologie. Mistr Vojtěch, v té době scholastik pražského kostela, byl v tu v jakémisi dobrovolném vyhnanství.

V Praze se stal totiž na nějaký čas nemožným pro aféru, do níž se zapletl, obviniv roku 1371 Jindřicha z Oyty z bludů. V této nemilé situaci hledal útočiště na své zamilované pařížské universitě, na níž byl kdysi dosáhl akademického gradu, a na níž i působil jako profesor a člen koleje Sorbonny až do doby, kdy se stal scholastikem kostela pražského.²² Jan se s ním v Paříži setkal hned na počátku r. 1373. Svědčí o tom dotčená již okolnost, že, když si Jan toho roku vypůjčil od Rassequina 500 zl., byl mu Vojtěch Rankův za svědka. V době, kdy se Vojtěch octl — patrně pro jistou nemilou aféru na pařížské universitě — v tísnivé situaci a trpěl i nedostatkem peněz, Jan z Jenštejna jej prý všemožně podporoval a koupil mu prý i nový šat, aby mohl vystupovati, jak se na mistra sluší.²³ Styk s tímto učeným mužem, jehož Toma ze Štítného nazval

---

²⁰ o tom sám Jan praví: „...qui Parisius novissime post alia studia redientes fere biennio stetimus...“ (Arch. f. öster. Gesch. LVII., str. 272.)

²¹ „...ac insuper ... notum est, qualiter inibi versati fuimus et si unquam acquirere aliquem gradum cinati sumus, cum poteramus, re vera namque rege Francie id volente facere renuimus.“ (J. z Jenšt. „contra Adalbertum“. Arch. f. öster. Gesch., LVII., str. 272.) Viz též pozn. č. 23.

²² Pomůckou V. Novotný, Náboženské hnutí české ve 14. a 15. stol., str. 134—137, Loserth, Der Magister Adalbertus Ranconis de Ericinio (Arch. f. öster. Gesch., LVII., str. 210—227).

²³ Srv. Novotný, l. c. 137. — Jan z Jenštejna sám praví o tom toto: „Qui eciam cum Parisius te invenissemus, precibus nostris rex prefatus inclinatus te in magistrum mandavit assumi, qui utique minime alias ma-

„mužem hrozného rozumu a odivné paměti“, byl Janovi jistě jen ku prospěchu. Mistr Vojtěch byl v Paříži až do roku 1374. Ke konci toho roku vrátil se zpět do Prahy.²⁴

V létě roku následujícího došlo k události, jež měla pro Jana dalekosáhlý význam. Dostalo se mu cti pro mladíka ještě ne zcela 26letého jistě neobyčejné: papež Řehoř XI. jmenoval jej biskupem míšeňským na místo v květnu zemřelého biskupa Konráda von Waldhausen.²⁵ Tím začíná nová kapitola v Janově životě. Dříve však, než se k ní obrátíme, všimněme si zajímavé otázky. Je to otázka, jak je třeba hodnotiti Janův život v době jeho studií.²⁶

Názory o této věci byly až dosud v podstatě dva. Je to předně názor vyslovený Tomkem, že Jan z Jenštejna byl tehdá velký svěťák, rozmařilý hejsek; mínění zcela opačného byl Loserth, jenž tvrdí, že Jan již v době svých studií byl zcela ovládán svými asketickými sklony. Podrobnější rozbor této věci bude podán ve zvláštní kapitole (IV.). Prozatím budiž řečeno jen tolik, že zrovna tak, jako oba názory nevyhovují, přijímáme-li jeden každý z nich bez výhrady, nelze upírati žádnému z nich jistého oprávnění. Zdá se skutečně, že bytost Jana z Jenštejna ukazovala v té době, zrovna tak jako v době nejbližze následující, jakýsi dvojitý rys, nejsouc ještě zcela ustálena. To je ostatně u 26letého mladíka zjev zcela vysvětlitelný.

---

gisterii fuisses gradu assecutus; ibi tibi de omnibus propriis sumptibus laute providimus, novis induviis nostro cum socio pro tua magisterii dignitate vestivimus...“ (J. z Jenš., *Contra Adalbertum A. Oe. G.*, LVII., str. 272—273.) Zprávu tuto nutno ovšem bráti s jistou rezervou, neboť pochází z doby, kdy již byl Jan z Jenštejna s Vojtěchem znepřátelen.

²⁴ O tom Loserth, v *A. Oe. G.* LVII., str. 221.

²⁵ O datu Janova ustanovení za biskupa míšeňského bude pojednáno v následující kapitole.

²⁶ O tom, jak se o svém ustanovení dověděl praví sám Jan: „Tamen ego necdum plene XXVI. annorum, nullo praevio labore vel merito per Gregorium papam XI. ad ecclesiam fui Mynensem promotus, me in scamno dormientem meridie nuncio excitante ut surgerem et nova recitantem ut audirem, quae dum percepissem jacens, fingensque me dormire (intra me tamen pensabam, quantos mihi deus jugiter augeret honores, quamquam nihilominus indignus et ingratus essem), attamen quia vanus excitanti nuncio improperare coepi dicens: quare me dormire non sinis? qui respondit: Domine, deo et hominibus es ingratus, nonne tibi solempnem Ecclesiam sine labore apparto, quam ut haberet alter, vasta orbis spatia laboriose peragraret, cui Ego rursus: num quid somnari illa? tacitus tamen considerans, deo in corde gratias referebam.“ (Höfler, l. c. str. 12—13.)

Do jaké míry se Jan přizpůsobil veselému životu pařížskému, tuto otázku zcela bezpečně odpovědět nelze. Tolik však je jisto, že vliv francouzské kultury na Jana byl velmi značný, jak v oboru vědy, tak v oboru umění. To je ostatně zcela přirozené a vysvětluje to zejména z horlivosti, s jakou se oddal studiu francouzské hudební teorie mensurální, na jejímž základě se stal s jedním z nejvýznamnějších průkopníků hudebního pokroku v Čechách.²⁷ (Pokrač.)

Frant. Václav Peřinka:

Františkáni v Kroměříži.

Kapitola z moravské monasteriologie.

Již v polovici XVI. století ozýval se v našich krajích ne jeden hlas, aby hřbitovy odkládaly se za město, poněvadž uvnitř měst jsou škodlivy zdraví. V Kroměříži došli toho názoru za velikého moru r. 1562. S počátku pochovávali všecky morem zemřelé na hřbitově farním, jenž byl okolo farního kostela Panny Marie, těsně vedle židovské uličky, uvnitř města. Hřbitov byl však malý a měšťtany záhy vyděsila vyhlídka, že všech morem zemřelých nemohou tam pochovati: nebude pro ně místa. Lekli se však ještě něčeho jiného. Před očima jim zatanulo nebezpečí pro budoucí časy, kdyby všecka mrtvá těla se měla pochovati ve městě, a uznali, že sám milý Pán Bůh ví, jak by obyvatelé a jiný všeliký lid ve městě bezpečně potom trvati mohl.

Vidíme tu první počátky obav před nedostatkem opatření hygienických. Měšťané se obávali, že by ještě po letech, až se budou hroby překopávati, mohlo nastati nové nebezpečí morové nákazy z hrobů osob zemřelých morem. Nebyly to ještě uvědomělé snahy po veřejném zdravotnictví, byl to jen velkooký strach ze smrti, ale jsou to přece již prvky péče o veřejnou hygienu, i když by dnes učený bakteriolog a zkoumatel mikroorganismů se usmál strachu, že bacily přežijí ještě i prach a popel v hrobě.

Měšťané měli za městskou zdí na právě oskolském dosti rozlehlé zahrady, ze kterých platili platy biskupovi jakožto vrchnosti. Mís-

---

²⁷ Tato věc bude vyložena v příslušné kapitole úplné biografie Jana z Jenštejna, již připravuji.

to bylo kostelu Panny Marie dosti blízko, a skoro ještě jako ve stínu kostelních zdí. Bylo tam, kde je nyní městský sirotčinec. I předstoupili měšťané před biskupa Marka Kuena prosíce, aby jim dovolil zříditi tam hřbitov, a zavázali se hned, že z místa toho budou platiti všecky dosavadní platy, jako by tam byly městské zahrady. Marek Kuen uznal jejich důvody a přivolil.

Jakož pak bývalo zvykem, že hřbitovy a kostelíky na nich bývaly zakládány ke cti nejsvětější Trojice, ba církev sama také nařizovala, aby při svěcení hřbitovů sloužila se mše svatá jako na slavnost svaté Trojice, také měšťané kroměřížští pamětlivi starého zvyku, posvětili hřbitov sv. Trojici. Svěcení se dalo v úterý po památce Všech svatých l. 1562 a slavnostní akt vykonal sám staříčkový biskup tak, aby hřbitov i kostelík, který se na něm měl postaviti, byly jako dcerami k farnímu kostelu Panny Marie na nebe vzaté, aby o službách božích, které by se potomně konaly v tom kostelíku, a o pohřbech těl mrtvých na krchově, vědomost se dává biskupovi samému nebo knězi faráři u Panny Marie. Poněvadž pak i Písmo ukazuje, že každý dělník hoden jest mzdy své, kdož by a když kolivěk tu se při tom kostelíku pochovával, bude tolikéž faráři, kaplanu a jinému žakovstvu i také od zvonění, jestliže by sobě u fary aneb u sv. Mauricí zvoniti dal, povinen tak platiti, jako by při faře pochován neb pohřben byl. Od toho kostelíka má klíče farář mívati, a kdyby se jemu příhodné vidělo, v něm posluhování činiti.

Biskup Marek Kuen vydal o tom listinu v sobotu po sv. Janě Křtiteli léta 1563. Listina byla na svoje doby jasná a zřetelná, nepřipouštějíc jiného výkladu, než že se za městskými hradbami zřizuje nový hřbitov podřízený ve všem faráři od Panny Marie. V listině nikde se nedí, že staré krchovy při kolegiátním kostele sv. Mauricí a při kostele farním se ruší a že by se na nich už nemělo pochovávat. Také skutečně zřízením hřbitova u sv. Trojice nebyly staré zrušeny, ale v letech nezamořených pochovávalo se na nich dále. Byly rodiny ve městě, které měly zakoupená místa u jednoho nebo druhého kostela, kde už leželi jejich předkové a přátelé krevní, od nichž nechtěli se ani po smrti odloučiti. Takoví dávali se dále pohřbovati ve městě.¹

---

¹ Arcib. archiv krom. Kop. N pg. 312.

Kaple byla skutečně zbudována nákladem měšťanů r. 1573. Hned v prvním roce dostalo se jí nadáním biskupského úředníka Cypriana Korrekciho z Hadovce, osoby šlechtické, ročního platu z Modřic a Šlapanic, který Korrekci koupil za 500 zl. mor. Kdyby kostelík zanikl, měl roční plat slušeti k oltáři sv. Michala v kostelíku sv. Michala. Vrchní dozor přikázán městské radě kroměřížské.²

V letech nezamořených pochovávalo se na hřbitově méně, ale morová léta opakovala se dosti často. Roku 1584 ohlásil se mor v Kroměříži znova, ale úmrtí byla jen sporadická. O velikém moru l. 1585 za dlouhou dobu vypravovalo se jako o strašlivé metle boží, seslané na lidi pro jejich veliké a Bohu nemilé hříchy a vejestupnosti. Mor začal někdy koncem července, kdy onemocněl naň prvý Kroměřížan, a potrvál za mnoho neděl. Biskup Stanislav Pavlovský ujel z hrůzy před ním na svůj zámek Hukvaldy, kde pobýval tuším ještě v polovici měsíce listopadu, ježto tam bylo povětří zdravé a nenakažené. Odtud odejel koncem listopadu na zámek Mírov, ale do Kroměříže si snad ještě netroufal. Mor zachvátil mnoho lidí, také farář od Panny Marie zemřel. Ale i jinde na Moravě bylo nedobře, neboť biskup Pavlovský si stěžuje, že v těchto na kněžstvo dobré katolické tak nedostatečných letech rázem mor zhubil osm farářův, za něž není zatím náhrady.

Roku 1597 objevil se mor na Moravě znova. Vypukl v Brně a v některých jiných městech královských. Také v Kroměříži jej pocítili: byl do města zavlečen. K bohatému měšťánovi Symforianovi Šrámkovi přišla tchyně — neví se, odkud přijela — a zemřela hned po příjezdu za podezřelých příznaků nákazy povětřím morovým.³

Přišla však doba, kdy kostelík sv. Trojice na hřbitově přišel vhod samému biskupovi. Stalo se to r. 1606, kdy olomoucký biskup, kardinál František Dietrichštejn, uvedl do města františkány a založil pro ně klášter.⁴

Data založení neznáme, zakládací listina se nezachovala ani v archíváliích františkánských, ani na arcibiskupství. Snad erekční li-

---

² Arcib. arch. krom. F. II. a 18. Listina nadační je datována ve Vídni ve středu po sv. Medardovi, t. j. 10. června. Org. český perg.

³ Kop. 34 fol. 207.

⁴ Někteří se domnívají, že první františkáni přišli do města již za Pavlovského r. 1582. Ale v bohatých archíváliích arcibiskupských z doby Pavlovského není o nich ničeho, nanejmeně v jeho kopiáři z r. 1582.

stiny v právním významu ani nebylo. Okolnosti však shodují se s udáním pamětních knih františkánských, že r. 1606 uvedl Dietrich-štejn několik mnichů do města a vykázal jim kostelík špitální sv. Jana Křt. a snad za byt bývalý špitál johanitský. Místo bylo však františkánům dosti nepohodlné. Stěžovali si, že je málo prostorné, bahnivé, blátivé, vlhké, zhubřelé.⁵ Kardinál sám považoval je asi také jen za útulek dočasný, jelikož nadal klášter pro 7 mnichů, pro které při kostelíku svatojanském nebylo dosti místa. Již ke dni 12. prosince r. 1606 dovídáme se, že františkáni dostávali z vrchnostenského důchodu obilí (neudává se, kolik) masa 1058 liber, slepic kopy, vajec 10 kop, kaprů šest a půl kopy.⁶ Kolem r. 1618 byl jim deputát upraven takto: Na koření a jiné potřeby kuchyňské hotově 27 zl. každého čtvrt roku, čili 108 zl. za rok, za německá kázání v kostele sv. Mořice ročně 20 zl., na ryby za dobu od sv. Jiří do všech svatých na dny postu a ujmy 9 zl., na maso týdně 1 zl. 22½ kr. In natura dostávali ročně 6 kop kaprů, 4 bečky vína po 10 vědrech, 30 beček piva po 4 vědrech, 3 krmné vepře, 100 mázů přepouštěného másla, 24 spísků soli, týdně měřici rži, ročně 4 měrice pšeničné mouky, různé zeleniny 4 měrice, 108 liber loje na svíce, 52 mázů oleje do lamp a týdně 4 sáhy dřeva.⁷

V říjnu r. 1610 vyhlédl kardinál pro mnichy nové místo, příhodnější. Bylo u městského hřbitova, při kostelíku sv. Trojice na právě oskolském. Ale tu bylo nejprve jednati s měšťany, protože místo to nebylo biskupské, ale vlastní městské. Město mělo těsně u hřbitova dvorek, totiž hospodářské budovy a snad byt pro šafáře, který dohlížel na obecní polnosti. Biskup pomýšlel, že dvoreček přestaví na klášter, kdežto kostela nebude třeba celého stavěti, přikáže-li se mnichům kostelík hřbitovní. Jednal o tom počátkem října r. 1610 s primátorem Janem Pálínkem, který svolal celou obec na večer dne 18. října a jednal s ní, aby se naplnila vůle kardinálova.

---

⁵ Locus ille tum propter sui angustiam, tum propter loci lutosi humidam caenositatem rationesque praegnantas alias pro religiosorum nostrorum incolatu valde est incommodus. Protocolum Francisc. I. pg. 3—5 v kapitole nadepsané „Origo conventus“. Protokol ten chová se v arcib. arch. krom. Protokol II., který se s tímto navzájem doplňuje, je v zemském arch. v Brně ve sbírce Cerroniho II. č. 258. Opisy Protoc. I. jsou také ve Františkánském archivě v Dačicích a v provinciálním archivě františkánském u Panny Marie Sněžné v Praze.

⁶ Z. a. v Brně Bočkova sbírka č. 8762.

⁷ Protoc. I. pg. 23 sq.

Obec se snesla, že se má vyhověti, čili že se kardinálovi dává a pouští kostelík s krchovem, dvorem a obecními stodolami, tak že se hřbitov i kostelík trhají od kostela farního, k němuž měly náležeti jako dcera k matce podle listu biskupa Marka z r. 1563. Biskup však měl se zavázati reversem, poněvadž při farním kostele není místa a prostranství na pochovávání těl mrtvých, že nedá obci na krchov jiné pohodlné místo a koupí dvůr, ale také se zaváže, kdyby františkáni z města odešli, že kostelík sv. Trojice bude zase připojen ke kostelu farnímu. Zdá se sice, že měšťané dosti těžce odhodlali takto přivoliti, protože mnozí z jich předků a příbuzných vedli veliký náklad na stavení kostelíka, také na záduší bylo sebráno mezi měšťanstvem a poručeno z odkazův dosti peněz z měšcův měšťanských, ale přece zplnomocnili městskou radu, že transakci tu může vykonati.⁸ Kostelík se tou dobou právě nákladem zámožnějších měšťanů přestavoval, práce nebyla ještě ani v listopadu 1611 skončena: proto si snadno vysvětlíme, že širší obec poukazovala ve svém svolení na to, že složila naň z vlastních měšců mnoho peněz.

V hřbitovní kapli byl starodávný obraz nejsvětější Trojice, proslulý prý již před založením kláštera některými zázraky. Nevíme, či byly k němu pouti už před františkány, anebo či teprve františkáni se přičinili o to, aby se do Kroměříže putovalo. Ale kardinál už dne 22. listopadu 1611 udělil kostelíku plnomocné odpustky pro všechny kajícíky, kteří na den posvěcení opravené stavby přijdou do kostela, vyzpovídají se a budou přijímati a pomodlí se za spojení katolických knížat, za vymýcení kacířů a za rozšíření církve katolické. Těm, kdož navštíví kostelík v pěti následujících letech o slavnosti sv. Trojice od prvních nešpor až k druhým do západu slunce a pomodlí se na týž úmysl, udílejí se odpustky 10 let a tolikéž kvadragen. Všem pak, kdož po uplynutí tohoto pětiletí budou putovati ke kostelíku o slavnosti sv. Trojice, udílejí se odpustky sto dní.⁹

Mniši zůstávali nadále při kostelíku sv. Jana, protože obecní dvůr bylo nutno úplně přestavěti, aby se hodil za klášter. Až do prosince 1611 žili františkáni pod přímým vlivem biskupským, řídíce se sice svou řeholí, ale nemajíce vlastních představených. Teprve

---

⁸ Plná moc vší obce daná dne 19. října 1610 i odpověď městské rady z téhož dne kardinálovi jsou ve volných aktech arcib. archivu.

⁹ Koncept v arcib. arch. Spiritualia.

6. prosince l. 1611 na řádové kapitule konané v Brně za kardinálova předsednictví ustanoven pro kroměřížský konvent první kvardián v osobě Martina Vernantia. Španěl Berez byl ustanoven vikářem a čtvrtým definitivem provinciálním, Martin Hagen německým kazatelem u sv. Mořice, Alfons Salinas prvním apoštolským syndikem a spirituálem.¹⁰

Počátkem r. 1612 byl mír v klášteře porušen. P. František Berez střetl se s kvardiánem, kterého vinil z nestrídmosti. Kardinál napsal o tom dne 6. února 1612 provinciálovi do Jindřichova Hradce, pochválil sice kvardiána, že je o něm v městě pověst nejlepší a že dosud nikdo o něm nemohl říci nic špatného, ale přece pohrozil, že by věděl, kam jinam na zvelebení služby boží obrátí deputát, kterého se dostává mnichům z panství. Zdá se, že proti kvardiánovi postavil se netoliko samojediný Berez, ale že získal na svou stranu také ostatní řeholníky. Všichni společně poslali na kvardiána stížnost provinciálovi. Kvardián hledal ochrany u kardinála, který tenkrát bytoval na svém zámku mikulovském. Ač byla krutá zima a kvardián zdraví nepevného, vypravil se přece do Mikulova, kde vše žaloval Dietrichštejnovi. Zatím však než zima polevila, aby kvardián mohl se vypraviti ke komisaři řádového generála, jak měl v úmyslu, došla jej obsilka provinciálova, aby se dostavil do Hradce Jindřichova a zodpovídal se z hříchů za vinu mu kladených. Kardinál se ho však ujal, nařídil mu, aby zatím sečkal na Vyškově, a sám dopsal provinciálovi list plný výčitek, že v tak kruté zimě volá kvardiána do Hradce, že bere před sebe věci bez vědomí kardinálova a že se ukvapuje, dav místa hned žalobě, věci ani bedlivěji neuváživ. Na konec mu sděluje, že již zákazal svému důchodu, aby františkánům nevydával deputátu. O celém sporu dopsal také dne 13. února komisaři řádového generála, P. Bonaventurovi Daumovi, nikoli aby hájil kvardiána, anebo bral jeho věc za svou, ale hlavně aby dal výrazu svému rozhořčení, že se takové věci berou před sebe bez jeho vědomí. Také mu ohlásil, že odňal konventu deputát, ale douškou k svému trpkému listu dodává, že jej prosil pronásledovaný kvardián, aby řád tím netrpěl; proto dovoluje dávat deputát ještě po osm dní, po jichž uplynutí se zařídí

---

¹⁰ V Protk. I. jmenuje se Sabinus, ale z kopiáře č. 39 vysvítá, že se jmenoval Salinas. Byl Španěl, biskupský rada a sekretář; kardinál ho užíval k tajným poselstvím. Prot. Franc. I. pg. 395.

podle toho, jak věc vyřídí provinciál. Konce sporu nevíme.¹¹ Ještě však nebylo v klášteře všech sedm mnichů, které kardinál nadal ze stolního statku kroměřížského. Vždyť dne 31. prosince l. 1613 napsal českomoravskému provinciálovi do Hradce Jindřichova,¹² že sice učinil fundaci pro sedm mnichů františkánů, která se také klášteru vydává, ale že v klášteře jsou zpravidla jen tři nebo čtyři mniši. Napomíná provinciála, aby dal do kláštera všech sedm fundovaných mnichů a také udržoval jich počet, sice by zmenšil deputát na míru potřebnou jen pro tolik řeholníků, kolik jich skutečně bude v klášteře. Doufá také, že provinciál vyhoví tomuto spravedlivému požadavku, protože právě této zimy, kdy není obavy, že by do kláštera nemohli mniši přijíti pro nějakou nákazu morovou, je možno snadně vyhověti.¹³

Roku 1613 byla již dokončena úprava hřbitovní kaple na klášterský kostelík, ale nedošlo na slavnostní svěcení, jak je měl na mysli kardinál. Kaple jen požehnána.¹⁴ Roku 1614 získal pro ni kardinál Dietrichštejn z Říma plnomocné odpustky pro všechny poutníky, kteří přijdou na den nejsvětější Trojice mezi prvními a druhými nešporami. Staral se ovšem také, aby o těchto poutích, které již dvakrát byly velmi četné, bylo dosti zpovědníkův a kazatelů, aby se mohlo již v předvečer neděle nejsvětější Trojice kázati a zpovídati česky a německy (*in utroque huius patriae idiomate*), vydal list zpovědníkům a kazatelům města Brna (dne 14. května 1614), kterým je zve na každoroční slavnosti a pouti do Kroměříže a sám se také zavazuje, že bude o pouti samé a o jejím bdění (*vigilii*) přítomen, aby mohl rozhřešovati ty, kterých nebudou moci rozhřešiti kněží sami pro biskupské rezerváty.¹⁵

Nevíme, kolik bylo potom v klášteře mnichů, ale soudíme, že nemnoho více než sedm, pro které byla původní dotace. Klášter byl by jich i při této fundaci vyživil více, protože kardinál nezaložil pro město Kroměříž nového hřbitova, ale ponechal dosavadní u

---

¹¹ Kop. 39 fol. 6v, 7v, 8v. Viz též Lechner, *Zur Geschichte des ehemaligen Franciskanerklosters in Kremsier*. Program něm. gymnasia krom. 1894/1895.

¹² Provinciálát nebyl tehdy ještě u Panny Marie Sněžné v Praze, než v Jindřichově Hradci.

¹³ Kop. 30 fol. 97v.

¹⁴ Svěcení vykonal světicí biskup olomoucký Jan Gobbar (tit. biskup Mogarský) teprve r. 1654, jak o tom ještě bude řeč.

¹⁵ Kop. 39 fol. 123.

sv. Trojice, takže mniši měli ne sice příjmy z pohřbů, které nadále bralo duchovenstvo farní, ale za to slušný příjem ze mší zádušních a z fundací za spásu duší zemřelých, které lidé umírající i příbuzní u sv. Trojice pochovaných dávali sloužiti a zakládati u klášterního kostelíka. Mimo to plynul dobrý důchod z poutí, na které přicházely poutní průvody až z německé části Moravy, a při kterých dostávalo se také klášteru jednak darů, jednak poplatků za mše svaté a za modlitby. Nemenší složkou klášterských příjmů byly almužny (kvesta), které sbírali bratří lajkové po velikém okrsku a až k Olomouci, Prostějovu, Vyškovu a Uh. Hradišti. O těch bude ještě řeč na svém místě.

Roku 1614 byl kvardiánem P. Václav Zaleski, rodilý Rusín, který se stal toho roku provinciálem. Po něm stal se kvardiánem P. František Storz, který po uplynulém tříletí byl ustanoven kvardiánem znova a řídil osudy klášterní ještě r. 1621. Za jeho správy dokončena stavba konventní budovy, což se stalo l. 1618, jak hlásal nápis nad bývalou klášterní fortanou.¹⁶ Již r. 1617 nastěhovali se františkáni do nového konventu ještě nehotového, ale slavnostní uvedení jich tam a odevzdávka domu vykonaly se teprve roku 1620.¹⁷

Budovu stavěl kardinál vlastním nákladem, přece však hledal pomoci, aby nemusil z vlastního měšce platiti stavby celé. Proto si vyžádal v Římě r. 1614 všeobecných odpuštěk pro poutníky, aby i tito dary a almužnami přispěli, ale snažil se hlavně z pokut poddanských, propadajících k panské ruce, získati příspěvku na stavbu. Dne 21. listopadu r. 1616 oznámil hejtmanovi a ouředníkům hukvaldskému, mírovskému a keleckému, že se uvolil darovati z pokut, které propadají do komory jeho, 1000 zl. na vystavění kláštera. Nařídil jim proto, aby provinilé zámožné osoby trestali peněžitou pokutou a peníze odváděli Vavřinci Zwetlerovi, biskupskému sekretáři.¹⁸ Skutečně také sám se přičiňoval; aby i městský soud kroměřížský uvaloval na provinilce pokuty peněžité na stavbu klášterní. Roku 1617 dva mladíci rytířští Pavel a Matyáš zamordovali v Kroměříži pekaře, služebníka kardinálova. Přátelé zabitého dali se slyšeti, že nebudou státi vražedníkům na hrdle.

---

¹⁶ Kam se poděl tento kámen, opatřený znakem kardinálovým, nevím.

¹⁷ Protoc. Francisc. I. pg. 6 sq.

¹⁸ Kop. ad anm. 1616 fol. 63.

Kardinál proto ohlásil kroměřížským, kdyby se vražedníci uvolili položit jistou sumu na vystavění kláštera u sv. Trojice, že je také k milosti nakloněn.¹⁹

Kdyžtě slavnostní uvedení františkánů k sv. Trojici stalo se roku 1620, jest mi ještě ukázati, že mohlo to býti jen v měsíci lednu toho roku, neboť v únoru nebyl již kardinál pánem panství a města.

Již r. 1619 moravští stavové odňali kardinálovi všechny statky, rodinné i biskupské, a vypověděli jej ze země, usnesše se, že biskupství olomoucké má býti zrušeno. Když pak král Frydrych Falcký přijímal dne 6. února r. 1620 v Brně na slavnostním sjezdě zemském holdování moravských stavův, bylo rozhodnuto i o statku kroměřížském: dne 7. února darovali stavové králi statky Mikulov a Kroměříž, Mikulov rodinný dietrichštejský a Kroměříž biskupský stolní či mensální, královně Alžbětě pak Chropyni, kterou kardinál koupil r. 1615. Darem tím měla býti králi nahrazena královská regalia biskupství olomouckého, které mělo zaniknouti. Jedinou podmínkou bylo, aby se z těchto statků platily nadále berně zemské, jako před tím.

Po bitvě bělohorské stalo se toto darování nicotným, statky byly biskupovi vráceny, a tím také klášteru příznivec, který r. 1613 platil mnichům františkánům i léky v jich chorobách, a jistě léčiti je dával svým lékařem.²⁰

Jest ještě otázka, s jakým úmyslem uvedl Dietrichštejn tento žebravý řád do města. Třeba františkáni ani tenkrát nebyli obranným řádem proti kacířům, přece kardinála nevedla jiná myšlenka, než posílení a upevnění v městě živel katolický. Jinak nemohli bychom si ani vysvětliti, proč za celých dvacet let, totiž v době 1598 až 1617 konaly se v městě misie jesuitské, proč za celou tu dobu kazatelny i zpovědnice kroměřížské byly obsazeny jesuity. Kardinál už r. 1613 ve své relaci k apoštolským prahům podal zprávu do Říma, že zamýšlí stavbu jesuitské residence v Kroměříži. V obdobné relaci r. 1617 o jesuitské residenci už nemluví, z čehož usuzujeme, že Dietrichštejn záhy od tohoto úmyslu upustil.²¹ Marně se ohlí-

---

¹⁹ Kop. ad anm. 1617 fol. 21.

²⁰ R: 1613 dal za léky pro mnichy františkány 7 zl. Účty kardinálova dvora z r. 1613 v arc. arch. krom.

²¹ Fr. Snopěk, Některé relace biskupa Stanislava Pavlovského a kardinála Dietrichštejna o diecesi olomoucké, ČMM. 1908 pg. 398.

žíme po příčinách, které jej od toho odvedly. Nezbyvá než souditi, že na útraty svých rodinných statků tak nechtěl učiniti a na útraty statků biskupských tak učiniti nemohl, protože pro biskupství byla velikým břemenem již jesuitská kolej olomoucká, založená biskupem Vilímem Prusinovským z Víckova r. 1567 a nadaná rovněž na útraty biskupského statku vyškovského Stanislavem Pavlovským. Kardinálovi žebravý řád jistě přišel laciněji, než jesuitská residence, která by byla zanedlouho znova útočila na biskupské důchody požadavkem, aby ji biskup rozšířil na kolej.

Základní kámen konventní budovy v Oskoli byl položen v květnu 1617.²² Nevíme, zdali jej posvětil sám Dietrichštejn, anebo koho na tento akt delegoval.

Konventní budova dosud stojí, sice již dosti změněna, neboť v ní bývala v polovici minulého století továrna na ocet (č. nyní 52, původně 48 v Oskoli), ale máme popis, jaký byl klášter r. 1620, kdy do něj byli františkáni uvedeni. Z města se vycházelo přes val a městský příkop ke klášternímu vchodu. Byla to fortna 9 střeviců (půldruhého sáhu) široká a vedle ní veliká brána, kterou se vcházelo na hřbitov, ale kterou také o poutích vcházela a vycházela procesí. S klášterem a hřbitovem sousedila klášterská zahrada, vedle stál klášter skoro čtvercového půdorysu, 21 sáhů dlouhá a 19 sáhů široká budova. Zahrada měla 60 sáhů délky a 46 šířky. V zahradě byla studně, ale při klášteře druhá pro konvent. V klášteře dormitoř a místnost pro knihovnu, slušná kuchyně a cely řeholníků. Před fortnou byly dřevěné sochy svatých v životní velikosti. Časem byly nahrazeny některé kamennými, jiné zase jen dřevěnými. O tom bude zmínka dále během vypravování klášterních dějin. Později byly při kostele vybudovány kaple sv. Kříže, sv. Antonína Pad. a sv. Františka.²³

Klášter a kostel nestál ještě dlouho, když již r. 1629 v sobotu po sv. Trojici byla kostelní věžka a střecha bouří a blesky porouchány. Ve městě však měl klášter již od svého vzniku dosti dobrodinců, takže úhony byly brzo napraveny. Klášter měl již r. 1630 nějaké

---

²² Dne 27. dubna 1617 táží se františkáni kardinála, nechce-li položit sám základního kamene, neboť klášter jest již vyměřen a základy vyhloubeny, také práce je zadána zednickému mistru. Arcb. arch. krom. volná akta — monastica.

²³ Protoc. I. pg. 7—10. S tím souhlasný popis má Severin Vrbčanský, Nucleus Minoriticus, Praha 1746, pg. 146—150.

hotové peníze, takže mohl půjčovati potřebným měšťanům na úroky; na hypotéky, čili jak se tenkrát říkalo, na widrkaufy.²⁴

Dne 26. června 1643 dobyl města Linhart Torstenson, při čemž celý Kroměříž lehl popelem. Protože Oskol, kde byl klášter, byla předměstská dědina, ležící mimo městské hradby, třeba těsně sousedíc s nimi, nebyla za obléhání poškozena a také při požáru města zachován byl klášter. Když Valaši, kteří ve službách švédských zúčastnili se obléhání města, překročili hradby a za nimi vevalili se do města Švédové, nastalo ve městě veliké vraždění. Měšťanstvo prchalo, pokud bylo možno branami a brankami vyváznouti, z města. Klášter františkánský na právě oskolském stál netknutý, jeho brána i fortna se otevřely a měšťané bezhlavě prchali na hřbitov, do kláštera i do kostela. Švédové rozběsnění požárem i vraždami v městě záhy vpadli i do kláštera. Do cesty postavili se jim mniši františkáni a prosili o milost uprchlíkům. Jeden ze spolubratrů poznal v důstojníku vedoucím Švédy svého známého, který snadno se dal pohnouti a zapověděl vojsku další vraždy a loupež.

Ačkoli Torstenson po sedm dní byl na spáleništi kroměřížském, přece nedovolil v ničem ublížiti ani kostelu sv. Trojice, ani klášteru, ba ani měšťanstvu do kláštera uprchlému.²⁵

Když r. 1694 byla kopána (vlastně hloubena již stávající) studně pro klášterskou kuchyni, byly nalezeny různé nádoby a drobné věci z cínu a mědi, vodou již rozhlodané, jistě za některého válečného nápadu pohozené do vody. Soudilo se o nich, že byly vrženy do studně za tohoto švédského vpádu.²⁶

---

²⁴ Peřinka, Ze starého Kroměříže, v Krom. 1910 str. 74.

²⁵ Pilarz et Morawetz, Historia Moraviae III., 224; Wolný, Kirchl. Topogr. II. 227; Jan Doležal, Kroměříž ke konci války třicetileté, ČMM. 1896, 100. Zdá se, že Torstenson byl žebavým mnichům dosti přátelsky nakloněn. V Kroměříži navštívil jej i současný kronikář, minorita P. Paulinus Začkovič s fratrem Steinerem, opatření jsouce průvodními listy Paikulovými, aby vymohli pro klášter minoritů v Olomouci úlevu válečných kontribucí 60 imperiálů, kterou požadoval Paikul. Torstenson přijal je velmi vlídně, pozval několikrát k sobě na oběd a ubytoval oba u katolických úředníků. Klášter minoritský osvobodil kontribuce a propouštěje oba vyjednavče velmi milostivě, pravil polo vážně, polo ironicky: „Je chytrák ten Paikul! Ví dobře, že jste žebaví mniši, a přece žádá pro vás kontribuci! Zůstaňte jen mírumilovní a nemíchejte se do věcí, které nejsou vašim povoláním.“ Při těch slovech odevzdal Začkovičovi list pro Paikula a vyprovodil oba minority z tábora, odporučiv se co nejlépe. Archiv für österreichische Geschichte, sv. 62 pg. 494. Začkovič to vypravuje velmi dojat a překvapen vlídností Torstensovou.

²⁶ Protoc. I. pg. 103. Ex liberalitate Celsissimi (principis, i. e. bisku-

Řádový dějepisec tvrdí, že i klášter byl vyloupen a že také františkáni opustili svůj klášter, do něhož se vrátili po několika málo týdnech.²⁷ Oboje tvrzení je možno spojit. Snad někteří mniši opustili klášter ještě před pádem města, a obávali se vrátiti, dokud bylo švédské vojsko na blízku. Ale klášter nebyl ani úplně opuštěn, ani úplně vypleněn.

Roku 1649 konala se v klášteře řádová kapitula za předsednictví provinciála Jiljího Polleina.²⁸

Františkáni od svého uvedení do města obstarávali německá kázání při kolegiálním kostele sv. Mořice. Posluchačů bývalo málo, protože ještě hodně dlouho po válce třicetileté bylo město skoro úplně české, ale klášter přece vždy musil míti německého kazatele a dostával za to z biskupských důchodů ročně 20 zl. Proti tomu nikdo nikdy nenamítal ničeho, ba když se jesuitům za jich kratičkého pobytu v Kroměříži nabízelo německé kazatelství u sv. Mořice, odmítli. Až r. 1650 přišel do města nový kaplan, se kterým měli františkáni o tato kázání srážku. Žalovali biskupské administraci (biskup Leopold Vilém Habsburský byl tenkrát místokrálem v Nizozemích). Dostalo se jim poučení, aby se v německých kázáních nedali mýlit, a kdyby novotný kaplan nedal jim pokoje, aby se obrátili na vrchního regenta biskupských statků, Reutra z Hornberka, v jehož rukou byla správa biskupských temporalii.²⁹

Začátkem června 1654 bylo vykonáno slavnostní svěcení konventního kostela nejsvětější Trojice. Vykonal je sufragán arciknížete Leopolda Viléma, olomoucký kanovník Jan Gobar, titulární biskup z Magary, jenž téhož dne udělil v kostele také svátost biřmování 75 konfirmantům.³⁰

---

pa) fuerat fons penes culinam a novo factus et calce eductus, in expositione lapidum inferius plane inventa sunt diversa vascula et utensilia multum ab aqua corrosa, ex stanno et cupro, quae forte tempore quodam incursionis et bellicoso collocata fuerant. Z toho usuzuje Lechner, Franzisk. pg. 18, že nádoby byly tam vhozeny za švédského vpádu 1. 1643. Jiného nepřátelského útoku na Kroměříž od r. 1643 do 1694 nebylo.

²⁷ Vrbčanský l. c.

²⁸ Protoc. I. 395.

²⁹ Protoc. I., 415.

³⁰ Datum se udává různě. Vrbčanský l. c. 147 praví, že kostel byl vysvěcen dne 1. července. Protokol. I. pg. 5, že kostel byl vysvěcen 5. června, ale pg. 395, že se tak stalo 1. června. Rovněž tak opisy protokolu chované v Dačicích a u Panny Marie Sněžné. R. 1654 bylo sv. Trojice v neděli 31. května, byl tedy pondělek po sv. Trojici 1. června. Bylo to tedy o poutních dnech kroměřížských františkánů. Jest pravdě

V kostele byly tenkrát tři oltáře, hlavní sv. Trojice se starodávným obrazem, který založil původ kroměřížských poutí, protože byl považován za zázračný, a dva vedlejší, sv. Štěpána prvomučedníka a Panny Marie. V hlavním oltáři byly ostatky sv. Ondřeje apoštola, sv. Mořice a sv. Vincence vyznavače, v druhém ostatky sv. Mořice, sv. Vincence a sv. Perpetue panny, v oltáři Panny Marie ostatky sv. Vavřince, sv. Jindřicha císaře a sv. Krescencie panny.

Současně s kostelem vysvětil sufragán také oltář v kapli sv. Kříže, která byla mimo kostel po pravé ruce vcházejícího. V ní byl oltář sv. Kříže a portatily mělo ostatky sv. Andriana mučedníka a společníků, sv. Mořice a sv. Venedarie panny.

Nad vchodem do kostela byl v kameni vyryt nápis:

Haec fabrefacta Sacrae Triados praenobilis aedes
structores ternos terminus unus habet.

Incipit antistes Paulowsky, finis at aedis
Francisco dandus Cremsiriisque viris.³¹

Až dosud františkáni podrobovali se starým zvyklostem, že totiž na hřbitově pohřební obřady vykonával kurátní klerus kroměřížský. Považovali to snad skutečně jen za starý zvyk, neznajíce právního podkladu, jak jsme jej vylíčili na prvních stránkách tohoto pojednání. Ale přišel kvardián, který nechtěl se podříditi. Roku 1653 stal se již po druhé kvardiánem P. Bernardin Götz. Do něj stěžuje si dne 9. června 1654 kroměřížský viceděkan Jakub Itali u olomoucké konsistoře. Dne 6. června pochovával nějakou paní. Pohřbu zúčastnilo se na tisíc lidí. Když došli s rakví k hrobu, napadl děkana kvardián Götz nadávkami, pohanami a křikem. Účastníci pohřbu strnuli, ale kvardián neměl ohledů na veřejné pohoršení, nýbrž odstrčil viceděkana od hrobu a sám vykonal pohřební obřad.

---

nejpodobnější, že svěcení vykonalo se v tento pondělek 1. června. Anniversarium consecrationis translatum est in primam dominicam post festum s. apostolorum Petri et Pauli. Protoc. I. krom. pg. 5. To asi svedlo Vrbčanského, majícího po ruce tenže pramen, kterého užíváme my, aby pokládal „1. Junii“ za chybu písařskou, neboť 1. červenec roku 1654 byl ve středu po sv. Petru a Pavlu.

³¹ To ovšem nemůže znamenati, že františkány uvedl do města Pavlovský, ale týká se jen kostela, při čemž ještě je historický omyl. Kaple byla původně zbudována nákladem měšťanů r. 1573, za biskupa Jana Grodeckého z Brodů. Nápis uvádí Pamětní kniha města Krom., založená r. 1660 fol. 137. (Městský arch. krom.)

Děkan neví, z jakých důvodů se toho kvardián dopustil: či chtěl tím prokázati něco oslavného mrtvé paní, či slavný pohřeb ještě zvětšiti? Vždyť hřbitov je obecní! Itali prosí ponížene, aby pátrům františkánům bylo zabráněno jednati takto nerozumně pyšně a aby byli udrženi v řádné klášterní kázni, pro sebe však žádá za veřejnou urážku vhodného a přiměřeného veřejného dostiučinění.³²

Zdá se, že tímto výstupem už starší spor vyvrcholil a dozrál k řešení. Aspoň odpověď kvardiánova na žalobu viceděkanovu dává tušiti, že spor už byl velmi zahořklý. Kvardián Götz jmenuje Italiho kroměřížským kaplanem, snad jemu na posměch, neboť nevědomosti nelze mu podkládati.³³ Kvardián popírá, že by byl vyvolal na hřbitově výstup s Italim: vůbec při tom nebyl. Protože nelze se domnívati, že farář ve svém podání lže, nutno pomýšleti na to, že tedy některý jiný kněz řádu fratrum minorum z kroměřížského konventu učinil tuto nepřístojnost. To ovšem Götz chytře zamlčuje. Ale kvardián jinak stojí na svém. Není pravda, že hřbitov je obecní: je františkánský, protože kardinál Dietrichštejn dal řádu klášter s celým jeho okolím a příslušenstvím, a tím je také hřbitov. Kurátní klerus nesmí si tedy činiti nijakého práva na pohřby u sv. Trojice, ale může mrtvé tělo nanejvýše doprovoditi k hřbitovní bráně a tam odevzdati pohřební průvod knězi řádovému. Tak mniši vždy pohřbívali a kurátní kněžstvo nikdy s nimi o tom nemělo výstupků. Hřbitov není obecní a měšťané mají toliko právo žádati po klášteře na něm pohřbu, jako kdokoli jiný, ale rozhodně nemají více práva. Obřad vykonává vždy mnich, vyjímaje, že by kvardián dovolil to ze zvláštní úcty některému cizímu prelátu. Mimo to paní, při jejímž pohřbu chtěl obřady vykonati Itali i na hřbitově, sama si určila hrob v kapli sv. Kříže, vystavěné na hřbitově a náležející klášteru. Je zvykem i právem, když biskup posvětil a svěcenou vodou pokropil kostel nebo kapli, vše, co posvětil a pokropil, považuje se půdou (fundus) kostela nebo kaple a těch, jejichž jest kostel nebo kaple. Kapli sv. Kříže však posvětil

---

³² Sbírká Cerroniho II. č., 258 fol. 7.

³³ Farář u Panny Marie měl býti vždy děkanem kolegiátní kapituly u sv. Mořice. Ale skoro po celé XVII. stol., když byl nedostatek katolického kněžstva a hlavně starších kněží, ustanovoval ordinariát a biskup (jako patron) vždy některého staršího už kaplana viceděkanem u Panny Marie. Ten měl všechna práva farářská, ale nebyl kanovníkem u sv. Mořice.

biskup, a proto jest klášterní, i kdyby hřbitov byl obecní: a paní měla pohřeb v kapli. Zde tedy sacellanus vpadl do vlastnických práv klášterních. Bylo-li z toho pohoršení, necht' ordinariát popřeje sluchu kroměřížským měšťanům (účastníkům pohřbu), a doslechne se komu toto pohoršení klade se za vinu.³⁴

Zdá se, že olomoucký kanovník Jan Eliáš de Castelle, tenkrát administrátor biskupství in saecularibus, sporu neurovnal. Roku 1657 vypukly nové třenice. Kvardiánem byl tenkrát P. Konstantin Dubský; kde byl Götz, zda v klášteře kroměřížském, nebo zda byl kvardiánem v některém jiném řádovém domě, nevíme. Byl-li v klášteře, nepochybovali bychom, že byl rádcem Dubského.

Zemřela dcera měšťanovi, jenž už před tím pochoval u sv. Trojice matku, manželku a dítě. Dal pro dcerku vykopati hrob a obstaral pohřeb u místoděkana, jakožto farního správce u Panny Marie. Děkan šel s mrtvým tělem na krchov, ale když pohřební průvod přišel k hrobu, shledal věc neuvěřitelnou: hrob byl z rozkazu kvardiána zaházen. Kněz nechal rakev a křížek u zaházeného hrobu a odešel. Kvardián dotazován, proč by se dopustil skutku nenábožného, odpověděl, že hřbitov náleží klášteru a že tedy bez kvardiána svolení nesmí se na něm nikdo pochovati.

Primátor měl hned po pohřbu úřední cestu do Olomouce, zastavil se u administrátora Castelleho a vyložil mu celou věc tvrdě, že hřbitov je obecní a že kvardián zasahuje do obecních práv. Castelle neviděl do věci, proto řekl primátorovi, aby svou stížnost podal písemně. Dne 22. prosince 1657 podala tedy městská rada Castellemu písemnou žalobu. Prý mnozí staří pamětníci dosvědčí, že se u sv. Trojice pochovávalo dávno před tím, než byl u kostelíka klášter, a že i po uvedení mnichů ke kostelíku měšťané užívali hřbitova po všecka léta klidně a bez překážky. Proto utíkají se k vrchnosti, aby naučila kvardiána v té věci zdrženlivosti.³⁵

De Castelle byl brzo hotov: sotva stížnost přečetl, poslal ji hned kvardiánovi nařizuje mu přísně, aby zanechal měšťany při jich starém právu, sice by administrátor byl přinucen zastaviti klášteru roční dotaci, které se mu dostalo podle erekční listiny kardinálovy z r. 1606 z biskupských statků.³⁶

Kvardián se proti tomu ohradil. Prý měšťané každý pohřeb v kláš-

---

³⁴ Cerr. sb. II. č. 258 pg. 10—15. — ³⁵ Cerr. sb. II. č. 258 fol. 16 sq.

³⁶ Ibid. pg. 18.

teře ohlašovali a prosili o povolení. Ať si jen vzpomenou, jaké spory o to mívali s kvardiány Schnetlarem, nebožtíkem Františkem Lvem, Ludvíkem Sartorellem, Bernardem Götzem a Františkem Begesem. Mají-li svědky lidi starožitné, jistě ti svědci bez kvardiánova povolení u sv. Trojice nepochovávali, leda za válečných dob švédských a za let morových. Je přece v městě hřbitov při farním kostele, kde mají měšťané právo pohřbovati své mrtvé, ale nemají toho práva u sv. Trojice. Jejich výmluva, že listiny shořely, je planá, protože o nějakém jejich privilegiu na pohřby na krchově mnišském není v klášteře ničeho vědomo, a zajisté takové výsady ani nebylo. Prý hřbitov není městský, ale náleží biskupovi. Kardinál r. 1618 povolil, aby se na krchově pochovávala mrtvá těla ze čtyř poddanských osad, ale o nějakém povolení pro kroměřížské měšťany není v listině o tom vydané ani řeči. Klášter je přece majetek biskupův a s ním jistě i hřbitov. Kvardiána nijak nezajímá, je-li krchov biskupský nebo městský, ale mělo by to zajímat administrátora, protože jakmile měšťanům se naň přiřkne vlastnické právo, bude ve svých právech zkrácen kníže-biskup.³⁷

Nevím, jak spor se skončil, protože v zachovaných domácích kronikách klášterních o tom není řeči. Ani farní archiv u Panny Marie, ač má dosti starých spisů, nepodal mi vysvětlení. Jisto jest, že františkáni neměli pravdy. Neznali událostí, které se sběhly za biskupa Marka Kuena, ale ani město už nemělo průkazných listin, jelikož r. 1643 při švédském vpádu shořel i městský archiv. Jest jen dvoje možno: buďto opravdu hájili jen práva biskupova a tím svého, tedy z pohnutek ušlechtilých vyvřelo jich podnikání, anebo družil se k nim i moment sobecký, boj o štólové poplatky. Snad v tom bylo z každého něco. Nezapomínejme však, že tu byla právní nejistota vzešlá asi z okolnosti, že kardinál nevydal řádné erekční listiny.³⁸

Klášter měl i svého varhaníka, který byl člověk světský. Roku 1658 ženíl se klášterský organista Šimon Johanides, ale dlouho se netěšil manželskému štěstí: zemřel 27. března 1665.³⁹

---

³⁷ Ibid. pg. 19.

³⁸ Uvidíme ještě několikrát, že ji františkáni nikdy nepředložili, ba ani jejího opisu, ačkoli jim to bylo několikrát uloženo. Anebo v ní nebylo řeči o hřbitově, protože Dietrichštejnovi nepřišlo ani na mysl, že by se někdy zapomnělo stavu, za jakého byli řeholníci uvedeni ke kostelíku. — ³⁹ Matricula copulatorum ad BMV. č. 2 ve farní úschově.

Klášterní zahrada byla jen z části obehnána zdí, z části jen plotem. Františkáni mívali někdy ze zahrady malou radost. Sázeli, pěstili, těšili se na zeleninu i na ovoce, ale plot přelézali chlapci městští i předměstští, ovoce otrhali, někdy i dospělí kradli ovoce a zeleninu, při čemž pošlapali záhony i sadbu. Zahrada byla jakoby otevřena. Dne 30. dubna 1659 tedy na jaře, kdy zdi bylo nejvíce potřeba, suplikovali u administrace, aby dala biskupským nákladem obehnati celou klášterní zahradu zdí.⁴⁰ Administrace ve své sesi dne 2. května t. r. uložila kroměřížskému hejtmanovi, aby postupně dal zahradu ohraditi zdí z nepálených cihel, pokud práci připustí ostatní hospodářské úkoly při dvorech, a zeď aby dal zomítati vápennou maltou. Ale ještě r. 1661 nebyla zeď vyvedena okolo celé zahrady, neboť ještě toho roku v máji žádal hejtman, aby mu administrace dovolila vydávati cihly z panství.⁴¹

Spory o hřbitov nebyly administrací ani vyřízeny, ani uloženy. Roku 1662 vypukly znova. Nechuti bylo dosti na obou stranách, vzájemných hořkostí s dostatek, aby otravovaly poměr mezi klerem řeholním a světským, mezi měšťany a mnichy, aby zataženy byly také nadřízené vrchnosti všech tří účastných stran. Měšťanstvo a farní duchovenstvo tvořili jednu frontu, mniši stáli proti oběma. Snad v červenci 1662 žádali františkáni svého provinciála, aby jim ukázal cestu k vítězství. Rádi prý by byli, aby už byl konec tahanicím. Provinciál poslal jich věc kvardiánovi do Olomouce, aby kroměřížským poradil. Domníval se snad, že olomoucký zná místní poměry a že bude moci poraditi. Skutečně také první bod rady olomouckého kvardiána byl velmi dobrý: dokažte archiváliemi, že hřbitov je náš! Další narády nemohly míti průkazné hodnoty: Ukažte, že kříž, který stojí u hřbitova směrem k městu, je hranicí, kam až sahá městská jurisdikce, neboť stavíce kříž nikoho jsme nežádali, aby k tomu přivolil, také jsme jej postavili bez jakéhokoli odporu. Kříž je důkazem, že místo od něj počínajíc jest klášterním majetkem. Ukazujte na to, že s druhé strany je veliká brána, kterou se přes hřbitov dováží dřevo do kláštera. Důkazem jest také na hřbitově vystavěná kaple pro nás a pro naše děti.⁴²

Kláster také učinil v tomto smyslu podání administraci biskup-

---

⁴⁰ Protoc. I. pg. 101.

⁴¹ Rathsprotokoll Castelleho v arc. arch. ad ann. 1661 sessio 4. Maji.

⁴² Cerr. sb. II. č. 258 pg. 27.

ství, jen opisu zakládací listiny nepředložil. Magistrát ohradil se 15. září 1662 proti tvrzením kvardiánovým. Hřbitov byl založen na obecním pozemku dávno dříve, než stál klášter, ježto hřbitov u kostela Panny Marie nedostačoval. Také hřbitovní kaple sv. Trojice byla ze základů zbudována městským nákladem za panování Stanislava Pavlovského.⁴³ Kardinál sice uvedl mnichy k této kapli, protože mu k tomu město přivolilo, salvo tamen jure coemeterii civitati reservato. Povolili k tomu pouze ze slušné oddanosti vrchnosti. Při sv. Trojici pochovávají nyní také biskupští poddaní z vesnic přifařených k Panně Marii, z Jarohněvic, Vařan, Štěchovic a Bylan. Odvolávali se kvardián, že před hřbitovem stojí kříž, mýlí se, že by kříž byl označením hranic, kam až sahá městská pravomoc. Kříž ten postavil před drahnými lety kterýsi kroměřížský měšťtín jen z nábožnosti. Není-li hřbitov majetkem města, nač je tedy město nuceno opravovat hřbitovní brány, kostnici, ohradní zdi a ostatní příslušenství na obecní útraty? Mniši mnoho tvrdí, ale ničeho nedokazují.⁴⁴

Trvalého konce zase nebylo. Mezi františkány a kurátním klérem bylo sice domluveno, že světský kněz dovede průvod jen po hřbitovní bránu, kde bude již čekati mnich, aby průvod převzal, doprovodil k hrobu a vykonal modlitby a výkrop u hrobu (nebo v kostele či v kapli, kde si rodina přála nebožtíka uložit), ale toto narovnání přestupovaly obě strany. Buď františkán čekal až na hřbitově a ne hned u brány, nebo mu kaplan u brány průvodu neodevzdal.

Dne 4. února 1673 měl býti v nepřítomnosti kvardiánově pohřb Anny Štemberkové. Průvod vedl kaplan Jan Karel Skop. U brány mnicha nebylo, proto šel kaplan s márami až na hřbitov, kde však u kaple sv. Trojice stál ve smutečném pluviále český kazatel františkánský P. Eustach Palma, chtěje převzít průvod. Ale kaplan mu ho neodevzdal. Řekl mu jen: „Odstup, beztoho to není vaše místo!“

Kvardián Arnošt Schaff a konvent žádali dne 11. února kněze sacellana Jana Karla Skopa, mistra svobodných umění, o dosti-

---

⁴³ V tom však městská rada byla také mýlena uschovanou tradicí, ježto nemohla se opřít o prameny archivní. Soudíme, že na jedné straně nedostatečnost erekčního dokumentu, na druhé sporné straně zkáza městského archivu velmi živily tento nechutný spor.

⁴⁴ Cerr. sb. II., 258 pg. 23.

učinění. Skop odpověděl: Palma čekal uprostřed hřbitova, Skop mu proto neodevzdal průvodu, že by konvent si činil pro příště nároky přijat průvod od světského kněze až uprostřed hřbitova. Ostatně nenapadl Palmu hrubě: za vinu mu kladená slova řekl, ale řekl je bez hněvu. Pro příště ať jen mnich čeká u brány a průvodu se mu dostane.⁴⁵

To byla snad jen epizoda, ale jí podobných bylo jistě více, třeba není každá zapsána. Příčinou byla právní nejistota plynoucí už z kolébky kláštera, jíž se nikomu nechtělo rozřešit. Nevíme sice, jak v biskupské kanceláři řešili jednotlivé žaloby, ale z tvrdošijnosti, s jakou se opakovaly, usuzujeme, že výsledek byl vždy týž: administrace napomenula obě strany, aby se svorně snášely. Biskupa v zemi nebylo a administrátoři ani za sedisvakance nepouštěli se rádi do věcí, které vyžadovaly zásadního řešení. Nyní však byl biskupem Karel z Lichtenštejna a Kastelkorna, a ten sídlil trvale v zemi, skoro stále na Kroměříži, jen o výročních svátcích v Olomouci. Věci spěly rychle ke konci, jakého se františkáni nena-
dáli.

Ukázalo se nad slunce jasněji, že páteří všech hořkostí jsou příjmy z pohřební štoly. Františkánům nešlo o vlastnické právo ke hřbitovu. Kvardián Konstantin Vogt podal biskupovi dne 14. března 1678 stížnost, že spory mezi mnichy a farním duchovenstvem jsou příčinou pohoršení. Lidé pochovávají své nebožtíky častěji u mni-
chů než na hřbitově u Panny Marie, Klášter má z pohřbů příjem, který uchází farářům. Také jsou spory o zádušní mše, neboť pozůstalí dávají raději sloužit mše a rekviem tam, kde tělo mrtvé odpočívá, čímž zase faráři uchází příjem. Kvardián prosí biskupa, aby rozhodl, kde mají mniši přijímat pohřební průvody: u brány nebo až na krchově?⁴⁶

Olomoucká konsistoř nařídila dne 22. června t. r. konventu, aby předložil opis své základní listiny z r. 1606, podle které se snad dá spor rozřešit. Šlo snad při tom stále ještě o vlastnické právo. Ale konvent listiny nepředložil: prý v ní není řeči, má-li hřbitov nále-
žeti obci nebo klášteru, než vypočítávají se v ní jen dávky, které má klášteru dávat kroměřížský statek. Na to nařídila konsistoř dne 11. července děkanovi u Panny Marie, aby na kvardiánovu stíž-

---

⁴⁵ Cerr. sb. II., 258 pg. 28.

⁴⁶ Cerr. sb. II., 258 pg. 31.

nost podal své vysvětlivky, chce prý spor spravedlivě skoncovati žádné straně neukřivdíc.

Děkan podává námitky dne 15. července, které dokládá některými příklady sporných věcí. Nedávno zemřel Kašpar šlechtic Šerc, osoba urozená. Byl sice zaopatřen, ale neurčil si, kde má býti pochován; měl tedy býti pohřben u Panny Marie na krchově farním. Ale mniši tak dlouho na děkana naléhali a dotírali, až pro zachování pokoje přivolil, aby Šerc byl pohřben u sv. Trojice. Jiný příklad: Zámložný měštěnin slíbil, že daruje arcibratrstvu u sv. Michala kalich.⁴⁷ Děkan se jej po čase dotazoval, co je s kalichem, ale ten zatím už na něm vyžebřali františkáni. Týž muž vypravoval děkanovi se slzami v očích, že mniši mají pramálo křesťanské lásky, neboť na hřbitově pochovávají jen zámožné, ale na chudáky ani se neohlédnou. *(Pokračování.)*

František Teplý, archivář.

Starý popis hraničního panství Vimperka.

V archivu třeboňském jest zajímavý soupis rožmberských panství z konce XVI. století. Nás zabaví nyní postátněný majetek vimperského dominia zejména místními názvy, jež bude třeba obnoviti. Proto staré registrum lejstro doslovně uveřejňuji.

Registra urbární jinak správní panství Vinterberského... sepsaná při času povejšení svatého Kříže l é t a 1 5 8 1 ... skrze mne písaře Šimona Netolického.*

P o t o k o v é p s t r u h o v í k témuž panství přináležející.

Potok nad Holečkovým mlejnem u jezu, dělí se se s páně Ezechielem Malovcem, dolejší pod jezem jest páně Malovcovi a nahoře nad jezem páně.

Item kterej se počíná pod Boubínem, ten teče pod Solnou Lhotou a skrze Hamry k městu. (Helmbach, česky Treštilka.)

---

⁴⁷ Nedaleko farního kostela Panny Marie na Koňském (nyní Riegrově) rynku stávala kaple sv. archanděla Michala, při níž bylo literátské bratrstvo, které patřilo k farnímu kostelu.

* Registra jsou spojena v knihu urbáře panství bechyňského a choustnického v archivu třeboňském. II. D. VII. 903 č. 4.

Item třetí potok začíná se pod vrchem Passaurem, ten vpadá do toho hořejšího a teče mimo město Vinterberg.

Item čtvrtěj potok slove Suchej, ten vypadá z vrchu od mezníků pana Jana (Václava) Malovce a vpadá do Vltavy.

Item pátej potok, začíná se na horských gruntech a vpadá skrze lesy pana Jana (Václava) Malovce pod vrch, jenž slove Pivnej hrnec a tu se počíná Vltava, jde až k mostu pod Vltavou a potom jest Jeho Milosti Pána starého (z Rožmberka) pod mostem.

Item šestej potok vypadá z Vltavic a ten jde do Vltavy.

Item sedmej potok, ten vypadá od hory Radový a jde k Kunžwardtu do rybníka.

Item vosmej potok začíná se pod vrchem, jenž slove Bolwau a ten teče do téhož rybníka. (Wolfanbach.)

Item devátej potok, jenž slove Bogenwasser, ten též teče do rybníka a od mezí německých teče.

Item desátej potok, jenž slove Černý, od mezí německých teče.

Jedenáctěj potok teče od hranic německých vod vrchu Velkýho Wonnyhovýho a vpadá do rybníka Kunzwardu z dýlí za půl míle.

Dvanáctěj potok slove Kněžskej, kterej se počíná od huti Šlemarovy pod Boubínem a teče pod dvůr Rennhof zdýlí za půl míle. (Gensauerbach.)

Le s o v é k témuž panství přináležející.

Item nejprve Haubecznej vrch, jdouce k Putkovu (Budkov*) na levou ruku stojí jeden mezník v potůčku, ten dělí tři strany: Od pana Strakonického, od Wendlovských, který pan Ezechiel (Malovec) v držení má, třetí Jeho Milosti Páně.

Item vrch slove Maletín, jest mezník u studnice vedle vsi Žiroe, ten mezník dělí od pana Strakonického.

Item třetí mezník v lese u cesty jdouce (silnicí od Vimperka) ke Zdíkovu vprostřed lesu též slove Maletín, ten též dělí od pana Strakonického.

Item čtvrtěj mezník ten vokazuje nebo dělí, na kterým jsou tři kříže od pana Strakonického z jedné strany na pravou ruku, od pana Jana Malovce též na pravou ruku a Jeho Milosti Páně na levou.

Od toho mezníku dali zprávu myslivci, rychtářové i hajní i Vlček

---

* Na vsi setkáme se s prastarým hradištěm.

Šváb že vrch jeden slove Puklov (Buckelstein nedaleko Pasek) a natom vrchu že jest veliká skála, ale mezníku že nevědí, jeli na něm čili nic, než toho zprávu dal pan Jan Malovec, že by ve deskách zemských ten vrch zapsán byl.

Vod toho vrchu Puklova že hřebeny jsou až k Rozvětí a zase od toho vrchu Rozvětí jde na vrch Pivnej hrnec (Biertopf nedaleko Seehaidu), na kterémžto vrchu jest velikej kámen nad potokem.

A od Pivnyho hrnce jde na vrch Stavu, na kterémž jest veliké bukoví a to jest od města do tří mil zdýli.

Od Stavu vrchu jde zase k Vltavicím, myslivci zprávu dávají, že nevědí, odkud mezníci jdou a že znamenité hory jsou až do Světlejch hor a všecko plaskonně** leží, ale mezníkův že žádných nevědí.

Vrch slove Studničnej a německy Pruneberg, který leží proti vrchu Wolwau.

Vrch Pernloch (Ssperloch), kudy soumaři přes něj jezdí a ženou. Item vrch Radová hora za zámek Kuzwartem.

Item vrch na Popeliních za Radovou horou strany Vltavic.

Vrch Holice proti srubu. (Scharttenberg?)

Vrch Maletín leží mezi vrchem Stavy a vrchem Vltavicí.

Vrch na Stožcích naproti Páně Janovým (Václavovým) k samému vrchu Pivnému hrnci.

Vrch Radvanovice nad stodolami.

Vrch na Borku.

Vrch za Lipkou slove Passawero. (Passauerberg?)

Vrch Vysokej nad koryty ležící, který slove na Českým Korytě.

Vrch Chlustov ležící mezi Žatonkou a Kunzwartem pod cestou soumarskou.

Vrch Pažení leží nad Vltavou a nad dvorem Žatonkou.

Vrch Boubín ležící nad Brdem a ten vrch se dotýká lesů i vrchů Jeho Milosti Pána staršího a nevědí, pokud mezníci jdou.

Pod vrchem Brdem dělí se lesy Jeho Milosti páně s poddanými pana Strakonického ze vsi Buku potokem, který až k Záblatí teče, na pravé ruce Jeho Milosti páně les, na levé straně pana Strakonického, a. dávají zprávu, že poddaní pana Strakonického potoku užívají, pokud jim grunty náležejí.

** Psáno plaskonnie, asi z plaský, plochý, něm. flach. Srovn. název vsi Plasná u Jindř. Hradce. Zde ve významu: kopčítý, krabatý.

Lesy u Svatého Vojtěcha nad Libotýní že cesta dělí mezi panem Zděnkem (Malovcem) Bělečským.

Les mezi Bukovským (ves Buk) pana Strakonického, dávají zprávu hajní, že jsou hranice a jeden mezník stojí vedle potůčku, na němž jest kříž, a takový les dělí od pana Budkovského z jedné strany jdou od Hoštic (pod Boubínem) na pravé ruce Bukovský, pana Strakonického, na levé ruce pana Mikuláše Zálesského ze vsi Kosma dělí stružka a ten kámen.

Les slove Hajnej jeda od Svatého Vojtěcha do města pod cestou, dají zprávu ze Lštíně, že jsou jim ukázali mezník, že dělí od Svatomářských poddaných pana Bernarta Hodějovského (na Lčovicích) též také i Štítkovských a od té zdi pod cestou, jak louka, že kámen jest nad bahnem ten že dělí Štítkovský jdouce od města na pravé straně až do Bukovských pana Strakonického.

Les pod Pravětínem slove Vejmělník a Hakná Hora, náleží Jeho Milosti pánu (z Rožmberka).

Les slove Boubeká Hora, ležící nad mlejnem dolejší, který se dělí s panem Vaňkem Malovcem, jakž mezníci ukazují.

Zámek V i n t e r b e r g h se vším k němu příslušenstvím.

Item štěpnice k témuž zámku hrazené čtyři.

Item chmelnice při témž zámku, na kteréž spotřebu chmele k pivovaru bývá.

Item P i v o v a r, v kterémž se do roka nejméně do 45 várek piva bílého činí, dává se sladu pšeničného na každou várku po 8 stryších, vystavuje se piva na čisto 12 $\frac{1}{2}$ věrtelů a 13tá dolívka, jeden každý věrtel po 2 kopách 20 groších počítajíc učiní za každou várku 29 kop 10 grošů.

A džberník piva bílého dává se pro hradekýho (purkrabího) a myslivce a řídké pivo čeládce do dvorův a mimo potřebu zámeční a dvorskou prodává se piva řídkého za 4 kopy nebo za 5 kop. Učiní do roka i s nákladem, neb se pšenice všeckny kupovati musejí, 1312 kop 40 grošů. A tak mimo náklad může se ten pivovar šacovati ročně 900 kop míšenských.

Při témž zámku jsou 2 vápenice, stržuje se za vápno do roka nejméně do 150 kop.

Těž jsou 2 cihelny, prodává se cihel 100 kop, může se jich do roka užítí, kdyby při obojím, vápenicích i cihelnách ouředníka pilnost byla.

Rybníci pstruhoví.

Rybníček slove Křesanov, do toho dáno pstruhů okolo 3 kop.

Rybníček kněžskej pod zámek, do toho dáno pstruhů 3 kopy.

Sádka pod zámek pstruhová, do kteréž dáno pstruhů 1 $\frac{1}{2}$ kopy.

Haltýře pod zámek neroubené 2.

Cisterna na zámku, kteréž jest pstruhů do 12 kop.

Mlejny k témuž panství přináležející jsou 3, zejména tyto: Hořejší, prostřední a dolejší, z kterých se Jeho Milosti každého týhodne platí na 2 kola po jednom strychu žita, učiní ročně kromě hodů vejročních na míru velikou 147 strychů. Z toho každého mlejna dává se každého týhodne vejmelného mouky po 5 čtvrtích, za kteréž by se zpeněžiti mohlo do 200 kop. Též mají Jeho Milosti každého $\frac{1}{4}$ léta v každém mlejně po jednom vepři vykrmiti, učiní do roka 12 vepřů, počítaje vepř po 4 kopách učiní 48 kop.

Dvůr Rennhof.

Může se každého roku z téhož dvora mlíčného a sejrův prodati za 150 kop. Při tom dvoře vsívá se na jednu stranu vozimu žita do 90 strychů, jeři tolikéž do 1 kopy strychů 30 strychů a pšenice též vseto 1 strych 1 čtvrt.

Krav dojných pro pastvy se přes léto toliko chová do 20. Volů se může do roka přes zimu vykrmovati i s kravami starejmi do 30 neb sen a píce dostatek jest, za kteréž učiní sumy do 500 kop.

Sviňského pohlaví může se chovati na mláta a pomeje z pivovaru do 50 kusů.

Telat se tolikéž mimo domácí potřebu uprodati může za 20 kop.

Husí, kačat, slepic, kapounů i kuřat může se v témž dvoře spotřebu chovati.

Koží se též z bitých ročně uprodati může za 25 kop míšenských.

Při témž dvoře volů tažných 8, koní 4.

Louky k témuž dvoru přináležející:

Item sad u zámku, v kterém se naklizuje sena vozy 2. V sadu vodnice vozy 3. Na louce štandlovský vozů 18. Na louce Fišerce vozů 11. Na louce Plechlovské vozů 5. Na louce Mikšovské vozů 4. Na louce Suchý vozů 3. Na prostředních provazích vozy 2. Na hořejších provazích vozy 4. Na malý louce vůz 1. Na louce pod Rennhovem vozů 4. Na louce u močidla vůz jeden. V sadu u Rennhova vozy 2. Na palouce vozy 3. Na Hrabické louce vozů 12. Na vobecní louce vozů 7. Na Kotreidl louce vozů 12. Na Brdě vozů 124.

Na Rodlarce vozů 7. U Sv. Vojtěcha vozů 12. Na Hojdech vozů 62. Suma sena k témuž dvoru svezeneho jest 298 vozů.

Votav se naklizuje na týchž lukách více i méně do roka přes 30 vozů.

D v ů r Ž a t o n k a.

Může se každého roku z téhož dvora másla a sýrův prodati za 200 kop.

Krav dojných může se přes léto přechovati, neb se na zimu do Rennhova dávají, do 80.

Dobytka jalového přes léto může se v témž dvoře v pastvách přechovati do 70.

Volů tažných se chová 12.

Slepíc, kačat, kuřat se k užitku spotřebu přechovati může.

Ozimu se vsívá při témž dvoře žita do 40 strychů, ovsu též do 1 kopy strychů.

Při témž dvoře se ročně sena naklizuje na všech lukách do 125 vozů.

Votav se též k témuž dvoru sklizuje for drahně.

Žita i ovsů může se ročně uprodati mimo domácí potřebu, zvláště když sem Jeho Milost dvorem býti neráčí, i s osepních ovsů do 400 kop.

D v ů r K u n Ź w a r t.

Při témž dvoře jest nemálo pastvišť a luk, na kterých se z napředpsaných dvorů dobytkové pásávají. Při témž dvoře jest veliký rybník na nemalej náklad dělanej, jest strženej.

Z francouzských relací o českém povstání.

(1618—1622.)

Z francouzských archivů podává P. Augustin Neumann, O. S. A.

(Část další.)

142.

Rada Lingsheim k francouzskému vyslanci.

Neodůvodněné zprávy o poselství Moravanů do Vídně. Francouzi pro císaře. Nové přípravy Bedřicha Falckého k válce. Podpora

*z Anglie. Přehnané zprávy ve Francii o pádu Prahy. Potrestání
vinníků.*

(Tamže, Ms. français 4122, fol. 41a.)

Monsieur,

Les vostres de 26/16 de decembre m'ont esté bien rendues. Les Moraviens tiennent bon encore, et on se trompe a Vienne qu'on y attend leur[s] deputéz. Aussi ne puis se croire que nostre roy aye requins le duc de Saxe pour s'entremettre a un accomodement.

Quant aux ambassadeurs de France et leur entremise, ilz se monstrent si partiaux pour Autriche, qu'on ne se peut fier en eux.

Le roy a desia bonnes forces encemble et a l'assemblée de Pressla les estats de Silesie ont renouvelés l'alliance entre les incorporer et la confederation avec Hongrie. Ilz ont accorde 800 mille florins pour maintenir la querre et vellent ordonner nouveaux chefs de guerre et regler mieux leur milice.

Monsieur Morton, secretaire du conseil d'estat, qui a esté autrefois agent icy, est en chemin pour venir icy de la part d'Angleterre, et apporte bonnes sommes d'argent en lettres de change. Ledit roy est resolu de defendre la Palatinat avec toutes ses forces.

Nostre roy doit veoir le roy de Hongrie en Moravie. La royne est a Custrin, en Brandebourg en bonne santé. — — —

On seme par tout en France tout plein de fausses relations de la prise de Prague et ceste victoire là Spinola met les grandes contributions sur les places qu'il a ocupé, et noz gens de guerre ne s'opposent pas a leur ravages, mais font de mesmes la ou ilz sont logèz.

On dit que Leopold[d] fait des grandes lévees en Alsace. Quand les nouvelles luy vindrent de la deffaite et prise de Prague, son confesseur, le Pere Henry a dit: „Loué soit Dieu, maintenant nous durons la paix.“ L'archiduc luy a respondu: „Non, Pere Henry, il faut encores chastier aussi ceux qui ont assisté a ceste rebellion.“

155.

Dumaurier ku králi Ludvíku XIII.

Fridrich je v Brunšviku a vyjednává s prot. knížaty. Odtud přijde do Haagu. Dánsko sotva pomůže Fridrichovi, angl. král ho nechce k sobě pustiti, obává se nevole lidu. Vyčerpánost Fridrichova.

Březen, 3, 1621, La Hage.
(Ms. frç. 15.959, fol. 42b-43a.)

Sire

...après que l'electeur palatin s'est retiré de Prague a Breslau, depuis a Kustrin en Brandebourg, et de la a Wolffenbuttél a Brun-

svich (sic), ou il est encor maintenant, il a recherché de s'aboucher avec le roy de Dannemark, et les ducs de Holstein, de Brunsvich (sic), de Lunebourg et de Mekle[n]burg, pour lequel effect ils ont convenu d'un lieu nomme Zeremberg a neuf lieues de Hambourg ou l'on assure qu'il sont maintenant assembléz; d'ou ledict electeur a pris resolution de s'en venir icy, auquel effect et pour s'y acheminer plus seurement, il a depesché courier exprès a monsieur le prince d'Orange pour l'en advertir, et le prier de luy pourvenir d'une bonne escorte. Laquelle fut hier resolue, et au mesme temps envoyé l'ordre a douze compagnie de cavalerie pour s'acheminer sous le commandement d'un capitaine nommé Starenbourg vers la comté de Ravensburg approchant du pays de Brunsvich pour la recevoir ledict electeur, et mesmes la princesse, sa femme, comme l'on assure affin de les accompagner en ce lieu. Et d'autant, Sire, que ie scay la qualité qu'il a prise de roy de Boheme ne luy avoir esté recogneue par vostre Maïesté, et que ce prince et princesse avrivans icy, ie ne leur doy rendre ny plus, my moins que ce qu'elle me prescira. J'ay creu ne devoir differer d'en envoyer querir son ordre que ie la supplie tres humblement me donner affin que selon mon devoir je le suive au pied de la lettre comme j'y suis obligé.

Je n'estime pas que le prince trouve grande ressource ny soustient a la ruyne de ses affaires en laditte assemblée,* appremant que le roy de Dannemark, qui a d'autres desseins en son esprit pour sa propre grandeur, ne sera pas pour s'engager fort avant autablissement des affaires dudict Sr. electeur, et d'ailleurs i'ay pres certain advis de bonne part que le roy de la grande Bretagne ne veut pas qu'il passe en Angleterre, non tant par deplaisir de le veoir en cette infortune, que pour l'apprehencion qu'il a que la presence de sa fille en ce calamiteux estat n'esmeust les affections de ses peuples de brop de compassion envers elle et d'indignation envers luy mesmes, cognoissaut que tout le desastre de cette affaire de Boheme n'est imputé par eux qu'au peu d'affection et de soin qu'il a temoigné de le prevenir tellement, Sire, que lisdictz prince et princesse pourront faire long sejour par deça, ou il voyent bien que cette venue leur sera onereuse en diverses façons, mais ayans poussé cet affaire si avant et la proximité dont Mr. le prince d'Orange luy attouche, estant si grande, il leur est impossible de s'en dedire. On dict qu'il est fort petitement accompagné, réduit a de tres grandes necessitez, cette entreprise luy ayant consumé tout ce qu'il a peu recouvrer sur son credit, et par l'assistance de ceux qui l'ont engagé en ce dessein. Lesquels en ont maintenant grand besoin pour eux mesmes.

Lesdites douze compagnie de cavalerie ne sont pas envoyées

---

* Heilbronn.

comme pour ledict convoy, mais pour escorter quelques troupes levées pour les princes de l'„Union“ d'Allemagne qui pour les aller joindre vont prendre leur chemin par le parp de Hessen, toutes-fois cela n'est que pour.

Inž. Vil. Vaníček:

Matrika držkovská z roku 1651.

(Pokračování z minulého ročníku.)

Jílové. Křty: 1. 1651, 21. ún. Kateřina (Jiří Bystrý, Dorota), V. Starý, T. Brunclík, A. Michalová, D. Kozlová, A. Šrejmová. (14) — 2. 1651, 16. kv. Alena (Mat. Soldát, Dorota), J. Michalův, Jak. Havel, A. Michalová, Mg. Prousková. (38) — 3. 1651, 28. č. Jakub (J. Jandourek, Kateřina), J. Michalův, Jak. Havel, A. Šourková. (45) — 4. 1651, 14. čc. Jakub (Št. Michalův, Kateřina), Mat. Vaněk, Jak. Balatka, Mg. Havlová, L. Petrová. (49) — 5. 1652, 14. řij. Daniel (Jak. Havel, Magdalena), Jak. Balatka, rychtář z —, Mat. Plíhal, A. Vrňousová, D. Piskatého. (111) — 6. 1653, 9. led. Kateřina (Jiří Příbyl, Kateřina), Jak. Hásek, Mat. Soldát, J. Wele, K. Králová, D. Nechlebová, K. Vaňková. (142) — 7. 1654, 29. pros. Jiří (Jiří Bystrý, Mariana), Mik. Prouška žena, Jakub rychtář. (182) — 8. 1655, 3. led. Dorota (J. Vávra, Kateřina), K. Ševcová, Mat. Plíhal. (186) — 9. 1656, 17. dub. Jan (Mat. Švec, Dorota), Mat. Vaněk, Mik. Prousek, K. Příbylová. (219) — 10. 1657, 3. č. Kateřina (Mat. Soldát, Mariana), A. Havlová, Št. Michalův. (251) — 11. 1657, 25. list. Václav (Mat. Hanibal, Magdalena), V. Havel, Mat. Plíhal, Mat. Soldát, Mg. Boučková, Ludmila V. Krále. (260) — 12. 1658, 3. led. Matěj (Mat. Plíhal, Mariana), Jiří Kopal, Jak. Havel, Mg. Boučková. (263) — 13. 1658, 18. bř. Jiří (Mat. Švec, Dorota), Mart. Kothart, Jiří Kopal, K. Matoušková, D. Štěpána Michalová. (284) — 14. 1658, 13. dub. Jakub (Jak. Havel, Magdalena), Jiří Kopal, Mat. Plíhal, T. Brunclík, Mg. Jak. Boučka, D. Rezková. (285) — 15. 1658, 11. srp. Magdalena (Dan. Švec, Anna), L. Vačejková, A., žena Jiř. Kopala, Mik. Prousek. (316) — 16. 1659, 16. led. Jiří (Jak. Bouček, Magdalena), Mat. Plíhal, Mat. Vaněk, Magdlena, rychtářka Havlová. (345) — 17. 1659, 1. kv. Anna (Jiří Kopal, Anna), Mat. Plíhal, Jak. Havel s dc. Kateřinou, Mg. Prousková. (398) — 18. 1659, 21. čc. Mariana (Mat. Soldát, Dorota), Jiří Kopal, Mna. Plíhalka, L. Králová. (417) — 19. 1659, 18. srp. Mariana (J. Koňák, Anna), Dorota, dc. Mazancova, L. Vačejková, Dorota Michalova, vdova, T. Hans, Jiří Kopal. (427) — 20. 1659, 8. zář. Václav (Mat. Petruška, Dorota), J. Havel, Mik. Prousek, Mna. Plíhalová. (433) — 21. 1659, 10. zář. Václav (V. Kubeš, Mariana), J. Duštira, Pav. Tomeš, J. Beran, A. Šrejmová, K. Hýsková, všichni ze Zásady. (434) — 22. 1659, 22. řij. Mikuláš (Mik. Prousek,

Magdalena), Jiří Kopal, J. Havel, Mg. Boučková. (442) — 23. 1660, 10. srp. Václav (Mat. Plíhal, —), Jiří Kopal, Jakub, rychtář, Mg. Boučková. (516) — 24. 1661, 7. ún. Jakub (Mat. Truncloh, Dorota), Jiří Kopal, Jak. Havel, K. Čížková. (569) — 25. 1661, 17. bř. Magdalena (Jiří Bystrý, Dorota), Mg. Prousková, Mg., rychtářka, totiž Havlová, Jiří Kopal, Dan. Švec. (587) — 26. 1661, 26. kv. Daniel (Mat. Koňák, Magdalena), J. Blažek, Jiří Kopal, Mg. Havlová. (603) — 27. 1659, 5. č. Anna (otec ztracený, Dorota K.), D. Brunclíková, Mg. Prousková, Jiří Bystrý. (607) — 28. 1661, 14. čc. Václav (Dan. Švec, Anna), J. Kouřil, Jiří Kopal, D. Bystrá. (615) — 29. 1661, 9. čc. Jakub (Jak. Bouček, Magdalena), Jak. Havel, Mat. Plíhal, Mg. Havlová. — (621) — 30. 1661, 10. list. Anna (Jiří Kopal, Anna), D. Brunclíková, A. Ševcová, Jak. Havlův, Mat. Plíhal. (669) — 31. 1662, 19. list. Jan (Mik. Prousek, Magdalena), V. Brunclík, Jiří Kopal, A. Šrejmová. (769) — 32. 1662, 8. pros. Rozína (J. Koňák, Kateřina), K. Štěpánková, A. Šrejmová, Dan. Ševcův. (774) — 33. 1663, 6. led. Magdalena (Jak. Bouček, Magdalena), A. Šrejmová, D. Brunclíková, Jak. Havel. (786) — 34. 1663, 1. bř. Anna (Mat. Plíhal, Mariana), D. Brunclíková, Mg. Havlová, Jiří Kopal. (805) — 35. 1663, 13. kv. Jan (Jiří Kopal, Anna), Mat. Plíhal, Mik. Prousek, Mg. Havlová. (829) — 36. 1663, 4. list. Kateřina (J. Štěpán, Kateřina), L. Králová, K. Žižková, Jak. Havel. (875) — 37. 1663, 14. pros. Dorota (Dan. Švec, Anna), A. Hýsková, Mna. Plíhalová, Mik. Prousek. (888) — 38. 1664, 10. ún. Anna (Mat. Štrincel, Dorota), L. Hanybalová, K. Přibyllová, Mik. Prousek. (911) — 39. 1664, 9 kv. Anna (Jiří Bystrý, Dorota), Anna Ševcová, M. Plíhalová, Jiří Kopal. (937) — 40. 1664, 27. list. Václav (V. Vávra, Dorota), V. Soldát, Jiří Kopal, Mna. Plíhalová. (1007) — 41. 1665, 11. bř. Matěj (Jiří Kopal, Anna), Mik. Prousek, Mat. Plíhal, D. Vávrová. (1050) — 42. 1665, 12. dub. Jiří (J. Štěpán, Kateřina), V. Hanybal, Jiří Kopal, D. Soldátová. (1059) — 43. 1665, 6. list. Martin (Mat. Plíhal, Mariana), Jiří Kopal, Jak. Havel, K. Šalandíková. (1123) — 44. 1666, 7. ún. Magdalena (J. Koňák, —), L. Hanybalová, V. Slanina, Kateřina Jana Slaniny. (1151) — 45. 1666, 13. č. Jakub (V. Havel, Dorota), V. Soldát, Jiří Kopal, A. Soldátová. (1191) — 46. 1666, 25. zār. Kateřina (Dan. Švec, Anna), Mat. Plíhal, Mg. Boučková, D. Soldátová. (1212) — 47. 1666, 18. říj. Kateřina (V. Slanina, Magdalena), L. Hanybalová, Jiří Kopal, D. Soldátová. (1219) — 48. 1666, 7. list. Jan (V. Duchek, Dorota), J. Poláček, Jiří Kopal, K. Přibyllová. (1225) — 49. 1666, 19. list. Jan (Mat. Plíhal, Mariana), Mat. Palánek z Machlova, Jiří Kopal, A. Ševcová z Jílového. (1230) — 50. 1666, 20. pros. Rozína (J. Slanina, Dorota), L. Hanybalová, A. Slaninová, Mik. Prousek. (1244) — 51. 1667, 6. č. Daniel (Mat. Štrincel, Dorota), Jiří Prousek, V. Havel, K. Přibyllová. (1294) — 52. 1667, 23. č. Mikuláš (Jiří Kopal, Anna), Mik. Prousek, D. Havlová, Mat. Plíhal. (1296) — 53. 1667, 31. čc. Anna Dorota (Jiří Prousek, Kateřina), A. Beldová, Pavel, sládek z Navarova, Mart. Šrejma z Jílového, Mna. Brunclíková. (1304) — 54. 1667, 21. srp. Magdalena (J. Kryštof, Dorota), A. Slaninová, K. Přibyllová, Jiří Prousek. (1312) — 55. 1668, 2. dub. Dorota (V. Slanina, Magdalena), Sal. Žůrková, K.

vdova po Jiřím Příbylovi, Mart. Šrejma. (1374) — 56. 1668, 15. čc. Jakub (J. Štěpánův, Kateřina), Jak. Bystrý, V. Soldát, Mart. Šrejma, D. Soldátová, K. Prousková. (1396) — 57. 1668, 15. čc. Anna (V. Havel, Dorota), K. Kopalová, Mg. Bučice (v rulle Bouzice), Jiří Kopal. (1397) — 58. 1668, 3. zář. Anna (Dan. Švec, Anna), Mg. Blažková, D. Havlová, Jiří Kopal. (1409) — Čís.: 13—20, 22—31, 32—48, 50—52, 54—58 mají kmotry z Jílového.

Sňatky: Zenichové z Jílového. 1. 1661, 29. zář. Mat. Štěpánův — A., neb. V. Bartova z Kamenice; sv. Jiří Kopal. (1476) — 2. 1663, 4. list. V. Vávra — D., dc. V. Prouska z Držkova; druž. Jiří Kopal, sv. Mat. Plíhal, J. Štěpánů, všichni z Jílového. (1498) — 3. 1663, 4. list. Dan. Vilím — K., dc. Št. Michala z Jílového; druž. J. Beran ze Zásady, sv. V. Hanybal a J. Doležal. (1499) — 4. 1665, 1. list. V., syn Štěpána Michalova — Mg., dc. Jiřího Huňáče z Vlastiboře; sv. Jiří Kopal, A. Šrejmová, oba z Jílového. (1543) — 5. 1666, 23. kv. J. Bursa — D., vdova po neb. J. Rokolovi z Loužnice; sv. V. Hanybal z Jílového. (1558) — 6. 1666, 7. list. Jan Havel — Mna., vdova po neb. Štěpánovi Měkotovi; sv. Mat. Petrův, D. Kusmanová ze Zásady. (1566) — Další nevěsty z Jílového viz: Držkov č. 5, 7, Jesené č. 1, Olešnice č. 6, Zásada č. 4, 13.

Jirkov. Křty: 1. 1661, 31. říj. Matěj (Jiří Hejnos, Kateřina), V. Provazník, V. Žizka, Helena Adámková. (664) — 2. 1661, 18. pros. Václav (Jiří Šilhán, Dorota), J. Jirkův, Pav. Lubas, Mna. Balatková. (683) — 3. 1665, 3. kv. Magdalena (Jiří Šilhán, Dorota), K. Vozková, K. Balátková, Jiří Bezděk. (1066) — Čís.: 1, 2, 3 mají kmotry všechny z Jirkova.

Jistebsko. Křty: 1. 1652, 19. ún. Salomena (Jer. Kastl, Justýna), J. Rechcigel, Jiří Pfaffer, A. Weisová, A. Kittlová. (132) — 2. 1661, 13. list. Jan Kryštof (Jiří Kryštof, Barbora), Mich. Fídlér, Dan. Wolf, M. Pelcová. (672) — 3. 1662, 12. list. Jeremiáš (E. Wäber, Salomena), Jiří Frič, Jer. Kunz, A. Knirschová. (766) — Čís.: 2, 3 mají kmotry z Jistebka.

Kamenice (Dnes: K. Horská.) Křty: 1. 1652, 14. zář. Jiří (J. Bystrý, Dorota), V. Novák, Jiří Švitorka, D. Stoklasová. (112) — 2. 1652, 28. čc. Mariana (Tom. Kolář, Magdalena), Pav. Berka, D. Hrubešová, D. Rubošová. (137) — 3. 1659, 30. bř. Jan (Mat. Čečatka, Alžběta), V. Bouňovský, J. Machač, K. Berková, Mg. Tomšová, všichni z Kamenice. (386) — 4. 1663, 4. list. Mikuláš (Mat. Čečatka, Alžběta), J. Machač, Pav. Berka, K. Švitorková, všichni z Kamenice. (877)

Sňatky: Zenich z Kamenice. 1. 1662, 25. list. J. Švitorka — Kateřina, dc. Mat. Vedrala z Držkova; sv. Pav. Berka z Kamenice, V. Šukal z Plavů. (1490) — 2. 1666, 24. led. Mat. Švitorka — Anna, dc. O. Kostrouna z Bohdalovic; sv. J. Sedlák a A. Štilíková z Kamenice. (1551) — Další nevěstu z Kamenice viz: Jílové č. 1.

Kokonín. (Také: Kukaň.) Sňatky: 1. 1652, 19. srp. Kr. Mezl — panna Justýna z Kokonína. Zenich z Maloskalského panství. (1419)

Koruna Zlatá. Sňatky: 1. 1661, 6. list. Michal Bernard, syn poctivého muže P. Kašpara Mayovského z Moynshofu* u zlatokorunského panství, jemuž jest vlastně od pana preláta téhož nadepsaného kláštera Zlaté Koruny povoleno v stav sv. manželství vstoupiti — s P. Gertru-

dou, dcerou P. Mikuláše Jesenského, správce navarovského; svědek a družba: Mat. Nesvadba ze Zlaté Olešnice; svědkové: V. Rýdl z Jeseného, V. Knížek z Olešnice. (1480)

Lhotka. Křty: 1. 1651, 19. bř. Salomena (J. Zežule, Kateřina), J. Heyduk, Mna. Rydvalová, M. Heyduková. (23) — 2. 1651, 23. bř. Anna (Jiří Žžule, Mariana), Št. Rydval, Mna. Rydvalová, K. Štěpánová. (26) — 3. 1651, 9. dub. Matěj (Št. Rydval, Anna), V. Rydval, P. Brúna, D. Rydvalová. (32) — 4. 1651, 11. čc. Anna (J. Rydval, Anna), P. Rydval, K. Rydvalová, D. Rydvalová. (48) — 5. 1651, 29. čc. Jan (Jakub, Dorota), V. Rydval, P. Brúna, K. Vedralová. (54) — 6. 1655, 9. led. Jan (Mat. Diblíček, Dorota), Mg. Rydvalová, P. Brúna. (190) — 7. 1656, 22. bř. Václav (Mat. Mrva, Ludmila), J. Petrů, Mat. Rydval. (211) — 8. 1656, 10. dub. Magdalena (Mat. Rydval Magdalena) A. Nefuková, Jakub Huček, V. Kouřil. (217) — 9. 1657, 21. list. Václav (Mat. Diblíček, Dorota), V. Rydval, P. Brúna, Magdalena Mat. Rydvala. (258) — 10. 1658, 8. zář. Kateřina (P. Brúna, Alžběta), Jan P. Rydvala, Anna Št. Rydvala, Běta, dc. J. Rydvala. (319) — 11. 1659, 23. bř. Mariana (V. Brož, Anna), J. Kochánek, Ad. Brúna, Jiří Petrů, ti ze Lhotky; Mna. Holinová z Jeseného, Mg. Palánková, A. Čečetková, obě z Jeseného. (380) — 12. 1660, 29. ún. Jan (P. Brúna, Alžběta), Jan, s. Štěpána Rydvala, Jak. Rydval, Mariana, žena Št. Rydvala ze Lhotky. — 13. 1660, 30. čc. Václav (P. Rydval, Háta), J. Štěpánů, P. Rydval, L. Mrvová. (511) — 14. 1660, 25. zář. Anna (J. Rydval, Mariana), Št. Rydval, A. Brúnová, Mg. Rydvalová. (523) — 15. 1661, 13. bř. Anna (Jak. Rydval, Anna), Mg. Štěpánová, Mna. Petrová, P. Brúna. (583) — 16. 1661, 22. pros. Jan (P. Brúna, Alžběta), Jak. Rydval, P. Rydval, Mna. Rydvalová. (684) — 17. 1662, 15. bř. Kateřina (Jak. Rydval, Anna), P. Brúna ze Lhotky, Anna Rydvalová, Kateřina Jak. Stanovského ze Stanového. (715) — 18. 1662, 16. kv. Anna (Jiří Rydval, Anna), K. Brúnová, D. Rydvalová, P. Brúna. (726) — 19. 1662, 18. říj. Anna (Ad. Brúna, Kateřina), Mna. Janová, Mg. Štěpánová, Jak. Rydval. (760) — 20. 1663, 28. led. Anna (P. Rydval, Háta), D. Brúnová, A. Štěpánová, Ad. Brúna. (792) — 21. 1663, 13. srp. Dorota (J. Pítra, Mariana), A. Rydvalová, K. Brúnová, P. Brúna. (851) — 22. 1664, 6. dub. Dorota (Jiří Rydval, Anna), P. Brúna, K. Brúnová, D. Brúnová. (932) — 23. 1664, 7. čc. Magdalena (Jak. Rydval, Anna), P. Brúna, Mg. Rydvalová, K. Brúnová. (956) — 24. 1664, 11. list. Kateřina (P. Brúna, Alžběta), Mg. Štěpánová, Mna. Petrová, Jak. Rydval. (1004) — 25. 1665, 25. kv. Jan (Ad. Brúna, Kateřina), V. Novák, Jak. Rydval, Mna. Petrová. (1071) — 26. 1666, 17. bř. Mariana (Jak. Rydval, Anna), K. Brúnová, Anna Štěpánová, J. Rydval, P. Brúna, J. Petrův. (1157) — 27. 1666, 24. ún. Helena (Jiří Petrův, Anna), P. Brúna, J. Brúna, D. Rydvalová. (1160) — 28. 1666, 29. bř. Jan (J. Petrův, Mariana), Jak. Rydval, P. Brúna, K. Brúnová. (1169) — 29. 1666, 8. dub. Anna (P. Rydval, Háta), Salka Dohelského

---

* Bernard Májovský jest poté kantorem v Držkově; snad jeho bratr, Bartoloměj se žení v Olešnici r. 1661.

z Plavů, A. Rydvalová, J. Kochánek ze Lhotky. (1174) — 30. 1666, 14. č. Dorota (P. Brůna, Alžběta), A. Rydvalová, Pav. Janů, J. Petřů. (1192) — 31. 1667, 8. pros. Jan (Št. Rydval, Helena), J. Štěpánů, Jak. Rydval, K. Brůnová. (1344) — 32. 1668, 12. led. Anna (P. Brůna, Alžběta), A. Rydvalová, D. Brůnová, tito ze Lhotky, V. Zeman ze Stanového. (1356) — 33. 1668, 17. č. Jan (Jiří Petřův, Anna), Mna. Petrová, Jan Huček, J. Štěpánů. (1389) — 34. 1668, 16. zář. Jan (Jak. Rydval, Anna), J. Štěpánů, P. Brůna, Helena Hučková. (1411) — 35. 1668, 27. zář. Jan (P. Rydval, Agata), Zachariáš Polman, Jiří Rydval, Helena Štěpánová. (1416) — Číslo 10—16, 18—28, 30, 31, 33—35 mají všechny kmotry ze Lhotky.

Sňatky: Ženich ze Lhotky. 1. 1661, 17. zář. Ad. Brůna — Kateřina Jiř. Kučery z Olešnice; sv. Mat. Kroupa z Bohdalovic, V. Šourek z Plavů, Š. Kovář z Olešnice. (1470) — 2. 1667, 30. led. J. Brůna — Magdalena Mastného Jiříče Matěje z Olešnice, dc.; sv. Mat. Petřův, Anna Jiříčova z Olešnice. (1579) — 3. 1668, 28. říj. V. Rydval — Kateřina, dc. J. Balatky z Haratic; sv. J. Rydval. (1610) — Nevěsty ze Lhotky viz: Olešnice č. 16, Vlastiboř č. 1.

Libštát. Křty: 1. 1656, 26. bř. Tobiáš (Ad. Vávra, Anna), Šimon Havel, Mna. Jiříčková. (215)

Loužnice. Křty: 1. 1651, 15. čc. Kateřina (V. Vondra, Dorota), Mat. Muzika, Saš. Bažitů, K. Ševcová. (50) — 2. 1652, 20. bř. Alžběta (J. Kodejš, Anna), E. Posselt, Kr. Lukka, Just. Hašková, Just. Lukková, A. Tomšová. (100) — 3. 1652, 3. pros. Dorota (Kašp. Nayman, Kateřina), J. Kodejš, K. Komínková, D. Štěpánková. (121) — 4. 1655, — kv. Alžběta (J. Pořádný, Dorota), Anna Alžběta, Š. Slegl. (198) — 5. 1656, 19. bř. Jan (Mat. Vondra, Anna), Dan. Komínek, A. Nesvadbová. (210) — 6. 1658, 3. bř. Anna (J. Kršna, Dorota), Mna. Adamičková, D. Rokolová, obě z Loužnice, Mg. Židová z Roztok, J. Kohoušek z Roztok, J. Kodejš z Loužnice. (272) — 7. 1658, 9. č. Daniel (Mat. Komínek, Kateřina), J. Kodejš, Dan. Švec, Mna. V. Ševce, z Loužnice vespolek. (303) — 8. 1659, 19. led. Jan (V. Pech, —), J. Mikeš z Račic, J. Rokol a D. Adamičková z Loužnice, D. Rokolová tamtéž. (350) — 9. 1659, 26. led. Daniel (Mat. Vondra, Anna), J. Rokol, J. Kodejš, D. Kršnová, D. Adamičková z Loužnice. (355) — 10. 1659, 26. led. Václav (V. Švec, Mariana), J. Adamička, Jiří Hikman (Hüttman?), J. Wolf, oba z Huti, Just. Hoffmanová tamtéž, D. Kubíková z Loužnice. (356) — 11. 1659, 12. srp. Kateřina (Jan vdovin Adamička, Kateřina), Alžběta Šlechtová z Roklí, Mat. Vondra, J. Kodejš z Loužnice, J. Wolf z Huti, Just. Císařová z Roklí, D. Kršnová z Loužnice. (425) — 12. 1660, 21. dub. Mariana (J. Kršna, Dorota), Alž. Schleglová z Huti, Just. Hospachová, E. Kron, Kr. Necz, všichni z Huti. (494) — 13. 1661, 4. zář. Anna (V. Pech, Anna), A. Šídová, A. Kršnová, J. Kodejš, všichni z Loužnice. (637) — 14. 1663, 21. led. Dorota (J. Kršna, Dorota), Just. Hospachová, Krist. Schleglová, Jer. Weirich z Huti. (790) — 15. 1663, 15. ún. Kateřina (Mat. Vondra, Anna), D. Kubáčková, M. Lídina (asi Adamičková), V. Adamička z Loužnice. (795) — 16. 1663, 5. bř. Dorota (J. Plžek, Anna), Mna. Adamičková, D. Rokolová, J. Vondra,

Mat. Vondra, všichni z Loužnice. (806) — 17. 1663, 8. dub. Matěj (V. Šída, Mariana), Mat. Kubáček, J. Kodejš, D. Kubíková, ti z Loužnice. (816) — 18. 1663, 20. list. Matěj (Jan Lídin (Adamička), Kateřina), J. Kodejš, V. Vondra, D. Adamičková z Loužnice. (882) — 19. 1664, 17. bř. Kateřina (V. Pech, Anna), Dan. Kodejš, Mat. Šída, D. Vondrová. (923) — 20. 1665, 6. led. Jan (V. Blažek, Rozýna), Mat. Kubáček, D. Rokolová, Anna, žena Dan. Kodejše. (1020) — 21. 1665, 18. říj. Matěj (J. Kodejš, Anna), Mat. Šída Pav. Rokol, D. Kubáčková. (1119) — 22. 1666, 25. bř. Matěj (V. Pech, Anna), Jiří Šilhán, V. Provazník, Alž. Šilhánová z Račic. (1166) — 23. 1666, 6. kv. Václav (Dan. Kodejš, Anna), Mat. Adamička, Mna. Šídová, V. Vondra. (1179) — 24. 1666, 30. kv. Anna (Mat. Vondra, Anna), D. Kubáčková, Jan Lídin, D. Adamičková. (1189) — 25. 1666, 2. srp. Kašpar (J. Kršna, Dorota), Kašp. Wolf, Kr. Hospach, Sal. Schleglová, kmotři z Hutě. (1204) — 26. 1666, 2. pros. Anna (V. Adamička, Dorota), Pav. Rokol, Dan. Kodejš, Mna. Šídová. (1234) — 27. 1667, 10. led. Kateřina (V. Blažek, Rozýna), D. Vondrová, A. Dubská, Mat. Kodejš. (1248) — 28. 1667, 30. bř. Daniel (V. Švec, Mariana), Mat. Kodejš z Loužnice, Mg. Júnová, J. Louma ze Zásady. (1276) — 29. 1667, 6. č. Mariana (Jan Lídin, Kateřina), M. Hospachová, Just. Preislerová, Jer. Mayrich z Huti. (1293) — 30. 1667, 2. říj. Václav (V. Pech, Anna), Mat. Kodejš, V. Blažek, Mg. Prousková. (1321) — 31. 1667, 29. říj. — (Mat. Švec, Magdalena), Mat. Kodejš, J. Adamička z Loužnice, Alž. Mayrichová z Roklin. (1328) — 32. 1668, 14. ún. Václav (Mat. Vondra, Anna), Kr. Hospach z Roklí, J. Dubský z Bratříkova, Marketa Luková z Pěňčova. (1364) — 33. 1668, 6. bř. Jan (Dan. Kodejš, Anna), Jiří Vondra, Jak. Liška, Mna. Šídová, Mg. Šídová. (1368) — 34. 1668, 22. čc. Magdalena (J. Vondra, Anna), M. Hospachová, Mna. Šídová, V. Muzika z Držkova. (1398) — Čísla: 19—21, 23, 24, 26, 27, 30, 33 mají svědky také z Loužnice.

Sňatky: Ženich z Loužnice. 1. 1659, 22. č. Dan. Šída — Anna, dc. Kopalova ze Zásady; sv. J. Beran, V. Šourek ze Zásady oba. (1435) — 2. 1661, 26. ún. J. Rokol — Dorota, dc. J. Kodejše z Loužnice; druž. J. Šourek z Držkova, sv. V. Šourek ze Zásady, J. Krupka ze Zásady. (1463) — 3. 1662, 11. list. J. Popelka — Anna Šídová z Loužnice; sv. J. Kršna, J. Jakubička z Loužnice. (1488) — 4. 1664, 21. zář. J. Kubík — Anna, dc. Š. Bareše z Držkova; druž. V. Provazník, sv. V. Prousek z Držkova. (1516) — 5. 1666, 22. čc. Mat. Šída — Mg., dc. J. Marouska z Haratic. (1561) — 6. 1667, 15. kv. Dan. Berousek — Anna, dc. Š. Nováka z Plavů; sv. Bart. Kusman, J. Krupka ze Zásady. (1585) — Další nevěsty z Loužnice viz: Bratříkov č. 5, Jílové č. 5, Zásada č. 10.

Lučany (Wiesenthal). Sňatky: 1. 1664, 4. zář. Pav. Hanč z Wiesenthalu — panna Anna Rozína Hornová z Hutě labské; druž. Mich. Schöfer ze Smržovky, sv. J. Jiří Kernisch ze z Dol, J. Beytinger ze Smržovky. (1515)

Maršovice. Křty: 1. 1662, 20. ún. Gottfried (Kr. Riemer, Dorota), E. Zapl, J. Hutman, B. Birgerová z Maršovic. (703) — 2. 1662, 26. ún. Eliáš (Kr. Honcbach, Barbora), Jer. Kunz, E. Rohn, Just. Honcbachová.

(706) — 3. 1665 ,1. bř. Salomena (Kašp. Kittel, Anna), B. Bergmanová, A. Zapová, B. Weissová, J. Hibner, Jiří Wander z Maršovic. (1049) — 4. 1666, 10. led. Dominik (Mart. Weiss, Barbora), Kr. Bergman, Mik. Hibner, Just. Reslerová, všichni z Maršovic. (1141)

Navarov. Křty: 1. 1666, 14. list. Jan Pavel František (Vys. uroz. pan Pavel z Ehrenburku, vys. uroz. paní Marie Marketa z Nunklu), vys. uroz. pan Karel Jindřich z Rodovic na Ebersdorfu a jeho choť, vys. uroz. pan Vincent de Lamott z Jeseného, vys. uroz. paní Marie Angela z Nunklu, atd. (1228) — 2. 1668, 23. zář. Karel Josef (Vys. uroz. rytíř, pan Pavel z Ehrenburku, vys. uroz. Marie Marketa paní z Nunklu), vys. uroz. pan Karel Jindřich z Rodovic na Ebersdorfu, vys. uroz. pan Vincent de Lamott na Jeseném, vys. uroz. paní Sybila Františka z Heysteru z Neudorfu. (1415)

Sňatky: 1. 1661, 2. srp. Uroz. pan Karel Jindřich z Rodovic atd. — panna Anna Alžběta z Nunklu; sv. uroz. pan František z Junghen, uroz. pan Erardus de Puteani a jiní. To potvrzení se stalo u uroz. paní oberštové Gertrudy (la Motte) na Navarově a Jeseném paní. (1466) — 2. 1665, 13. říj. Uroz. rytíř pan Pavel z Ehrenburku, landkrabství knížecího rada a na moravských panství vrchní regent — uroz. panna Marie Marketa, dcera uroz. paní Marie Angely z Nunklu z Navarova. (1539)

Olešnice Zlatá. Křty: 1. 1651, 5. ún. Václav (Martin, kostelník, Kateřina), Mat. Jiříč, V. Kučera, Jana Kučerová. (5) — 2. 1651, 5. ún. Kateřina (O. Jančák, Dorota), Mik. Knížek, P. Jiříč, J. Lisoň, Mg. Synovcová, Mna. Lisoňová. (6) — 3. 1651, 12. ún. Jan (V. Vaněk, Anna), Mat. Koldovský, J. Petrův, V. Huček, Jer. Ducháček, O. Jirák, D. Hučková, D. Hučková, sestra, bratří, D. Šimonová, K. Havlová. (9) — 4. 1651, 11. bř. Mariana (J. Patka, Salomena), Jana Nefuková, D. Kryštofová. (19) — 5. 1651, 21. bř. Mariana (V. Novák, Salomena), V. Faranda, Jiří Štěpánův, D. Jiříčová, Sal. Večerníková, A. Trdlová. (25) — 6. 1651, 2. dub. Jan (Mat. Mrva, Ludmila), V. Fídlér, Mik. Knížek, J. Petrův, A. Petrová, D. Jiříčová. (31) — 7. 1651, 28. dub. Salomena (Jiří Šírer, Barbora), J. Nayman, Kašp. Gutce, Kr. Bochman, Barb. Preislerová, Just. Wagnerová, Sal. Schwarzová. (35) — 8. 1651, 10. kv. Václav (Jak. Huček, Dorota), J. Preisler, Kašp. Šírer, Mat. Nesvadba, Barb. Preislerová, A. Nefuková. (37) 9. 1651, 20. kv. Anna (sběhlý voják jakýsi, Anna Kateřina), Jindř. Watter, Preisler, V. Jirák, J. Kuntz, A. Zimová, D. Pánáčková, D. Koldovská. (40) — 10. 1651, 27. č. Anna (Vavřinec Jirák, Kateřina), Jiří Kučera, B. Štroblová, D. Kučerová. (44) — 11. 1651, 16. čc. Anna (Ad. Faranda, Anna), Dan. Preisler, V. Jirák, rychtář, Hav. Knížek, B. Preislerová, D. Ducháčková, Mg. Štěpánová, K. Hyblerová. (51) — 12. 1651, 13. srp. Václav (J. Petříček, Dorota), V. Nefuka, J. Blažek, V. Kalupecký, B. Kučerová, K. Nefuková, D. Lupková. (61) — 13. 1651, 13. srp. Václav (Mich. Stránský, Magdalena), Mat. Nesvadba, V. Nefuka, D. Machová. (62) — 14. 1651, 29. zář. Daniel (Jak. Jirák, Justýna), Dan. Šírer, J. Hitz, V. Fídlér, Just. Preislerová, Sybila Fridrichová. (71) — 15. 1651, 22. říj. Daniel (Jiří Huček, Mariana), V. Jirák, Jiří Kučera, J.

Kunz, Pav. Preisler, O. Koldovský, K. Nefuková, Sal. Schwarzová, A. Kupková, D. Benčová, D. Kučerová. (87) — 16. 1651, 1. list. Jiří (O. Tůma, Mariana), J. Kučera, O. Kalupecký, Jana Kučerová. (89) — 17. 1651, 1. pros. Matěj (Mik. Kubíček, Kateřina), Mat. Nesvadba, Jak. Řehota, D. Petrová. (90) — 18. 1651, 1. pros. Matěj (Hav. Tomeš, Dorota), Jiří Blažek, Mat. Duchoslav (t. j. Syrovátka), Mat. Kohoušek, Kateřina N., Mna. Kohoušková. (91) — 19. 1652, 27. zář. Václav (Jak. Kopal, Anna), Jakub Řehota, V. Marek, Š. Blažek, Jana Kučerová, Just. Wagnerová. (107) — 20. 1652, 2. pros. ? (Jan Štěpánův, Kateřina), Mat. Koldovský, J. Dohelský, A. Nefuková, A. Jiráková, D. Kučerová. (119) — 21. 1653, 1. led. Dorota (Jak. Stránský, Justýna), V. Knížek, V. Markův, Jak. Vedral, A. Karandová, D. Bařatková, D. Kryštofová, K. Turková. (114) — 22. 1653, 22. pros. Tomáš (H. Tomeš, Dorota), V. Jiřího Kryštofa, Jiří Duchek, Jiří Bahenský. (145) — 23. 1653, 22. pros. Jan (J. Petrův, Dorota), Mik. Zámečník, Václav mlynář z Olešnice, Jiří Ducháček. (148) — 24. 1653, 22. pros. Rozína (V. Knížek, Kateřina), A. M. Preislerová, Mik. Jesenský, V. Jirák, Mg. Nesvadbová. (149) — 25. 1653, 28. pros. Rozína (J. Trdlo, Anna), A. M. Preislerová ze vsi Rejdic, V. Fidler z Olešnice, Š. Pavlata z Jeseného, V. Rýdl z Olešnice, K. Štěpánová z Olešnice, A. Ondřejková z Jeseného, Mark. z Landstul. (153) — 26. 1654, 8. kv. Jiří (Jak. Kopal, Anna), Kašp. Kadleček, Jiří Havla Štěpánova, Jakub H. Štěpánova, bratři, A. Jana Blažka, Mg., vdova po J. Kamzíkoví. (156) — 27. 1654, 23. kv. Václav a Dorota blíženci (J. Rýdl, Kateřina), Š. Pavlata, Vavř. Nefuka, D., žena Mat. Koldovského, Jiří Kučera, D., žena Jak. Hučka, Jiřího Kučery dcera. (161) — 28. 1654, 23. kv. Jan (Mik. Zámečník, Kateřina), Mat. Nesvadba, Jak. Řehota, D., žena Jiřího Kopeckého, D., žena J. Petrova. (162) — 29. 1654, 20. zář. Jan (Mat. Nesvadba, Magdalena), J. Nefuka, Mat. Petrův, A., žena J. Kodítky. (168) — 30. 1654, 6. říj. Jiří (J. Řehota, Magdalena), Samuel Pašír, V. Nefuka, J. Petrův, J. Kučery žena, Š. Kováře žena. (172) — 31. 1654, 11. říj. Dorota (V. Lisý, Anna), H. Knížek, K. Rydvalová, žena P. Rydvala. (176) — 32. 1654, 24. říj. Kateřina (Bart. Marousek, Mariana), Jiří Schwarz, Václav rychtář, Samuel Pašír, A. Mocabrtlová, A. M. Preislerová, Lukrecie Kunzová, K. Vedralová. (178) — 33. 1654, 20. pros. Rozína (V. Říha, —), V. Knížek. (179) — 34. 1655, 3. čc. Jan (J. Blažek, Anna), Jiří Syrovátka, B. Malířová. (199) — 35. 1655, 3. čc. Mariana (V. Patka, Dorota), Jak. Řehota, K. Kučerová. (200) — 36. 1655, 3. čc. Václav (H. Tomeš, Dorota), Mat. Lejsek, Pav. Šimek, K. Kryštofová, Sal. Mik. Blažka. (201) — 37. 1655, 3. čc. Jakub (J. Nefuka, Salomena), Jiří Syrovátka, J. Tůma, J. Štaidl, Jana Jiřího Kučery, Sal. J. Štěpána. (202) — 38. 1655, 5. čc. Anna (O. Mládek, —), Sal. Štěpánová, Š. Kovář, A. Vávrová. (203) — 39. 1656, 22. říj. Jakub (J. Řehota, Magdalena), J. Svárovský, Pav. Krupka, Š. Pavlata, D. Kopecká, Jana Kučerová. (227) — 40. 1657, 28. led. Dorota (V. Knížek, Kateřina), B. Kučerová, A. Václ. Nefuky, D. Jakuba Hučka, Kateřina mlynářova. Kašp. Havlíček, V. Jirák, Ad. Faranda, Š. Pavlata. (238) — 41. 1657, 28. led. Dorota (J. Patka, Salomena), Mna. Kovářová, Mna. Pelarová, D. Tů-

mová, J. Kučera, V. Krykorka. (239) — 42. 1657, 4. ún. Magdalena (J. Petrův, Dorota), A. Vávrová, D. Hučková, A. Blažková, V. Jiráček, Samuel Pašir, Samuel Rector. (243) — 43. 1657, 30. bř. Daniel (J. Jirův, Kateřina), Jiří Trdlo, V. Fídl, Mat. Večerník, K. Kučerová, Mna. Bartoňková. (247) — 44. 1657, 30. bř. Jiří a Dorota blíženci (O. Koldovský, Salomena), Samuel Pašir, K. Kučerová, Vavř. Trdlo, V. Jiráček, Anna Marie, mistrová, Sal. Kouřilová. (248) — 45. 1657, 8. dub. Matěj (Jak. Kopal, Anna), J. Tureček, D. Kopecká, A. Blažková, Š. Blažek, V. Ducháček. (250) — 46. 1657, 25. srp. Anna (J. Jindráček, Dorota), A. M. Preislerová, A. Nefuková, Jak. Rydval. (255) — 47. 1658, 26. ún. Václav (Jiří Jiráček, Dorota), Samuel Šir, Ad. Faranda, J. Huček, A. Vávrová, B. Kučerová. (266) — 48. 1658, 28. ún. Matěj (Jak. Blažek, Kateřina), Samuel Šir, Jak. Řehota, Jana Kučerová. (269) — 49. 1658, 3. bř. Daniel (Mat. Kadanský, Dorota), Mat. Bahenský ze Stanového, V. Faranda, Bart. Huček, Krist. Stránská, Mna. Mat. Petříčková. (273) — 50. 1658, 3. bř. Václav (V. Fídl, Kateřina), Mat. Večerník, V. Jiráček, Mat. Jiříč, Mna., žena H. Knížka, K., žena V. Knížka. (275) — 51. 1658, 4. bř. Dorota (Š. Pavlata, Mariana), A. M. Preislerová, A. M. Eiblerová, Mark. Rymrová, tyto dvě z Jeseného, Jiří Prokeš z huti, Pav. Krupka z Bohdalovic. (277) — 52. 1658, 13. dub. Magdalena (V. Patka, Dorota), B. Havlová, A. Blažková, P. Kubíček. (286) — 53. 1658, g23. dub. Jan (Mat. Nesvadba, Magdalena), Dan. Laurín z Jeseného, Dan. Preisler, hutník, A. Trdlová. (290) — 54. 1658, 28. kv. Jan (Jiří Ducháček, Anna), Jiří Trdlo, V. Jiráček, Anna, žena Vavř. Nefuka. (300) — 55. 1658, 23. č. Mikuláš (J. Petrův, Dorota), Jiří Trdlo, Vavř. Nefuka, Mg., žena Mat. Blažka. (305) — 56. 1658, 7. čc. Kristyán (Š. Patka, Anna), Bart. Marousek, Jak. Jiráček, Jiří Prokop, J. Huček, D. Jakuba Hučka, B. Paširová, potud z Olešnice, A. M. mistrová z Rejdic. (311) — 57. 1658, 22. zář. Kateřina (Mat. Panáček, Kateřina), Mat. Lejsek, J. Jindra, A. M. Matějková, Krist. Stránská, K., dc. J. Tůmy. (323) — 58. 1658, 12. říj. Kateřina (Ad. Faranda, Anna), Mna., dc. Mat. Petrova, Mna., žena H. Knížka, V. Jiráček. (327) — 59. 1658, 17. list. Magdalena (O. Tůma, Mariana), Jana, žena Jiřího Kučery, K., žena Jak. Blažka, Vavř. Nefuka. (331) — 60. 1658, 30. list. Kateřina (V. Zák, Kateřina), K. Kučerová, D. Petříčková. Dan. Preisler, J. Brušek. (336) — 61. 1659, 9. ún. Kateřina (J. Řehota, Magdalena), Jiří Trdlo, Vavř. Nefuka, Mna. Hučková, Anna V. Pelara, Jana Kučerová. (363) — 62. 1659, 16. ún. Magdalena (Mat. Koldovský, Dorota), Jiří Trdlo, Bart. Marousek, Anna Nefuková, A. Jiráčková. (366) — 63. 1659, 16. ún. Anna (H. Tomeš, Dorota), P. Jiříč, D. Jiříčová, Mna. Lejsková. (367) — 64. 1659, 11. bř. Václav (Jak. Huček, Dorota), Dan. Preisler, Jiří Prokeš z Rejdic, Magd. Mat. Štěpána, A. Nefuková. (376) — 65. 1659, 13. bř. Jan (Kašp. Šir, Barbora), Jiří Prokeš, Jiří Schwarz, J. Kunz z Příchovic, A. Preislerová, Lukrecie Kunzová, K. Nefuková. (377) — 66. 1659, 30. bř. Jiří (J. Trdlo, Anna), Mat. Koldovský, Samuel Šir, D. Jiráčková. (387) — 67. 1659, 11. dub. Jan (Mik. Knížek, —), Mat. Petříček s dcerou Marianou, Mik. Knop z Jeseného, Sal. Večerníková z Olešnice. (390) — 68. 1659, 30. dub. Kateřina (Vavř. Jiráček, Mariana), Kašp. Šir, J. Koldov-

ský, K. Nefuková, Mna. Marousková, A. Patková. (397) — 69. 1659, 25. kv. Matouš (O. Koldovský, Salomena), Dan. Preisler z Rejdic, Jiří Prokeš z Rejdic, Jiří Tdlo z Olešn., Jana Jiřího Kučery z Rejdic, A. Kadlečková z Rejdic. (405) — 70. 1659, 2. č. Magdalena (Mat. Mrva, Mariana), H. Knížek, Š. Kovář, Mna. Mat. Petrova, D. Jiříčova. (407) — 71. 1659, 15. č. Jan (V. Novák, Salomena), J. Petříček, Mat. Večerník, V. Fidler, Anna, dc. Mat. Jiříče, Mg. Synovcová. (408) — 72. 1659, 24. č. Jiří (J. Nefuka, Kateřina), V. Kouřil, Jiří Trdlo, A. V. Jiráka, K. Jiřího Kučery. (409) — 73. 1659, 20. čc. Magdalena (Jak. Stránský, Kristýna), V. Jiráka, Jiří Trdlo, A. Jiříčová, Mna., dce Mat. Petříčka. (415) — 74. 1659, 20. čc. Anna (J. Patka, Salomena), Š. Kovář, V. Jirův, Mg. Kovářová, D., dc. Vavř. Nefuky. (416) — 75. 1659, 25. čc. Kateřina (J. Nefuka, Salomena), J. Kučera, Mg. Mat. Nesvadby, Jana Kučerová, A. Nesvadbová. (419) — 76. 1659, 10. srp. Magdalena (Š. Kovář, Mariana), V. Jirkův, Mat. Petrův, Mna. H. Knížka, A. M. mistrová z Rejdic, ostatní z Oleš. (423) — 77. 1659, 23. zář. Václav (Jiří Jiráka, Dorota), Samuel Pašír, Ad. Faranda, Vavř. Nefuka, B. Kučerová, D. Hučková. (438) — 78. 1659, 26. pros. Kateřina (J. Jindrův, Dorota), A. M. Preislerová z Rejdic, A. Nefuková z Olešnice, D. Jiříčová z Olešnice, J. Rydval a Mat. Petrův ze Lhotky. (456) — 79. 1660, 19. ún. Rozína (Samuel Xilandr, Anna), Sal. Pašírová, A. M. Prokešová z huti rejdicke, Mart. Marousek z Oleš., K. Krupková z Bohdalo- vic, Jiří Trdlo z Olešn. (469) — 80. 1660, 1. bř. Kateřina (Mat. Nesvadba, Magdalena), A. M. Preislerová, Sal. Večerníková, A. Nefuková, V. Fidler, J. Huček, krom první všichni z Olešnice. (475) — 81. 1660, 12. bř. Magdalena (V. Knížek, Kateřina), Kašp. Nesvadba, V. Jiráka, V. Fidler, Jiří Trdlo, B. Kučerová, D. Hučková, A. Nefuková. (478) — 82. 1660, 16. bř. Gertruda (Jak. Kopal, Anna), Anna Alžb. z Nunklu, Mna. Knopová, A. M. Eiblerová, Mna. Kokštejnová, V. Rýdl, J. Šida, všichni z Jeseného, Jan Jiráka ze Stanového. (482) — 83. 1660, 1. dub. Jan (V. Tomeš, Anna), Dan. Preisler z Rejdic, Mat. Nesvadba, Mat. Petrův, Jana Kučerová, ti z Olešnice, M. Prokešová z huti rejdicke. (489) — 84. 1660, 8. srp. Václav (O. Tomek, Mariana), Jiří Trdlo, Vavř. Nefuka, Jana Kučerová. (515) — 85. 1660, 28. zář. Václav (Jiří Ducháček, Mariana), Jiří Trdlo, A. Nefuková, V. Jiráka. (526) — 86. 1660, 24. říj. Mikuláš (Mik. Zámečník, Kateřina), J. Petříček, J. Jindra, Mat. Rydval. (531) — 87. 1660, 28. říj. Jan (J. Kolář, Kateřina), V. Jiráka z Olešn., Jiří Prokeš, A. M. Preislerová z huti rejdicke. (534) — 88. 1660, 2. list. Eliáš (J. Kučera, Barbora), Samuel Pašír, V. Jiráka, K. Knížková. (537) — 89. 1660, 20. list. Mikuláš (Jak. Jiráka, Mariana), Dan. Preisler, Sal. Pašírová, A. M. Eiblerová z Jeseného. (544) — 90. 1660, 5. pros. Anna (Š. Stránský, Dorota), Mna. Lejsková, Mna. Adamcová, K. Knížková, Mat. Kadanský, Šimon Kovář, V. Nefuka. (546) — 91. 1660, 8. pros. Mikuláš (Bart. Marousek, Mariana), V. Jiráka, Mat. Štěpánův, Sal. Kouřilová. (550) — 92. 1660, 18. pros. Václav (Jak. Blažek, Kateřina), Jiří Trdlo, Mat. Rydval, Samuel Pašír, Sal. Kouřilová. (551) — 93. 1661, 16. led. Václav blíženec (V. Jiráka, Anna), Jiří Trdlo, V. Fidler, A. Nefuková. (560) — 94. 1661, 16. led. Anna blíženec (V. Jiráka, Anna),

Mna. Hučková, D. Jana Petrová, Mat. Petrův, V. Knížek. (561) — 95. 1661, 30. led. Eliáš (V. Kuchtík, Mariana), Št. Štěpánův, V. Jiráček, K. Kučerová. (565) — 96. 1661, 27. ún. Jan (Mat. Rydval, Magdalena), V. Kouřil, V. Jiráček, Vavř. Neřuka, A. M. Preislerová, D. Hučková. (580) — 97. 1661, na zelený čtvrtek. Dorota (Mat. Kadanský, Dorota), J. Smolian, Mat. Bawis, oba vojáci, Šimon Pavlata, Jiří Trdlo, A. Jiříčková, Václava Hučková, K. Neřuková, Krist. Řihová. (592) — 98. 1661, 15. kv. Anna (V. Fidler, Kateřina), Mna. Petrová, Mna. Knížková, K. Večerníková, Mat. Jiříč, V. Jiráček, Š. Pavlata. (599) — 99. 1661, 5. č. Anna (Š. Patka, Anna), A. Jiráčková, B. Košilová, J. Huček. (606) — 100. 1661, 22. čc. Anna (V. Kouřil, Salomena), A. Jiráčková, M. Prokešová, Jak. Huček. (622) — 101. 1661, 8. srp. Anna (J. Neřuka ml., Kateřina), K. Kučerová, Mg. Rydvalová, V. Jiráček. (631) — 102. 1661, 26. srp. Salomena (Mat. Večerník, Salomena), Š. Pavlata, V. Štrobek, Mna. Petříčková, Mna. Knížková, K. Fidlerová. (633) 103. 1661, 4. zář. Dorota (V. Vojtěch, Anna), Salomena Pašírová, Jana Kučerová, Š. Kovář, Mat. Rydval. (638) — 104. 1661, 17. zář. Anna (Mat. Nesvadba, Magdalena), Sal. Večerníková, K. Fidlerová, J. Huček. (642) — 105. 1661, 21. zář. Václav (Mat. Koldovský, Dorota), Jiří Trdlo, Jak. Lufinka, V. Jiráček, A. Trdlová, Jana Kučerová. (643) — 106. 1661, 9. říj. Kateřina (Jak. Huček, Dorota), V. Jiráček, Jiří Trdlo, Mg. Rýdlová, Sal. Pašírová. (652) — 107. 1661, 16. říj. Václav (V. Žák, Kateřina), Jiří Trdlo, V. Fidler, Š. Pavlata, Jana syna Neřukova, A. Jiráčková, D. Petříčková, A. Hučková, Sal. Patková. (658) — 108. 1661, 23. říj. Kateřina (Mik. Knížek, Dorota), Mna. Petrová, Sal. Večerníková, Mat. Večerník. (660) — 109. 1661, 6. list. Martin (J. Řehota, Magdalena), Jiří Trdlo, Samuel Šír, Mik. Koldovský, K. Nováková, A. Pelarová. (668) — 110. 1661, 13. list. Kateřina (Š. Pavlata, Anna), A. M. Preislerová, M. Petrová, H. Knížek. (671) — 111. 1661, 18. pros. Eliáš (J. Petrův, Magdalena), Jiří Trdlo, Mat. Krupka z Bohdalovic, A. Večerníková. (681) — 112. 1662, 4. led. Jiří (Jiří Jiráček, Dorota), Št. Štěpánův, Vavř. Neřuka, Samuel Šír, V. Fidler, D. Hučková, A., žena Jiř. Ducháčka. (689) — 113. 1662, 8. led. Anna (O. Koldovský, Salomena), Jana Kučerová, A. Kadlečková, Kašp. Šír. (691) — 114. 1662, 20. ún. Mariana (V. Patka, Anna), A. Blažková, A. Duchková, V. Jiráček. (705) — 115. 1662, 5. bř. Mariana (O. Mládek, Dorota), Mna. Petrová, Sal. Večerníková, Š. Kovář. (711) — 116. 1662, 5. bř. Marie (Š. Řiha, Dorota), Mna. Petrová, Mna. Knížková, Ad. Valenta. (712) — 117. 1662, 15. bř. Marie (J. Kolář, Kateřina), B. Pašírová, A. Jiráčková, J. Huček. (714) — 118. 1662, 17. bř. Václav (V. Mrva, Mariana), J. Petrův, Mat. Jiříč, K. Fidlerová. (716) — 119. 1662, 3. dub. Kateřina (Bart. Marousek, Dorota), Sal. Šírová, A. Trdlová, Mat. Rydval, J. Huček. (719) — 120. 1662, 15. čc. Jiří (V. Neřuka, Kateřina), Jak. Huček, Samuel Pašír, D. Patková, K. Jiráčková. (746) — 121. 1662, 15. srp. Václav (J. Jindra, Anna), A. Neřuková, J. Rýdl, J. Huček. (750) — 122. 1662, 14. říj. Daniel (Samuel, kantor olešnický, Anna), Dan. Preisler, Jiří Prokeš, Sal. Pašírová. (757) — 123. 1662, 29. list. Anna (V. Novák, Salomena), Mna. Pavlatová, Sal. Večerníková, V. Sstrau. (761) — 124. 1662, 3. pros. Václav

(V. Kouřil, Anna), Jiří Trdlo, V. Jirák, D. Hučková. (773) — 125. 1663, 1. led. Salomena (V. Večerník, Kateřina), D. Knopová, Jiří Fídl, Mna. Traudingová. (785) — 126. 1663, 14. led. Kateřina (Jak. Tomeš, Dorota), Mna. Lejsková, Mna. Farandová, Mat. Faranda. (788) — 127. 1663, 18. bř. Jan (J. Tureček, Marie), V. Jirák, Jiří Trdlo, Jana Kučerová. (809) — 128. 1663, 8. čc. Jan (Š. Pavlata, Mariana), J. Petrův, H. Knížek, Mg. Večerníková. (835) — 129. 1663, 29. čc. Kateřina (V. Knížek, Kateřina), A. Kouřilová, Anna Vavř. Nefuky, Mat. Petrův. (845) — 130. 1663, 2. zář. Šimon (Jak. Huček, Anna), V. Jirák, Mat. Rydval, A. Kouřilová. (856) — 131. 1663, 1. říj. Marie (Jiří Koutský, Anna), V. Fídl, Mna. Petrová, D. Petrová. (869) — 132. 1663, 20. list. Matěj (O. Koldovský, —), J. Petrův, Mat. Kovářův, Anna Kouřilová. (881) — 133. 1663, 16. pros. Jan (Mat. Panáček, Kateřina), Jiří Trdlo, Mat. Rydval, Sal. Patková. (889) — 134. 1663, 16. pros. Václav (V. Duchek, Dorota), V. Tomeš, V. Kryštof, D. Jiříčová. (890) — 135. 1664, 4. led. Jan (J. Trdlo, Anna), Samuel Pašir, J. Huček, Jak. Lufinka, D. Kundeláčková, B. Košilová z Olešnice, Mna. Prokešová z huti rejdicke. (896) — 136. 1664, 13. led. Václav (V. Tomeš, Anna), Mat. Nesvadba, Mat. Petrův, B. Havelková. (899) — 137. 1664, 13. led. Matěj (O. Tůma, Mariana), Jiří Lupek, Vavř. Nefuka, D. Petrová. (900) — 138. 1664, 27. led. Jiří (Šimon Patka, Anna), Jiří Trdlo, J. Jirák, B. Širová. (905) — 139. 1664, 4. ún. Dorota (J. Kolář, Kateřina), K. Jiráková, A. Lupková, Jiří Trdlo. (907) — 140. 1664, 25. bř. Salomena (J. Nefuka, Anna), V. Jirák, Mat. Rydval, K. Štěpánová, Sal. Širová, A. Kučerová. (925) — 141. 1664, 29. bř. Anna (J. Řehota, Magdalena), A. Lupková, D. Patková, Jiří Trdlo. (926) — 142. 1664, 18. kv. Dorota (J. Nechvíle, Anna), A. Patková, Alena Židová, Mat. Lejsek. (941) — 143. 1664, 2. č. Daniel (Mat. Nesvadba, Magdalena), J. Petrův, V. Fídl, A. Nefuková. (944) — 144. 1664, 29. č. Anna bliženec (Mik. Knížek, Dorota), Mna. Pavlátová, Sal. Večerníková, Mat. Petrův. (948) — 145. 1664, 29. č. Mariana bliženec (Mik. Knížek, Dorota), M. Petrová, K. Fídlarová, V. Kryštof. (949) — 146. 1664, 30. č. Václav (Mat. Božina, —), J. Petrův, Magd. Jiříčová, Šimon Pavlata, Jiří Poláček. (953) — 147. 1664, 5. čc. Mariana (Bart. Marousek, —), Sal. Širová, A. Kouřilová, Vavř. Jirák. (954) — 148. 1664, 3. srp. Jiří (Š. Blažek, Anna), Vav. Nefuka, Jiří Trdlo, Dor. Petrova. (975) — 149. 1664, 14. zář. Daniel (J. Jindra, Dorota), Jiří Trdlo, V. Jirák, Anna Vav. Nefuky. (987) — 150. 1664, 10. říj. Pavel (Kašp. Šírer, Barbora), J. Kunz z Přichovic, V. Jirák z Olešnice, A. M. Preislerová z Rejdic. (992) — 151. 1664, 15. říj. Jiří (Jak. Huček, Dorota), Jiří Trdlo, Dan. Preisler, A. Kouřilová. (994) — 152. 1664, 17. list. Jakub (Jak. Jirák, Justýna), Jiří Trdlo, J. Preisler, Mg. Rydvalová. (1006) — 153. 1664, 24. list. Jiří (V. Kuchtík, Marie), Samuel Šir, Jiří Trdlo, Alž. Ducháčková. (1010) — 154. 1664, 30. list. Jan (Dan. Starý, Dorota), Kryšt. Feit, Kryšt. Scheyr, Sal. Fridrichová, všichni tři z Rokytнице. (1015) — 155. 1665, 1. led. Anna (otec ztracený, Mna. Kuchtíková z Olešnice), A. M. Preislerová z Rejdic, J. Lejsek, J. Huček. (1018) — 156. 1665, 20. ún. Matěj (V. Žák, Kateřina), A. Hučková, Mg.

Kovářová, Jiří Trdlo, J. Patka, Vav. Jirák. (1041) — 157. 1665, 24. ún. Anna (V. Vojtěch, —), V. Trdlo, J. Jirák, K. Fídlarová. (1045) — 158. 1665, 6. dub. Salomena (Šim. Pavlata, Mariana), Mn. Petrová, Sal. Večerníková, V. Fídlar. (1057) — 159. 1665, 6. dub. Jiří (V. Duchek, Dorota), Mat. Lejsek, V. Tomeš, D. Jiříčová. (1058) — 160. 1665, 6. kv. Kateřina (V. Kouřil, Anna), A. Hučková, Mg. Rydvalová, Jak. Huček. (1067) — 161. 1665, 14. č. Adam (V. Fídlar, Kateřina), J. Petrův, Š. Pavlata, Sal. Večerníková. (1076) — 162. 1665, 5. srp. Václav (Š. Ducháček, Kateřina), Jiří Petrův, Jiří Trdlo, Kat. Jiráková. (1089) — 163. 1665, 23. srp. Jakub (Mat. Rydval, Magdalena), Jiří Trdlo, V. Jirák, D. Hučková. (1097) — 164. 1665, 16. zář. Jan (Samuel Xilandr, Anna), Jiří Trdlo, Bart. Marousek, A. Hučková. (1104) — 165. 1665, 4. říj. Jiří (V. Novák, Salomena), V. Kryštof, Mat. Večerník, Mna. Pavlatová. (1110) — 166. 1665, 10. říj. Kateřina (J. Turek, Mariana), A. Hučková, A. Patková, Jiří Trdlo. (1115) — 167. 1665, 1. list. Mikuláš (V. Š. Markův, Magdalena), J. Huček, Vav. Nefuka, Alena Pěničková. (1122) — 168. 1665, 11. list. Jiří (J. Nechvíle, Kateřina), Jiří Trdlo, J. Marek, Sal. Patková. (1124) — 169. 1665, 6. pros. Anna (Mat. Večerník, Salomena), Mna. Petrová, Mna. Pavlatová, V. Fídlar. (1129) — 170. 1665, 26. pros. Rozína (J. Kolář, Kateřina), A. Patková, Kašp. Šírer, Dan. Preisler. (1135) — 171. 1666, 14. ún. Anna (J. Řehota, Magdalena), A. Hučková, Jana Nefuková, Jiří Trdlo. (1156) — 172. 1666, 19. kv. Daniel (Š. Patka, Anna), Jiří Grazer, Jiří Trdlo, A. Hučková. (1188). — 173. 1666, 19. č. Anna (Mik. Nefuka, —), A. Patková, A. Kouřilová, Mat. Rydval. (1194) — 174. 1666, 1. srp. Kateřina (J. Nefuka, Anna), Helena Pěničková, A. Hučková, Jiří Trdlo. (1203). 175. 1666, 3. říj. Mariana (Mat. Nesvadba, Magdalena), A. Hučková, Mg. Rydvalová, J. Petrův. (1214) — 176. 1666, 3. říj. Mikuláš (Mik. Koldovský, Dorota), Jiří Trdlo, V. Kryštof, Mna. Petrová. (1215) — 177. 1666, 19. říj. Kateřina (Š. Marek, Magdalena), Alena Židová, D. Hučková, J. Petrův. (1221) — 178. 1666, 18. list. Tomáš (Václav Tomeš, Anna), V. Kryštof, Mat. Petrův, A. M. z Rejdic. (1229) — 179. 1666, 21. list. Daniel (V. Kouřil, Anna), J. Huček, Kašp. Šírer, Mg. Rydvalová, D. Hučková. (1233) — 180. 1666, 12. pros. Mariana (Mat. Panáček, Kateřina), Magd. Kučerová, Sal. Patková, V. Trdlo. (1238) — 181. 1666, 29. list. Jiří (J. Jiříč, Kateřina), Jiří Trdlo, H. Knížek, B. Šírová. (1239) — 182. 1666, 29. list. Anna (Št. Štěpánův, Mariana), V. Trdlo, A. Hučková.

(Pokračování.)

Literatura.

Český časopis historický. Sešit 2., v červnu 1934. Pro církevní dějiny jiny jsou v něm důležité tyto články a referáty. František Hrubý, Lutherství a kalvinismus na Moravě před Bílou horou. R. Holinka, Církevní politika arcibiskupa Jana z Jenštejna za pontifikátu Urbana VI. L. Singer, Zur Geschichte der Toleranzpatenten in der deutschen Sudetenländern. Simon Adler, das Judenpatent von 1797. František Roubík, Tři příspěvky k vývoji emancipace Židů v Čechách.

Jihočeský sborník historický. Roč. VI., č. 4. Bartoš F. M. „Kolem Kroniky velmi pěkné o J. Žižkovi“. Jest to stručná kronika o Žižkovi, o níž není známo kdy vznikla. Bartoš polemizuje s prof. Novotným, který předpokládá, že vznikla v l. 1434—6 a s Pekařem, který klade její vznik na počátek XVI. stol. Sám přichází v šestistránkovém článku k závěru, že vznikla ještě za dob krále Jiřího.

Tradice. Věstník svazu č. úředníků v Čes. Budějovicích, č. 2., 1934. Všímá si historie články archiváře dra Haška, Schwarzenberská garda. Dra Františka Matouše, Rožmberkové 14. stol. jako příznivci církve. Přináší obraz a článek o prvním prelátu krumlovském Jiřím Bilkovi a j. Vnitřně hodnotná revue má skvělou výpravu a slouží ke cti ušlechtilým vydavatelům.

Dr. František Robenek, **Velkomoravská metropole.** K dějinám její lokalisace. Své vývody podané v graficky bezvadné publikaci rozčleněné ve dvanáct odstavců, končí: „Spor nebude rozhodnut pouhým prohlášením ani různými pochybnými a neodůvodněnými kombinacemi, nýbrž věcnými a přesvědčivými důvody, vyplývajícími z pragmatické souvislosti středoevropských dějin.“

Jihočeský sborník historický. Roč. VII., č. 1—2. Zmínky zašluhuje článek F. M. Bartoše: Táborský biskup a katolický doktor o prostituci. Formou polo vědeckou a polo žurnalistickou (dovolává se Masarykova výroku: Tábor jest náš program!) snaží se dokázat idealnost husitismu, který hájí „zákonně manželství“ a bojuje zásluhou Milíče a ještě více jakoubka proti nevestincům. Názor katolické nauky ovšem vědecky nevykládá. Z výroku Augustinova: Aufer meretrices de rebus humanis, turbaveris omnia libidinibus a z toho, že církev toleruje menší zlo, aby se předešlo zlům větším, chce dokázat, že papež Pius II. (s „frivolní minulostí“!!!) ztrácuje slavnostně boj proti prostituci. Takovouto „vědeckou“ práci se ovšem našemu ubohému národu nijak neposlouží. Nesvornost, která v národě jest, bude jen takovými články prohlubována. Čtenáři Sborníku — většinou učitelé — budou ovšem s radostí nového „vědeckého“ objevu využívat i ve školách a při Husových oslavách.

Archivum historicum societatis Jesu. Volumen III. 1934. Přináší dvě velké studie: Pasquale D'Elia. Quadro storico sinologico del primo libro di dottrina cristiana in cinese. Johannes Metzler. Der norwegische Konvertit Johann Daniel Ramus S. J. nach ungedruckten Quellen. Mezi neuveřejnými a vzácnými texty se nalézají také list P. Olivy. Lettre du P. Jean-Paul Oliva sur la mort de saint Jean Berchmans.

Vjesnik kr. državnog arkiva u Zagrebu. Roč. VI., 1934. V článku: Ivan Zrinski, sin sigetskoga junaka, líčeno jest manželství Mikuláše Zrinského, hrdiny sigetského, jehož druhou manželkou byla Eva Rožmberská.

Ročenka národopisného a průmyslového musea města Prostějova. Roč. XI. Přináší pojednání týkající se obcí na Prostějovsku Mořic, Určic, Plumlova, popis šternberské obrazárny Prostějova s krásnými reprodukcemi na křídovém papíře. V krátkém článku jest oceněna vlastivědná činnost Frant. Starého, nemocničního kněze v Prostějově, který napsal také do Časop. katol. duchovenstva jako spolupracovník dra Podlahy mnoho článků z oboru místopisu.

Dobříšské matriky. 1. Nejstarší matrika dobříšská byla založena r. 1683 a bylo do ní psáno až do r. 1728. Jest dlouhá 30 a půl cm, 10 cm široká

a 3 cm silná, vázaná do kůže s raženou ornamentikou. Vykazuje zápisy křestní, oddací a úmrtní na 221 str. Na titulním listě se čte „Tato kniha, jenž slove matrika, založena jest pro záduší sv. Trojice na panství dobříšském za slavného panování vysoceurozeného pp. Františka Maximiliana sv. Římské říše hraběte z Mansfeldů, panství dobříšského, Jindřichova Hradce dědičného pána, rytíře zlatého rouna, J. M. C. skutečného komorního rady sv. Římské říše etc. Za duchovní správy dvojitihodného a vysoceurozeného p. Andreasa Alexandra Tůmy SS. Thliae candidata, t. č. administrátora višňovského a kaplana dobříšského, na tři díly rozdělená, v nižto se zapisovati mají sv. křty, oddavky a pohřby. Začata od 1. dne Junii 1683.“ Označení míst, ze kterých žádali obyvatelé svátostí se dělo takto: Z Hutí, ze zámku, ze školy, z Dobříše, ze mlejna pod zámek, z chalup od zámku, ze dvora, z Vobor atd. — 2. Administrator Tůma založil současně dvě matriky. Druhá poněkud obšáhlejší jest 3 a půl cm silná a byla častěji potřebována. Proto má novější vazbu. Obsahuje 414 str. Má stejný titulní list stejného data jako první. Zapisovalo se do ní udělování křtu a sv. manželství osadníků z Vostřova, Aubenic, z Vrchu, z Vobor. Bartůněk.

Pamětní kniha fary v Bakově nad Jizerou. Titulní list jest vyzdoben primitivní perokresbou s nápisem: „Patronus ecclesiae parochialis in oppido Bakov super Iseram“ a nad nápisem jest perokresbová skizka sv. Bartoloměje. Na levé straně jest sv. Václav a pod ním nápis „Venceslaus, dux, patronus capelae in pago Studenka“. Na pravé straně sv. Barbora s textem „Barbora, virgo et martyr. Patrona ecclesiae superioris ante oppidum.“

V kartuši pod celou kresbou text: „Sub patronatu Illmi et Excmi Dni Josephi S. R. I. Comitiss de Waldstein, hereditarii domini in Zwereticz, Kloster, Hradisst, Studenka, Waletschov, Knězmost, Malobratřicz, Biela, Hiersberg, Kurzvod, Bezděz, Sašatka, Kocnovitz, Křivoklát, Krušovic, Nisburg, S. caesareae regiae Majestatis intimi actualis consilarii, camerarii regii in regno Bohemiae locum tenentis.“

Obsah knihy jest rozdělen v tyto kapitoly: 1. Ordo successionis parochorum. 2. Specificatio reddituum parochialium. 3. Specificatio ecclesiae. 4. Inventarium domus parochialis. 5. Invenatarium omnium ecclesiarum. 6. Ritus annuarum functionum spiritualium. 7. Annotationes decretorum consistorialium. Quae omnia pro perpetua directione DD. parochorum annotata sunt. Anno 1704. Kniha jest v polokožené vazbě celkem dobře dochovaná, psána česky a latinsky. Vložena jest listina z konce 17. stol. latinsky psaná, pojednávající o kostelním nemovitém majetku. Nemá inventárního čísla.

Nejstarší bakovská matrika. Jest to kniha v chatrné na hřbetě úplně zničené vazbě foliového formátu. Na první stránce má nadpis: „Kniha matricula, v kteréžto všichni, co jich k potvrzení stavu svatého manželstva přichází, též v Pánu zesnulých a při chrámu Páně sv. panny a mučednice Boží Barbory pohřbení, v panství jeho vysoce urozené hraběcí Mti p. t. Františka Josefa sv. Římské říše hraběte z Valdštejna zvířetického, též při chrámu Páně kaple sv. Václava, mučedníka Božího a patrona českého pohřby do této knihy k zapsání přicházejí. Stalo se za správy duchovní velebného dvojitihodného a vysoce učeného J. Mti p. Martina Františka Mušlice, rodiče z města Jindř. Hradce a faráře města Bakov nad Jiz. a založena r. 1718.“ Matrika jest psána s počátku česky, od r. 24. IV. 1760 latinsky. Zápisy jsou zahájeny zápisem snubním z ledna 1718. — Při letném ohledání knihy bylo lze zjistiti jména faráře Františka Čapka, Františka Hermansejfského, Kašpara Leo Záruby a j. Bartůněk.

SBORNÍK

HISTORICKÉHO KROUŽKU

ROČNÍK XXXV · 1934 · ČÍSLO 2—4

Bohumír Červinka:

Příspěvky k životopisu Jana z Jenštejna,

třetího arcibiskupa pražského.

(Dokončení.)

III. Jan z Jenštejna biskupem míšenským.

Kdy se Jan z Jenštejna ujal biskupského úřadu, nevíme. Jisto však jest, že 14. června 1376 již jako biskup působil.¹ Toho dne totiž vydal v Mügeln listinu, kde se podepsal „Dei et apostolice sedis gracia episcopus Missnensis“. V této listině poukazuje jistý důchod k tomu účelu, aby bylo konáno slavnostní anniversarium za spásu duše jeho otce, Pavla z Jenštejna, zemřelého 18. prosince 1375. Při této příležitosti měly se vždy rozdávat almuzny v míšenské katedrale.²

V současné době chystali se v Čechách u královského dvora k důležitému činu. Velikému úsilí Karla IV. podařilo se již během roku 1375 získati kurfirsty německé pro volbu nezletilého dosud královice Václava za německého krále. Když byl získán též souhlas papeže Řehoře XI., byla volba 10. června 1376 ve Frankfurtě n. M., provedena. 6. července měl býti Václav se svou manželkou Johannou korunován v cášském velechrámu.³

---

¹ Okolnost, že o činnosti Jana z Jenštejna nemáme po celý téměř rok od srpna r. 1375 až do června roku následujícího, žádných zpráv, je zřejmé nápadná. Ona také patrně přispěla k rozšíření názoru, že Jan se stal biskupem teprve roku 1376. Tuto otázku jsem rozebral v příloze č. 1. Jak si můžeme Janovu zdánlivou neúčast na církevní správě v Míšni ve zmíněném období vysvětliti, vyložím níže. (Viz pozn. 29.)

² Cod. dipl. Saxoniae reg., II, 2, str. 160. Srov. Calles Sigismundus, Series episcoporum Missnensium, Ratisbonae et Viennae 11752, str. 256; Machatschek, Johann II. von Jenczinstejn, v Archiv für die Sächsische Gesch., N. F., VI, 262.

³ Palacký, Dějiny národu českého, kniha IX. (vyd. Kočí r. 1908), str. 414.

Jan z Jenštejna projevil svůj zájem o tuto akci tím, že vyzval v červnu 1375 kapitolu, probošta u svaté Afry a všechno duchovenstvo města Míšně, aby konali za zdar korunovace prosebné průvody, od 22. do 28. června. Účastníkům slíbil Jan 40denní odpustky.⁴ Z této horlivosti Janovy zřejmě vysvítá jeho blízký vztah k císařskému dvoru. Je velmi pravděpodobno, ba skorem jisto, že vůdčím motivem tu byla — vděčnost. Jan sice ve své autobiografii⁵ mluví o svém povýšení na biskupa míšenského jako o projevu boží milosti, ale je velmi nepravděpodobno, že by k této události došlo bez přímluv mocných Janových protektorů, Jana Očka z Vlašimě a samotného císaře Karla IV., který byl s Řehořem XI. ve velmi dobrém poměru.⁶

V červenci nebyl Jan v Míšni, ani v míšeňské arcidiecési vůbec. Byl v Čechách na zámku Vlašimi u Tábora, který patřil jeho strýci, Janu Očkovi z Vlašimě. Zde vydal listinu, obsahující nařízení o rouchu, jaké mají nositi členové kláštera sv. Afry v Míšni. Stalo se tak na žádost mnichů samých. Tito byli totiž pro svůj nápadný oděv často terčem posměšků veřejnosti. Nařízením biskupovým, jímž se zavádělo nové řeholní roucho z černé látky, opatřené kapucí, podobného asi střihu, jaký byl zaveden u augustiniánů roudnických, měla býti příčina posměšků odstraněna.⁷

2. července roku následujícího, meškal Jan na biskupské tvrzi

---

⁴ Codex dipl. Saxoniae, II, 2, 162. Listina tato nebyla vydána v Míšni. nýbrž na některé biskupské tvrzi, patrně v Mügelu. Viz též E. Machatschekovu studii v Archiv für die Sächs. Gesch. N. F., VI, str. 262.

⁵ Höfler, Geschichtschreiber der husitischen Bewegung, II, str. 13.

⁶ To je viděti již z toho, jak snadno dosáhl Karel Řehořova svolení k volbě Václava za krále německého. Srov. Palacký, Dějiny, kn. X. (vyd. Kočí 1908), str. 415.

⁷ Jan z Jenštejna dovolil mnichům nositi nové roucho pouze potud, pokud se pohybovali na veřejnosti; musili však pod ním nositi „sarracium“ nebo „scorlicium“, jež bylo hlavním znakem jejich řehole. Jakmile si vyřídili své záležitosti a vrátili se do kláštera, byli povinni obléci opět starý šat „ne diversi habitus difformitas alicuius indecentiae notam aut scandalum in populo valeat generare.“ Cod. dipl. Saxoniae, II, 4, str. 158. Srov. E. Machatschek, Arch. für sächs. Gesch., N. F., VI, 262-3. Roku 1376 se ještě připomíná, že Jan učinil nějaký dar ve prospěch špitálu v Praze pod Vyšehradem. Viz Emler, Pozůstatky zemských desk, I, 450.

⁸ E. Machatschek v Arch. für die Sächs. Gesch., N. F. VI, str. 263, uvádí, že toho roku, 9. června, dal Jan spolu s kapitulou svolení ke konání anniversaria, jež k uctění památky biskupa Benona, pochovaného v míšeňské katedrále, založil probošt Konrád Prutz (nebo též Bruze) von Kirchenberg. Jan svolil prý též k tomu, aby po skončení anniversaria byla vždy konána modlitba za jeho zakladatele, a ustanovil, že po smrti Prutzově má se na jeho památku konati zvláštní anniversarium. — Tuto zprávu

Slupnu (Stolpen), kde vydal toho dne listinu, v níž schvaluje a potvrzuje vystavění a nadání oltáře Věch svatých v parochiálním kostele v Pirně rodinou „de Melnik“.⁹ Ve Slupně nacházíme Jana i v srpnu: 1. srpna potvrzuje rozmnožení důchodů oltáře P. Marie a blah. Materny ze statků, jež k tomu účelu 4. července věnovali markrabí Friedrich Přísný, Balthasar a Vilém.¹⁰ 10. srpna vydává listinu, v níž dovoluje proboštu kláštera sv. Afry a starším řeholníkům tohoto kláštera, kteří měli kněžské svěcení, aby při slavnostních příležitostech, kdy probošt zaujímal na kůru a na průvodech místo po boku kapitulního děkana a ostatní řeholníci byli mezi kanovníky, nosili zvláštní roucho. Probošt měl v těchto případech obléci „chophium sive almucium de vario“,¹¹ ostatní členové řehole „chophium sive almucium de pelibus asperolinis“.¹² Jan se při této příležitosti zmiňuje o svých sympatiích řeholníkům a o účelu nového oděvu. Mělo tím býti zdůrazněno důstojné postavení řeholníků. Nového roucha směli při slavnostních příležitostech používat i ve svém vlastním kostele.¹³

Roku 1378, 9. dubna, byl Jan v cisterciáckém klášteře Buch u Leisnig, aby provedl sjednocení farností zedlitzské a laslauské. 25. srpna meškal v Mügeln, kde založil oltář v tamějším farním farním kostele a nadal jej důchody z několika sousedních vsí.¹⁴

28. srpna nacházíme Jana opět ve Slupně. V listině toho dne vydané dovoluje Petrovi Lucie, plebánovi v Klein-Doberwitz, aby daroval osepy, odváděné z několika sousedních vesnic, celkem „duo maldaria siliginis et avenae“, kostelu sv. Kateřiny v Klein-Doberwitz. Ježto však dárce držel ony obilní dávky jakožto léno, udělené mu pravým vlastníkem, jímž byl biskup míšeňský a kapitula ka-

---

uvádím v poznámce, ježto Machatschek cituje pramen zkratkami: „Dipl. bei Ascianus de mont. piet. pag. 654“, jichž jsem nerozluštil a nemohl tedy zprávy zkontrolovati.

⁹ Cod. dipl. Sax., II, 5, 365.

¹⁰ Cod. dipl. Sax. II, 5, 65; ibidem, str. 64, č. 78.

¹¹ „Chophium sive almucium de vario“ byla velká kapuce, jež při modlitbách pokrývala hlavu a splývala až na ramena. Dle své hodnoty nosili kněží almucia různých barev. Srov. Du Cange, Glossarium.

¹² Choph. sive alm. de pelibus asperolinis byl límec z kožešiny. Srov. Du Cange, Glossarium.

¹³ Cod. dipl. Sax., II, 4, 159—160.

¹⁴ Fiedler, Müglische Chronik, excerpta diplom. Srov. Machatschek v Arch. für sächs. Gesch., N. F. VI, 265. Nebylo mi bohužel možno citovaný pramen listinný prostudovati, ježto kniha nebyla po ruce. Není však důvodu, abychom Machatschekovi nedůvěřovali.

tedrálního kostela v Míšni, vymíňuje si Jan z Jenštejna, jenž se zřiká lenní svrchovanosti, jako odškodnění 10 kop grošů („grossorum latorum“, hotově vyplacených, jimž bude míšeňskému kostelu zaručen roční důchod jedné hřivny stříbra.¹⁵

Naposledy se s Janem z Jenštejna jako s biskupem míšeňským setkáváme 4. září 1378. Toho dne byla totiž v Míšni podepsána dlužní smlouva, z níž se dovídáme, že Jan půjčil markrabímu Balthasarovi 200 kop grošů s podmínkou, že tento dluh mu bude na sv. Michala (tt. j. 29. září) téhož roku (tedy za 26 dní) splacen na tvrzi Slupnu. Jako rukoujmě postavil markrabí 13 osob, z nichž 6 bylo původu šlechtického, 7 původu měšťanského. Tito se zavázali, že v případě, že by dluh nebyl v dané lhůtě zaplacen, dostaví se do biskupského města Jochgrim, aby zde věřiteli byli zástavou.¹⁶

Jak vidno, jsou zprávy o činnosti Janově v době jeho episkopátu v Míšni velmi chudé a jednostranné; dovídáme se z nich vlastně jen o několika potvrzeních, Janem vydaných, jež pro svůj úřední ráz neosvětlují nám jeho osobu tak, jak bychom si přáli. Přece však jenom jsou to zprávy velmi důležité a mohou nám přispěti k objasnění alespoň některých otázek. Tak z nich na př. vyplývá zcela jasně, že názor starších historiků, representovaných zejména Fabriciem,¹⁷ jehož zprávy byly ostatními historiky přejímány, nelze zamítati potud, pokud jde o tvrzení, že Jan z Jenštejna jako biskup míšeňský v Míšni nikdy nesídlil. Zprávy pramenů jež jsem v chronologickém postupu právě uvedl, zdají se tomu skutečně nasvědčovati. Ani jednou není zde přímá zmínka o pobytu Janově v Míšni. Zato velmi často se s ním setkáváme na biskupské tvrzi Slupnu. Že tato tvrz měla pro Jana mimořádnou důležitost, je patrnou již z dlužního úpisu markraběte Balthasara, v němž se tento zavazuje vrátiti vypůjčenou sumu arcibiskupovi ve Slupně, nikoliv v Míšni, jak bychom očekávali.

Nelze však tak lehkou připustiti náhled, že Jan se o své pastýřské povinnosti vůbec nestaral. Fabricius charakterisuje jeho osobu jako biskupa slovy: „Vir munificus et magna gravitatis opinione, sed Misnae tamen nunquam resedit, laboris fugiens, honore con-

---

¹⁵ Cod. dipl. Sax., II, 2, str. 171-2.

¹⁶ Cod. dipl. Sax., II, 2, 172.

¹⁷ Fabricius Georgius, Rerum Missnicarum libri VII., str. 133.

tentus ac titulo.¹⁸ Podobně mluví i V. V. Tomek, tvrdě, že „biskupství nikdy nespravoval, aniž kdy v Míšni sídlil, požívaje toliko titulu a důchodu“. Při tak malém počtu původních zpráv lze ovšem těžko říci, do jaké míry si Jan hleděl svého úřadu, ev. do jaké míry ho zanedbával. Že však jej skutečně spravoval, to je jisto. O tom svědčí uvedené již zprávy a zdá se, že Jan postupoval v některých záležitostech s velkou přísností, neboť sám jeho přítel, mistr Boreš, mu to vytknul, vybízej ho, aby si počínal mírněji. Jan se proti tomu ohradil, tvrdě, že mírný postup je v jeho situaci nemožný, ježto je nutno, aby dříve byli „lupiči a vlci draví“ z diecése vypuzeni; jedině touto cestou dospěje prý se ke kýženému pokoji a on prý pak rád složí zbraň.²⁰ Zdá se, že již tenkrát dovedl býti Jan neohroženým a tvrdošijným bojovníkem za vše, v čem viděl právo své a právo církve. Neváhal nikdy, kdykoliv se mu naskytla možnost povznéstí vážnost stavu duchovního. Vidíme to z toho, s jakou ochotou povoluje mnichům z kláštera sv. Afry nošení nového roucha, aby odstranil příčinu posměšků, jimiž trpěli, dokud nosili na ulici svůj původní řeholní háv. S ochotou nemenší vychází řeholníkům těm vstříc, když povoluje předním členům jejich zvláštní insignie, aby při slavnostních příležitostech mohli důstojně reprezentovati svůj stav. Slova, jimiž vyslovuje svoje sympatie k řeholi, nemusíme přijímati jako obyčejnou frázi. V té době nebyl ještě asketou a nežil s řeholníky v tak úzkých vztazích, jako to uvidíme později, až se s ním shledáme jako s kajícím, jenž, kdykoliv se mu k tomu naskytne příležitost, hledá kýžený klid duševní u mnichů roudnických, jimž snaží se v těch chvílích býti ne arcibiskupem, nýbrž trpělivým žákem a pokorným služebníkem;²¹ ale úcta k lidem zbožným, zrovna tak jako úcta k svatým, je patrna u Jana z Jenštejna hned od počátku. K povznesení úcty svatých Jan z Jenštejna již jako biskup míšeňský rád používal každé pří-

---

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Tomek, Dějep. m. P., II, (1893) str. 360. V. Novotný ve svém článku v Ottově Slovníku naučném XIII., str. 234, této otázky neřeší, poznamenává toliko, že Jana bylo viděti na různých místech jeho diecése, ale také mimo její hranice.

²⁰ Jan tu poněkud ironicky odmítá výtky Boršovy: „Mallem, ut vestra ad me veniret cara societas, devocioneque vestra a dioecesi mea latrunculos et lupos expelleret, tunc enim amodo arma non sumerem“ etc. Dopis Boršův se nám bohužel nezachoval.

²¹ Vita Joh. de Jenczenstein, Pram. děj. čes., I, 443, 458.

ležitosti, zakládaje jí oltáře, jak dotčeno. Dle svého vlastního tvrzení již tenkrát se zabýval myšlenkou založiti oltář patronu české země, sv. Václavovi, k němuž byl poután zvláště velikou úctou. Tento svůj plán mohl uskutečniti ovšem teprve později, když již byl arcibiskupem v Praze.²² Zdá se, že i jeho vroucí obdiv k Panně Marii, jenž se stal později pro něj příznačným, začíná již v této době. Lze tak alespoň souditi z jeho zmínky o tom, že se mu Panna Maria zjevila ve snu a zvěstovala mu brzké povýšení.²³

Zbožná mysl nevadila ovšem Janovi nikterak účasti na společenském životě světských kruhů šlechtických. Účastnil se horlivě rozličných zábav, lovů, turnajů a snad i tanců, snaže se dle slov biografových ve všem tom býti spíš prvním než posledním.²⁴ Zejména lovu se rád oddával, a to velmi často, takže později, jako asketa, tot osvé jednání odsuzoval, neříkaje, že prý se věnoval „více vrchům a lesům než kostelům“.²⁵

Bylo by zajisté zajímavo věděti, v jakém poměru žil Jan s tamními representanty světské moci. Tuto otázku pro nedostatek pramenů zcela uspokojivě rozřešiti nelze, je však velmi pravděpodobno, že Jan, ačkoliv jistě žil s větší částí předních velmožů své diecése v dobrém poměru, přece jenom se nevyvaroval konfliktů, a to dosti prudkých.

V celé magdeburské arcidiecési, do níž patřilo i biskupství míšeňské, byly tehda poměry velmi neklidné. Spory duchovenstva se světskými osobami byly velmi časté a velmi prudké. Šlechta i města s nelibostí pozorovala emancipační snahy církve, a tak docházelo k roztržkám, jejichž důsledky byly pro duchovenstvo velmi nepříjemné. Světská vrchnost vydávala nařízení o tom, že žádné statky světské nesmějí býti darovány církvi, že kněží nesmějí se účastniti světských soudů ani jako svědci; byli někdo exkomuni-

---

²² Viz. Cod. dipl. Sax., II, 2, str. 178. Bylo to r. 1370.

²³ „Quod mihi cum miraculose innotuisset per B. Virginem circa quandam eius Ecclesiam, carnalis quamvis adhuc essem, tamen in corde meo vitam in melius emendare statui“. Libellus de fuga mundi, Höfler 1. c. str. 13.

²⁴ „Prius namque saecularibus negotiis deditus in militaribus et curiensibus exercitiis nolebat esse ultimus, imo alios vincere conabatur“. Vita Joh. de Jenczenstein, str. 443. — K výkladu citovaných latinských termínů biografových užil jsem slov Palackého z jeho Dějin, kn. X., str. 424. (Vyd. Kočí, 1908.)

²⁵ „Etiam pontifex factus Misnensis ecclesiae, plus montes et nemora quam sacra ecclesiae limina excollebat.“ Vita, str. 443.

kován, neměl býti vylučován ze života veřejného v laické společnosti.²⁶ Ježto se patrně duchovenstvo s těmito ustanoveními nechtělo smířiti a jednalo proti nim, používala moc světská k zlomení jeho odporu často násilí, zabírajíc statky církevní — patrně ty, jež byly proti zmíněnému ustanovení převedeny od držitele světského do vlastnictví církevního — vyžadujíc pro sebe část ofěry a vymáhajíc na církvi nové poplatky.²⁷ Magdeburská kapitula si však podala stížnost císaři Karlu IV., jenž v listu z 27. června 1377 prohlašuje všechna ustanovení, směřující k omezení svobod duchovenstva magdeburské diecese za neplatná a hrozí přísnými tresty všem knížatům, hrabatům, pánům, městům, jež by ho neposlechla a jednala dosavadním způsobem.²⁸

Z roku 1377 pochází též zmíněný již dopis Jana z Jenštejna Boršovi, v němž se hájí proti výčitkám, že si vede ve správě své diecese příliš přísně. Ježto Jan užívá k označení těch, proti nimž jeho přísný postup směřoval slov „latrunculi et lupi rapaces“, zdá se, že má na mysli podobné uchvatitele církevního jmění, jako byli ti, o nichž mluví Karel IV., v citované listině; tedy nějakou světskou vrchnost. Jména těch, proti nimž Jan tak přísně postu-

---

²⁶ „... ad imperialis maiestatis audientiam suppliciter est deductum, quod saeculares quidam in potestatibus et officiis publicis constituti videlicet duces comites barones et alii domini temporales nec non consules civitatum opidorum villarum et locorum rectores dictae Magdeburgensis provinciae, dei timore postposito statuta singularia et iniquas ordinationes motu proprio et de facto contra personas ecclesiasticas condiderunt... ut puta quod nulla bona temporalia in potestatem ecclesiasticam transferantur, neve clerici in sacris constituti ad agendum et testificandum in civilibus et maxime in piis causis aliquotenus admittantur, quodque excommunicati laici et publice denunciati in civili foro minime repellerentur.“ — List Karla IV. z 27. VI. 1378, Cod. dipl. Sax. II, 2, 167.

²⁷ Item praedicti domini temporales... per saecularem potestatem res et bona clericorum occupant et arrestant, oblationesque fidelium diminuunt et restringunt, exactiones et tallias indebitas de bonis... ecclesiae... extorquent, possessiones ecclesiae et personarum eorundem devastant incendiis et rapinis“. — Ibidem.

²⁸ Item pronunciamus imperiali autoritate, quod quicumque laicus, cuiuscunque status vel condicionis extiterit ausu sacrilego et propriae temeritatis audacia sacerdotem vel clericum secularem vel religiosum diffidaverit proscrisperit, captivaverit, spoliaverit, occiderit, mutilaverit aut in carcere detinuerit, ac huiusmodi maleficia perpetrantes scienter receptaverit vel favorem in his eis prestiterit, praeter a sacris imperialibus et canonicis sanctionibus eis inflictas sint ipso facto infames et omni honore privati nec ad placita vel consilia nobilium admittendi quovis modo.“ — Cod. dipl. Sax. II, 2, 168.

poval, se nám bohužel nezachovala. Nebyl to však patrně nikdo z předních velmožů. S těmi byl Jan v dobrém poměru a jeho služby jim ostatně přišly velmi vhod. To vidíme z půjčky 200 kop grošů, tedy sumy jistě značné, markrabímu Balthasarovi. Zároveň je však jisto, že při podobném prokazování přátelství služeb dovedl Jan postupovati s náležitou opatrností. Podmínky obsažené ve dlužní smlouvě byly, jak jsme viděli, dosti přísné.

Není vyloučeno, že Jan se uplatňoval ve vládnoucích kruzích míšeňských mnohem aktivněji než jako pouhý bankéř. Nemáme totiž důvodu, abychom popírali Balbínovu zprávu, že Jan se osvědčil též jako obratný a výmluvný diplomat, byv nejednou vyslán od míšeňských knížat do Říma a odtud zase papežem v důležitých, celé církve se týkajících záležitostech k císaři Karlu IV.²⁹ Člověk, jehož rodina byla v tak dobrém poměru k císaři, se ovšem k podobnému úkolu znamenitě hodil, zejména, když měl, jak se zdá, pro diplomatickou činnost skutečné vlohy, můžeme-li předpokládati, že skutečně velikou výmluvnost a polemickou obratnost, s níž se setkáváme v jeho dopisech a spisech, pocházejících ovšem většinou až z doby pozdější, dovedl projevit též v živém slově.

Takovým způsobem jevila se činnost Jana z Jenštejna, biskupa míšeňského. Zatím prudký vývoj událostí v roce 1378, utvářející zcela novou situaci v celém křesťanském světě, nesl i Jana z Jenštejna vstříc nové budoucnosti.

Po smrti papeže Řehoře XI. zvolený Urban VI. záhy se znelíbil

---

²⁹ „... sapientiam probavit in Legationibus: missus non semel Roman a principibus Misniae; et vicissim a Pontifice ad Carolum legatus in arduis universalis Ecclesiae negotiis, ut habet MS.“ (Balbín, *Miscellanea hist.*, Dec. I., L. VI., Pars. II., str. 57.) — E. Gersdorf v úvodě ke *Codex dipl. Sax.*, II, 2, str. XVIII, praví, že tvrzení o cestách Janových do Říma je neodůvodněno, ježto prý nebylo nutno, aby do Říma šel jen kvůli tomu, že byl Řehořem XI. povýšen. (Totéž opakuje i E. Machatschek v *Arch. für sächs. Gesch.*, N. F., VI, 262.) To je ovšem námitka slabá, jež nemůže zprávy Balbínovy vyvrátiti. Pobyt Janův v Římě, zejména v první době jeho biskupské hodnosti je velmi možný. Jím by se dala velmi dobře vysvětliti okolnost, že ač byl Jan za biskupa ustanoven v létě r. 1375, zprávy o jeho činnosti v úřadě biskupském máme teprve od června roku následujícího. Ve své autobiografii (Höfler 1. č., 13.) Jan praví: „Nam tres Papas et novem Reges vidisse me memini.“ Tato slova se mohou vztahovati jediné na Řehoře XI., Urbana VI. a Bonifáce IX., neboť některého z papežů, zvolených odbojnými kardinály, byl by jistě nejmenoval v té souvislosti, jak to činí (před tím praví: „quantos vero honores et divitias fui consecutus in mundo, nescio enarrare: nam tres Papas), ani by neužil k jeho označení výrazu „papa“. Řehoře XI. však nemohl viděti jindy, než jako biskup míšeňský, ježto 18. února 1378 již nastupuje Urban VI.

francouzským kardinálům, kteří v té době měli většinu v kardinálském sboru. Tito byli do nejvyšší míry pobouřeni tím, že nový papež, muž učený, přísně mravný a v službě boží horlivý, ale přitom vysoce o sobě smýšlející a tak pánovitý a svéhlavý, že jeho počínání někdy hraničilo až s ukrutností,³⁰ ve své reformní snaze chtěl s opravami počítati hned u kardinálů a nejvyšších prelátů svého dvora a sledoval očividně cíl odstraniti převahu francouzského živlu, stavěje se na odpor snaze po vrácení papežského stolce Avignonu.³¹ Tak došlo k odboji kardinálů, kteří téhož muže, jehož před nedávnem sami zvolili, prohlašují 9. srpna 1378 za sesazena.³² Zvolení nového papeže bylo pak již otázkou krátké doby.

Situace Urbana VI. nabyla tak velmi kritického rázu. Musil se ohlížeti po spojencích a to po spojencích, kteří by mu mohli zaručiti podporu co nejvydatnější. Takovým spojencem byl v první řadě císař Karel IV. Až do té doby nebyl poměr obou mužů právě nej přátelštější. Urban VI. se totiž zdráhal uskutečniti slavnostní sankci korunovace Karlova syna Václava za německého krále. Nyní, po tak těžké pohromě, byl ovšem nucen obrátiti, neboť pomoc Karlovu a Václavovu chtěl získati za každou cenu.³³ A tak 26. července Urban VI. slavnostně prohlašuje, že Václava uznává za právoplatně zvoleného a korunovaného německého krále.³⁴

V obavě o přízeň tak mocného spojence poprával však Urban ochotně sluchu i jiným přáním císařovým, jak je viděti z toho, že na Karlovu přímluvu odpustil kolínskému arcibiskupu Friedrichovi, jehož pomoci mohl ostatně velmi dobře potřebovati, větší část dluhu, který činil 120.000 zl., a že slíbil omeziti své vměšování do říšských záležitostí na otázky pouze duchovní. Císař Karel i král Václav se mu za tyto ústupky stali věrnými a horlivými spojenci.³⁵

Za takovýchto okolností došlo k povýšení Jana z Jenštejna z biskupa míšeňského na arcibiskupa pražského. 17. září 1378, 3 dny před dovršením schismatu, jež nastalo zvolením Roberta Ženevského za protipapeže, který přijal jméno Kliment VII., byl Jan

---

³⁰ Palacký, Dějiny, kn. X., (vyd. Kočí, 1908), str. 421.

³¹ Miebach A.: „Die Politik Wenzels und der rheinischen Kurfürsten in der Frage des Schismas, str. 7.

³² Miebach l. c., str. 9.

³³ Ibidem.

³⁴ Listina Urbana VI. v Mon. Vat. V, č. 26.

³⁵ Srov. A. Miebach, Die Politik Wenzels in der Frage des Schismas, str. 7—10; Palacký, Dějiny (1908), kniha X., str. 421.

Očko z Vlašimě, arcibiskup pražský jmenován od Urbana VI. kardinálem.³⁶ Byl to první Čech, jemuž se dostalo tak veliké cti. Ježto se po dosažení této hodnosti vzdal úřadu arcibiskupského,³⁷ musil býti uprázdněný stolec znova obsazen. A tak 20. října téhož roku byl jmenován Očkův nástupce, jímž nebyl nikdo jiný, než Jan z Jenštejna, Očkův synovec.³⁸ Za několik dní nato byl ustanoven od císaře Karla za kancléře mladého krále německého, Karlova syna, Václava.³⁹ Po tom, co bylo řečeno o situaci Urbana VI., je tato událost zcela pochopitelná. Zřekl-li se Jan Očko arcibiskupské hodnosti, znamenalo to, že jeden z předních pilířů, jež podpíraly posici Urbanovu, byl odsunut, aby se v mezích své únosnosti uplatnil na jiném místě. Místo po něm však nemohlo se obejít bez náhrady při nejmenším aspoň rovnocenné. Jestliže Urban VI. viděl takovou náhradu v mladém, asi 29letém biskupovi míšeňském, měl k tomu jistě důvody. Zmínili jsme se již o tom, že není vyloučena možnost diplomatických cest Janových do Říma. Dalo by se tedy souditi, že Urban VI. měl příležitost poznati jeho schopnosti i smýšlení touto cestou. To však se nezdá odpovídati skutečnosti, neboť je dosti nepravděpodobno, že by Jan byl v Římě v době, jež uplynula od Urbanova zvolení do Janova povýšení.⁴⁰ Bylo by tedy lze připustiti jediné možnost, že Urban VI. znal Jana již z doby, kdy ještě papežem nebyl. V tomto případě však nemohl by tak bezpečně znáti Janovo smýšlení v době současné. Zato fakt, že Jan byl tak blízkým příbuzným odstupujícího arcibiskupa, má velkou váhu. Označil-li Jan Očko Jana z Jenštejna za muže hodného tak významné hodnosti, jako byl úřad arcibiskupa pražského, a ujistil-li Urbana VI., že v něm bude míti bezpečnou oporu v zemi jurisdikci arcibiskupa pražského podléhající, nebylo zajisté těžko získati papeže pro Jana z Jenštejna. K tomu přistupoval fakt, že Karel IV. byl Janovi nakloněn, maje v dobré paměti věrné služby

---

³⁶ *Scriptores rer. Bohemicarum*, II, 440.

³⁷ *Mon. Vat.* V, č. 30.

³⁸ *Scriptores r. B.*, II, str. 442.

³⁹ „Sic paucis interjectis diebus fui per eunden Imperatorem Serenissimi Wenceslai Regis filii sui, cancelarius institutus.“ (Autobiografie J. z J., Höfler I. c., 13.)

⁴⁰ Urban VI. byl zvolen 8. dubna, pontifikátu se ujal 18. dubna 1378. Jan z Jenštejna však, jak jsme viděli, byl ve dnech 25. a 28. srpna ve své diecési a 20. října již byl Urbanem VI. povýšen. V daných časových intervalech sotva asi mohl tak dlouhou cestu tam a zpět ve spojení s pobytem v Římě vykonati.

jeho otce. Jan Očko pak byl Karlovým předním rádcem⁴¹ a mohl tedy při vážnosti, jaké u císaře požíval, působiti ve prospěch svého synovce velmi účinně. Připojila-li se k prosbám a doporučením Očkovým u Urbana VI. ještě přímluva Karlova, bylo ustanovení Jana z Jenštejna za arcibiskupa v jádru hotovou věcí.⁴² O Urbanovi se může říci, že zabil dvě mouchy jednou ranou. Vyhověl osobám, na jejichž sympatiích mu záleželo, a zároveň získává za jednoho ze svých sluhů, odcházejících na odpočinek, muže, o němž se mohl skoro bezpečně domnívati, že mu bude věrným satelitem. Že se v tomto svém očekávání nezklamal, přesvědčila ho záhy skutečnost. Věrnějšího spojence a vytrvalejšího bojovníka, než byl Jan z Jenštejna, Urban VI. pod svůj prapor získati nemohl. Jak horlivou snahu vyvíjel Jan z Jenštejna v boji o to, aby moc klíčů Petrových zůstala v ruce Petrova právoplatně zvoleného zástupce, o tom poučují nás četné akce, traktáty, listy, prosby a hrozby, jež přímo chrlil do světa od té doby, co skutečně zaujal místo svého strýce na pražském stolci arcibiskupském. To se stalo v březnu 1379.⁴³

Slavnostní investitura mladého arcibiskupa měla důstojný protějšek v jiné veliké slavnosti. Staříčský strýc jeho, kardinál Jan Očko z Vlašimě, obdržel 6. března z rukou ravenského kardinála Pilea

---

⁴¹ Palacký, Dějiny, kniha X., str. 424. (Vyd. z r. 1908.)

⁴² Slova Janova v jeho autobiografii znějí hodně nepravděpodobně: „Me nempe nescio meisque parentibus, Caesareque Carolo . . . ignorantibus per Urbanum papam VI. fui ad Pragensem metropolim motu proprio translatus.“ (Höfler l. c., 13.) Zmínka o rodičích zde zní zejména velice podivně, ježto oba v té době byli již mrtvi, jak již vyloženo v kapitole o rodu. V listině 14. června 1376 přece sám Jan z Jenštejna tvrdí, že jeho otec zemřel již roku 1375. (Cod. dipl. Sax., II, 2, str. 160.) Dostí divné světlo vrhá na jeho tvrzení, že sám o svém nastávajícím povýšení nevěděl, jiná jeho výpověď: „Quod (t. j. zpráva o povýšení) mihi cum miraculose innotuisset per B. Virginem circa quandam eius Ecclesiam.“ (Höfler, l. c., str. 13.) Nikde ostatně netvrdí, že by o jeho chystaném povýšení nevěděl jeho strýc Jan Očko z Vlašimě!

⁴³ Item post creationem praefati Patris, Domini Johannis in cardinale, de anno quo supra, videlicet MCCCLXXVIII. die XX. mensis Octobris, translatus est Reverendus Pater, Dominus Iohannes, natus Domini Pauli de Iencesteyn, fratris praefati Domini Cardinalis, de Ecclesia Misnensi ad Ecclesiam Pragensem per praefatum Dominum Urbanum Papam VI. ac receptus concorditer per Capitulum Pragense, Clerum et populum, et missus in possessionem dicti sui Archiepiscopatus Pragensis de anno Domini MCCCLXXIX. die mensis Martii (sic), qui rexit eandem Ecclesiam annis fere XVII.“ (Scriptores rer. Boh. II, str. 442.)

symbol své hodnosti, červený kardinálský klobouk.⁴⁴ Od jeho povýšení uplynulo zatím již skoro půl roku, tedy více než polovina doby, jež mu ještě zbývala k životu. Zemřel v lednu roku 1380.⁴⁵ Jen krátkou dobu bylo mu dopřáno těšiti se ze svého povýšení. Umíral však s vědomím, že jeho dlouholeté věrné služby byly po zásluze oceněny a že jest prvním Čechem, jemuž se od papeže dostalo tak velikého vyznamenání. Oč méně milosrdný měl býti osud jeho nástupci!

Ten ovšem v té době díval se vstříc své budoucnosti s nejrůznějšími nadějemi, kypě mladistvou silou a sebedůvěrou, spojenou s odhodláním uplatniti se v novém svém úřadě v širokých mezích, určených všestranností jeho nadání a živým zájmem o všechny aktuální otázky soudobé kultury. Nemohl tenkrát ještě věděti, že opustí arcibiskupský stolec, na který byl s takovými nadějemi uveden, jako utýraný stařec, aby skončil svůj život daleko od vlasti, kdesi v šeré cele klášterní, v nedostatku a — zapomenutí.

IV. Problém askese u Jana z Jenštejna

(až do roku 1378).

Odpověď na otázku, jak máme charakterisovati život Jana z Jenštejna v době jeho studií a v době jeho působení v diecési míšeňské po stránce mravní, není snadná, neboť zprávy, jež nám k tomu mají posloužiti, dělí se zcela zřetelně na dvě skupiny, navzájem si — alespoň zdánlivě — odporující. Jan z Jenštejna sám ve své autobiografii mluví o těchto dobách jako o dobách velmi hříšných.¹ S tím by shodovaly dvě již dotčené zprávy, jež Jana nestavějí právě do nejpříznivějšího světla. Je to předně zpráva o půjčce 500 zl., jež si vydlužil u Rassequina, za druhé zpráva o tom, že posel, oznamující mu povýšení na biskupa míšeňského, našel ho

---

⁴⁴ Cerr. sb. II, 258 pag. 23.

⁴⁵ V přesnějším určování úmrtního dne Očkova se jeví v pramenech rozpor. Jest udáváno jednak datum 1. ledna (Palacký, Staří letopisové čeští, str. 3), jednak 12. ledna (zápis pod poprsím Očkovým v triforiu chrámu sv. Víta) a konečně datum 14. ledna 1380, jež jest zapsáno v nekrologu kláštera roudnického. (Srov. Sedláč. pozůstalost, 899, č. 86.) Toto datum jest uvedeno též v Codexu epistolaris Jana z Jenštejna (A. Oe. G. LV, str. 335). Tomek v Děj. m. P. III, (1875) 167, udává za úmrtní den Očkův 13. leden 1380.

¹ Höfler, Geschichtschreiber der husitischen Bewegung II. 12—15.

v pravé poledne spícího ve škamně. Též biograf Janův praví, že Jan žil v těchto dobách velmi světsky a že ještě jako biskup míšeňský se snažil býti ve světských, a to i ve vojenských a dvorních záležitostech spíše prvním než posledním ;více prý si hleděl hor a lesů, než záležitostí církevních.²

O tyto zprávy se opírají historikové, kteří tvrdí, že Jan z Jenštejna byl v mladších letech rozmařilý světák.³ J. Loserth⁴ projevuje však názor, že Jan z Jenštejna byl odjakživa nakloněn askesi a že i v mládí žil přísně mravně. Opírá se o jinou skupinu zpráv obsažených v dopisech Janových z těchto dob.⁵ Zdůrazňuje, že Jan nikdy nemluví ve svých dopisech o nějakých světských radovánkách, nýbrž jen o svých povinnostech a zájmech vědeckých, pokud se týče jeho studií v cizině. Jako biskup míšeňský pečoval prý rovněž o svou diecési více než dostatečně. Zde se opírá Loserth o dopis, o němž již byla učiněna zmínka. Je to dopis, napsaný Janem Boršovi, kde se Jan přiznává k přísnému vykonávání svého úřadu, poznamenává, že si jinak počínati nemůže, dokud nezavede takový pořádek, jaký je žádoucí.⁶

O nárcích Janových nad promarněným mládím tvrdí Loserth, že prý jsou upřílišněné. Musíme prý míti na zřeteli, že Jan mluví se stanoviska přísného askety, jímž byl, když psal ony projevy. V této době prý se mu každá maličkost zdála býti velkým hříchem. S podobného stanoviska prý posuzoval Janův život i jeho biograf.

Oba právě uvedené názory stojí za uvážení. Oba všímají si zajímavých podrobností, ale počínají si při tom příliš jednostranně, takže není možno přikloniti se ani k jednomu ani k druhému. Všimněme si především blíže fakt, jež se týkají pařížského pobytu Janova. Je tu předně ona zpráva, že Jan si vypůjčil 500 zlatých. To byla ovšem suma na tu dobu velmi značná. Uvážíme-li, že Jan byl

---

² Vita Johannis de Jenczenstein ve Fontes r. Böh., I, 443.

³ Ze starších historiků je to hlavně Tomek v Dějepise města Prahy III, (1893) str. 360—161, jehož názor stal se populárním, uplatniv se i v Jiráskově románě Mezi proudy I—II. — V době, novější kloní se k tomuto názoru V. Novotný, ač ne již s takovou rozhodností. Srov. jeho článek v Ottově Slovníku nauč. XIII, str. 233.

⁴ Beiträge zur Geschichte der husitischen Bewegung I, A. Oe. G. LV, str. 274.

⁵ A. Oe. G. LV, Codex epist. Joh. de Jen., č. 59, 61, 65, 60, 23, 48, 14: 22, 23.

⁶ Cod. ep. Joh., č. 62.

v té době kanovníkem pražským, olomouckým⁷ a proboštem kdesi v diecési trevírské, patrně ve Wetzlaru,⁸ a že tedy důchody z beneficií mohly mu zcela dobře stačiti k životu nepřilíš skromnému, je zřejmo, že žil způsobem velmi nákladným. K důkazu, že Jan žil v Paříži jako lehkomyšlný světák, však tento fakt nestačí. Nevíme přece, nač oněch 500 zlatých potřeboval! Je sice možno, že jich použil k účelům, jež by ho nestavěly do světla nejpříznivějšího; ale zrovna tak dobře je možno, že jich použil k něčemu dobrému. Vždyť dobře je známa Janova veliká láska k vědám a umění, již zůstal věren po všechny časy a jež vysvítá i z jeho dopisu o Paříži, o němž bylo již referováno. Stejně tak dobře jsme informováni o Janově štědrosti, jež byla jeho význačným rysem a jež později, když byl arcibiskupem, nabyla takového rozsahu, že z důvodů hospodářských již přestávala býti ctností. Není tedy vyloučeno, že Jan oněch zmíněných peněz použil k nákupu knih, nebo nějakých uměleckých památek a že již tenkrát byl štědrým podporovatelem umění a lidí chudých. Této druhé možnosti by nasvědčoval na př. známý již fakt, že podporoval i mistra Vojtěcha Rankova, kterého prý dokonce oděl. Nesmíme též zapomínati, že Jan, jak jsme viděli, pohyboval se v nejvybranější společnosti. Zajiště dá se předpokládati, že se musil tomuto prostředí přizpůsobiti a žíti nákladnějším způsobem.

Dosti podivné světlo vrhá ovšem na Jana zpráva o tom, že posel, přinášející mu zvěst o povýšení, našel ho v pravé poledne spícího v lavici. Spáti v době sluneční kulminace na místě, zasvěcené spíše vědě než bůžkovi spánku, nebylo jistě ani ve XIV. stol. zvykem řádných studentů, zejména ne těch, kteří zaujímali takové společenské postavení jako Jan a mohli si tudíž dovoliti nocleh na místě k tomu určeném. Na druhé straně však nelze vylučovati možnost, že únava, jež Jana v tak neobvyklou hodinu a na tak neobvyklém místě uspala, nebyla způsobena nočním hýřením, nýbrž dlouho trvajícím studiem. Tato domněnka snad zní dosti podivně, ale při neurčitosti příslušné zprávy nelze jí přisuzovati menší oprávnění, než domněnce prvé.

Vratně se nyní k důvodům Loserthovým. Důvody ty jsou zdánlivě velmi pádné. V dopisech, o něž se Loserth opírá, jeví se nám

---

⁷ To je uvedeno ve zmíněném již dlužním úpise.

⁸ Srov. Eubel, Hierarchia catholica I, str. 345.

Jan skutečně zcela jinak než rozmařilý světák. Zejména krásný, synovskou něhou oplývající dopis, v němž děkuje své matce za prsten s drahokamem, a dopis, který zaslal sestře, když od ní obdržel jako dárek růženec a peněženku, jsou charakteristické. V dopise prvním obdivuje krásu prstenu a vzdává „immensas gratiarum actiones“. Při tom však poznamenává, jak byl překvapen, že skvělý ten dar posílá máti scholarovi, jenž má žít skromně a na nějž se nesluší mít ruce ozdobeny jiskřivým zlatem.⁹ Podobným způsobem, jenže ještě důrazněji, vyslovuje svůj názor v dopise sestře. Byla-li již v jeho dopise, matce zaslaném, zřejma jemná výčitka, zní dopis druhý téměř kárově. Nač prý mu vlastně sestra takové věci posílá? To není prý vhodný dárek pro scholara, jenž nechodí jinak, než oblečen v nejprostší roucho.¹⁰ Zde ovšem není zmínky o nějakých radovánkách a veselém životě studentském. V ostatních dopisech je tomu právě tak. Jen v dotčeném již dopise Boršovi o Paříži činí Jan jakousi zmínku o světských požitcích, když projevuje své nadšení nad bohatstvím všech těch skvělých věcí, jež tam možno viděti a jimi se potěšiti. Činí tak však jen letmo a hned se obrací k zevrubnému líčení poměrů vědeckých a uměleckých.

Tvrditi však jenom na podkladě těchto dopisů, že Jan již jako jinoch byl zcela v područí svých asketických sklonů, bylo by přece jen poněkud odvážné. Vždyť nevíme, nepsal-li Jan v jiných svých dopisech jinak. Nelze přece bezpečně tvrditi, že v sbírce dopisů jsou obsaženy všechny dopisy Janovy! Kromě toho nesmíme posuzovati osoby, o jejichž charakteristiku nám jde, jen podle toho, co řekly a napsaly. Je nutno přihlédnouti i k jejich skutkům. Tuto okolnost Loserth opomíjí, tvrdě, že zprávy, jež se nám o Janově životě zachovaly v jeho vlastních výrocích a ve vylíčení, jež nám podá Janův životopis, jsou prý do krajnosti přehnány, jsouce psány se stanoviska přísného askety.

Přihlédněme proto blíže k tomu, co nám Jan o sobě vypravuje.

---

⁹ „Hoc igitur magno et precioso munere recepto mirabar, cur scholaritalia mitterentur, cui humilitati licet insistere et non manus auro nitentes habere.“ Cod. ep. č. 59.

¹⁰ „Soror mea carissima. Nescio cur bursam purpureo rubore nitentem nec non et quoddam instrumentum leuco filo intextum, paribus articulibus divisum . . . transmisistis, cum . . . non equale esse credo hec dona scolari dirigere, qui vestem lana linoque contextam . . . supra corpus suum defert continue.“ (God. ep. č. 61.)

Naríká, že již jako hoch měl v držení několik prebend, jichž celkem vystřídal asi sedm, ač prý si jich tehda ještě naprosto nemohl zasloužiti, neuměje ani modlitby, již by mohl věnovati prosbě za spásu duší těch mrtvých, kteří církvi věnovali ony statky, z nichž on tyl.¹¹ Asi do 12 let prý žil rozmařile, oddávaje se světským zájmům při dobrém jídle a pití a libuje si v nádherných šatech.¹² Když si osvojil přiměřené znalosti sedmera svobodných umění, studoval na pěti universitách, v Praze, v Padově Bologni, Montpellieru a konečně v Paříži, kde mnoho špatného i dobrého viděl, naučil se i konat; celkem prý těžko říci, zda tam získal tolik, aby tím bylo nahrazeno to, co ztratil na mravech. Na kterýchsi místech prý tehda vedl ten nejzhýralejší život; a tak prý mu nebylo nic platno, získával-li studiem vědomosti, ježto na druhé straně hřešením upadal do neznalosti.¹³ Na základě toho, co tu řečeno, je velmi nesnadno utvořiti si uspokojivý názor o pravém stavu věcí, o skutkové podstatě. Právě tam, kde by nám nejvíce záleželo na zevrubnější informaci, na konkrétních faktech, nacházíme jen jakýsi velmi mlhavý náznak. Jaké to „špatné i dobré věci viděl, naučil se i vykonal“, to nám Jan nepraví. Tu je ovšem těžké hodnocení.

Ježto uvedené stesky Janovy pocházejí z doby, kdy byl již vyhraněným asketou, je zcela pochopitelné, že posuzoval svůj dřívější život hodně přísně, a nelze vylučovati možnost, že se mu některé hříchy zdály skutečně většími, než byly. To je viděti na př. z toho, jak mluví o svém dětství, kde se činí odpovědným za věci, jež vlastně padaly do kompetence jeho rodičů. Že by však Janovy sebeobžaloby byly úplně bezpodstatné, přece jenom tvrditi nelze. Už ta jeho neurčitost a všeobecnost ve vyjadřování je poněkud

---

¹¹ „Puer cum essem, nec mereri possem, septem successive beneficia aut verius mihi veneficia habui, inficiebantque animam meam, orare dum nescirem nec pro me, nec pro mortuis, quorum tamen stipendia et elemosynas edebam et bibebam.“ (Höfler I. c. str. 12.)

¹² „Adolescentiae meae floridae deduxi annos continuos citra vel ultra XII. foede, pro pudor! et luxuriose, residuum tempus infructuose, temporalibus mersus curis heu flebiliter consumpsi; ab infantia delicate nutritus, crapulose vixi... Superflue et sumptuose induebar...“ (Höfler I. c., str. 12.)

¹³ „...ac denique adhuc puer ad libros traditus fui, competenter liberalibus artibus eruditus, coepi girare mundum gratia studiorum, Pragam primum, Paduam deinde, Bononiam, Montesuessulanum, Parisios denique, ubi mala et bona vidi, didici et feci; perversissimam (in) quibusdam locis currebam vitam, nec proderat discere scientiam ac peccando cadere in ignorantiam.“ (Höfler, I. c., str. 12.)

nápadná, i když přihlížíme k tomu, že tuto nejasnost nutno částečně přičísti frázovitému stylu, v němž si Jan po příkladu Jana ze Středy liboval.¹⁵ Zdá se, že stud mu bránil šířiti se o svých poklescích.¹⁶ Kdyby skutečně běželo jen o úplně bezvýznamné hříšky, byl by se Jan snad přece o svém životě v cizině vyjadřoval určitěji, podobně jako to učinil, mluvě o svém dětství. Zde se skroušeně přiznává, že měl několik prebend, že se rád skvostně oblékal atd. Ale že byl mnohoobročníkem i za svých studií v Paříži, kdy, jak již dotčeno, požíval důchodů ze tří prebend, o tom se nezmiňuje. Tato okolnost Loserthovi ušla, patrně proto, že neznal zmíněného již dlužního úpisu Janova, v němž je tento fakt potvrzen.

Držitele tří výnosných prebend ovšem nelze tak lehkou ztotožňovati s prostým scholarem, jenž nemá daleko od askety a o světské radovánky se vůbec nestará. K tomu ještě přistupuje onen fakt, že Jan jak v Itálii, tak ve Francii a později v Míšni, pohyboval se v nejvybranější společnosti, v Paříži dokonce i na dvoře královském. V tak skvělém prostředí se ovšem žilo zcela jinak než asketicky a nelze dobře předpokládati, že by se Jan tomuto prostředí vůbec nepřizpůsobil, zejména když slova jeho životopisce svědčí o pravém opaku.

Janův životopisec nám o těchto věcech sice nepraví mnoho, máje v úmyslu všimati si především Janova života v době askese,¹⁷ ale přece jen o nich činí některé důležité konkrétnější zmínky, v nichž můžeme nalézti objasnění toho, co Jan řekl jen všeobecně a neurčitě. Dovídáme se tu, že Jan kdysi, „oddán světským věcem, se snažil, aby ve vojenských i dvorních záležitostech nebyl poslední, nýbrž spíše, aby jiné překonal“. I jako biskup míšeňský prý si hleděl více vrchů a lesů než kostela.“

Takto ovšem lze již pochopiti, jaké to asi hříchy měl Jan ve

---

¹⁴ Libellus de fuga mundi byl napsán roku 1398, asketický způsob života Janova v plném rozsahu započal roku 1382.

¹⁵ O tom viz níže.

¹⁶ Tomu nasvědčují slova, jimiž se zmiňuje o svém biskupském působení: „O deus meus. Quam saecularis, quamque inutilis tunc eram Episcopus. confundor erubescencia enarare.“ (Höfler l. c., str. 13.)

¹⁷ „Omissis igitur annis iuventutis, quos heu quasi perditos lugebat . . . solum conversionis suae initia, et causae, poenitentiae exempla et pia exercitia narratorie proponuntur . . .“ Vita Joh. de J., str. 440.

¹⁸ Vita, str. 443.

svých sebeobžalobách na mysli: Účast na veselých zábavách, honěch, turnajích a tancích, jež ovšem musela se mu později, v době askese zdáti hrozným proviněním, podobně jako jiná okolnost, o níž se biograf zmiňuje, že totiž si Jan liboval v četbě klasických autorů, z nichž nejvíce prý holdoval Valeriu Maximovi.¹⁹ Na tuto věc činí ostatně narážky Jan sám v dopise, adresovaném „magistro ordinis Praedicatorum“, v němž líčí svoje „obrácení“ a vypravuje, jak si umínil, že docela vypudí ze své mysli moronosné běsy a bude ctíti jednoho Boha, jednoho pána nebes, země i pekla, že se zřekne prolhaných děvek, aby přilnul tím horoucnější láskou k nejsvětější ženě, matce, a přece panně, Marii, a místo, jež až do té doby v jeho srdci zaujímali bezpočetní bohové, že věnuje zbožné úctě k tisícům blažených a kůrům andělským.²⁰ Zde máme potvrzeno, že první počátky humanistického hnutí v Čechách nezůstaly na Jana bez vlivu. Dokladem toho je i skvělá forma jeho latiny, s níž se setkáváme v jeho literární pozůstalosti, a již se nezřekl ani po svém „obrácení“. Tento vliv humanismu na Jana je ostatně zcela vysvětlitelný jeho blízkým vztahem ke kanceléři Janu ze Středy,²¹ z jehož listů přejímal celé fráze,²² a jeho pobytem v kolébce humanismu, v Itálii.

---

¹⁹ Ibidem.

²⁰ „Itaque conversi sumus in erumpna nostra, dum confingeretur spina, vovimusque votum cum beato Ieronimo pestiferas ulterius dimittere furias, unumque deum colere celestium, terrestrium et inferorum, et pro mendosis meretriculis anima nostra sacratissimam feminam matrem et virginem Mariam gloriosam preelegit, et pro innumeris diis milia milium nemo dinumerare poterat, beatorum agminum et multitudinem, quam preelegimus angelorum...“ Cod. ep. č. 5.

²¹ V kapitole o rodu Jana z Jenštejna jsem se dotkl možnosti, že Jan byl dokonce i kmotřencem Jana ze Středy.

²² Národným dokladem této skutečnosti je na př. Janův dopis nejmenovanému básníku, srovnáme-li jej s listem, který Jan ze Středy zaslal Petrarkovi. Oba dopisy otiskl Friedjung v přílohách své knihy „Kaiser Karl IV. und sein Antheil am geistigen Leben seiner Zeit,“ na str. 323—324. Pro srovnání vyjímám úryvky z obou dopisů:

A) Dopis Jana ze Středy: „Neque magister et domine, pater et amice karissime, est ad quos mireris, si mei intellectus debilitas sacrum non admittit eloquium, ad cuius inteligentiam vix Virgiliana profunditas, Lucani sonoritas aut Ovidiana sufficeret latitudo.“

B) Dopis Jana z Jenštejna: „Et quamvis viridarum tociens famosis Rhetorum artificiis spoliatum videretur, non tamen abfuit, quin campo plura consisterent florum mutatoria secundum materie appetibilem qualitatem, quam nec Tulliana facundia nec Virgili profunditas, Ovidiana latitudo nec Sidonii obscuritas seu Lucani sonoritas devastarunt.“ — I celkový ráz obou dopisů je velmi příbuzný; je zde táž květnatost a obraz-

Tím končí řada fakt, jež ukazují, že Jan z Jenštejna nebyl vždy nepřítelem zábavy dosti světské. Na druhé straně však nesmíme zapomínati na to, co vysvítá z Janových dopisů a z toho, co bylo vyloženo v kapitole o činnosti Janově v době, kdy byl biskupem míšeňským. Tam všude jeví se Jan jako člověk velmi zbožný, jenž se dívá vážně na své povinnosti a má dokonce sklon ke kontemplaci, provázené viděními.

Shrneme-li tudíž všechno, co tu bylo o Janovi řečeno, objevuje se nám jeho osobnost ve světle zcela odlišném od obou zmíněných názorů, Tomkova i Loserthova. Nevidíme před sebou ani jenom světáka, „jenž vedl lehké živobytí“, ani přísného asketu „hledícího si jen svých knih a modliteb, nýbrž člověka, jehož charakter není dosud ustálen a jehož postava vykazuje jakési střídání dvou zcela rozdílných rysů, určených zápasem dvou protichůdných tendencí, z nichž jedna je na podkladě zbožného a odříkavého názoru supranaturalistického doby gotické, druhá na podkladě živého zájmu o život v nejrůznějších jeho formách, tak jak je sebou přináší rodící se duch humanisticko-renaissanční.

Příloha č. 1.

Kdy se stal Jan z Jenštejna biskupem míšeňským?

V odpovědích jednotlivých historiků na tuto otázku jeví se rozpor. Jedni kladou tuto událost do roku 1376, druzí do roku 1375, Studium pramenů byl jsem přiveden k přesvědčení, že tvrzení skupiny prvé, representované Callesem,¹ A. Frindem² a E. Machatschkem,³ se neshoduje se skutečností, a že přednost nutno dáti názoru projevenému Tomkem,⁴ Herm. Jirečkem,⁵ G. Sommerfeldem,⁶ H. Deniflem,⁷ Gamsem⁸ a Eubelem,⁹ že jmenování

---

nost rčení, rovněž slovosled, velmi umělý, ač v této věci Jan z Jenštejna zachoval si větší přirozenost stylu, nenapodobuje slov kancléřův zcela o-trocky. (Srov. Jos. Truhlář, Počátky humanismu v Čechách, Rozpr. Čes. ak. tř. III., roč. I., str. 472.) K těmto otázkám bude vzat zřetel v kapitole o literární činnosti Jana z Jenštejna, jež bude obsažena v připravované úplné biografii Janově.

¹ Series episcoporum Misnensium, str. 255.

² Die Kirchengeschichte Böhmens, III, 15.

³ Archiv für die sächs. Geschichte, N. F. VI. str. 262.

⁴ Dějepis města Prahy III, (1893), str. 360.

⁵ Právníký život v Čechách a na Moravě, str. 144.

⁶ Mitteil. des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen, LX, str. 334.

⁷ Chartularium universitatis Parisiensis, sv. III, (Paříž 1894), str. 585.

⁸ Series episcoporum, str. 291.

⁹ Hierarchia catholica, I, (1913), str. 345.

Jana z Jenštejna biskupem míšeňským stalo se roku 1375. Doklady k tomu uvádí ovšem úplně pouze Denifle a Eubel. Oba udávají datum 4. července 1375 a odkazují na příslušné registrum Řehoře XI., dané v Avignonu (Grey. XI. Av. t. 25. f. 451), v němž promoce Jana z Jenštejna na biskupský stolec míšeňský je obsažena.

Nepodařilo se mi sice nalézt opis tohoto zápisu; zato však jsem našel opis listiny Řehoře XI., dané 4. srpna 1375 v Avignoně,¹⁰ který nás nenechává v pochybnostech, že jmenování Jana z Jenštejna položiti nutno do roku 1375. V ní totiž Řehoř XI. píše nejmenovanému oficiálu pražskému¹¹ o tom, kterak dlužno postupovati v případě uprázdnění kanonikátu a prebendy s ním spojené při kostele pražském. Výslovně připomíná, že držitelem té prebendy byl „dilectus filius Johannes electus Misnensis tempore promocionis per nos facte at eccl. Misnensen tunc vacantem.“ Dále pokračuje, že ji tento „Johannes electus Misnensis“ ještě má v držení, ale že v době co nejbližší se to obročí patrně uprázdní „per huiusmodi promocionem et consecracionis munus ab eo suscipiendum.“ V tom případě má býti uděleno Janovi, kanovníku u sv. Petra vyšehradského, jenž blíže jest označen slovy: „natum quondam Michaelis de Jencenstein, militis... pro quo... Johannes, archiepiscopus Pragensis asserens eundem Johannem natum dilectum suum... Jde zde patrně o Jana z Vlašimě, potomka Michala z Vlašimě. Je zde sice psáno „natum Michaelis de Jencenstein“, ale to je jistě omyl. Neznáme žádného Michala z Jenštejna. Michal nazýval se bratr Pavla z Jenštejna, ale ten měl příjmení z Vlašimě.¹²

V jiné listině Řehoře XI., téhož dne a roku na témže místě, jako listina právě zmíněná dané, jedná se o prebendu, spojenou s kanonikátem při kostele olomouckém, již měl v držení rovněž, „Johannes electus Misnensis“. Až by se tato prebenda po Janově konsekraci uprázdnila, měla býti udělena Wernherovi Hiršpergovi, tělesnému lékaři císaře Karla IV.¹³

Zpráva o tom, že „Johannes electus Misnensis“ měl hodnost kanovníka pražského a olomouckého s prebendami k tomu příslušnými, se zcela shoduje s tím, co bylo řečeno o beneficiích Jana z Jenštejna v době jeho studií v Paříži. Již to svědčí pro totožnost nového biskupa míšeňského s osobou Jana z Jenštejna. Ze by šlo o nějakého jiného Jana, je vyloučeno z toho důvodu, že nejbližším předchůdcem Jana z Jenštejna v úřadě biskupa míšeňského byl Konrád von Wallhausen. († 25. V. 1375.)¹⁴ Ježto

---

¹⁰ Umožněno mi bylo laskavostí pana Dra K. Stloukala, který mi dovolil nahlédnouti do čtvrtého dílu edice „Monumenta Bohemiae Vaticana“, který právě připravuje k uveřejnění. Jsem mu za to zavázán srdečnými díky. — Viz přílohu č. 3a.

¹¹ „d. f. officiali Pragensi“. — Jde tu asi o Jence z Oujezdce, probošta sv. Kříže vratislavského, který byl zároveň v l. 1364 až 1380 předním generálním vikářem. Srov. Tomek, Dějepis města Prahy, III, (1893), str. 193.

¹² Ve zmíněných již Mon. Vat. IV. je listina Řehoře XI. z 17. III. 1375, obsahující dispens k sňatku Kateřiny, dcery Michala z Vlašimě („Michaelis de Wlaschim baronis“), s Jaroslavem ze Sternberka.

¹³ Viz přílohu 3b.

¹⁴ Eubel, Hierarchia catholica, I, str. 345.

papež nazývá Jana z Jenštejna „electus“, vyplývá z toho, že od jeho jmenování dosud neuplynuly tři měsíce. Do tří měsíců byl totiž každý „electus ad ecclesiam“ povinen podstoupiti konsekraci. Teprve potom měl právo nositi biskupskou mitru i paramentum a právo na titul „biskup“.¹⁵ Datum 4. července, udávané Gamsem i Eubelem, je tedy pravděpodobně správné. Nám ostatně šlo především o zjištění roku a tento úkol jest splněn; z toho, co uvedeno, vyplývá zcela jasně, že jmenování Jana z Jenštejna biskupem míšeňským stalo se roku 1375.¹⁶

---

¹⁵ Srov. Du Cange, Glossarium, III., str. 238.

¹⁶ V poslední chvíli, těsně před odevzdáním rukopisu redakci, tedy v době, kdy již nebylo času na větší změny, zjistil jsem při své návštěvě u p. doc. dra K. Stloukala, že mezi opisy pro IV. sv. edice Monumenta Boh. Vaticana je obsažen též opis Eubelem připomenuté listiny Řehoře XI. ze dne 4. července 1375, jíž Jan z Jenštejna byl jmenován biskupem míšeňským; dříve jsem jej přehlédl, poněvadž pro chybný převod data byl zařazen mezi prepisy z r. 1371. Pro její důležitost uvádím listinu v plném znění: „D. f. Johanni, electo Misnensi, salutem etc. Apostolatus officium quamquam insufficientibus meritis nobis ex alto commissum, quo ecclesiarum omnium regimini presidemus, utiliter exequi, coadiuvante Domino, cupientes, solliciti corde reddimur, ut cum de ipsarum regiminibus agitur committendis, tales eis in pastorem preficere studeamus, qui commissum sibi gregem dominicum sciant non solum doctrina verbi sed exemplo boni operis informare, commissasque sibi ecclesias in statu pacifico et tranquillo velint et valeant, duce Domino, gubernare. Dudum siquidem bone memorie Conrado, episcopo Misnense, regimini ecclesie Misnensis presidente, nos cupientes eidem ecclesie, cum ipsam vacare contingeret, utilem et fructuosam per apostolice sedis providenciam preesse personam, provisionem eiusdem ecclesie ordinationi et dispositioni nostre ea vice duximus specialiter reservandam, decernentes ex nunc irritum et inane, si secus super hiis per quoscunque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attemptari. Postmodum vero dicta ecclesia per obitum ipsius Conradi episcopi, qui extra Romanam curiam diem clausit extremum, vacante, nos vacatione huiusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad ipsius ecclesie provisionem celerem et felicem, de qua nullus preter nos hac vice se intromittere potuit neque potest, reservatione et decreto ob-sistentibus supradictis, ne ecclesia ipsa longa vacationes subiaceret incommodis, paternis et sollicitis studiis intendentes, post deliberacionem, quam de preficiendo eidem ecclesie personam huiusmodi cum fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te, prepositum ecclesie Wetslariensis Treuerensis diocesis, bacallarium in decretis in subdiaconatus ordine constitutum, vite ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum et in temporalibus circumspexit aliisque multiplicum virtutum donis, prout fide dignorum accepimus testimonio, insignitum, direximus oculos nostre mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis et eisdem fratribus ob dictorum tuorum exigenciam meritorum accepta, eidem Misnensi ecclesie de eorundem fratrum consilio auctoritate apostolica providemus, teque illi preficimus in episcopum et pastorem, curam et administracionem ipsius ecclesie tibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias et largitur premia, confidentes, quod prefata Misnensis ecclesia sub tuo felici regimine, gracia tibi assistente divina, prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus et temporalibus suscipiet incrementa. Iugum igitur Domini tuis impositum humeris prompta devocione suscipiens, curam et administracionem predic-

Příloha č. 2.

Magister civium et consules civitatis Pragensis ad petitionem Johannis de Tiessin permittunt, ut littera testamentalis Pauli de Gensstein militis die 8. Januarii 1420 data libro civitatis Pragensis inscribatur et statuunt, ut tali transsumpto velud originali fides plenissima prebeat.

1422, 10. Septembris Pragae.

Nos Johannes de domo hoffrichterii magister civium, Johannes Plzensky, Paulus de domo iudicis, Beness de Gradu, Nicolaus de Lusstienycz carnifex, Waless Mudrak, Gira Frankonis, Beness Czukmansky, Duchek de foro Feni, Heres pistor, Welik braseator ot Koczuruov, Nicolaus a sancto Clemente braseator, Wenczeslaus Holecz, Mihal Strziebrny, Johannes Kukol ceterique consules civitatis Pragensis huius scripti vigoramine (!) protestamur, quia per famosum Johannem de Tiessin nobis testamentalis littera est oblata cum petitione quatenus eandem litteram in nostre civitatis libro curaremus verbotenus copiare in hunc modum, si eadem testamentalis littera casu quocunque fortuito cassaretur aut aliquatiter perderetur, quod ipsius littere tenor in nostre civitatis libro velud originalis littera vigoramine (!) perfruatur. Que littera continebat per omnia hunc tenorem:

Auxilio omnipotentis Domini Dei ante cetera omnia postulato, Ego Paulus de Gensstein miles, nunc moram trahens in Nova civitate Pragensi, sanus existens mente et perfruens plenaria ratione, testamentum meum ultimum et vigorosum facio ordino et dispono. Lego itaque atque dono domum meam cum area, in qua resedi, sitam ex opposito orti Judeorum inter domos Georgii Lojownik et Jacobi quondam serenissimi principis et domini Wenceslai Romanorum et Boemie regis dive memorie marstalerii, nobili domine Agnezce conthorali mee legitime dumtaxat ad vite ipsius tempora tenendam et pacifice possidendam, tali sub condicione, quod prenominata domus cum area post mortem domine Agnezce predictae devolvatur ad famosum Johannem de Tiessin, consanguineum meum, ad heredesque et successores ipsius, singulis impedimentis quorumlibet hominum tam spiritualium quam secularium procul motis. In horum evidenciam roborque sigilla prudentium virorum Francisci Ssillink iudicis nec non Nicolai de Pieska magistri civium protunc et Johannis Plzensky consulum predictae Nove civitatis Pragensis ad preces meas presentibus sunt appensa. Actum feria secunda proxima post epyphaniam Domini, anno nativitatis eiusdem millesimo quadringentesimo vicesimo.

---

tas sic exercere studeas fideliter et prudenter, quod ipsa Misnensis ecclesia gubernatori provido et fructuoso administratori gaudeat se commissam, tuque preter eterne retributionis premium nostram et sedis predictae benedictionem et gratiam exinde uberius consequi merearis.

D. apud Villamnouam Auinionensis diocesis IV non. Julii a. quinto.“

Nos vero, magister civium et consules principaliter (!) nominati, hoc transsumptum ex originali littera intenta auscultacione exemplatum roboramus, sic, si casu quocunque fortuito originalis littera perderetur, quod huic transsumpto velud originali fides plenissima prebeat. Actum feria quinta post nativitatem sancte Marie virginis, anno Domini milésimo CCCCXXIIº.

Zápis v radním manuálu Nového města pražského z let 1411—1422 a 1490 až 1519 v Archivu města Prahy, čís. 2079, str. L 14.

Příloha č. 3a.

Officiali Pragensi mandatur, quatenus canonicatum et praebendam ecclesiae Pragensis, quos Johannes, electus Misnensis, obtinebat, prout adhuc obtinet, cum eos per praedicti Johannis, electi Misnensis, consecrationis munus susceptum vacare contigerit, conferendos Johanni, nato quondam Michaelis de Jencenstein militis, reservet.

Apud Villam novam 1375, Augusti 4.

[Gregorius papa XI.] dilecto filio officiali Pragensi salutem — —. Dignum arbitramur — —. Cum itaque canonicatus et prebenda ecclesie Pragensis, quos dilectus filius Johannes electus Misnensis tempore promotionis per nos facte de ipso ad ecclesiam Misnensem tunc vacantem obtinebat, prout adhuc obtinet, per huiusmodi promocionem et consecracionis munus ab eo suscipiendum in proximo vacare sperentur, nos volentes dilectum filium Johannem, natum quondam Michaelis de Jencenstein militis, canonicum ecclesie sancti Petri Wissegradensis prope Pragam, apud nos de nobilitate generis commendatum, pro quo eciam venerabilis frater noster Johannes archiepiscopus Pragensis asserens eundem Johannem, natum dilectum suum nobis super hoc humiliter supplicaverat, horum intuitu favore prosequi gracioso discrecioni tue — — mandamus, quatenus, si post diligentem examinacionem — —, canonicatum et prebendam predictos. cum eos premissis vel quovis alio modo preterquam per ipsius Johanni electi obitum vacare contigerit, conferendos eidem Johanni, nato — —, donacioni tue apostolica auctoritate reserves, districtus — —, non obstantibus — —, seu quod idem Johannes natus canonicatum et prebendam dicte ecclesie sancti Petri noscitur obtinere. Volumus autem, quod ipse quam primum — — canonicatum et prebendam ecclesie Pragensis — — pacifice esset consecutus, prefatos canonicatum et prebendam sancti Petri ecclesiarum predictarum, quos — —, dimittere teneatur. Datum apud Villam mouam Avinionensis diocesis II. Non. Aug., anno quinto.

R. Av. 198, fol. 340.

Podle opisu Čes. zem. archivu v Praze pro IV. svazek edice „Monumenta Bohemiae Vaticana, který vyjde prací doc. Dra K. Stloukala.

Příloha č. 3b.

Officiali Pragensi mandatur, quatenus canonicatum et praeb. eccl. Olomucensis, quos Johannes, electus Misnensis obtinebat prout adhuc obtinet, cum eos per consecrationis munus a praedicto Johanne electo Mis. susceptum vacare contigerit conferendos M. Wernhero de Hirsperg, clerico Wratislaviensi et medico Caroli IV. reservet.

Apud Villam nouam 1375, Augusti 4.

[Gregorius pp. XI.] d. f. officiali Pragen. sal. — —. Dignum arbitramur — —. Cum itaque canonicatus et preb. eccl. Olomucensis, quos d. f. Johannes, electus Misnen. tempore promocionis per nos facte de ipso ad ecclesiam Misnen. tunc vacantem obtinebat, prout adhuc obtinet, per huiusm. promocionem et munus consecracionis ab eo suscipiendum in proximo vacare sperentur, nos volentes d. f. Wernherum de Hirsperg, clericum Wratislaviensis dioc., magistrum in artibus, apud nos de litt. sciencia commendatum hor. int. nec non consideratione — —. Caroli, R. i. s. a., pro ipso Wernhero dil. medico suo, nob. s. h. h. suppl. fav. prós. grac. discr. tue — —. mandamus, quatenus si post dil. exam. prefatum Wernherum, qui ut asseritur, eciam bacalarius in medicina existit, ad hoc idoneum esse reppereris, super quo — — canonicatum et preb. predictos, cum eos — — conferendos eidem Wernhero — — donac. tue apost. auct. reserves, districius — —, contradictores — — non obstantibus — —. Nos enim — —. Dat. ap. Villam nouam Avin. dioc. II. Non. Aug. anno quinto.

(R. Av. 199, fol. 491.)

Podle opisu Čes. zem. archivu v Praze pro IV. svazek edice „Monumenta Bohemiae Vaticana“, který vyjde prací doc. Dra K. Stloukala.

Frant. Václav Peřinka:

Františkáni v Kroměříži.

Kapitola z moravské monasteriologie.

(Pokračování.)

V celém mnohaletém sporu jde jen o štólu. Mniši mají dostávat z pohřbů čtvrtinu štóly, ale nejsou s tím spokojeni.

Kardinál klášter založil podotknuv výslovně, že to nemá býti na ujmu právu farního kostela. Proto děkan doufá, že také v tom smyslu vyjde rozhodnutí konsistorní.

Kvardián ohradil se dne 28. srpna proti děkanově replice. Prý ať se jen dokáže, že chudáků nepochovávají se stejnou láskou jako boháče. Mnichům je přece jedno, chudák jako boháč, přece na nikom ničeho nevymáhají, spokojující se jen almužnou, co jim kdo dává dobrovolně. Věc s kalichem je sice tak, jak udává děkan, ale nebylo prý zapotřebí velikého přemlouvání, aby měštnín změnil svůj úmysl. Kvardián se ho otázel, proč nedá kalichu raději jim. Konečně z takové ojedinelé věci nesmějí se činiti universální dedukce.

Konsistoř nato znova vyzvala konvent, aby předložil opis erekční listiny.⁴⁸

Tím se zápisy o tomto nechutném sporu končí. Jak byl právně vyřešen, hledal jsem darmo. Jisto jest jen tolik, že biskup Karel z Lichtenštejna sáhnul k řešení františkánům nejméně milému, jimi zajisté ani nečekanému: rozhněval se na konvent a zmenšil ze statku kroměřížského davaný roční deputát na polovici. I podle jeho soudu nebyli mniši ve volbě prostředků příliš vybíraví: za pravdu dáno duchovenstvu farnímu.

R. 1681 (praes. 27. září) kvardián Konrád Rok (Rock) podal biskupovi prosebný list, aby pro srdce Kristovo smiloval se nad nimi a svůj toho roku vydaný dekrét o zmenšení deputátu odvolal a změnil, že mu odměnitelem bude ten, který řekl: Co jednomu z nejmenších mých jste učinili, mně jste učinili. Jinak jest si konvent vědom, že sám je vinen biskupova hněvu. Ale biskup byl opravdu velmi pohněván: prosebný list, kvardiánův vlastnoručně vyřídil ještě v září kratičkou větou: *Exspectatur authentica copia fundationis!*⁴⁹

Také skutečně až do smrti biskupovy r. 1695 dostával konvent z biskupských rent jen polovici deputátu, jaký mu určil kardinál Dietrichštejn.⁵⁰

---

⁴⁸ Cerr. sb. II, 258 pg. 31, 35, 39—49 58.

⁴⁹ Prot. francisc. pg. 25 sg. Konvent byl si vědom, že zavinil si hněv biskupův svým sporem o hřbitov a o pohřby na něm. Na str. 26 domácího protokolu je záznam: *Causa facile erui potest ex lite, quam circa hoc tempus conventus cum ordinario loci et civitate ob coemeterium circa ecclesiam nostram illud sibi vendicando movit et a quo desistere non voluit.*

⁵⁰ Biskup Lichtenštejn chtěl tím jistě donutiti konvent, aby předložil opis zakládací listiny, které mu nemohl dáti ani biskupský archiv. Právě proto, že ani na toto zkrácení fundačních dávek nepředložil konvent erekčního dokumentu, míníme, že ho vůbec nebylo, nýbrž že biskup-kardinál Dietrich-

R. 1668 zřízeno bylo při kostele arcibratrstvo sv. Františka, které každoročně v předvečer sv. Trojice konalo slavné procesí na uctění Kristova umučení. Na procesí scházelo se ze široka a daleka mnoho lidu, přes dvacet průvodů, asi jen z kroměřížského panství, protože procesí konala se z nařízení biskupova.⁵¹

R. 1674 byla znova vybudována vížka na kostele nákladem biskupovým. Klášter měl tenkrát 10 kněží a 4 bratry laiky, 12 noviců. a to 8 kleriků a 4 laiky.⁵²

R. 1675 ustanoven byl v klášteře za přítomnosti mnoha hostí a skoro celého magistrátu apoštolským syndikem konventním Jiří Černoch, konšel kroměřížský.

Dne 25. dubna 1675 žádal kroměřížský děkan Jan František Hranický biskupa, aby zakázal kázání ve františkánském kostele. Když prý po švédském vpádu byl farní kostel po několik roků v ssutinách, nebylo kde kázati a bylo dobře, že se kazatelny ujali mniši. Nyní však jest v Kroměříži dosti kazatelů a přece františkáni i po restauraci farního kostela pokračují v kázáních, ačkoli podle starých pamětníků před vpádem kázávali jen o slavnostních dnech svého řádu a konali jen odpolední náboženská cvičení. Františkáni odvádějí posluchače od kostelů v městě, kde je nyní již dosti kazatelů i kázání, neboť kážou každou neděli. Tím prý zbavují ostatní kostely almužen — o ty asi šlo děkanovi v první řadě — a neprohlašují biskupských dekretů, čím zbavují posluchače svých kazatelů duchovního užitku a dobrého řádu.⁵³

Vidno z toho, že stará hořkost potrvála, i když františkáni za svoji neústupnost v boji o hřbitov byli potrestáni velmi citlivě. Uznáváme, že kostelní příjmy u Panny Marie byly po třicetileté válce velmi nízké, protože měšťanstvo bylo po pádu města r. 1643 velmi zbídačeno, čím také zhubeněly příjmy světského duchovenstva, ale přece nemyslíme, že krok, který učinil děkan proti klášteru, byl vhodným, a to tím méně, že šlo o žebravý řád a že ku-

---

štejn založil klášter bez právně závazného aktu, bez listiny, ale jen pouhým poukazem kroměřížského hejtmana, co a kolik má vydávati novému klášteru.

⁵¹ Vrbčanský, Nucleus pg. 148. V domácím protokole není o založení tohoto arcibratrstva zmínky.

⁵² Pamětní spis vybraný z kostelní věže r. 1790, kdy byl kostel bořen. Uložen in duplo (perg.) v městském archivu krom.

⁵³ Protoc. francsc. pg. 420.

rátní duchovenstvo chtělo těžiti z biskupova hněvu, který mu jistě nebyl tajemstvím.

Dne 19. listopadu 1678 představenstvo arcibratrstva sv. Františka se usneslo, jakož dosud se konventu z peněz z bratrských platilo 6 zl. mor. ročně, zač konvent sloužil měsíčně jednou za živé i zemřelé členy bratrstva zpívanou mši, aby se nyní platilo 12 zl. mor., a za to má se sloužiti ročně 40 mší.⁵⁴

Téhož roku učiněn záznam v domácí kronice, že řádový provinciál P. Bernard Sannig, zároveň generální definitoř celého řádu, zkomponoval velikou námahou kroniku řádové provincie (česko-rakouské) od zřízení provincie r. 1224 až do r. 1678, v níž pojednává o každém konventu zvláště, o jeho zřízení, počátcích, fundacích, budovách, opravách, nynějším stavu, almužnách a nadacích, o pamětech všech konventů. Této kroniky byly napsány čtyři stejnopisy, z nichž jeden je uložen v brněnském konventě u sv. Maří Majdaleny, druhý ve Slezsku v konventě hlohovském, třetí na pergameně v archivě provinciálním v Čechách, a čtvrtý poslal do archivu řádového generalátu in conventu sti Francisci trans Tiberim v Římě.

Roku 1679 konala se kapitulní kongregace v Kroměříži. Roku 1680 vybudována byla konventní knihovna. Stavební hmoty dal biskup, zedníky a ostatní vydání hradil konvent. Téhož roku solní výběrčí (salis praefectus) kroměřížský Matěj Václav Březovský dal se svolením císařských úřadů klášteru 35 vědérek soli.

Zajímavo je decretum diffinitoriale contra nationalistas asi z roku 1685. Vidíme, že se všeobecně germanisovalo, ale františkáni stáli přece jen daleko každé politice, teda i politice nacionální. V Kroměříži na příklad měli františkáni českého kazatele, který kázal v klášterním kostelíku, a německého kazatele, který kázal každou neděli a svátek v kolegiátním kostele sv. Mořice a o pouťích v kostelíku sv. Trojice pro poutníky z německých krajů Moravy. Ani v Kroměříži nebylo němectví tenkrát ještě panující vrstvou obyvatelstva, jako už o sto let později. Vždyť ještě tenkrát magistrát se velmi rád „zapomněl“ a dopisoval samému biskupovi a jeho úřadům česky.

V lůně samého řádu byly však boje o národnost, boje mezi mni-

---

⁵⁴ Protoc. fresc. pg. 420, Lechner pg. 16.

chy-Čechy a mezi mnichy-Němci. Národnostní rozkol, kde mniši české národnosti bojovali proti německým spolubratřím „pod titulem sv. Václava knížete a mučedníka Páně“. Decretum difinitoriale nařizuje, aby veškero nepřátelství bylo zapomenuto, aby všechny nedostatky s jedné i s druhé strany se odpustily, aby ani jeden ani druhý nerušil pokoje, druh proti druhu hanebně nemluvil, jazyku a řeči netupil, ouštěpných slov nedával, ale snažil se zachovati bratrskou lásku, dobrotivou náchylnost a upřímnost, vůbec aby se navzájem srovnávali. Rušitelé národnostního míru v řádu budou trestáni provinciálem. První trest bude zavřítí na tři dni o chlebě a vodě, druhý trest zavřítí na dvě neděle o chlebě a vodě, a kdo by ještě po třetí dopustil se rušení pokoje, má býti odeslán provinciálovi, který bude jej trestati podle vlastního uvážení.⁵⁵

Z kláštera konával se na Velký pátek (*dies Veneris sanctus*) průvod (nedí se, kam, kamenná křížová cesta na Barbořinu je z pozdější doby). Do průvodu zamíchaly se vždy osoby všelijak přestrojené (*comicae, pegmata, genii et similes personae transvestitae*). To neprospívalo nábožnosti a sám biskup nehleděl na takové průvody milým okem. Proto dne 12. dubna 1685 (velký pátek byl t. r. 20. dubna) nařídil provinciál Bernard Sannig za souhlasu biskupova, že na příště mají se průvodu účastniti jen osoby nesoucí kříž s vůdcem nesoucím korouhev s odznaky Kristova umučení, bez jízdeckého doprovodu a bez pochodní.⁵⁶

Když biskup Lichtenštejn uvedl do města piaristy, vydal 2. ledna 1687 dekret, že piaristé nesmějí v městě konati nijakých sbírek, aby františkáni nebyli poškozeni.⁵⁷

Roku 1694 uvádí se, že zpovědníkem biskupa Karla z Lichtenštejna byl kroměřížský františkán P. Jiří Vogl-Singer.

Téhož anebo následujícího roku přimlouval se za františkány sám děkan u Panny Marie, Urban Heger, aby se rozhodlo o platu německého kazatele u sv. Mořice, neboť když biskup zmenšil deputát františkánský na polovici, také tento honorář byl redukován, a františkáni přece nadále rádně a věcně setrvali na kazatelně.⁵⁸

---

⁵⁵ Protoc. I. pg. 421.

⁵⁶ Ibid. pg. 421.

⁵⁷ Ibid. pg. 397; Lechner, Franziskaner pg. 12.

⁵⁸ Arcib. registratura krom. příhrada 23 fasc. 6 č. 4.

Domácí protokol uvádí, že r. 1695 byly zřízeny sochy mezi dolní městskou branou (kdysi Moravskou, potom Vodní, od dávných již let úplně pobořenou) a františkánským kostelem. Jedna představuje pozdravení andělské, druhá loučení Kristovo s Pannou-Matkou.⁵⁹

Protokol je dobře zpraven, že sochy dal vlastním nákladem postavit biskupský mincovní vardín Šimon Ondřej Sinapi, ale v letopočtu se poněkud mýlí; sochy samy nesou vročení 1696 a pouze jméno Sinapiho; sochaře se v nápisu na nich nevzpomíná. Zaslужují však, abychom se při nich poněkud zastavili.

Z nápisu na sousoších vidíme, že byla postavena (odhalena? posvěcena?) 5. listopadu 1696 a že je dal postavit biskupský mincovní vardín a důlní inspektor Sinapi „ze zvláštní pobožnosti a úcty bez poskvrny počaté rodičky boží“. Šimon Ondřej Sinapi byl cizinec, soudím, že Štyřan; doma se jmenoval německy Senft (i jen Senf). Do Kroměříže přišel asi v polovici vlády biskupa Karla z Lichtenštejna jako mladý člověk. Roku 1680 přiženil se k vdově po Jakobovi Zubřickém a dne 22. března t. r. ujal dům nyní číslo 21 v Kovářské ulici v ceně 1000 zl. mor. Nevím, přinesl-li si z domova nějaké jmění, ale vhodnou ženitbou stal se zámožným měšťanem, mimo to získal si slušného jmění v biskupských službách, neboť kdo uměl se obohacovati v biskupské mincovně znenáhla, aby to až příliš nekřičelo, obohatil se každý. Roku 1690 odhadovali Sinapiho již na 10.000 zl. mor., což byla zámožnost veliká. Sinapi sám nikdy se netajil svým blahobytem.

Když biskup Lichtenštejn zřídil v Kelči železnou hutě, po nichž dnes už není ani památky, ohlížel se po vhodném nájemci, ježto jen pronájmem doufal čeliti soustavnému okrádání biskupské komory. Nájemcem nabídl se mu sám jeho důlní inspektor a mincovní vardín Sinapi. Biskup s ním sjednal dosti vysoký nájem, ale žena vardínova musila se zaručiti za závazky manželovy. Bylo to jednání velmi opatrné, ale biskupství nebylo tím přece uchráněno ztráty.

V té době žil v Kroměříži sochař Jean Baptiste Dieussard, cizinec rovněž jako Sinapi, ale Francouz. Nevím, z kterého francouzského kraje přišel, nevím, přišel-li už ženat, nebo zdali se ženil až v Kroměříži. Dne 1. července 1695 křtí se u Panny Marie jeho synek Paulus Antonius, a ze zápisu křestní matriky se dovídá-

---

⁵⁹ Protc. I. pg. 103.

me, že sochařova žena slula Dorota. Potom už se v matrikách nevyskytá: toto jest jediný zápis. Ani v městských knihách není o něm zmínky. Neměl tedy nemovitého majetku, ani v městě, ani na předměstí. Měl jen svoje umění, což byl jediný jeho majetek, v Kroměříži na tu dobu chudičký, zvláště když ani biskup Karel neužíval jeho umění, ač sochařů i kameníků bývalo v jeho službách velmi mnoho, často i nikoli tak umělých, jako byl tento Francouz.

V dobách svého blahobytu, asi hned v začátcích pachtu na biskupské huti kelecké, objednal u něho Sinapi dvě sousoší už zmíněná. Sousoší jsou dílem uměleckým, značně jemněji jsou pracována, než na příklad dosti banální sochy v zámku a v kolonádě v Květné zahradě. Postoj osob je sice poněkud nepřirozený, ale přednosti sousoší by vynikly a teprve by se objevily, kdyby bylo možno je restaurovati.

Sinapi umělci něco zaplatil, ale dosti mnoho zůstal mu dlužen. Dieussard s počátku ani neupomínal, protože Sinapi byl v dobré přízni a biskupských úředníků jak za sedisvakance po smrti Karla z Lichtenštejna, tak za biskupa Karla vévody z Lothringen a Baar, který sídlil v Osnabrückeru. Teprve když posledního prosince roku 1699 docházel nájem keleckých hutí a záře biskupské přízně Sinapiho počala blednouti, ukázalo se, že „uměním bohatý“ biskupský mincovní varhán a důlní inspektor utratili v keleckých hutích veškero jmění své i své ženy a mimo to ještě usekl si takový dluh, že bankrot je nevyhnutelný a neodvratný. Tu teprve ohlásil se také Jean Baptiste Dieussard. Upomínal Sinapiho, upomínal jeho ženu, bývalou zámožnou měšťanku Zubřickou, ale napomínal marně: nebylo peněz, nebylo čím platiti.

Dne 25. ledna r. 1700 dopsal sochař biskupskému hejtmanovi, že udělal pro Sinapiho dvě sochy přesně podle kontraktu, ale nebylo mu podle kontraktu zapláceno. Prosil, aby vrchnost objednatele přidržela na záplatu. List došel do rukou biskupské administrace, která řídila světské věci biskupství. Ta nařídila, aby list sochařův byl dodán Sinapimu zároveň s příkazem, aby umělce uspokojil. Nepomohlo. Sinapi platiti nemohl a neplatil. Dne 1. března žaloval Dieussard již otevřeně na záplatu a hrozil exekucí. Sinapi prý se chystá na dalekou cestu. Sochař se obává, že odejde a jemu nezaplatí. Sinapi se skutečně chystal do Štyrska. Snad chtěl opravdu utéci dluhům.

Toho se již biskupská administrace zalekla. Nebylo ani tak o chudobného sochaře, jako o dluh z nájmu biskupských hutí. Kroměřížský hejtman dostal přísný rozkaz, aby nařídil Sinapimu, aby se z Kroměříže nehnul ani na krok. Sinapi se však bránil. Obšírně doličoval, že sochaři řádně zaplatil a že žaloba je bezdůvodná. Dieussard replikou podepíral svůj požadavek a znova tvrdil, že sochy nejsou zaplacený. To potvrdil také kroměřížský hejtman. Sinapi v duplice připustil, že Dieussarda neuspokojil plně, že soch nezaplatil podle smlouvy, ale že se s ním porovnal. Podle toho administrace odmítla žaloby sochařovy, který dne 23. srpna marně nabízel přísahu, že bývalý vardín je mu dlužen a že se s ním nijak neporovnal. Administrace žalobu již odmítla, přísahy nepřipustila, a tak do dneška stojí na Příkopech v Kroměříži časem již dosti ohlodané, ale dosud nezaplacené dvojí sousoší z hustého pískovce, za které umělec ještě vždy čeklá záplaty.

Dieussard žil potom v Kroměříži ještě nějaký rok, posléze asi odešel do vlasti, anebo se usadil v některém jiném městě na Moravě, kde hledal nové objednávky, kousek lepšího chleba. Nikde zajisté na jeho umění nečekali, když nemohl se uživit v Kroměříži, kde uměnímilovný biskup stále užíval služeb sochařů, stukačů, kameníků, malířů. Roku 1701 a 1702 několikrát se ucházel u administrace, aby byl přijat do biskupských služeb na stálý plat jako „hoffstuccator, grottist und bildhauer“, ale po každé marně. Administrace rozhodovala po každé stejně: nelze mu vyhověti, ale včas potřeby se mu neodpírají biskupské objednávky, ovšem tak, že se mu po každé slušně zaplatí od kusu. Potom zmínky o něm už není. Podobně po r. 1701 mizejí zprávy o Sinapim. Jeho dům koupil až r. 1724 za 1800 zl. František Delunk, kdo jej držel v době 1701—1724, není mi zatím známo. Víím jen, že Sinapi propadl tento dům biskupství za dluh z nájmu hutí. Tak nešťastně skončil tento podnikavý cizinec, jehož železo se s počátku nájmu chválilo, později však značně pokleslo, čímž asi také byl zaviněn úpadek Sinapiho.

Na Dieussarda se v Kroměříži zapomnělo, a přece to nebyl sochař ledajaký. Do dějin kláštera františkánského vlastně nepatří, ale nemohl jsem si odpustiti tohoto odskoku, když i domácí kronika konventní vzpomíná soch stojících dosud mimo bývalý konvent.

Když sestaral apoštolský syndik Jiří Černocho, byl mu r. 1699

zvolen k ruce za pomocného syndika kroměřížský konšel Jan Trtina. Dne 5. září 1700 konala se v Kroměříži provinciální kapitula za předsednictví provinciála P. Antonína Hartmanna. Na ní bylo ustanoveno, aby se v kostele sv. Trojice konala postní kázání v každou neděli postní a v každý postní pátek, v neděli po obědech, v pátek po konventní mši.

Když zuřila v Uhrách insurekce Rákóciovská, bylo císaři Leopoldovi třeba mnoho peněz na vojsko, aby jednak obránil království Uherského svého rodu, jednak aby mohly býti chráněny moravské zemské hranice proti vpádům z Uher. Císař odhodlal se roku 1704 sáhnouti na kostelní a vůbec církevní poklady. Dne 2. února t. r. nařídila konsistoř také františkánskému konventu kroměřížskému, aby do čtrnácti dní vydal všecko přebytké stříbro a zlato náležitě skonsignované na oltář vlasti.⁶⁰

Po smrti biskupa Karla z Lichtenštejna učinilo se opatření, aby pohřby vůbec vykonával kurátní klerus. Upustilo se od toho, že kněz od Panny Marie odevzdával průvod pohřební při hřbitovní bráně řádovému knězi, nýbrž celý kondukt i obřady u hrobu vykonával světský kněz, který vedl pohřební průvod od domu smutku. Tím se také urovnal poměr konventu k biskupství. Jakmile nastoupil vládu biskup Karel vévoda z Lotrink a z Baar, dostalo se konventu zase nezkráceného deputátu, jaký určil kardinál Dietrichštejn. Ba důchody klášterní byly i zvětšeny.

Roku 1707, když byla udělána nová branka ke kapli sv. Kříže, kvardián Norbert Krejčovský dokonce dovolil, aby k brance byly dva klíče, jeden měl konventní sakristán, druhý dalo si udělati farní duchovenstvo a chovalo jej u sebe, aby po pohřbu mohl kněz se žakovstvem a zpěváky do kaple, protože v ní se zpívalo „Salve, Regina“ a konaly jiné pohřební obřady.⁶¹

Toho roku konala se generální řádová kapitula ve španělském městě Viktorii. Císař Josef I., zapletený tenkrát do války o dědictví španělské, zakázal všem konventům ve svých zemích, aby se ani jeden z kvardiánů nebo podřízených kněží této generální kapituly nezúčastnil, leda by se konala v Itálii nebo v jiné zemi, neobsazené nepřátelskými zbraněmi. Kapitula byla rozepsána na 26. května.

---

⁶⁰ Protoc. I. pg. 423.

⁶¹ Protoc. I. pg. 423.

Roku 1709 nařídil papež Kliment XI., aby se v celém světě slavil svátek neposkvrněného početí Panny Marie jako zasvěcený, ač zasvěceným až do r. 1854 nebyl. V kroměřížském konventě slavil se však až 13. března se mší do Immaculata a s Te Deum za veliké účasti lidu.⁶²

Roku 1710 slavil velmi okázale sekundice konventní krťěz P. Bernardin Brüst, kdysi vojenský kaplan, několikrát kvardián, kazatel. Druhotin zúčastnil se bratr biskupa Karla, František Antonín vévoda Lotrinský, který také s celým svým dvorem a s několika olomouckými kanovníky zasedl s mnichy v řádovém refektáři k obědu.⁶³

Tenkrát se ukázal v některém českém nebo moravském klášteře mnich-františkán, který vydával se za řádového visitátora z Bavor a chtěl visitovati českomoravské řádové domy. Jmenoval se Sigismund Neudecker. Došlo to nějak k uším císaře Josefa I., který dekretem ze dne 8. května 1710 nařídil všem konventům, aby bez výslovného svolení císařského nedaly se visitovati žádným visitátorem buďsi z Bavor, buďsi odjinud z cizích provincií.⁶⁴ Vysvětlilo se, že Neudecker byl skutečně vyslán řádovým generálním vicekomisařem. Císař tedy 4. června dovolil, aby pro tentokrát Neudecker vykonal visitaci, ale dal upozorniti všecky konventy, že tento visitátor nesmí s sebou bráti z klášterů ani posvátných nádob, ani cenností. Na budoucí časy však císař vymínil, že konventy mohou se visitovati jen duchovními vyslanými ze zemí dědičných.

Roku 1714 a 1715 byl na Moravě veliký mor, který zachvátil také město Kroměříž. Mnoho lidí umíralo, hroby na hřbitově sv. Trojice se tak rozmnožily, že se zdálo, že nebude již kam pochovávat. Byly však tytéž obavy, jako již r. 1562, že ještě až se hroby budou znova obkládati, vznikne z překopaných hrobů nový mor. Proto bylo nařízeno, aby každý hrob osoby zemřelé morem byl opatřen nápisem: „Nekopej!“

Roku 1718 bylo státem konventům nahrazeno zlato a stříbro odvedené r. 1704 z rozkazu císaře Leopolda I. Kroměřížský konvent dostal 456 zl. 23 kr. 2½ den. Z těch peněz dali františkáni opravit staré ornáty a koupili nový, zakoupili roušky na kalichy, alby a

---

⁶² Ibid. pg. 402.

⁶³ Ibid. pg. 593.

⁶⁴ Ibid. pg. 403.

jiné kostelní prádlo, baldachýn k tabernákulu a ostatek dali na svíce. Minula se celá suma.⁶⁵

Roku 1720 po smrti apoštolského syndika Jana Trtiny ustanoven byl syndikem kroměřížský rychtář František Černocho, který pobyl syndikem 26 let (Trtina zastával ten úřad 20 let).

Roku 1721 přeloženo bylo studium filosofické z konventu znojemského do Kroměříže. Kardinál Schrattenbach ukázal se opravdovým příznivcem řádu, neboť dal na biskupské útraty opravit klášterní cely pro studenty, cely noviců rozmnožiti a upravit i obnoviti.

Roku 1723 kardinál Schrattenbach o svátku Panny Marie Andělské de Portiuncula zúčastnil se v řádovém kostele zpívané mše sv. i požehnání o nešporech, řádu pak vystrojil hostinu v refektáři, k níž pozval mnohé hosty světské i duchovní. Dne 27. října t. r. byla v klášteře filosofická disputace, jíž předsedal P. Antonius Franzke. Mezi posluchači byl sám kardinál. Druhé disputace dne 9. listopadu se již nezúčastnil kardinál pro nedostatek zdraví, ale poslal za sebe Františka Antonína hrab. Schrattenbacha, svého synovce (syna bratra Otty Schr.).

Jmenovaný P. Ant. Franzke vydal toho roku spolu s P. Samuelem Emerichem v Olomouci nějaké these, které dedikoval kardinálovi. Olomoucký mědirytec vyryl do mědi plotnu titulního listu, zač mu kardinál zaplatil 300 zl.

Tenkráté také tovaryši ševcovského cechu kroměřížského učinili si mešní fundaci při kostele.⁶⁶

Roku 1725 založen při klášteře třetí řád, který měl záhy dosti slušné příjmy, neboť jen za přístup platil úd 8 gr. Tento třetí řád a starší již bratrstvo sv. Františka mívaly exhorty v kapli sv. Františka při klášteře, a to německy. Kroměříž začínal se poněmčovat.⁶⁷ Toho roku také dal papež Benedikt XIII. privilegium oltáři Panny Marie pro každý pondělek a sobotu.

Dne 6. září 1726 provinciál P. Viktor Svata zakázal sakristanovi bratrstva sv. Františka sbíratí milodary do pokladničky v kostele,

---

⁶⁵ Ibid. I. pg. 430 sq.

⁶⁶ Protoc. I. pg. 404, 405, 219; Rathsprotokoll ad an. 1723 sessio 31. province 1732 (v arcib. arch. krom.)

⁶⁷ Lechner, Franziskaner, pg. 17.

ale dovolil, aby tato pokladnička byla upevněna někde mimo kostel, třeba na hřbitově.

10. srpna 1727 konána po celou oktávu slavnost svatořečení sv. Jakuba Picenského a sv. Františka Solanského.

Roku 1728 okolo hromnic vrátila se z římské pouti panna Dorota Gvavírková. Navštívila také Loreto a přinesla sochu Panny Marie Loretanské, kterou darovala klášternímu kostelu. Socha byla umístěna u oltáře sv. Antonína Paduánského. Dne 19., 20. a 21. září konala se v klášteře slavnost blahoslaveného Jana de Prado z řádu františkánského s plnomocnými odpustky.

K roku 1730 dovídáme se, jaký byl řád o slavnosti Božího těla v Kroměříži, kde byly tři kostely. Na slavnost samu byl průvod z kolegiátního kostela. Františkáni vykonali hned z rána domácí procesí. U Panny Marie byla zpívaná mše sv. Když se chýlila ke konci, dáno znamení zvonem. Od františkánů vyšlo procesí k Panně Marii, odkud šlo jediné procesí k sv. Mořici a odtud společné procesí božítělové. V neděli v oktávě Božího těla byl průvod od Panny Marie. U františkánů zase byla domestica processio, zase průvod k Panně Marii a odtud společné procesí božítělové. Před tímto rokem vždycky probošt od sv. Mořice a děkan od Panny Marie františkány na slavnost zvali, nyní již mají se zúčastniti bez pozvání, z povinnosti.

Roku 1731 slavena oktáva na počest svatořečení sv. Jana Nepomuckého. Slavnost byla velmi okázalá, se slavobranami a průvody.

Roku 1732 ustanoveno, že v oktávě Božího těla (v úterý) má se vystrojiti v klášteře oběd pro kroměřížský magistrát, který na to dával konventu 10 zl. Když o řádových svátcích sv. Antonína Pad., Portiunculi a sv. Františka voláni byli světští muzikanti, platilo je bratrstvo sv. Františka (po každé 2 zl. 50 kr.).

Zdálo se, že r. 1731 zase vzniknou spory o pohřby. Děkan pochoval v kapli sv. Kříže mčšťanku Kateřinu Ruhterovou. Proti tomu konvent dne 6. listopadu protestoval. Kaple nebyla hřbitovní, nýbrž klášterní. Konvent se odvolával na konsistorní dekret z 21. března 1708, aby se nikdo nepochovával ve františkánském kostele, předšíní jeho, ani v kapli sv. Kříže bez vědomí a svolení mnichů. Františkáni odvolávali se na to, že hlavně kaple je v klášterní zahradě, že ji vždy opravovalo panství, kdežto děkan nedal na ni ani jediného šindele, a konečně že kaple nebyla vybudována nákladem

městským nebo měšťanským, nýbrž úředníkem kardinála Dietrich-štejna Valentinem Laubanem z Liebentala.⁶⁸

Roku 1736 konala se v Kroměříži za předsednictví provinciála P. Valentina Hammra kapitula. Kardinál Schrattenbach dal na prosbu mnichů klášteru na hostinu k tomu dni (23. září): srnec, 10 lesních ptáků, 6 zajíců, 2 telata, 4 skopce, 6 krocanů, 6 párů drůbeže, 4 měrice pšenice, 10 měric žita, 12 měric ovsa, měřici zákusků, 4 vědra starého vína, 6 beček piva, 80 liber říčních ryb, 30 kaprů a 30 štik.⁶⁹

Dne 16. prosince 1739 zemřel v klášteře P. Jan Kancius Solík, který třikrát vykonal pouť do Jerusalema.⁷⁰

Tento františkán byl také po nějaký čas v Jerusalemě misionářem, a pokud byl ve vlasti, sbíral almužny pro svatou zemi. Roku 1716 vydal spis „Fasciculus Myrrhae in campis Palaestinae collectus“. Pochován byl v kostele sv. Trojice v řádové hrobce.

Roku 1741 bylo do Kroměříže přeloženo theologické studium z Olomouce, kde se přestavovala konventní budova. Protože pak do slezského města Nisy vpadli Prusáci a františkánský klášter zrušili, bylo i filosofické studium ze slezské Nisy přeneseno do Kroměříže.

Příštího roku dobrovolně se nabídli dobrodinci, kteří dali malovati obrazy pro klášterní refektář. Bylo namalováno třináct obrazů: nákladem biskupa Jakuba Arnošta z Lichtenštejna svatých Jana de Capestrano a sv. Didaka; biskupův bratr hrabě Tomáš Josef z Lichtenštejna dal namalovati sv. Bernardina, Leopold hr. Egckh, probošt u sv. Mořice, večerň Páně, Alois hrabě Podstatský slíbil obraz Prozřetelnosti boží pasoucí na poušti, ale později se smluvil s kroměřížským solním výběřčím Pavlem Taubrem tak, že Tauber dal obraz Prozřetelnosti, a Podstatský obraz sv. Benedikta a Sancto Philadelpho, městský syndikus Bartoloměj Letovský dal obraz Panny Marie brněnské, Ant. Oberthon sv. Antonína Pad., kancléř bis-

---

⁶⁸ Valentin Lauban z Liebentala pocházel z Fryštáku ve Slezsku. Roku 1579 byl veřejným notářem v Olomouci, 20. prosince 1586 byl povýšen do šlechtického stavu. Roku 1593 byl již německým sekretářem biskupa Pavlovského, po jehož smrti přešel do kanceláře kardinálovy, Již r. 1582 byl v biskupských službách jako komorník. Roku 1605 byl již tajným radou kardinálovým a jeho vicekancléřem. Zemřel dne 6. října 1616. Viz Peřinka, Dějiny města Kroměříže, I. díl, v Kroměříži 1913, pg. 481.

⁶⁹ Protoc. I. pg. 410.

⁷⁰ Wolný, Kirchl. Topographie, I. Abt. 2 Bd. pg. 119.

kupův Pacelt sv. Františka Solanského, sekretář biskupův Ferdinand Wagner sv. Petra de Alcantara, městský pokladník (quaestor) Václav Kopřiva svatou rodinu, panský obroční (frumentarius) Jakub Dědic ss. Bonaventuru a Paschala, Václav Lukeš sv. Ludvíka, Ondřej Albrecht sv. Jakuba de Marchia, a poslední namaloval zdarma dvorní malíř biskupa Lichtenštejna Ferdinandus sv. Elzearia.

Roku 1742 také Kroměříž padl do rukou pruského vojska. Ani františkánů nebylo ušetřeno.

Pruský král Bedřich dne 28. ledna 1742 vtrhl do Olomouce osobně a shromáždil tam svá vojska, táhl hlouběji do Moravy, zůstaviv Schwerina v Olomouci a dal mu rozkazy, jak se chovati.

Moravským městům ležícím poblíže Olomouce bylo ihned patrné, že pruská armáda neušetří ani jich. Schwerin ležel v Olomouci již od 17. prosince 1741 a z města proskakovaly zprávy i do okolí, jak tam Prušáci hospodaří. Nebylo to již vojenské hospodářství čistě středověké, ale nebylo o mnoho lepší, protože bylo čistě pruské. Již dne 20. ledna přišlo k Schwerinovi poselstvo židovské obce kroměřížské prosit, aby židovstva v Kroměříži bylo ušetřeno. Generál vydal židům téhož dne ochranný list čili salvu guardii, kterou nařizoval všem svému velitelství podřízeným vyšším i nižším důstojníkům, i vši soldatesce pěší i jízdné vůbec, aby židovská obec kroměřížská byla prosta a svobodna všeho ubytování pruského vojska, vši válečné kontribuce, plenění, výpalného, loupeží a ničení, aby se židům nepobralo ani zboží ani dobytka, ani peněz a vůbec nic. Kdo by tento přísný zákaz přestoupil, buďsi oficír nízký nebo vysoký, buďsi jen prostý voják, tomu pohroženo, že bude trestán bez milosti. Naopak mají býti židé chráněni a bráněni proti každému, kdo by jim chtěl ublížiti.

Bylo tenkrát již patrné, že ani Kroměříž nebude ušetřena válečného požáru, leč přece se to prodlilo ještě několik dní. Teprve když král Bedřich opustil Olomouc, objevily se první pruské oddíly před městskými branami, kde nebylo ani pomyšlení na obranu. Dne 2. února vtrhly do města 4 granátnické setniny pod velením majora Polstra. S nimi přitáhly dvě setniny pluku Dessovského. Tito všichni vtáhli do města, kdežto na předměstí rozložilo se jen 60 hulánů.⁷¹ Prusové vtáhli do města ráno o 9 hodinách, kdy prá-

---

⁷¹ Den 2. února udává také Protoc. I. v obšírné relaci o vpádu sepsané kroměřížským kvardiánem Pavlem Richtrem, Podle Ulmanna vtrhl do měs-

vě konaly se v kroměřížských kostelích bohoslužby. Zavřeli hned městské brány. Dne 6. února přišlo nových 50, a potom přicházeli a odcházeli denně. Do 23. března (byl to Velký pátek) byli pokojní. Město jim dávalo, co bylo uloženo. Ale to nemohlo trvati dlouho, protože v Kroměříži byl záhy nedostatek všeho, co Prušáci vymáhali. Město nebylo selské, nemělo ani vlastních lesů, okolní vrchnosti také dodávaly naturální dávky liknavě. Prušáci začali město pronásledovati. Dne 29. března uloženo městu výpalné 12.000 zl. De la Motte Fouquéé také uložil válečnou kontribuci jednotlivým zámožnějším měšťanům. Téhož dne 29. března zazvonil pruský voják na františkánské klášterské fortně a doručil kvardiánovi Pavlovi Richtrovi nepodepsaný lístek papíru, aby klášter zaplatil 2000 zl. výpalného. Do 4 dní, a kdyby se tak nestalo, bude velitel vybírat od kláštera denně dva dukáty exekuce.

Kvardián ihned si vyžádal slyšení u velitele posádky a prosil pro bůh, aby klášter byl ušetřen, kdyžtě celému světu je známo, že je chudičký. Ale velitel odpověděl: „Jako bys ke zdi mluvil! Nic neslyším, ale musím vykonati rozkaz královský. Musí se státi, jak káže král!“

Kvardián líčí věc takto: „Kamkoli jsem se ve městě obrátil, místo pomoci nebo útěchy slyšel jsem jen nářek a pláč.“

Po třech dnech předstoupil kvardián před velitele znova a znova prosil, ale tento nechtěl ničeho slyšeti, jen křičel, aby položil 2000 zl. r., sice se doví, co se jemu a konventu stane. Dne 2. dubna dostavil se do kláštera pruský důstojník žádaje 2 dukáty exekuce. Kvardián odpověděl, že nic nemá a nic platiti nemůže, děj se s ním, co děj. Důstojník hrozil, že za půl hodiny se dostaví 25 vojáků na exekuci, kterým bude nucen kvardián vydati klíče a při tom že pozná pruské hospodářství. Kvardián šel znova žebrat velitele, ale tento byl ještě tvrdší než před tím. Leč na konec přivolil aspoň, aby se z kláštera vypravilo poselství ke králi do Židlochovic prosit o milost. Dal také kvardiánovi průvodní list pro dva mnichy. Leč již

---

ta hned 2. února také plukovník de la Motte Fouquéé s 500 pěšimi. Ze Prusů „non plus fuerunt quam quingenti“, udává také Richter. Ale o osobě pruského velitele byl Ulmann asi špatně zpraven, protože dle městských archivalií (městský arch. krom. fasc. Pr. II.) vtrhl Motte do města teprve 7. března s 890 lidmi, mezi nimiž byly také ženy důstojníkův a vojenské nevěstky. Dudík, *Preussen in Mähren 1742*, pg. 49. Viz též Peřinka, *Prusové v Kroměříži r. 1742*. ČMM. 1913 pg. 35.

3. dubna byl kvardián s jedním z řeholníků uvězněn. Velitel ani nedočkal, s jakou se vrátí mnišské poselstvo ze Židlochovic od krále Bedřicha. Ve vězení žádal kvardián, aby mu bylo dovoleno sloužiti každého dne mši svatou. K tomu bylo mu ovšem odejít do kláštera, ale nabízel, že za onu dobu, co bude sloužiti mši, budou zaň ve vězení seděti jiní dva mniši z kláštera. Ale nebylo mu to dovoleno. Velitel jej odbyl dosti hrubě; může se modliti ve dne v noci a o mši ať se nestará, ale raději o to, kde by nabral peněz na výpalné. Kvardián žádal, aby s ním uvězněného mnicha vikáře propustili, aby řídil klášter, a aby sám nebyl odkázán na vězeňskou stravu, ale mohl se stravovati u císařského prodavače soli, v jehož domě bylo vězení s dvojnásobnou stráží. To jediné mu bylo dovoleno, ale tak, že při obědě stál při něm voják až po zuby ozbrojený a že kvardián musil býti v půl hodině po jídle a již zase ve vězení. S ním byl také vězněn opat kláštera velehradského s převorem a hospodářem, který již položil 50.000 zl. výpalného, ale po němž chtěli ještě 100.000 zl. r. Za několik dní vrátili se mniši vyslaní do Židlochovic s nepořízenou, protože jich král Bedřich ani nepřipustil na slyšení, nýbrž odkázal je na Schwerina. Klášter vypravil za Schwerinem do Olomouce jiné dva, protože vyslaní židlochovští byli již cestou velmi utrmáceni. Měli dokázati generálovi, že vesnice Oskol není majetek klášterský, než biskupský, a prositi o osvobození výpalného, kterého chudobný klášter nemohl složiti. Leč nepomohlo nic.⁷² Nežli se vrátili poslové z Olomouce, byl kvardián sedmého dne z vězení propuštěn a poslán do kláštera. Cestou viděl jen vydrancované domy.⁷³ Dne 11. dubna stálo totiž již silné oddělení uherských husarů nedaleko města. Když padl první císařský výstřel, propustili Prušáci z vazby městskou radu uh.-hradištskou, kterou drželi i s páterem rektorem jesuitské koleje a jeho společníkem v Kroměříži. Za městskými stodolami směrem k Těšnovicům zastřelen byl jeden husar i s koněm. Koule lítaly až na hřbitov u sv. Trojice, ba dopadaly až před klášterní fortu.

---

⁷² V městě byl asi všeobecný soucit s františkány, třeba měšťané sami byli dosti stíženi. Tak aspoň napsal městský písař mezi zprávou o výpalném: Viele persohnen wurden durch viele tage arrestirt, worunter auch ad scandalum der hiesige franziskanerquardian Paulus Richter cum suo socio gewesen ist. Diese arme bettlere nomine einer ranzionirung 2000 fl. haben abführen sollen.

⁷³ Jak Prušáci hospodařili v městě před odtahem, viz Peřinka, ČMM. 1913 pg. 162 sq.

Zdá se, že františkáni uloženého jim výpalného nezaplatili, ale také není záznamu, že by klášter byl vypleněn, jak se stalo měšťanským domům.

Prusové ještě, když vyjely spíšní a muniční vozy za most přes řeku Moravu, pokusili se most zapáliti. Ale nepodařilo se jim to: mokré dřevo nechtělo hořeti, a také měšťanstvo se hned sběhlo a plaménky udusilo. Purkmistr zavřel za nepřitelem městské brány a vrátil se na radnici, kde právě městský písař (syndicus) Bartoloměj Letovský dopisoval klasickou větu: „Čert konečně Brandiburky odnesl. Co by Bůh dal, aby všichni chrtány polámali!...“ Toto poněkud bezbožné přání bylo jistě myšleno upřímně, neboť tenkrát nikdo nepomýšlel na Kristův příkaz: Modlete se za nepřátele své!⁷⁴

R. 1743 žádali terciáři české národnosti, aby pro ně konala se v klášterním kostele česká kázání, neboť terciářům kázalo se jen německy. Provinciál P. Severin Vrbčanský rozhodl dne 22. září r. 1743, aby zůstalo při dosavadním obyčeji, aby se kázalo jen německy.

Když 11. září 1746 konalo se v klášteře diffinitorium, dal biskup na slavnostní oběd františkánům 40 liber hovězího masa, 2 telata, 4 skopce, 6 krocanů, 6 párů domácí drůbeže, 80 liber říčních ryb, 2 měrice pšenice, 6 měric žita a 4 bečky piva.

Dne 29. června poprvé přišel do kostela sv. Trojice kardinál Ferdinand Julius Troyer oděn kardinálským purpurem, a setrval po celou zpívanou mši.

R. 1755 byla česká provincie rozdělena na dvě: na česko-moravskou a slezskou. Separace vykonala se dne 20. ledna t. r. v klášteře v Nise.

Časem ve věci pohřbů nastoupila jistá střízlivá umírněnost. Když r. 1755 zemřel v městě lékař Josef Korvín, chtěl jej děkan od Panny Marie pochovati v kapli sv. Kříže. Kvardián protestoval, děkan Jindřich Kraus došel do kláštera, dal si vypsati dokumenty o tom, že kaple je klášterní a nikoli hřbitovní, dokumenty přepsal sám do farního pamětního protokolu, aby na příště nebylo příčiny sporů, a upustil od svého úmyslu. Lékař Korvín byl pohřben při kostele sv. Mořice.

R. 1758 Prušáci vtrhli na Moravu znova. Když oblehli Olomouc,

---

⁷⁴ Relace Richtrova je otištěna u Dudíka, Preussen in Mähren 1742, pg. 184.

přeložili františkáni znova své theologické studium z Olomouce do Kromčříže, odkud theologický kurs byl přenesen do konventu v Mor. Třebové. Zdá se, že od té doby zůstalo již studium trvale v Kromčříži. Prušáci dali tenkrát Kromčříži pokoj. Dne 13. května přitrhlo sice k městu kolem jedenácté hodiny pruské vojsko (asi 2000 jízdy), ale jen spížovat. Potom se již v Kromčříži Prušáci neukázali. Městu ani klášteru nezpůsobili škody. Dne 28. července odtáhli do Olomouce, tlačeni vojskem královniným.

Dne 8. května 1759 zapálil blesk v Oskoli. Chytilo se sedm domků blízko kláštera, ale dva poslední, které přiléhaly ke konventu, byly zachráněny a tím také klášter.

Tenkrát děkan Jindřich Hoffer chtěl, aby františkánům bylo zakázáno zpovídati nemocné v jich domech a vězně v žaláři (vyzpo- vídali zločince odsouzeného na smrt mečem). Františkáni vznesli to na provinciála P. Wolfganga Beniše, který postoupil věc olomouckému generálnímu vikáři Maximilianovi hraběti Hamiltonovi, který mnichům nezakázal připravovati na smrt nemocné osoby světské v jech obydlích.

Když tento generální vikář byl dne 4. března 1761 zvolen olomouckým biskupem, stal se stejným příznivcem františkánů, jako jeho předchůdcové. Když dne 20. září t. r. konalo se v klášteře řádové diffinitorium, daroval mnichům tolikéž, jako jeho předchůd- cové.

Dne 31. března violoval kostel nějaký osmnáctiletý mladík, prý Slovák. Po poslední mši dal se zavříti v kostele, a protože nedba- lostí sakristanovou a kostelníků (jistě i celebrantovou) klíč v taber- nakulu byl zapomenut, po čas oběda otevřel svatostánek, hostie roz- sypal a odnesl dvě stříbrná ciboria. Třetího dne byl však dopaden, cibore již rozlámané u něho byly nalezeny, klášteru vráceny, on sám pak upálen na hranici. Obě posvátné nádoby dal vikář u sv. Mořice, Josef Beschorner, vlastním nákladem (za 80 zl.) restauro- vati.

Za velikého požáru města dne 29. srpna 1762, kdy se chytilo na předměstí (na Čapači) a oheň přeskočil do města, byl zničen i residenční zámek biskupský, ale klášter, ač velmi ohrožen, zůstal bez pohromy. Hůře pochodil 23. června 1763, kdy o půl desáté strhla se nad městem bouře s krupobitím. Padaly prý kroupy jako ořechy. Katastrofa trvala celé tři čtvrti hodiny. V zámku i v městě

byla vybita skoro všechna okna, v klášteře jen na jižní straně. Na předměstí při řece Moravě strhla povodeň stodolu, do které se uchýlilo několik lidí před deštěm a před kroupy. Někteří zahynuli a vytažení ze ssutin, některé mrtvoly voda odnesla a byly vyloveny z Moravy až u kvasického mostu. Všecko ovoce i obilí bylo nadobro zničeno.

Nová bouře a krupobití zastihly město a okolí dne 12. května 1780. Padaly prý kroupy jako slepičí vejce, některé prý dokonce vážily tři čtvrtě libry. Poškodily značně klášterní i kostelní střechu (byly kryty jen šindelem, a ten už byl asi dosti chatrný). Kvardián žádal arcibiskupa o nápravu a arcipastýř Antonín Theodor hrabě Colloredo-Waldsee, jehož životním heslem bylo: „inopi in subsidium“, dal celou škodu nákladem panství napravit.

Tentokrát již se schylovalo i tomuto klášteru k večeru. Dvorním patentem ze dne 2. února 1777 bylo nařízeno, že do třetích řádů sv. Františka a sv. Dominika nesmějí se přijímati noví údové, zároveň byla zrušena všechna bratrstva a arcibratrstva chordigerorum (Gürtelträger) a všechny dosavadní kongregace a jiná duchovní společenstva. Nové mohly se zřizovati jen, dala-li vláda a místně příslušný biskup placetum. Kardinál Colloredo to intimoval kroměříšským františkánům až 26. února 1782. Pravděpodobně vyjednával s Vídní o změnu nebo avokaci dekrétu.

R. 1785 od května do září bylo několik řádových kněží z Kroměříže povoláno do kurátní služby, a to: P. Eustach Payer do Německého (okres Nové Město na Moravě, v diec. brněnské), P. Bonaventura Zeplich a do Doubravice (okres Blansko, brn. diec.), P. Reiner Dobek za kaplana k Panně Marii do Kroměříže, P. Sylvestr Chytil do Citova (okr. Přerov), P. Rafael Brychta do Krumsína (okres Plumlov).⁷⁵

Dne 14. února 1788 ráno okolo deváté přišel do kláštera přerovský krajský hejtman s tajemníkem a splnomocněncem zemského gubernia, svolali celý konvent do refektáře, tajemník přečetl císařský dekrét, že klášter je zrušen. Toto prohlášení musili podepsati kvardián, konventní vikář a dva nejstarší kněží. Poté přísahali kvardián, sakristián a bratří laikové krejčí a kuchař, že poctivě vydají sobě svěřené věci. Konvent hned vydal kostelní stříbro: bylo

---

⁷⁵ Cerr. sb. II. č. 258 pg. 102.

ho 84 liber a několik lotů. Bylo hned zbaleno, aby je bylo možno odeslati guberniu. Potom vládní splnomocněnec zabral kostelní věci. Večer vydali mniši paramenty, jež se měly poslati ordinariátu, aby byly rozdány mezi nové faráře. Příštího dne vyžádány fundační listiny a konventní archiv. Nad to více nevydali, jelikož klášter neměl majetku, živ jsa pouze z arcibiskupského deputátu čili z almužny. Archiv převzal arcibiskupský sekretář, partikuli sv. Kříže kroměřížský arcikněz, který ji poslal konsistoři, ostatní relikvie byly sebrány a bez autentik poslány guberniu. Téhož dne 15. února byla prohlédnuta klášterní knihovna, konfiskována a oceněna na 240 zl. Potom až do 21. února psán protokol. Dne 21. února komise odešla, ale mnichům bylo povoleno zůstatí v klášteře do posledního března. Ponechány jim tři mešní kalichy, ciborium, schránka na sv. oleje, 10 ornátů různých barev, 3 alby, měděné a cínové kuchyňské nádoby. Dne 30. března na večer přišel krajský sekretář a vládní plnomocník. Tito příštího dne vydali mnichům jich věci. Kolem 11. hodiny 1. dubna odsvěceny byly oltáře: obřad vykonal kroměřížský arcikněz. Ve tři čtvrti na dvanáct se františkáni se vším rozloučili. — Dne 2. dubna byla licitace, toliko s prodejem kostela, kláštera a zahrady posečkáno.⁷⁶

Když byl klášter zrušen a jeho majetek přikázán náboženskému fondu, arcibiskupství jako vrchnost pokoušelo se uplatnití svá práva vlastnická k budovám, domáhalo se gruntovního platu z klášterní zahrady a práva výčepu panského piva v bývalé klášterní budově. Guberniálním rozhodnutím z 16. dubna 1788 bylo se všemi nároky zamítnuto.⁷⁷ Ba dokonce byly oceněny a reluovány roční naturální dávky, které arcibiskupství jako fundátor dávalo klášteru. Guberniálním dekretem ze dne 15. října 1788 nařízeno velkostatku, aby náboženskému fondu odvedl za minulo i na budoucno jednou pro vždy 1353 zl. 22¹/₂ kr.⁷⁸

---

⁷⁶ Tak líčí věc Protoc. I. a Pamětní kniha města Kroměříže z r. 1660, fol. 134. Všeobecně se tvrdí, že klášter byl zrušen r. 1785. Viz Wolný o. c. pg. 119, Brandl, Kniha pro každého Moravana, II. vyd. str. 375, Bílek, Statky a jmění kolejí jezuitských, klášterů... Praha 1893, pg. 337. Správně jen Peřinka, Okres Kroměřížský ve Vlastivědě Moravské, 1911, str. 227. Nesprávné je také udání, že klášterní knihovna byla úředně revidována 14.—23. března 1787 a vydražována 17.—22. května t. r. ČMM. 1895, pg. 64. S naším datem zrušení souhlasí také, co budeme vypravovati dále.

⁷⁷ Arcb. arch. krom. F IV c 83/3 orig.

⁷⁸ Tamže F V a 84/1.

Kostel sv. Trojice, kaple sv. Antonína Paduanského a klášter se zahradou byly dány pod kladívko dne 30. března 1790. To už byly vyřízeny všechny sporné body mezi arcibiskupstvím a guberniem jako právním zástupcem náboženské matice. Od náboženského fondu koupil celý tento komplex magistrát města Kroměříže za 2625 zl. Kup byl potvrzen v květnu 1790 a městská rada dala hned bořiti kostel a kapli sv. Antonína, aby jich stavebním místem byl rozšířen hřbitov. Ve věži nalezené pamětní spisy byly uloženy v městském archivě. Práce pokračovaly dosti pomalu. Magistrát vypočetl, že mzdy dělníků bořících zdi, přijdou hodně drahé. Sotva však práce zastavil, naskytl se kupec, který nabízel více, než město dalo, a obecní rada doufala, že uzavře výhodný obchod. Proto dne 8. února 1791 prodala vše, jak jí bylo přiklepnuto v první dražbě, za 3400 zl. inspektorovi státních lesů Ant. Jakubovi Rygrovi se závazkem, že poboří kostel a kapli, materiál odstraní a prázdné místo odevzdá městu pro hřbitov. Klášterní zahrada a konventní budovy zůstaly kupci k volné potřebě.⁷⁹ Kaple sv. Kříže zůstala však státi jako kaple hřbitovní a stojí dosud na zahradě městského sirotčince, který byl vystavěn r. 1888 na místech bývalého hřbitova. Rovněž klášterní budovy přetrvaly věk tří generací, hostily kdysi továrnu na ocet, nyní pak jsou obytným domem značné ceny.

Tak zanikl františkánský klášter v Kroměříži, před nímž byly zrušeny starší františkánské domy na Moravě, v Brně (založený roku 1451) a ve Znojmě (založený r. 1484). Pozůstalých několik málo mnichů odešlo do jiných klášterů téhož řádu v provincii.

Byl to žebravý řád strictioris observantiae (reformovaný františkáni), jenž se věnoval skoro výhradně práci o spásu duší. Proto také málo můžeme pověděti o literární činnosti, která vycházela z domu kroměřížského. O poutníku a spisovateli Smolíkovi jsme se již zmínili. Uvésti třeba ještě německého kazatele od kostela sv. Mořice z let 1763—1766, P. Gaudentia Čermáka, jenž r. 1763 vydal německý spisek „Die Patschlawitzer Kirchweihe“.⁸⁰

---

⁷⁹ Pamětní kniha založená 1660 fol. 137. Gruntovní kniha obce oskolské v knihovním úřadě okresního soudu krom. dům čís. někdy 48, nyní 52 v Oskolli.

⁸⁰ Roku 1655 byl zbudovaný v Pačlavicích (v okrese Zdouneckém) na místě starého nový kostel zasvěcený sv. Martinu biskupu nákladem mor. podkomořího Jana Jakartovského ze Sudic a jeho manželky Anny rozené Soběkurské ze Soběkur. Peřinka, Zdounecký okres v Mor. Vlastiv., 1910,

Dne 24. května 1779 zemřel v klášteře P. Gandulphus Blaník, muž mírumilovný, pobožný a pracovitý. Napsal latinské dílo o 4 svazcích: „Thesaurus Franciscanus“, v němž líčí životy řádových světců a v připojených ke každému životnímu rozjímání pobádá své druhy k řeholní dokonalosti. Na každý den v roce připadá jeden životopis a rozjímání. Obrázky ryl Winkler ve Vídni. Vyšlo ve Znojmě r. 1777.

Klášterní důchody.

Pověděli jsme výše, jakou fundaci učinil kardinál Dietrichštejn do kolébky nového kláštera. Poukázaný deputát vydával se z kroměřížského mensálního statku úplně po celou dobu vlády kardinálovy a ještě za jednoho nástupce Jana Arnošta Platejse z Platenštejna. Když r. 1643 bylo město a s ním celé panství tak zničeno, že na panství mohlo být r. 1644 oseto jen osm měric půdy hrachem, nedostal klášter deputátu, jak mu jej poukázala munificence Dietrichštejnova. Potom až do r. 1651 dával statek klášteru stále méně, než by byl jinak vydával: nebylo z čeho. Teprve 11. března 1652 vrchní regent biskupských statků Jan Reutter z Hornberka upravil deputát „až na lepší časy“ tak, že na něčem přidal proti fundaci Dietrichštejnově, na něčem ubral.⁸¹

Mezi jiným dostával klášter čtyři bečky vína. Biskupství nemělo vlastních vinohradů, ale mělo nárok na viničný desátek z vinohradů v Polešovicích u Uh. Hradiště, náležejících opatství velehradskému. Stalo se však r. 1662, že se neurodilo nijakého vína a na Kroměříž nepřišla ani jediná kapka desátku. Biskupství dalo mnichům přece polovici vinného deputátu, ale druhou reluovalo v penězích 60 zl. rýnskými.

Dne 20. listopadu 1662 biskup Leopold Vilém, arcivévoda Habsburkský byl uložen do kapucínské hrobky ve Vídni jako biskup pasovský, argentinský, halberstatský, vratislavský a olomoucký a zároveň arcibiskup magdeburský, ačkoli neměl ani kněžského svěcení. Administrace chvíli vydávala františkánům deputát, jak byl stanoven vrchním regentem Hornberkem, ale když císařský dvůr

---

pg. 249. Kázání při svěcení toho kostela obsahuje spisek Čermákův. Viz d'Elvert, Notizenblatt 1876, pg. 98.

⁸¹ Protoc. I. pg. 22.

vnutil olomoucké kapitule 15. února 1663 volbu sotva dvanáctiletého hošíka, Karla Josefa arcivévody habsburského, synovce zemřelého více vojáka než biskupa Leopolda Viléma, kolegium administrátorů se zamyslovalo nad stavem panství. Poměry byly ještě velmi zlé. Už se sice hospodařilo, poddaní robotovali, pole se osívala i kosila a mlátilo se, ale hospodářské budovy byly buďto jen dočasně opraveny, anebo jich vůbec nebylo. Dvory, stáje, chlévy, stodoly, sýpky, ba i kromčírský zámek čekaly nejen oprav, ale staveb. Někde bylo něco provisorně pokryto šindelem nebo slámou, některá zeď podepřena, aby se nesřítla úplně, někde už bylo něco opraveno dobře, ale švédských škod bylo tolik, že nemohly být opraveny. Po několik let až do r. 1652 byli františkáni spokojeni s restringovaným desátkem, když pak vrchní regent r. 1652 zase nepoukázal dávek v celé výši určené kardinálem, ani slovem neprotestovali, proč by nyní nebyli spokojeni s deputátem, jaký dostávali v letech 1643—1652? Otázali se nově zvoleného biskupa dne 25. srpna, či mají dávat podle Reuttrova poukazu, anebo jak bylo před tím? Chlapeček-biskup neměl okolo sebe ani rádců příznivých žebavým řádům, neboť 18. září t. r. rozhodl, aby se františkánům vydávalo jen to, kolik dostávali po švédském vpádu, to jest před rokem 1652. Františkáni po tomto rozhodnutí obrátili se přímo na mladičského biskupa, který však zemřel v Linci dne 21. ledna 1664, dříve než mohli se jeho rádcové řádně poohlédnouti po temporálních spojených s vysokým úřadem církevním.⁸²

Dne 12. března 1664 zvolila kapitula biskupem solnohradského děkana Karla hraběte z Lichtenštejna, barona z Kastelkorna, původem tyrolského šlechtice. Až do r. 1666 dostávali františkáni deputát snižený na míru skoro poloviční, v některých položkách však ještě méně. Tak na př. za německé kazatelství v kostele sv. Mořice poukázal jim Dietrichštejn ročně 20 zl., kterých se jim nyní nedostávalo vůbec, ne že by nebyli měli německého kazatele a že by nebyl kázal v kostele sv. Mořice, ale proto, že po r. 1643 bylo nutno šetřiti a po r. 1663 chtělo se šetřiti. U nového biskupa ucházeli se františkáni o úpravu deputátu s dobrým výsledkem. Dne 23. února 1667 Lichtenštejn uznal vše, co poukázal kardinál, jedině žita o něco méně: za kardinála dostávali 69 měřic ročně, nyní poukázáno jen 52 měřic.

---

⁸² Korrespondenzbuch č. 78, fol. 52, 296, 306 (arcib. arch. krom.).

O tom, jak a zač restringoval biskup Liechtenštejn r. 1681 deputát na polovici, byla již řeč. Kvardián Konrád Rok pokoušel se sice r. 1681 biskupa udobřit, ale nepodařilo se mu to. Proto později raději mlčeli a spokojovali se, když jim kromčřížský hejtman dával jen polovici toho, z čeho se těšili od r. 1666. Až do smrti biskupovy (zemřel 23. září 1695) měli jistě dosti postů, protože počet řeholníků se v klášteře nezmenšil. Jen pro německého kazatele u sv. Mořice zůstalo 20 zl. mor.

Františkáni už by byli rádi předložili fundační dokument. Rok nemoha v klášteře ničeho nalézt, žádal provincialát v Praze, aby se po listině poohlédl v provinčním archivě, ale dne 15. října mu odepsal P. Antonín Hartmann, že z rozkazu provinciálova pečlivě hledal „et nec vestigium aliquod alicuius authentici instrumenti foundationis inveni“. Provincial si vzpomněl, že kdysi za visitace kromčřížského kláštera listinu hledal, ale že jí tam nebylo. Hartmann potěšil kvardiána, že snad po smrti Lichtenštejnově jeho nástupce bude milostivějším.⁸³

Ještě r. 1695 stal se biskupem zase patnáctiletý mladíček, syn sestry císaře Leopolda Eleonory, provdané za vévodu Karla V. Lotrinského. Biskupství spravoval olomoucký kanovník Karel Julius Orlík z Lažiska. Mniši žádali ještě téhož roku o poukaz bývalého kvanta. Administrátor žádal kromčřížského hejtmana Maximiliána Kyselovského z Kyselovic o dobré zdání. Ten obrátil se na účtárnu, která dne 18. října mu sdělila, že starších účetních dokladů nemá, ale že od r. 1635 až do svatého Václava 1641 dostával klášter plný deputát poukázaný kardinálem, vylíčil další opatření až do r. 1681. Fundační listiny není, pravděpodobně shořela s kromčřížským zámekem r. 1643; jiného v „buchalterii“ nelze nalézt.

Kyselovský podal hned 19. října zprávu Orlíkovi. Reprodukoval mínění a zprávu biskupské účtárny a na konec podotkl, že františkáni se častěji utíkali k zemřelému biskupovi o něžsáký graciál a vždy jim bylo vyhověno, neboť mniši mají opravdu zlé časy; dotace jejich je nedostatečná, zvláště že v klášteře je plný počet mnichů a všude drahota. Františkáni jsou potřebni nějaké pomoci.

Administrátor za souhlasu nového biskupa poukázal klášteru úplnou donaci dietrichštejnskou s podmínkou, že dokud potrvá administrace, každoročně bude kvardián o ni prositi znova.

---

⁸³ Protoc. I. pg. 27.

Roku 1696 kvardián Antonín Fuchs žádal znova. Kyselovský žádost doporučil a kapitulní děkan a biskupský administrátor poukázal zase deputát nezkráceně. A tak až do r. 1712.⁸⁴

Karel Lotrinský stal se r. 1710 biskupem v Trevíru a vzdal se olomouckého stolce. Zemřel 4. prosince 1715 nákazou neštovičnou a pohřben v císařské hrobce u vídeňských kapucínů, muž teprve 35letý. Dne 15. září 1711 stal se biskupem Wolfgang Hannibal hrabě Schrattenbach, který r. 1712 uvázal se ve správu diecése. Františkáni nezameškali prositi o starodávnou donaci a nový biskup ji poukázal dne 20. července 1712.⁸⁵

Za jeho vlády nemohli si mniši stěžovati do vrchnosti. Dostávali deputát klidně a beze všech překážek. Mimo to čas od času nějaký graciál. Na příklad v prosinci 1715 čtyři bečky vína, podobně v listopadu 1717. Stalo se sice, když od r. 1714 kardinál nebyl v Olomouci,⁸⁶ že někdy vrchnostenští úředníci nevydávali deputátu včas anebo úplně, ale administrace in temporalibus věc vždy urovnala tak, aby mniši byli spokojeni. Tak na př. r. 1717 a 1718. Bývalo to hlavně víno a krmní vepří, někdy i vejce, jindy ryby. Ale to byl vždy graciál, na který už mniši byli navyklí, že ani nepočítali s tím, že není obsažen v donačním závazku Dietrichštejnově. Dne 1. června 1718 kardinálův bratr Otto hr. Schrattenbach poukázal kroměřížského hejtmana, aby nadále vždy bez zvláštního rozkazu vydával konventu: na velikonoce tele a dva krocany, na sv. Trojici tele, několik liber ryb a dvě torty, na vánoce tele a dva krocany, tolikéž na svátek sv. Františka a na Porciunkuli, na den sv. Didaka pak 4 kapry a 4 štiky. Na sv. Trojici mají dostávati vědro vína, na velikonoce, Porciunkuli, na sv. Didaka, Františka a o vánocích po 20 mázích vína, na sv. Trojici 20 věder, o svátcích velikonočních na Porciunkuli, Františka a o vánocích po 4 vědrech piva, na sv. Didaka 2 vědra.⁸⁷

---

⁸⁴ Protoc. I. pg. 28—32. Rathsprotokoll 1689 sessio 10. listopadu č. 16 1700 ses. 23. srpna č. 54.

⁸⁵ Protoc. I. pg. 32.

⁸⁶ Roku 1714 stal se císařským ministrem a vyslancem v Římě, r. 1719 místokrálem v Neapoli, ale r. 1722 vrátil se již na trvalo do diecese.

⁸⁷ Rathsprotokoll, Cameralia, 1715 ses. 13. XII. č. 18, 1717 ses. 23. XI. č. 61, ses. 10. XII. č. 14, 1718 ses. 3. II. bez čísla, ses. 25. V. č. 3, ses. 16. III. č. 9. Protoc. franc. I. pg. 33—35. Sv. Didacus byl Španěl, z řádu františkánského přísné observance, naroz. v sevillské diec., žil v klášteře u Kordovy, konal misie na Kanárských ostrovech, zemřel 12. listopadu 1463. Kanonizován papežem Sixtem V. r. 1588. Svátek se slaví 13. listopadu.

Připomenouti dlužno, že klášter vysílal každoročně dva kněze o svátku sv. Cyrilla a Methoděje na Velehrad, kam chodili také gratulovat na opatovy jmeniny a na sv. Bernarda o slavnosti založení cisterckého řádu. Za to dostával konvent od pradávna z kláštera velehradského dvě vědra vína.⁸⁸

Krmné vepře dostával klášter někdy in natura, někdy za kus relutum 11 zl. 40 kr. z biskupské pokladny. Roku 1725 žádal kvardián reluta, ale bylo mu odepřeno: jen ať si vezme vepře in natura.

Deputátní dřevo dováželi do kláštera biskupští poddaní sedláci. Každý dostával od kvardiána piva a chleba na svačinu.

Roku 1731 bylo ustáleno, aby klášter, kdykoli žádá po biskupovi dávek, nikdy nepsal o almužnu, ale vždy o deputát.

Roku 1732, že klášteru přísluší z panství 100 mázů přepouštěného másla. Kdyby chtěli nepřepouštěné, má se jim počítati za máz přepouštěného dvě a čtvrt libry čerstvého, tedy v celku čerstvého 225 liber. Máslo dostávali z panského dvora.

Roku 1731, 1734, 1735 nemělo panství ryb, nemohlo tedy ani vyhověti deputátnímu závazku oproti františkánům. Roku 1737 stanoveno, kdyby se to opakovalo, že nemají býti ryby reluovány v ceně podle fundačního instrumentu, ale roční sumou 80 zl., protože za kardinála Dietrichštejna byly ryby jistě lacinější.

Kdysi dostávalo se konventu také od solního výběrčího soli, ale že klášter zanedbal o ni žádati, na zvyk se zapomnělo. Roku 1737 však konvent ucházel se o ni u šlechtice Pillersdorfa, jenž rozhodl, že kroměřížský konvent dostane každoročně 30 spísků soli, ale jen tak, že v ročně podávané žádosti kvardiána brněnského stane se také zmínka o konventě v Kroměříži. Sůl dával františkánům stát.⁸⁹

Kardinál Schrattenbach zemřel v Brně dne 22. července 1738 a pochován odpočívá v kolegiálním kostele sv. Mořice v Kroměříži. Po něm dne 11. října 1738 zvolen byl na olomoucký stolec biskup sekovský (štýrskohradecký) Jakub Arnošt hr. Lichtenštejn. Když františkáni ucházeli se o poukaz deputátu, sestavila účtárna výkaz, kolik dostávali za Schrattenbacha. Bylo toho: na koření a jiné potřeby ročně 126 zl., na maso 77 zl. 35 kr. a 21 zl., za německá kázání u sv. Mořice 23 zl. 20 kr., dohromady hotově 247 zl. 55 kr.

---

⁸⁸ Protoc. I. pg. 441.

⁸⁹ Protoc. I. pg. 39, 40, 441, 443.

Vína 40 věder, 3 krmné vepře, 24 spísků soli, 100 mázů sádla, 108 liber loje, 52 mázů konopného oleje do lamp, 6 kop kaprů, 208 sáhů dřeva na palivo, pšenice 4 měrice, žita 52 měric, zeleniny 4 měrice, piva 30 beček. Kromě toho mimořádnou almužnu o velkonočních, o sv. Trojici, o Porciunkuli, na sv. Františka a Didaka. Na sv. Trojici dostávali 52 mázů vína, 5 beček piva, tele, dva indiány (krocany) a 20 liber kaprů, na sv. Didaka 20 mázů vína, půl bečky piva a 6 liber kaprů. Kdykoli byl v klášteře provinciál, dávalo se konventu denně 4 mázy vína. Biskup Lichtenštejn poukázal obojí tento deputát dne 20. dubna 1739.⁹⁰ Avšak na dávky, na které bylo vždy třeba zvláštní žádosti, bude jí třeba i nadále.

Komináře konvent neplatil, nýbrž sloužil na jeho intenci ročně 24 mší.⁹¹

Františkáni dostávali také z měšťanského pivovaru nějaké pivo. Roku 1741 jim nedáno. Protože město nemělo právního závazku a z františkánů (jak samo praví) nijakého užitku, a apoštolský syndik Frant. Černoch dožadoval se v zasednutí magistrátu piva, jak prý se odedávna dávalo, usnesla se městská rada dne 3. srpna r. 1742, že františkáni na dar piva nemají nároku, ale že mají býti připuštěni k jedné plné várce nebo ke dvěma polovičním za rok tak, jako jiní pravováreční měšťané. Dodají totiž sami surovinu, šestnácte měric ječmene, a třináct měric pšenice, na várku potřebné dřevo a chmel, a kdyby chtěli míti pivo lepší nebo silnější, i více, a uvaří se jim i dodá z pivovaru. Syndik Černoch byl s tím srozuměn, jen nevíme, zdali klášter skutečně vařil pivo.⁹²

Dne 17. srpna 1746 potvrdil biskup Ferdinand Julius Troyer deputát tak, jako jeho předchůdce Lichtenštejn. Řádný ať se vydává, na mimořádný třeba vždy žádosti.

Když dne 27. září 1754 prodával se z rozkazu Troyerova předlužený Kalivodův mlýn v Hulíně, vysvitlo, že vázne na něm již od založení kláštera pro františkány služebnost roční dávky vědra konopného oleje anebo místo něho relutum ročních 5 zl.⁹³

Dne 22. srpna 1758 nově zvolený biskup Leopold hr. Egckh povolil po dobu své vlády vydávat tentýž deputát, jako jeho před-

---

⁹⁰ Protoc. I. pg. 37.

⁹¹ Ibid. pg. 444.

⁹² Protocollum actorum quotidianorum č. 12 fol. 438 v městském archivu.

⁹³ Arcib. arch. krom. F IV b 57/3.

chůdce a rovněž tak učinil jeho nástupce Maximilián hr. Hamilton dne 26. března 1761. Tento také dne 12. března 1763 na žádost kvardiána Eberharda Haase poukázal účtárnu, aby se františkánům bez dalšího poukazu a žádosti vydávala pravidelně i mimořádná almužna určená k některým řádovým svátkům. Když Hamilton dne 31. října 1776 zemřel, oznámila klášteru účtárna, že se mu dále pravidelně bude vydávati řádný deputát, o mimořádném však že administrace sede vacante nerozhoduje. Tolikéž první arcibiskup Antonín hr. Colloredo-Waldsee potvrdil v listopadu 1777 řádný i mimořádný deputát, avšak mimořádný jen do odvolání a bez důsledků pro své nástupce.

Posouditi tehdejší drahotu můžeme ze seznamu deputátu z roku 1777, kde kroměřížský purkrabí (správce panského dvora) počítá pět telat za 16 zl. 40 kr., krmné prase za 11 zl. 40 kr., moráka za 20 kr., libru loje za 10 kr., máz sádla za 20 kr., máz konopného oleje za 20 kr., libru říčních ryb za 6 kr., libru štik za 10 kr., libru kaprů za 6 kr.

Podle těchto cen byly také naturální dávky r. 1788, když byl klášter zrušen, pro náboženskou matici reluovány.

Sbírka čili almužna (kvesta).

Jiným pramenem klášterních příjmů byly almužny, které klášter sbíral v bližším i dalším okolí kroměřížském. Roku 1745 pořídili františkáni seznam míst, kam chodili po sbírce, a seznam dobrodinců, kterých sbírající řeholník laik nesměl obejít. Seznam uvádí almužny, jak postupem času vznikly a rozšířily se od dob založení kláštera, tedy asi o dr. 1606.

Klášter rozdělil si veliký kus střední Moravy na dva sběrací okrsky, na menší a větší. V obou sbíral obilí, které v některých osadách ukládal, odkud se dováželo do kláštera. Nevíme bohužel, kolik obilí se jim od koho dostávalo, zda to záleželo na libovůli sedláků nebo zda byla jistá taxa podle velikosti selských usedlostí. Pravděpodobně dával každý, kolik mohl a chtěl, po své svobodné vůli, protože nebyla to sbírka nucená, která by měla snad charakter farských desátků.

V užším okrsku bylo mnoho osad z nejbližšího okolí kroměřížského, ale nikoli celé panství kroměřížské, skoro celý nynější okres

Zdounecký a Kojetský, celé panství kvasické. V Uhřičicích u Kojetína sbírali jen drůbež (altilia) a vejce, obilí tam sbíral františkánský konvent olomoucký. Skladiště almužny byla v Měrovicích na Hané, v Pačlavicích v panské stodole, v Dřínově, v Morkovicích, kam se přiváželo také obilí z Pačlavic a odkud teprve do konventu, ve Zbonovicích, v Litenčicích v panské stodole, ve Zdoukách, odkud odcházeli mniši do Soběsuk, Cvrčovic a Skržic, v Kvasicích, odkud se obilí dopravovalo do Trávníka, v Jarohněvicích a v Ratajích. Není zapsáno, kdo z těchto skladišť dopravoval obilí do kláštera, zda také sedláci zdarma nebo za peníze, ale soudím, že sedláci dopravovali obilí ze vzdálenějších skladišť z křesťanské lásky do osad kláštera bližších, odkud si je klášter dovážel do Kroměříže vlastním potahem.⁹⁴

Zvláštními příznivci v každé osadě byli faráři, panští úředníci, mlynáři, myslivci, rychtáři, usedlá šlechta, někde i hospodský nebo sládek.

V širším či větším okruhu byly dědiny okolí chropyňského ležící na bývalém panství chropyňském a skoro celý nynější okres Přerovský, Bystřický, Lipenský, Hranický, ba zaujímal i některé osady z okresů Mezříčského, Rožnovského, Frenštátského, Jického, skoženského obilí byla v Chropyni, ve Vlkoši, Kelči a Holešově. V některých osadách nesbírají obilí, než toliko máslo; bylo také v Starém a Novém Jičíně, v Štramberku, Příboře, na Hukvaldech, ve Frenštátě, Rožnově, Zubří a v Zašové.

Sbírka másla počínala se po svátku sv. Antonína, sbírka obilí v týdnu po sv. Františku, zakladateli řádu, a to zároveň v obou sběracích okresích. Sbírka vajec byla dvojí. Po prvé vycházeli bratři na svátek sv. Josefa a vraceli se do konventu teprve na Zelený čtvrtek, takže mohli obejít jen několik málo dědin, byly-li velikonoce brzo. Po velikonočních svátcích byla druhá sbírka vajec, všeobecná. Osm dní před svátkem Porciunkuli, což byla slavnost založení řádu, kterou slavili ve všech rádech sv. Františka co nejokázaleji, vychá-

---

⁹⁴ Ze františkáni měli pár koní, dovidáme se r. 1699, kdy v červnu žádali biskupskou administraci (kvardián Filip Pohl), aby jim darovala dva koně z biskupských stájí, neboť oni dva, které jim kdysi daroval biskup, jsou již staří a celí zkřivení (ochromlí), Administrace dne 4. června rozhodla, aby hospodářský rada dal mnichům dva staré koně knížecí. Nechť prodají svoje dva staré a tyto v nově darované a za útržek si koupí pár dobrých koní. Rathsprotokoll sessio 4. června 1699, č. 15.

zeli bratří sbírat kuřata do menšího okrsku, což byla první příprava na oslavu založení řádu. Po Porciunkuli pokračovali ve sbírce v menším obvodě, po nanebevzetí Panny Marie šli teprve na sbírku kuřat do většího okrsku, kde zároveň sbírali vejce.

Mnichům dostávalo se také almužnou piva, a to každoročně při slavnosti sv. Trojice, kdy byla v Kroměříži veliká pout. Piva bylo potřebí na pohoštění kněžstva, které přivedlo procesí. Sběrka se počínala hned po svatodušních svátcích. Piva dostávalo se řeholníkům v pivovarech v Koválovičkách u Kojetína, v Kojetíně, Nezamyslicích, Mořicích, Pačlavicích, Morkovicích, Uhřeticích, Dřínovém, Zdislavicích, Litenčicích, ve Zdounkách a v Kvasicích. Všechny tyto osady byly sídla zámožnější i drobnější šlechty, která měla tam své pivovary, z nichž brali pivo výhradně poddaní do svých dědinských hospod. Majitele těchto velkostatků zvali františkáni při sběrací návštěvě hned také do Kroměříže na slavnost svatotrojickou a na traktaci slavnostní do kláštera, a stávalo se dosti často, že menší šlechta okolí kroměřížského zúčastňovala se i slavnosti i hostiny v klášterním refektáři. Vyjmenované osady ležely v menším sbírkovém obvodě; šlechta z většího obvodu se na hostinu nezvala, ač i tam prosili mniši o pivo. Bylo to v pivovarech v Hulíně (občanském) a v panských v Rymnicích, Přestavlkách, Říkovicích, Moštěnici, Dřevohosticích, Bystřici pod Hostýnem, v Holešově, Žeranovicích, Lukově, Malenovicích a v Napajedlích.

Almužnou dostávalo se klášteru také svéc. Mniši je sbírali v Kroměříži i na předměstích (na př. v Štěchovicích) v pondělí po první neděli adventní a v pondělí po smrtné neděli. Sbíraly se svíce ne snad u voskařů, nýbrž po domech měšťanských a selských, kde na ty dny už si nakoupili svéc u svíčkařů.

Klášteru bylo potřebí i různých jiných věcí, které se také opatrovaly almužnou, protože deputát, kterého se mu dostávalo z kroměřížského panství, nestačil na vše. Pětkrátě do roka chodili bratří po koření, a to vždy o jarmarcích: v pondělí po druhé neděli postní, v pondělí po neděli Cantate, v pondělí po páté neděli po sv. Duchu, na svátek sv. Matouše a na den sv. Lucie. V neděli před těmito třemi pondělky a den před oběma uvedenými svátky šlo se z kláštera po almužně mezi bednáře, u kterých se prosilo o dřevěné nádoby, hlavně o konve a škopky (*canthari et scaphia*). Koření neprosili po všech sousedech, nýbrž jen po několika známých dobro-

dincích klášterních v městě Kroměříži, jichž bylo r. 1745 jen 30, mezi nimiž hlavně biskupští úředníci a některé osobnosti zaujímající přední místa v městě.

V Kroměříži také se sbíralo obilí, ale jen u sedláků a u majetníků polností a předměstských dvorců. Sběrka ta se konala vždy 13. října, konali ji čeští kazatelé řeholní, kteří také měli seznam těch, na jichž dveře se zaklevalo. Sběrka ta byla dlouho opomíjena, pokusili se o ni teprve r. 1737, vyžádavše si svolení magistrátu. Městská rada si za to vyžádala, aby v létě první mše v klášterním kostele sloužila se už o pěti hodinách a nikoli až o šesti. Hned roku 1737 byla almužna značná a ruce měšťanů tak štědré, že konvent litoval, že ji pomíjel, ačkoli některé jiné konventy už před tím sbíraly v Kroměříži obilí, od čeho neupustily, ani když začali sbírat také místní františkáni.⁹⁵

Každé soboty o osmi hodinách ráno vysílali se z kláštera dva bratři po řeznících, kteří z okolních míst dováželi do Kroměříže maso na týdenní sobotní trhy. Prosili o maso. Od řezníkův odcházeli k pekařům, po kterých prosili žemlí. Tenkrát nekonaly se týdenní trhy kroměřížské v pátek, jako nyní, nýbrž v sobotu. Na pátek byly přeloženy teprve později hlavně proto, aby se jich mohli účastnit také židé, kteří tenkrát byli ještě vesměs pravověrní a světili sabbath přísně.

Františkáni sbírali v čas senosečí také seno, ale jen na několika místech. Na panství kroměřížském, u kroměřížské obce, obcí kojetské, měřovské, trávnické, strážovské, kvasické. Pastviska i dílem louky byly tenkrát ještě majetkem celých obcí, nebyly rozděleny mezi jednotlivce, proto se sbíralo seno jen u obcí.

Do Polešovic na panství kláštera velehradského posílali mniši dva své řádové členy zároveň s panskými úředníky kroměřížskými, když tito šli sbírat viničný desátek panský, na sbírku vína. Bývalo to okolo svátku všech svatých.

Do almuženských obvodů kroměřížských františkánů chodili na kvestu také mniši z jiných klášterů. Že do většího, je celkem přirozené, protože to byl užší sběrací obvod cizích řeholních domů, ale chodili také do jich užšího obvodu. A to nejen moravské kláštery, nýbrž i z bývalého uherského Slovenska. Roku 1713 krajský

---

⁹⁵ Protoc. I. pg. 443.

hejtman uh.-hradištský, Mikuláš Leopold z Kopenic na Zdislavických, zakázal v Hradištském kraji sbírku františkánům z Pruského v Trenčanské stolici. Pruštský kvardián P. Ludvík Kycka se proti tomu zákazu ohradil uváděje hlavně, že v Uhřích není morové nákazy, a kdyby i byla, že Pruské a okolí z milosti boží je v zdravém povětří a nenakaženo.⁹⁶

Rovněž františkáni z Uh. Skalice sbírali v Hradištském kraji, ale i jim to krajský hejtman zakázal.

Oba konventy stěžovaly si do krajského hejtmana u brněnského tribunálu, ale nepořádily; tribunál nechtěje rozhodovati sám, obrátil se k císaři, který dal za pravdu hradištskému krajskému hejtmanovi a r. 1714 nepovolil těmto konventům sbírek na Moravě.⁹⁷

Časem byla řádná i mimořádná sbírka obmezována i kroměřížskému konventu. Za kvardiána P. Sabiniana Poffa cítil se tím klášter velmi zkrácen a žádal nápravy; dáno mu za právo; roku 1762 řádná i mimořádná almuženská sbírka byla klášteru potvrzena v celém původním rozsahu.

Zajímavost je, že mezi obzvláštními dobrodinci konventu při kvestách zaznamenává klášter nejen skoro všechny faráře farností, kde sbíral, ale také kláštery jiných řádů, ovšem nemendikantů. Na př. v Mořicích pátry paulány (velkostatek náležel tenkrát paulánskému klášteru na Vranově u Brna), ve Zdounkách pátry jesuity, kteří tam měli residenci (velkostatek náležel od r. 1635 jezuitské koleji původně v Kroměříži, od r. 1644 v Uh. Hradišti), v Příboře piaristy, v Zašové trinitáře.⁹⁸

Pouti.

Skoro každý františkánský klášter konal při svém kostele pouti, na něž přicházela procesí, někdy z bližšího okolí klášterského sídla, někdy i ze široka a daleka. Kde neměli františkáni jiného poutního titulu, konali pouti aspoň na slavnost Porciunkuli, jako dosud na př. v Uh. Hradišti. Během lícně dějin kláštera zmínil jsem se o starožitném obraze sv. Trojice, který byl na hlavním oltáři klášterního ko-

---

⁹⁶ Protoc. I. pg. 428.

⁹⁷ Intimát mor. tribunálu z 18. června 1714 v Protoc. I. pg. 429.

⁹⁸ O sbírce almužen krom. františkánů viz: Peřinka, Řády žebravé a selská almužna, Selský Archiv X, pg. 68—70.

stelíku sv. Trojice v Kroměříži. Byl tam pravděpodobně již před příchodem františkánů k hřbitovnému kostelíku. Nevím, kam se poděl, když byl klášter zrušen a kostel pobořen, nemohu popsat ikony, která podle záznamu z r. 1745 byla řezaná či rytá.⁹⁹

Jisto je, že do Kroměříže nekonaly se pouti, dokud byl pozdější klášterní kostel jen hřbitovní svatynkou, ale začaly se záhy po roce 1620, kdy k němu byli uvedeni františkáni. Původcem poutí jsou tedy oni. S nimi ovšem dělí se o zásluhu kardinál Dietrichštejn, jenž se postaral o plnomocné odpustky pro všechny návštěvníky kostela v den jeho vysvěcení a v potomních několika letech.¹⁰⁰

Válka třicetiletá přetrhla pouti, a hlavně nešťastný pád Kroměříže r. 1643, kdy nejen město, ale také široké jeho okolí vytrpělo velmi mnoho. Pouti však nezanikly docela, a sotva se převalila vlna nepřátelských průtahů a pochodů císařských vojsk, obnovily se znovu. Doby byly zlé a ve zlých časech člověk dvojnásob vyhledává Boha a jeho pomoci. Proto i v obtížných letech válečných, kdy ani cestování jednotlivcovo ani poutní procesí nebylo jisto a bezpečno, přece ani sv. Trojice v Kroměříži nebyla zapomínána úplně. Když r. 1655, tedy záhy po válce, vyšla zase první česká kniha na Moravě tištěná, poutní kniha kroměřížského rodáka a tehdy faráře v Zábřehu na Malé Hané, „Pěkné poutnické P“ kněze Kozmusa Kroměřížského, uvádí se tam Kroměříž jako jedno z nejslavnějších poutních míst moravských, hned na prvním místě, jednak asi proto, že sv. Trojici náleží přednost přede všemi světcí a světicemi božími, i před Matkou Boží, jednak snad i proto, že kněz Kozmus v Kroměříži narozený syn vlašských rodičů, byl dosti hluboko proniknut láskou k svému rodišti.¹⁰¹

Poutě, již r. 1655 velmi proslulé, záhy setkaly se s nepřízní. Sám biskup Karel z Lichtenštejna r. 1666 nařídil všem děkanům celého olomouckého biskupství, aby stavili všechny zbytečné

---

⁹⁹ In altari majori conservatur vetusta imago sculpta sanctissimae Trinitatis, antiquissimae venerationis et multis miraculis a saeculo prodigiosae. Protoc. I. pg. 6.

¹⁰⁰ O zaniklých kroměřížských poutech bylo dosud psáno velmi málo. Zmínil se o nich K. Eichler kratičkým článkem v krásné knize „Poutní místa a milostivé obrazy na Moravě a v rak. Slezsku“, vydané nákladem dědictví sv. Cyrilla a Methoděje v Brně 1888, kde však jsou některé chronologické omyly. Potom o nich mluví Lechner, Franziskaner in Kremsier, 1895, a le také nedostí přesně.

¹⁰¹ O knězi Kozmovi Kroměřížském psal jsem ve „Vlasti“ XLVIII—1932.

poutní průvody, dovolil však, že nadále mohou se konati jen votivní pouti, totiž ty, které byly založeny ze zbožného Bohu učiněného slibu. Pouti kroměřížské byly zařaděny mezi votivní a zůstaly. Procesí však přece časem ubývalo, zmenšoval se i počet kajícníků o poutním dni v Kroměříži se zpovídajících. Leč stav ten nepotrval dlouho. Roku 1690 bylo již účastníků procesí tolik, že magistrát pronajal pro poutníky vinný šenk, trvající jen po čas pouti, za 165 zl. mor. Ale právě tehdy rozkřikla nějaká pomatená ženská, že v pravé poledne se chytí město, lidé se polekali a rozběhli se, načež potom městská rada slevila z pachtu 15 zl. Nájemce se jmenoval Hanz Textor.¹⁰²

Roku 1700 františkánský kvardián P. Václav Ursinus předložil biskupské administraci konsignaci, kolik se sešlo o pouti na ofěrách. Z příjmu zaplatil výlohy a zbylo ještě 29 zl. Prosil, aby bylo povoleno užití těchto peněz pro klášterskou potřebu. Administrátoři v sesi dne 23. července svolili, aby kvardián 20 zl. užil pro konvent, ale za zbytek 9 zl. aby řádoví kněží sloužili mše za dlouhou a šťastnou vládu biskupa Karla z Lothringen a Baar.¹⁰³

Po r. 1700 bylo již zase při starém: v sobotu před slavností sv. Trojice dostavovala se četná procesí, poutníci se zpovídali, někteří po celou noc v klášteře a v kostele na modlitbách, někteří nocovali v domích hostinských, také v klášteře byla volná místnost na noclehů. V neděli bývalo české i německé kázání, jedno v kostele, druhé před kostelem venku, slavná mše svatá a společné přijímání, kterého se účastnilo někdy i 12.000 kajícníků.

Administrace nařídila r. 1700, aby kvardián každoročně po pouti předkládal účet ofěr. Roku 1715 zbylo po úhradě útrat 30 zl. 24 kr., r. 1716 již 61 zl. 10 a půl kr., r. 1720 sešlo se 126 zl., vydáno bylo 57 zl., zbylo 69 zl., r. 1722 sešlo se 113 zl., zbylo 56 zl. 22 kr. Administrace vždy dovolila, aby zbytku se užilo na klášterní potřeby.¹⁰⁴

Při tom se zakořenil zlozvyk, že o pouti v noci se soboty na neděli i ženy spávaly po klášterních chodbách, i na chodbách v prvním poschodí. Řádové diffinitorium r. 1722 dne 27. září nařídilo, že zlozvyk musí se zastaviti, že ženy mají na nocleh spokojiti se mís-

---

¹⁰² Protokoly o sesích městské rady v městském arch. krom.

¹⁰³ Arcib. arch. Rathsprotokoll 1700 sessio 23. července č. 12.

¹⁰⁴ Rathsprotokoll sesse 12. VII. 1715, 28. VII. 1716 č. 7; 3. VII. 1717 camera; 22. VI. 1720 č. 29; 26. VI. 1722 č. 18.

tem klenutým mezi kostelem a klášterním ochozem, anebo chodbami v přízemku, ale do klášterní klausury nemá jim přístup býti ani dovolen, ani trpěn.¹⁰⁵

Do Kroměříže docházela procesí z Olomouce, Uh. Brodu, Napajedel, ze Spytinova, Mysločovic, Malenovic, Fryštáku, Žlína, Dřero celý okres Holešovský a část Napajedelského. Skladiště almuvohostic, z Přerova, Holešova, Vlkoše, z Charvát, Klenovic, Tovačova, Králic, Nezamyslic, Vrchoslavice, Mořic, Těšnovic, Ivanovic, z Vyškova, Topolan, Koryčan, ze Strílek, Zdounek, Zborovic, Rataj, Litenčic, Morkovic, Hulína, z Břestu, Chropyně, Kvasic, z Tištiny, Bystrice Hostýnské, z Dubu, Předmostí, z Bránkovic, Bilovic, Oseka, Lipníka, Libavé a z Kroměříže z farního kostela Panny Marie. Olomoucká konsistoř kolem r. 1740 poutím nepřála, snažila se také staviti procesí do Kroměříže, odvolávajíc se na dekret biskupa Karla z Lichtenštejna z r. 1666, ale přece před r. 1740 povolila nové pouti do Tovačova a do Nového Jičína, které se měly konati také o slavnosti nejsv. Trojice. Této příležitosti užil biskup Jakub Arnošt z Lichtenštejna a vydal dne 3. června r. 1740 konsistoři monitorium, že neměla povolovati poutí o sv. Trojici farním kostelům ležícím v obvodu, z něhož každoročně chodí procesí do Kroměříže, protože jednak pouti kroměřížské jsou skutečně votivní, jednak že nedotázala se předem farností, které vysílaly průvody do Kroměříže, zdali proti novým poutním místům nenamítají něčeho podstatného. Vždyť novými poutěmi (tovačovskými a jickými) se zmenšila procesí vycházející každoročně do Kroměříže o více než tři čtvrtiny. Věřící nemají se novými poutěmi odvozovati od starodávných poutních míst, schválených a určených pobožnostem. „Chceme proto, abyste děkanům nařídili, aby budoucně o svátku nejsvětější Trojice vodila se poutní procesí zase do Kroměříže, jako bývalo dříve.“ Konsistoř se omluvila dne 13. června téhož roku. Povolila pouti do Nového Jičína, protože je v okolí stále ještě dosti nekatolíků a proto skoro každoročně potřebí činnosti misionářské, a také o ně žádal jický misionář; v Tovačově je založeno s papežskou úchvalou bratrstvo nejsvětější Trojice, jehož úkolem je výkup zajatců (redemptio captivorum, tedy nikoli otroků), a takového bratrstva není na kolik mil v okolí farního kostela tovačovského; dochází-li do

---

¹⁰⁵ Protoc. I. pg. 431.

Tovačova o svátku svatotrojickém několik procesí z okolních farností, děje se tak bez povolení a schválení konsistorního, ba dokonce není o tom konsistoři ničeho vědomo. Ve spisích konsistorních také se nenalezlo ničeho, že by procesí kroměřížská byla votivní, jen v dekretě biskupa Karla z r. 1666 čte se, že pouti kroměřížské jsou prastaré a povoleny biskupem. Z Olomouce nechodí už procesí do Kroměříže, a dokud chodilo, nevodívalo je kněžstvo z farního kostela, ale bylo to české procesí, které vodívali dominikáni, kteří nyní se tomu vzpírají, protože mají s tím výlohy, na které není fundace. Z Mořic také nechodí průvod, protože tam není ani kostela, tím méně fara. Páni z konsistoře pochybují, mohou-li to děkanům naříditi, aby se děkani nehájili tím, že lid by chodil do Kroměříže více za světskými radovánkami než za pobožností, čím by bral jen pohoršení. Biskup uznal některé konsistorní námítky, ale nařídil přece dne 3. května r. 1741, aby konsistoř uvážila, ze kterých farností bylo by lze obnoviti poutní průvody do Kroměříže s nejlepším duchovním prospěchem věřícího lidu. Konsistoř ihned učinila seznam farností a biskup dne 11. května nařídil, aby se postarala u děkanských úřadů o obnovu jí samou navrhovaných poutních průvodů. Výsledek byl bohatý: skoro všechny průvody chodily zase.¹⁰⁶

Nařízení, že kvardián má každoročně biskupu předkládati konsignaci výtěžku ofěry a žádati o zbytek na klášterní potřeby, bylo r. 1745 obnoveno.¹⁰⁷

Roku 1745 přšlo po oba poutní dny, ale přišlo procesí ještě více, než bývalo před tím, ale dominikáni českého průvodu z Olomouce přece nepřivedli.

Roku 1757 nařídil provinciál klášteru, aby pokud možno nejvíce zmenšil poutní vydání. Snad šlo jen o to, aby klášteru více zbylo na konventní potřeby.¹⁰⁸

Roku 1761 zakázal biskup Maximilian hr. Hamilton procesí od Panny Marie, ostatní však ponechal. Zákaz ten trval ještě r. 1768, ale r. 1769 přišlo městské procesí znova.¹⁰⁹

---

¹⁰⁶ Protoc. I. pg. 435, 436—438, 438, 438.

¹⁰⁷ Ibid. pg. 439.

¹⁰⁸ Lechner o. c. pg. 16 soudí, že se zmenšovaly či ztenčovaly klášterní důchody vydáními s poutníky, což je řečeno poněkud nezřetelně.

¹⁰⁹ Protoc. I. pg. 447, 448.

Se zánikem kláštera musila zaniknouti i kroměřížská pout, neboť kostel byl pobořen a nebylo již kam putovati.

Pohřby.

Ze byly klášteru zdrojem nevelikých, ale zato dosti častých příjmů, vysvitlo už, když líčíce dějiny kláštera nejednou musili jsme hovořiti o sporech farního duchovenstva s mnichy.

Františkáni měli vlastní hrobku v kostele, vyhloubenou před hlavním oltářem, dosti vhodnou. Že nebyla veliká, usuzujeme z toho, že byla čistěna r. 1760 a r. 1780 znova. Úmrtnost jistě nebyla v klášteře tak veliká, aby poněkud prostrannější hrobka za dvacet let se naplnila. Při tom ovšem padá na váhu, že mrtvá těla nebrala v ní úplného porušení, leč až po delší době. Tak na př., když ji čistili r. 1760, našli, že tělo dne 14. února 1742 pochovaného P. Honoria Neudeckra nebylo ještě ztyřelo.

Druhá hrobka byla při vchodu do kaple sv. Antonína, třetí na prostřed kostela při zpovědnicích, oběma disponoval konvent.

V kostele byli pohřbeni někteří vynikající lidé. Dne 17. března r. 1610 zemřelý znamenitý malíř (pictor insignis, annorum 66, coelebs), Innocenc Monti de Imola, Italus.

Dne 1. května 1665 zemřelý rytmistr Ondřej hrabě z Aueršperka.

Dne 19. října 1701 zemřelý Jindřich z Dobřčic.

Dne 2. září 1721 zemřelá Zuzana Krystyna Sedlnická z Choltic, rozená Saková z Bohuňovic.

Dne 19. června 1739 zemřelý bratr biskupův Maximilian hrabě z Lichtenštejna a z Malenovic.

Dne 26. srpna 1754 zemřelý Amand Žalkovský ze Žalkovic na Moštěnici a Hošticích.

Dne 13. července 1764 zemřelý Leopold z Vážan na Vážkách.

Dne 17. prosince 1766 zemřelá Karolina Jankovská z Vlašimi.¹¹⁰

Matriky úmrtí u Panny Marie uvádějí tyto pohřby u františkánů:

Dne 5. května 1658 zemřel přespólní zeman ze Slízka, slovatný pan Jiřík (další jméno neuvedeno) v domě pana Procházky, měšťana kroměřížského. Pohřben, prout in testamento sibi elegerat, in ecclesia S. Trinitatis.

---

¹¹⁰ Tento soupis podává Wolný, Kirchl. Topographie, I. Abt. 2 Bd. pg. 119

Dne 20. července 1658 zemřela v Kroměříži repentina morte zemanka přespolní Zuzana Nusserová von Nusserek, rozená Lorová, paní na Vežkách. Pochována u sv. Trojice v kostele pátrův.

Dne 10. srpna 1659 zemřeli a spolu pohřeb měli Daniel a Anna, bratříček a sestřička, děti měšťana Jana Doležala. Pochování u sv. Trojice v ž e b r á č e, jak nápis kamenný ukazuje.

Roku 1661 dne 30. července umřel syn Jiřík pana Jiříka Černocha, purkmistra. Pochován u sv. Trojice v sínci, kde se do kostela vchází.

Anno 1676 die 18. Maji mortuus est dominus regens Casparus Scherz, sepultus in monasterio.

Dne 6. května 1678 pochován jest Alexander Kanavall in crypta PP. Franciscanorum ad SS. Trinitatem.

Dne 15. října 1678 pochován třicetiletý měšťan František Černoch in templo Franciscanorum.¹¹¹

Podle domácího protokolu konventního měla v kostele sklípek, který pro potomky přímé linie zřídil pan Martinovský z Rozseče, tato rodina, která držela svobodný dvůr Martinovský v Morkosicích. Byla tato hrobka v kostele pod lavicemi pro ženy, rok založení nebyl znám. Dne 17. února 1662 byla tam pochována Anna Johanna Říkovská z Dobřčic, rozená Martinkovská. To byla poslední mrtvola v tom sklípku pohřbená.¹¹²

Roku 1707 dal se v kryptě pánů pátrů pohřbíti Frydrych Trtina, kdysi vardín biskupské mincovny. Pochován byl oděn v řeholní habit františkánský. Za to daroval mnichům šest stříbrných svíců s krucifixem na ozdobu hlavního oltáře pro slavnostní dny, dva menší stříbrné svícny, 1 lampu obvyklé velikosti, ozdobný kalich s konvičkami a podnosem, vše vypracováno velmi uměle. Dar cenili si františkáni na více než 2000 zl. rýn. Na spásu duše daroval klášteru 300 rýn. z., aby se zaň sloužilo 600 zádušních mší svatých. proto také mniši nedali si zaplatiti ničeho za pohřeb.¹¹³

Roku 1737 pohřben v hrobce Vácslav Minikati, který si odkázal 200 zl. na mše svaté.¹¹⁴

Dne 19. března 1709 zemřel v Kroměříži syn kardinálova bratra

---

¹¹¹ Matricula defunctorum na faře Panny Marie k uvedeným datům.

¹¹² Protoc. I. pg. 444.

¹¹³ Protoc. I. pg. 215 a 289.

¹¹⁴ Ibid. 215.

Otty Ferdinand Ivo hr. Schrattenbach, mládeneček. Pohřben u pátrů františkánů.¹¹⁵

Kaple svatého Kříže.

Roku 1654 zároveň s kostelem byla vysvěcena kaple sv. Kříže. Byla původně otevřená a měla velikou předsíň, která byla teprve r. 1757 zastavěna. Po zrušení kláštera nebyla pobořena, ale stojí ještě dnes s novým přístavkem.

Roku 1695 byla nákladem paní Kotulinské z Kotulína zevně i uvnitř obnovena, obnoveny byly malby mysteria umučení Páně i sochy na oltáři. Střecha na kapli byla opravena nákladem biskupství r. 1735, ale r. 1736 bylo nutno opravit ji znova, protože vítr ji velmi poškodil. Roku 1743 vrchnostenský stavební úřad dal kapli znova opravit, položiti novou dlažbu, udělati nové schody u oltáře a u brány. Roku 1752 propadla se dlažba v kapli po epištolní straně; opravena na útraty panství. Roku 1756 dal ji konvent vně i uvnitř vyběliti a opravit.

Dřevěná branka do kaple byla r. 1757 nahrazena dveřmi, do předsíně vybudováno pět oken, předsíň rozšířena, vrabčí a vlaštovčí hnízda snesena a celá stavba očištěna, oltář obnoven svěžími barvami, položena nová dlažba, vše společným nákladem biskupovým a dobrodinců, zvláště pana Antonína Oberthona. Roku 1772 nákladem konventů udělána nová oltářní tumba a r. 1781 obnovena dlažba.¹¹⁶

Kaple sv. Antonína Pad.

Souvisela s kostelem sv. Trojice a s klášterním ambitem. P. Godfried Hockeborn, kvardián, začal ji stavěti r. 1675 nákladem paní Anny Barbory Zástřizlové ze Zástřizl a jiných dobrodinců, kteří složili na stavbu značnější almužny. Roku 1676 za kvardiána P. Ludvíka Strasolda vyzdobena stukaturou nákladem biskupovým a roku 1677 dal provinciál P. Bernard Sannig poříditi nový oltář sv. Antonína. Základní kámen byl dle téhož zápisu posvěcen dne 16. června

---

¹¹⁵ Jahrbuch der heraldischen Gesellschaft Adler, roč. 1913, pg. 171. Matrikou není ověřeno.

¹¹⁶ Protoc. I. pg. 103, 109, 111, 113, 115.

1676, téhož roku na den povýšení sv. Kříže (14. září) byla zaklenuta nad kaplí kopule ozdobená obrazem sv. Antonína, do vížky byly vloženy do měděné krabičky různé ostatky svatých „proti bleskům, hromům a bouřím“, mezi nimi agnus Marianus, crux Hispanica, crux sti Turibii. Také mezi větším ambitem a sakristií vytýčena klenba. Roku 1677 stavba kaple dokončena, kaple vybílena, zasklena okna, zbudován nový oltář, na němž byl obraz sv. Antonína.

Pan Říkovský z Dobřčic dal r. 1678 do kaple stříbrnou lampu.

Oltář v kapli posvětil teprve dne 23. července 1682 světící biskup olomoucký Jan Josef Greiner, generální vikář olomoucký a biskup Nikopolitanský.

V kapli byla rovněž hrobka. Dne 4. září 1682 ustanoveno, že za pohřeb v ní má se požadovati 20 zl.

Biskupský lékárník Jan Kazimír de Hirsch daroval kapli r. 1698 krucifix, na němž podoba Kristova byla z rajského dřeva (ex ligno subcinerario seu paradeisholtz); toto dílo bylo za 100 zl.

Roku 1700 kryta kaple šindelem, r. 1708 vybílena a opravena, také nová okna vsazena nákladem administrace biskupství. Roku 1720 kaple znova pokryta šindelem, ale kryt musil býti již r. 1728 nákladem biskupovým obnoven. Tento vydržel do r. 1746, kdy obnoven.

Roku 1756 vybudován nový oltář z darů dobrodinců; jemu roku 1758 daroval měšťan a bývalý kroměřížský poštmistr Karel Popp ze zvláštní úcty k sv. divotvůrci 100 zl. Také byl oltář znova natřen svěžími barvami prý velmi uměle. Roku 1760 dal kapli na opravy a okrasy farář břestský Josef Frey 50 zl.

Roku 1790 byla kaple sbořena zároveň s kostelem.

Stavby a opravy.

Roku 1676 snesena kostelní vížka, r. 1677 vybílen celý klášter, položen kámen na hrobku mnichů, vydlážděna sakristie, obnovena střecha nad ambitem a nad sakristií, ke kapli sv. Antonína dána uměle tepaná železná brána. Roku 1678 dokončena stavba stájí pro klášterské koně.

Roku 1681 pořízeny nové dva boční oltáře, nákladem konventu, oltářní obrazy (za 70 a za 90 zl.) dal biskup. Roku 1691 dal biskup

vykopati v klášterní zahradě studni. Roku 1694 stavěn nový most na místě dosavadního dřevěného a už shnilého u příchodu na hřbitov. Biskup dal kámen a cihly, město písek a vápno, zedníci pracovali zadarmo. Také čistěna studně v zahradě a nově vytařasena kamením. Roku 1695 vykopán sklep pro kuchyni, velepotřebný, protože v létě se maso kazilo. Také ze studně vytržena pumpa, protože se jí čerpalo velmi namáhavě, a na studni dáno kolo s okovem. Platilo to biskupství.

Roku 1696 vystavěno skladiště v zahradě se dvěma sklepy nákladem biskupské administrace, a přispěním hejtmana Maximiliána Kyselovského z Kyselovic. Roku 1698 opravena zeď okolo zahrady, ba na některých místech vyvedena od základů. Příštího roku opravovány střechy šindelem, a to na kostele, na části kláštera a na domku uprostřed zahrady, nákladem administrátora in temporalibus Ferdinanda Schröfka z Schröfelheima. Současně vybudována sýpka na obilí.

Roku 1700 vydlážděna kamením cesta od dolní městské brány až k hřbitovnímu mostku v šířce jedné rakouské sáhy a stopy. Na to dal vardín Sinapi 100 zl., měšťané 20 zl., ostatní sehnal kvardián. Roku 1701 kvardián Libert Jordan žádal, aby biskupství dalo opravit okna v kostele, celý klášter, kus klášterní střechy, koňské stáje velmi pobořené. Administrace mu nařídila předložit projekt. Roku 1701 také hlásil, že pukl větší zvon a žádal, aby byl přelit. V tom mu vyhověno. Roku 1716 přelit menší zvon.¹¹⁷ Stáje vystavěny roku 1702.

Roku 1703 pořízeno nové Graduale Romanum, antifonář a hymnár.

Roku 1704 položen základní kámen budovy související s refektářem, kterou dal vystavěti biskup Karel Lotrinský. Obřad vykonal provinciál Řehoř Jeřábek za přítomnosti celého konventu. Zedníkům za práci platil konvent ze svých peněz 550 zl., ostatní náklad snášel biskup.

Roku 1706 pořízeny nové bicí hodiny (horologium et cymbalum). Téhož roku celý kostel vydlážděn kvádrovými kameny, také tři čtvrtiny ambitu a kuchyně. Opraveny byly brány v dolním i horním ochoze. Roku 1709 postaveny před kostelem na oba uhly dře-

---

¹¹⁷ Rathspratokoll 1701 ses. 5. IV. č. 30 a ses. 30. VII. č. 2.

věné sochy sv. Rocha a Šebestiána, dílem z almužen, dílem dobrodinci.

Teprve r. 1709 dostavěna byla budova začatá r. 1702. Byly v ní dvě cely pro nemocné, kaple, dvě pohostinské cely a skladiště. Dole byla prádelna s měděným kotlem, dvě cely, skladiště nádob, přechod z kláštera do nové budovy. Toho roku vykopán nový sklep na útraty konventu, Také si klášter zřídil haltěř na ryby, pod panským mlýnem při domě kardybaníkově blízko knížecí mincovny.¹¹⁸

Roku 1710 vystavěna na střeše konventu věžička pro hodinové cymbaly, z nichž menší vážil 16, větší 30 liber. Ambit před sákristií, kde byly zpovědnice, byl opatřen okny a železnou brankou. Roku 1712 ohrazena byla zahrada zdí směrem k volnému prostranství dvora. Roku 1719 položena dlažba v horním ambitu v celé staré budově a před sklepem u refektáře. Roku 1723 přibyl kostelu nákladem paní Terezie Přepyské nový oltář sv. Kříže. Řezbář dostal 50 zl., malíř 80 zl. Nákladem biskupa byla vydlážděna cesta od hřbitovní brány až do konventu v šířce jedné sáhy, a uloženo, aby se k této cestě už nepochovávalo. Také od základu vystavěna zeď od téže brány až ke kapli sv. Kříže. Biskup dal stáhnouti dva sesutím hrozící komíny na vikariátě a obnoviti, rovněž zbudovati kamna v refektáři s dvířky z venku (z chodby). Roku 1725 opravena střecha na staré konventní budově a na kostele. Roku 1727 položena v refektáři nová podlaha z tvrdých a suchých trámů. Roku 1731 rozšířeno zahradní skladiště i skleník s podzemními kamny.

Roku 1731 našli se dobrodinci, kteří chtěli vystavěti na hřbitově při kostnici kapli. Provinciál Valerian Hammer nařídil kvardiánovi, aby se tomu vší mocí opřel, jelikož by to mohlo býti klášteru budoucně praejudicielním.

Roku 1732 zvětšen a upraven sklep na pivo pod refektářem. Roku 1735 konvent zvenčí olíčen, na schodišti udělána dvě okna, v předsíni sedm. Roku 1736 upravena zahrada, totiž poněkud zplánována, cesta ze dvora k zahradní studni obehnána plotem, aby zahrada s této strany nebyla komukoliv otevřena. Roku 1740 opraveny střechy. Roku 1746 zeď proti Oskoli hrozící sesutím stržena, na hlubších základech vystavěna nová. Cesta od dolní brány ke klášteru upravena a s obou stran vysázeny divoké kaštany.

(Pokračování v příštím ročníku.)

---

¹¹⁸ Kardybaník, lepší jirchář, Korduanmacher.

Inž. Vil. Vaníček:

Matrika držkovská z roku 1651.

(Dokončení.)

D. Jiráková. (1240) — 183. 1666, 18. pros. Daniel (Dan. Kohoušek, Mariana), Mat. Nesvadba, J. Jiříč, D. Syrovátková. (1241) — 184. 1666, 18. pros. Jan (Š. Blažek, Anna), Jiří Trdlo, Vav. Nefuka, K. Jiráková. (1242) — 185. 1666, 20. pros. Jan (Mik. Lejsek, Anna), Mat. Mrklas, Mat. Duchek, A. Jindrová. (1243) — 186. 1667, 10. bř. Kateřina (otec ztracený, Mna. Kopecká), Mg. Kučerová, Mna. Trdlová, V. Trdlo. (1269) — 187. 1667, 17. bř. Jiří (Mat. Božina, Salomena), J. Petrův Mat. Jiříč, Sal. Večerníková. (1270) — 188. 1667, 25. bř. Mariana (V. Duchek, Dorota), K. Patková, D. Lejsková, Mat. Lejsek. (1273) — 189. 1667, 27. bř. Jan (V. Žák, Kateřina), Pavel, sládek navarovský, Dan. Jesenský, Alena Pěničková z Olešnice. (1275) — 190. 1667, 22. čc. Jan (Mat. Chymek, Anna), Mik. Petrův, J. Fídlér, Sal. Večerníková. (1301) — 191. 1667, 2. řij. Anna (Jiří Trdlo, Marie), A. Hučková, A. Kouřilová Samuel Pašír. (1324) — 192. 1667, 11. list. Magdalena (Mik. Knížek, Dorota), Mat. Večerník, K. Fídlérová, D. Petříčková. (1334) — 193. 1667, 13. list. Daniel (V. Nefuka, Kateřina), D. Preisler, Jer. Schwarz, B. Šírová. (1335) — 194. 1667, 4. pros. Jan (J. Nefuka, Anna), Helena Pěničková, V. Fídlér, Samuel Pašír. (1341) — 195. 1668, 8. led. Daniel (J. Řehota, Magdalena), B. Košilová, A. Hučková, Jiří Trdlo. (1355) — 196. 1668, 15. led. Václav (V. Vojtěch, Anna), Mg. Kučerová, Mg. Štěpánová, V. Trdlo. (1357) — 197. 1668, 15. led. Jan (Št. Štěpánův, Mariana), V. Trdlo. J. Nefuka, A. Hučková. (1358) — 198. 1668, 5. ún. Václav (Mat. Lejsek, Mariana), J. Pěnička, V. Fídlér, Mna. Knížková. (1363) — 199. 1668, 25. ún. Matěj (J. Koldovský, Kateřina), V. Trdlo, Jak. Lufinka K. Ducháčková, A. Patková. (1366) — 200. 1668, 6. bř. Šimon (V. Kouřil, —), Kašp. Pašír, J. Rýdl, D. Hučková. (1367) — 201. 1668, 18. bř. Matěj (Mat. Nesvadba, Magdalena), J. Huček, D. Hučková, Mat. Rydval. (1372) — 202. 1668, 16. dub. Anna Kateřina (Mart. Framkh, voják, Kateřina, dc. Jak. Říhy), A. Altmanová, J. Jak. Dornal, ti od Badenského pluku tělesné setniny, Jak. Huček, Jan Matěje Petrova, ti z Olešnice. (1376) — 203. 1668, 22. dub. Mariana (Šimon Pavlata, Mariana), Mat. Večerník, D. Matěje Petrova z Olešnice, Pavel sládek z Navarova. (1377) — 204. 1668, 22. čc. Magdalena (Mik. Nefuka, Mariana), K. Malířová, A. Kouřilová, Mat. Rydval. (1399) — Čísla: 26—28, 47—50, 52, 54, 55, 57—64, 66, 68, 70—75, 77, 81, 84—86, 88, 90—110, 112—134, 136—149, 151—153, 156—169, 171—177, 179 až 188, 190—192, 194—201, 204 mají kmotry z Olešnice. — Dva zápisy mají po dvou bližencích, č. 27 a 44.

Sňatky: Zenich z Olešnice. 1. 1656, 22. řij. Jiří Jirák — Dorota po neb. Bart. Ducháčkovi z Olešnice; Mat. Duchek z Bohdalovic, Sybila

Václava Sajdla. (1421) — 2. 1658, 23. č. Vav. Jirák — Mariana, dc. Jindřicha Šimče z Haratic; sv. V. Knížek z Olešnice, Mg. Jana Rycheckého z Haratic, druž. V. Jirák z Olešnice. (1424) — 3. 1659, 2. ún. Samuel Xilandr — Anna Blažková z Olešnice ;sv. Mat. Petříček, H. Knížek z Olešnice. (1430) — 4. 1659, 20. ún. V. Rýdl olešnický — Magdalena, dc. Jiřího Pěničky z Roztok; sv. pan Mik. Jesenský, Mat. Petrův z Olešnice. (1431) — 5. 1659, 12. říj. Jiří Ducháček — D. po neb. Kouřivá, z Olešnice; sv. Mat. Petříček, H. Knížek, druž. Š. Kovář, všichni z Olešnice. (1439) — 6. 1659, 11. list. Šimon Stránský — D., dc. po neb. Jakubovi Nedvídkovi z Jilového; sv. V. Krupka z Hamrsk, J. Jindra a V. Jirák z Olešnice, druž. kovář z Olešnice. (1447) — 7. 1660, 2. ún. J. Koldovský — K. Kovářová z Bratřikova; druž. V. Knížek, sv. Jak. Blažek, V. Jirák z Olešnice. (1453) — 8. 1660, 4. říj. Mat. Syrovátka — D. Jana Kodítka z Olešnice; druž. Š. Kovář, sv. J. Jiříč, V. Knížek z Olešnice. (1454) — 9. 1661, 8. kv. Bartoloměj Majovský — D., dc. Jiřího Nefuky z Olešnice; druž. V. Knížek, sv. Mat. Kovář, Hav. Knížek též z Olešnice. (1464) — 10. 1661, 16. říj. Mat. Jenich — Saň., dc. neb. Tom. Stínilla z Roztok; sv. Š. Pavlata. (1477) — 11. 1661, 13. list. Mat. Nechvíle — Anna, dc. Mich. Kohouška z Olešnice; sv. Dan. Belda z Bohdalovic. (1481) — 12. 1663, 23. zář. Š. Blažek — Anna Pelarová z Olešnice; druž. Mat. Petrův, sv. J. Blažek z Olešnice. (1496) — 13. 1664, 23. list. Mik. Lejsek — Mna., dc. Mat. Smrtky z Bohdalovic; sv. Mat. Večerník, Mat. Petrův z Olešnice. (1523) — 14. 1665, 18. led. Šimon Markův, kovář — Mg., dc. neb. Mik. Blažka z Olešnice; druž. a sv. Š. Pavlata, Mg. Blažková z Olešnice. (1525) — 15. 1665, 28. led. J. Nefuka — Anna Lupková z Olešnice; sv. V. Jirák, B. Kučerová z Olešnice. (1528) — 16. 1665, 1. ún. Mat. Duchek — D., dc. neb. Jana Brůny ze Lhotky; sv. Š. Pavlata z Olešnice, A. Rydvalová ze Lhotky. (1529) — 17. 1666, 10. ún. Št. Štěpánův — Mna., dc. neb. Matěje Zemana ze Stanového; sv. V. Jirák, K. Nefuková z Olešnice. (1554) — 18. 1666, 28. kv. Mik. Nefuka — Mna., dc. po neb. Mat. Lejskovi z Olešnice; sv. Mich. Tomeš z Držkova, K. Nefuková z Olešnice. — 19. 1666, 1. list. Mat. Chymek — Anna, dc. Jak. Řihy z Olešnice; sv. Mat. Petrův, K. Pavlatová z Olešnice. (1565) — 20. 1666, 11. list. Mat. Lejsek — Mna., dc. Mich. Kohouška z Olešnice; sv. V. Jirák, D. Jindrová z Olešnice. (1569) — 21. 1666, 21. list. V. Ducháček — Anna, dc. Mat. Blažka z Olešn.; sv. V. Jirák z Olešn. (1571) — 22. 1667, 17. led. Jiří Trdlo — Mna., dc. Mat. Petrova z Olešnice; sv. V. Jirák, D. Petrová z Olešnice. (1577) — 23. 1668, 8. led. Jiří Ducháček — Kat., dc. J. Šukala z Plavů; sv. V. Jirák, D. Knížková z Olešn. (1601) — 24. 1668, 15. led. J. Huček — Helena, dc. Jiřího Pěničky z Roztok; sv. V. Jirák, Mna. Knížková z Olešnice. (1603) — 25. 1668, 9. srp. Jer. Průšek — Mna., dc. Melichara Wagnera z Přichovic; sv. J. Nitsch, Mna. Umanová z Přichovic. (1608) — Další nevěsty z Olešnice viz: Bohdalovice č. 3, Držkov č. 4, Haratice č. 1, 9, 11, 13, Jesené č. 9, Lhotka č. 1, 2, Roztoky č. 1, 4, 5, Škodějov č. 2, Vojtěšice č. 1.

Paseky. Křty: 1. 1658, 10. bř. Salomena (V. Kamenář, Salomena), K. Janoušková, Mna. Malíková, J. Polívka, ti všichni z Jeseného. (281)

Pěňčov. Křty: 1. 1651, 17. čc. Dorota (Jak. Keswatter, Dorota), Kr. Brilller, J. Krobot, J. Hospach, A. Millerová, A. Just. Hornová, M. Vélová, Alž. Körberová. (53) — 2. 1651, 3. srp. Marek (Bart. Prousek, Mariana), Jak. Posselt, E. Karleth, Jana Šírová, A. Weissová, M. Schwarzová. (56) — 3. 1651, 6. srp. Marie (J. Boreš, Kateřina), Kr. Pílz, Bart. Preisler, B. Kubátková, M. Vélová, Alž. Körberová. (57) — 4. 1652, 9. bř. Rozína (Mich. Véle, Marie), Jiří Pfeifer, Kr. Pílz, Jak. Schlappa, D. Schlegelová, A. Warzelová, A. Posseltová. (96)

Sňatky: 1. 1659, 24. srp. J. Hospach z Pěňčova — Sybila, vdova po neb. Jiřím Foberkovi z Huti; sv. Jiří Steiner tamtéž, Dan. Preisler z Rejdic. (1438)

Plavy. Křty: 1. 1651, 29. kv. Jan (V. Šourek, Dorota), V. Piroch, V. Rýdl, V. Šourek, A. Svárovská, K. Rýdllová, Sybila Lišková. (41) — 2. 1651, 1. říj. Daniel (J. Šourek, Ludmila), V. Kundel, V. Prousek, V. Poustecký, J. Playser, K. Bursová, Mg. Pirochová, V. Rýdl. (72) — 3. 1652. — Anna (O. Pílný, Dorota), V. Prousek, J. Matějka, Mik. Andres, V. Füloun, Mg. Votavová, Mna. Lišková, K. mlynářová, A. Dohelská. (118) — 4. 1654, 29. pros. Rozína (J. Šourek, Ludmila), J. Rýdl. (183) — 5. 1655, 5. dub. Jan (Mik. Dohelský, Magdalena), J. Rýdl, K. Šourková. (196) 6. 1656, 31. bř. Magdalena (Mik. Dohelský, Dorota), D. Fülounová, V. Šourek. (216) — 7. 1658, 26. ún. Matěj (V. Šourek, Dorota), Václav mlynář Haratický, Jak. Kublas z Haratic, J. Svárovský z Bohdalovic, Alž. Šourková ze Zásady, K. Krupková z Plavů. (268) — 8. 1659, 10. bř. Jan (Pav. Krupka, Dorota), Jiří Prousek, Bernard Mayovský, oba z Držkova, J. Rýdl z Haratic, Just., vdova Rýdllova tamtéž, Mna. Ševcová z Držkova. (374) — 9. 1660, 17. bř. Václav (V. Lufinka, Kateřina), J. Svárovský, Jer. Uľman, oba z Hamrska, D. Piná z Plavů. (477) — 10. 1660, 16. bř. Matěj (J. Dohelský, Anna), J. Novák, J. Polák, J. Šourek z Plavů, A. Roháčová, Mg. Kaprálová z Bohdalovic. (484) — 11. 1660, 21. bř. Anna (Mik. Dohelský, Dorota), A. Polmanová, D. Krupková, obě z Plavů, Dan. Václavů z Držkova. (486) — 12. 1660, 24. srp. Alžběta (V. Šourek, Dorota), Kateřina mlynářova z Haratic, V. Rýdl z Jeseného, V. Rýdl z Haratic, Alž. Šourková ze Zásady. (519) — 13. 1661, 24. ún. Matěj (Pav. Krupka, Dorota), J. Svárovský z Bohdalovic, J. Rýdl z Haratic, J. Šourek ze Zásady, J. Berka z Držkova, K. Jana Šourka z Plavů, Just., žena V. Rýdla z Haratic. (579) — 14. 1661, 13. bř. Dorota (J. Polman, Anna), A. Roháčová, K. Krupková z Bohdalovic, A. Šourková z Plavů. (584) — 15. 1662, 8. led. Dorota (J. Rajchmajstr, Mariana), Just. Rýdllová z Haratic, Mna. Vaníčková z Hamrska, V. Rýdl z Haratic. (692) — 16. 1662, 3. bř. Jan (Mik. Andres, Dorota), Mat. Berka, V. Šimůnek z Držkova, L. Šourková z Plavů. (709) — 17. 1662, 4. čc. Václav (Pav. Krupka, Dorota), V. Šourek, J. Rýdl, K. Šourková. (742) — 18. 1662, 28. pros. — (Mat. Šukal, Kateřina), Mat.

Berka z Držkova, J. Prousek, A. Roháčová z Bohdalovic. (783) — 19. 1663, 15. ún. Magdalena (Mik. Dohelský, Dorota), A. Šukalová, L. Šourková, Mat. Jakubův, všichni z Plavů. (800) — 20. 1663, 17. ún. Rozína (V. Lufinka, Kateřina), A. Nováková, Mg. Brúnová, Pav. Krupka, všichni z Plavů. (801) — 21. 1663, 16. zář. Mikuláš blíželec (J. Polman, Anna), V. Rýdl z Haratic, V. Krupka a A. Roháčová z Bohdalovic. (861) — 22. 1663, 16. zář. Mariana blíželec (J. Polman, Anna), A. Svárovská, D. Krupková z Bohdalovic, V. Šukal z Plavů. (862) — 23. 1665, 1. ún. Dorota (Pav. Krupka, Dorota), Just. Rýdllová, H. Jindra, J. Roháč z Haratic. (1030) — 24. 1665, 15. bř. Rozína (V. Šukal, Dorota), K. Prousková, D. Václavů, Just. V. Rýdla, J. Berka, Pav. Krupka. (1055) — 25. 1665, 17. kv. Kateřina (Mat. Šourek, Kateřina), K. Berková, J. Prousek, D. Krupková. (1069) — 26. 1665, 8. srp. Václav (J. Dohelský, Anna), V. Filoun, J. Šukal, D. Andresová. (1090) — 27. 1667, 30. kv. Kateřina (Pav. Krupka, Dorota), V. Šourek, Dan. Václavů, A. Hučková z Olešnice. (1289) — 28. 1668, 5. led. Václav (Mat. Pala, Mariana), Dan. Václavů, K. Filounová, V. Šourek. (1353) — 29. 1668, 7. říj. Jan (V. Filoun, Kateřina), D. Krupková z Plavů, Mat. Berka z Držkova, V. Muzika z Držkova. (1417)

Sňatky: Zenich z Plavů. 1. 1652, 24. list. Mik. Dohelský — Mg. dc. Jana Starého z Bohdalovic. 2. 1659, 23. ún. Mik. Sturm — Dorota neb. J. Žůry z Plavů; sv. J. Šourek z Plavů. (1433). 3. 1660, 31. říj. Mat. Šourek — K., dc. V. Rýdla z Haratic; druž. V. Šukal, sv. Pav. Krupka, Š. Novák, oba z Plavů. (1455) — 4. 1661, 25. zář. Jak. Dohelský — D., dc. V. Vedraľa z Haratic; sv. Jan Šourek, Mna. Kublasová. (1472) — 5. 1666, 7. list. J. Žůra — A. Preislerová z Haratic; sv. J. Beran ze Zásady, V. Šourek z Plavů, D. Krupková z Plavů. (1567) — 6. 1667, 16. říj. V. Filoun — K., dc. Š. Bareše z Držkova; sv. V. Šukal, D. Šimůnková z Držkova. (1592) — Další nevěsty z Plavů viz: Bohdalovice č. 1, Loužnice č. 6, Olešnice č. 23, Roztoky č. 6, Vlastiboř č. 7, Zásada č. 11.

Popelnice. Křty: 1. 1651, 18. říj. Anna (Šimon Schmid, Voršila), Š. Gros, Kr. Mareš, O. Bartoš, Jiří Fischer, M. Jirsková, A. Kalfusová. (84) — 2. 1659, 27. čc. Jan (V. Svárovský, Mariana), J. Hang ze Smržovky, Kr. Fischer tamtéž, J. Alger tamtéž, A. Komiášová z Popelnic, Sal. Umanová z Hamrsk, D. Lišková tamtéž. (420) — 3. 1662, 16. čc. Jan (Jiří Bartl, Anna), V. Sajdl ze Šumberku, J. Košil a A. Buchmanová, oba z Přichovic. (747) — 4. 1664, 20. led. Anna (J. Liška, Magdalena), A. Umanová, Veruna Sajtlová, Kr. Fischer, všichni ze Šumberku. (904) — 5. 1668, 26. srp. Daniel (J. Bartoš, Barbora), Kr. Buchner, B. Seligerová, Mat. Kolář z Popelnic. (1407)

Sňatky: Nevěsty z Popelnic viz: Hamrská č. 1, 2.

Přichovice. Křty: 1. 1651, 9. ún. Anna (Mat. Muzika, Kateřina), V. Kundel, A. Prousková, D. Stínilová. (7) — 2. 1651, 10. ún. Rozína (Mik. Kraus, Justýna), Kr. Walter, J. Neuman, B. Fridrichová, B. Buchmanová, R. Ševcová. (8) — 3. 1651, 16. ún. Justýna (J. Templ, mlynář, Zuzana).

J. Preisler, J. Gerhardus, B. Preislerová, Just. Wagnerová, Just. Umanová. (12) — 4. 1651, 12. bř. Anna (J. Neuman, Sybila), Dan. Preisler, Kašp. Kunz, Just. Pechová, A. Reslerová, R. Nýčová. (20) — 5. 1651, 12. bř. Kristian (Baltasar Glogner, Mariana), Mel. Wagner, J. a Tob. Preisler, A. Fridrichová, Sal. Schwarzová. (21) — 6. 1651, 14. dub. Jiří (Jer. Kunz, Marie), J. Preisler, Mel. Wagner, J. Zajíc, B. Preislerová, atd. (33) — 7. 1651, 8. kv. Dorota (Jiří Uman, Justýna), Kr. Fater, Balt. Thayner z Grosdorfu, B. Šírerová, A. Reslerová, Z. Templová. (36) — 8. 1651, 18. kv. Jan (Mat. Bartl, Marie), Tob. Resler, J. Resler, Kr. Buchman, Kr. Sajdl, R. Hitzová, A. Fridrichová, Sal. Schwarzová. (39) — 9. 1651, 9. čc. Anna (Kr. Jakel, Sybila), Jiří Uman, Kašp. Resler, Sybila Walterová, B. Seifertová, Sybila Barčová, Sybila Justýna. (46) — 10. 1651, 10. čc. Anna (Kr. Sajdl, Marie), Kr. Resler, Gottfried Mitlegner, Syb. Glognerová, Helena Gurklin, Barb. Löfflerová, A. Waltrová. (47) — 11. 1651, 16. zář. Salomena (Tob. Resler, Barbora), J. Preisler, Kr. Sajdl, A. Fridrichová, B. Fridrichová, Salom. Schwarzová. (69) — 12. 1651, 28. zář. Jan Tomáš (Tholius Schwarz, Kristýna), Jiří Neuman, Gottfried Ratenauer, Tob. Laur, Jana Neumanová, Just. Wagnerová. (70) — 13. 1651, 27. říj. Jeroným (Jeroným Walter, Judita), J. Preisler, Š. Gregorik, V. Sajdl, Just. Preislerová, A. Waltrová. (88) — 14. 1652, 22. zář. Kateřina (J. Templ, Rozína), J. Preisler, Š. Gregorik, A. Kunzová, B. Buchmanová, R. Schwarzová. (105) — 15. 1652, 28. pros. Justýna (Jiří Preisler, Marie), J. Preisler, Kryštof —, Ad. Kraus, Sal. Fridrichová, M. Glognerová. (125) — 16. 1652, — —. Daniel (Uman, —), Jak. Svárovský, J. Demut, Bart. —man, Kašp. Preisler, Martin Šírer, Anna —, Just. Wagnerová. (128) — 17. 1654, 25. kv. Rozína (Ad. Kraus, Anna), Kr. Buchman, J. Resler, Rozína Jiřího Černého, Anna, žena J. Preislera, Anna, dc. Jiř. Umana. (165) — 18. 1656, 17. dub. Mariana (Ad. Kraus, Anna), A. Machlovská, Jer. Schwarz. (218) — 19. 1656, 26. pros. Rozína (J. Preisler, Anna), A. Rohnicová, Just. Rýdlová, A. Hořavková, K. Krupková, V. Šourek, J. Liška, J. Svárovský. (237) — 20. 1657, 3. č. Barbora (Mikuláš Kraus, Justýna), Marie —, J. Nýč. (253) — 21. 1657, 21. list. Justýna (Jer. Resler, Anna), Just. Neumanová, M. Krist. Reslerová, Jiří Fridrich, Jiří Resler. (257) — 22. 1658, 13. dub. Salomena (Kr. Buchman, Anna), A. M. Preislerová, Anna Kautzová, Jer. Schwarz. (287) — 23. 1658, 28. dub. Justýna (Jer. Neuman, Justýna), A. Fridrichová, J. Nýč, Kašp. Resler. (291) — 24. 1658, 26. kv. Marie (J. Neuman, Justýna), A. Buchmanová, Sal. Neumanová, J. Kunz. (297) — 25. 1658, 28. kv. Marie (Jer. Fridrich, Salomena), Justýna mlynářová, Mich. Buchman, Kašp. Kunz. (301) — 26. 1658, 11. č. Daniel (Ad. Kraus, Anna), J. Preisler, J. Neuman, J. Gross, Lukrecie Kunzová, R. Nýčová. (304) — 27. 1658, 7. čc. Marie (J. Preisler, Anna), Kr. Uman, Jiří Blazer, M. Umanová, Krist. Preislerová, R. Nýčová. (309) — 28. 1658, 27. list. Jiří (Jiří Walter, Mariana), Mich. Buchman, V. Nygrýn, J. Kunz, A. Preynerová, Krist. —. (334) — 29. 1659, 9. led. Anna (Kašp. Kunz, Anna), Sal. Neumanová, A.

Preislerová, Lukrecie Kunzová, Dan. Preisler, Jiří Prokeš z huti rej-
dické. (343) — 30. 1659, 2. ún. Matěj (Jak. Sedláček, Magdalena), J.
Preisler, E. Neuman, J. Kunz, Just. Grosmanová. (360) — 31. 1659, 11.
bř. Jeremiáš (Jiří Preisler, Barbora), J. Nýč, Kr. Kunz, A. Preislerová,
A. Reslerová. (375) — 32. 1659, 26. bř. Jeremiáš (Mat. Feist, Kristýna),
J. Preisler, J. Junss, Mich. Buchman, A. Reslerová, M. Buchmanová.
(385) — 33. 1659, 27. dub. Jiří (Kr. Uman, Marie), Kr. Neuman, J. Nýč,
A. Fridrichová, M. Umanová. (396) — 34. 1659, 18. kv. Gottfried (Jiří
Uman, Justýna), J. Neuman, Jiří Prokeš, J. Nýč, A. Wagnerová, B.
Buchnerová. (404) — 35. 1659, 30. č. Jan (Jiří Resler, Barbora), J. Neu-
man, J. Kunz, Jiří Uman, Ad. Kraus, A. Wagnerová, Sara Fridrichová,
Lukrecie Kunzová. (410) — 36. 1659, 5. čc. Gottfried (J. Nýč, Rozína),
J. Resler, Jiří Uman, Jiří Preisler, M. Reslerová, B. Buchmanová. —
37. 1659, 22. čc. Anna (E. Neuman, Salomena), Dan. Preisler, Kašp.
Kunz, M. Umanová, Sal. Kunzová, A. Preislerová. (418) — 38. 1659, 14.
zář. Rozína (J. Resler, Anna), R. Nýčová, M. Umanová, M. Mehrtin, Dan.
Preisler, Kr. Uman. (436) — 39. 1659, 14. zář. Lukrecie (J. Neuman, Lu-
krecie), Sal. J. Grosse, A. Wagnerová, Sal. Neumanová. J. Gross, J.
Preisler. — 40. 1659, 16. list. Anna (Jer. Resler, Anna), A. Flugová, A.
Pach (Pechová?), Kristová, Jiří Haniger, Mich. Buchman. (446) — 41.
1659, 23. list. Kateřina (Jer. Fridrich, Salomena), A. M. Preislerová,
Sal. Neumanová, A. Kunzová, Kr. Buchman. (448) — 42. 1659, 23. list.
Kryštof (J. Neuman, Justýna), Dan. Preisler, 2. Dan. Preisler, A. Preisle-
rová, M. Umanová. (449) — 43. 1659, 30. list. Ondřej (Ad. Kraus, Anna),
Kr. Jenička, Kr. Opelt, Jer. Schwarz, Kr. Poche, Sara Kynská, B. Resle-
rová, M. Umanová. (452) — 44. 1659, 3. pros. Barbora (Kr. Jagl, Sy-
bila), Mg. Kundeláčková, Just. Grosmanová, J. Neuman, Kašp. Resler.
(451) — 45. 1659, 21. pros. Anna (J. Wagner, Kristýna), A. Preisle-
rová, A. Buchmanová, A. Fridrichová, Ad. Kraus, Mich. Buchman, Jer.
Neuman. (454) — 46. 1660, 20. dub. Dorota (J. Pehonk [Pech?], Anna),
Mg. Schwarzová, B. Reslerová, Krist. Grossová, Mich. Tuchman, Just.
Kunzová. (491) — 47. 1660, 20. dub. Josef (J. Preisler, Anna), E. Neu-
man, Dan. Preisler, Kašp. Kunz, A. Neumanová, Lukrecie Kunzová.
(492) — 48. 1660, 6. č. Bedřich (Mik. Kraus, Justýna), Dan. Forster
z Tanvaldu, Kr. Fajks z Görgensthalu, R. Fischerová z Tanvaldu.
(498) — 49. 1660, 27. č. Jan (Kašp. Kunz, Salomena), Mich. Buchman,
Dan. Preisler, J. Preisler, Mg. Schwarzová, A. Kunzová. (507) — 50.
1660, 6. čc. Jeremiáš (Jer. Neuman, Justýna), J. Wagner, Jiří Fridrich,
Just. Jaklová. (509) — 51. 1660, 21. srp. Jiří (Jer. Schwarz, Magdalena),
Kr. Buchman, Kašp. Kunz, E. Neuman, A. Preislerová. (517) — 52. 1660,
17. říj. Jan (J. Kr. Resler, Marie), J. Gros, J. Neuman, J. Fridrich, A.
Reslerová. (528) — 53. 1660, 24. říj. Kryštof (Kr. Buchman, Anna), Kr.
Neuman, Jer. Schwarz, A. M. Preislerová. (532) — 54. 1660, 29. pros.
Michal (J. Resler, Anna), Mich. Buchman, Jiří Prokeš, A. M. Preislerová.
(545) — 55. 1661, 11. led. Dorota (Mart. Hodan, Magdalena), Just. Gros,

A. Preislerová, B. Duchnová, J. Neuman, Mel. Wagner. (559) — 56. 1661, 23. led. Rozína (Kr. Uman, Marie), M. Buchmanová, A. Fridrichová, Ad. Kraus. (562) — 57. 1661, 24. ún. Anna (Jiří Kynský, Anna), J. Kunz, Jiří Resler, A. Preislerová. (577) — 58. 1661, 9. dub. Jan (J. Neuman, Justýna), J. Wagner, Kašp. Resler, A. Ulmanová, A. Preislerová. (590) — 59. 1661, 11. kv. Jiří (J. Gros, Salomena), J. Kunz, E. Neuman, A. M. Preislerová. (593) — 60. 1661, 22. kv. Kašpar (Kašp. Kunz, Lukrecie), E. Neuman, Ad. Gros, A. M. Preislerová. (602) — 61. 1661, 29. kv. Mariana Jak. Zídek, Magdalena), A. Fridrichová, A. Preislerová, Mich. Buchman. (605) — 62. 1661, 8. č. Jeremiáš (E. Neuman, Salomena), J. Kunz, J. Nýč, A. M. Preislerová. (609) — 63. 1661, 11. říj. Anna Marie (Jer. Schwarz, Magdalena), Dan. Preisler, Kašp. Kunz, Sal. Neumanová, A. Preislerová, A. Buchmanová. (654) — 64. 1661, 11. pros. Daniel (Jiří Preisler, Barbora), Mich. Buchman. Kristian Kunz. B. Nýčová. (677) — 65. 1662, 30. led. Rozína (Jiří Resler, Barbora), Lukrecie Kunzová, M. Reslerová, J. Kunz. (699) — 66. 1626, 10. dub. Salomena (Jer. Resler, Anna), Jiří Fridrich, Kr. Rindl, Just. Luková, A. Preislerová, Just. Jaklová. (720) — 67. 1662, 9. říj. Kašpar (Kašp. Kunz, Salomena), J. Kunz, Dan. Preisler, E. Neuman, J. Preisler, Mg. Schwarzová, Just. Grosová. D. Kunzová. (756) — 68. 1662, 15. říj. Rozína (E. Neuman, Salomena), J. Kunz, J. Gros, A. Mokrová, Mg. Schwarzová, Just. Neumanová. (758) — 69. 1662, 15. říj. Jeremiáš (Jer. Fridrich, Salomena), Jer. Resler, J. Nýč, A. Reslerová. (759) — 70. 1662, 2. list. Justýna (J. Hoberkhocz, Anna), Lukrecie Kunzová, A. Jermisen, Kristian Kunz. (765) — 71. 1662, 29. list. Jiří (Kr. Neuman, Mariana), Jer. Schwarz, Kr. Buchman, A. Preislerová. (772) — 72. 1663, 14. led. Salomena (J. Preisler, Anna), Sal. Neumanová, A. Buchmanová, Kr. Neuman. (787) — 73. 1663, 23. led. Anna (Kr. Buchman, Anna), Mg. Černá, A. Buchmanová, Kr. Neuman. (791) — 74. 1663, 28. bř. Kateřina (Jer. Schwarz, Magdalena), Sal. Neumanová, A. Buchmanová, J. Preisler. (813) — 75. 1663, 1. kv. Jeremiáš (Kr. Resler, Mariana), J. Lžičař, J. Gros, Just. Reslerová. (823) — 76. 1663, 8. kv. Jan (J. Preisler, malíř, Anna), V. Košile, Dan. Preisler, Lukrecie Košilová. (825) — 77. 1663, 3. č. Zachariáš (Kr. Uman, Marie), J. Nýč, Jiří Uman, A. Reslerová. (831) — 78. 1663, 22. čc. Kryštof (J. Neuman, Justýna), Jiří Fridrich, Krist. Kunz, M. Reslerová. (840) — 79. 1663, 22. čc. Marketa (Ad. Kraus, Anna), J. Neuman, J. Kunz, J. Nýč, A. Preislerová, A. Buchmanová, A. Reslerová, B. Umová. (842) — 80. 1663, 2. zář. Pavel (Jak. Sedlák, Magdalena), J. Kunz, Jiří Schwarz, Sal. Neumanová. (857) — 81. 1663, 9. zář. Mariana (Martin Luňák, Magdalena), A. Preislerová, Just. Grosová, Krist. Košile. (859) — 82. 1663, 1. říj. Salomena (J. Wagner, Kristýna), Mik. Kraus, J. Kunz, A. Buchmanová, Just. Niklová. (868) — 83. 1663, 11. říj. Dorota (Jiří Kynský, Mariana), J. Kunz, A. Melichová, A. Mikulková. (871) — 84. 1664, 20. ún. Jan (J. Pechonec, Anna), J. Preisler, Jiří Schwarz, Kašp. Kunz, A. Preislerová, Just. Grosová, D. Reslerová. (912) — 85. 1664, 17. ún. Jeremiáš (E. Neu-

man, Salomena), Ad. Kraus, J. Nýč, A. Reslerová. (914) — 86. 1664, 11. čc. Jiří (Jindř. Fridrich, Mariana), Jiří Resler, E. Neuman, A. Buchmanová. (962) — 87. 1664, 31. srp. Jeremiáš (J. Neuman, Justýna), J. Nýč, Kašp. Resler, A. Buchmanová. (984) — 88. 1664, 12. řij. Jeremiáš (Jer. Schwarz, Magdalena), Kr. Neuman, J. Preisler, Just. Umanová. (993) — 89. 1665, 11. led. Marie (otec ztracený, Anna z Přichovic), Just. Jaglová, Sal. Fridrichová, Jiří Wagner. (1022) — 90. 1665, 18. led. Rozína (Jer. Resler, Anna), Sybila Johnová, B. Reslerová, Jer. Neuman. (1024) — 91. 1665, 12. ún. Jan (Kr. Buchman, Anna), J. Kunz, E. Neuman, Sybila Jaglová. (1037) — 92. 1665, 12. ún. Anna (Kr. Neuman, Marie), Sal. Neumanová, Just. Neumanová, J. Resler. (1038) — 93. 1665, 15. bř. Justýna (Mat. Feist, Barbora), B. Buchmanová, D. Kunzová, Jer. Resler. (1053) — 94. 1665, 3. kv. Justýna (Jak. Melich, Anna), Sal. Neumanová, Just. Neumanová, J. Wagner. (1065) — 95. 1665, 3. srp. Rozína (Kašp. Kunz, Salomena), D. Kunzová, A. Preislerová, J. Gros. (1088) — 96. 1665, 10. srp. Kristian (Kr. Resler, Mariana), Krist. Kunz, Jiří Fridrich, Jiří Wagner, Just. Wagnerová, Just. Jaglová. (1091) — 97. 1665, 10. srp. Dorota (Jak. Sedlák, Dorota), Just. Millerová, A. Preislerová, E. Neuman, J. Kunz. (1092) — 98. 1665, 13. zář. Jan (J. Resler, Anna), Kr. Neuman, J. Preisler, Lukrecie Kunzová. (1102) — 99. 1665, 27. zář. Jiří (E. Neuman, Salomena), J. Kunz, J. Nýč, Kašp. Kunz, Dan. Preisler, A. Neumanová, A. Preislerová, Magd. Schwarzová. (1106) — 100. 1665, 26. pros. Křistián (Kr. Fridrich, Mariana), J. Kunz, J. Preisler, A. Wagnerová. (1137) — 101. 1666, 3. led. Jiří (J. Nýč, Anna), Jiří Uman, Kr. Uman, A. Reslerová. (1139) — 102. 1666, 6. bř. Salomena (Jer. Schwarz, Magdalena), Sal. Kunzová, Sal. Neumanová, J. Kunz. (1162) — 103. 1666, 6. bř. Daniel (J. Nýč, Rozína), Jiří Uman, J. Neuman, A. Reslerová. (1163) — 104. 1666, 25. bř. Jiří (J. Pachenek, Anna), J. Kunz, J. Wagner, D. Kunzová. (1165) — 105. 1666, 9. kv. Bedřich (Jiří Kynský, Mariana), Kr. Buchman, Jiří Ulman, A. Jermisová. (1181) — 106. 1666, 14. č. Salomena (Jer. Kalfus, Barbora), J. Resler, Mich. Buchman, Roz. Fischerová. (1193) — 107. 1666, 18. čc. Salomena (Jiří Resler, Justýna), Kašp. Resler, Jiří Fridrich, Jiří Wagner, Sal. Neumanová, Just. Neumanová, M. Schwarzová. (1200) — 108. 1666, 13. srp. Jan (otec ztracený, Barbora), Ondřej Veidel od badenského pluku, J. Gros, A. Preislerová. (1205) — 109. 1666, 31. řij. Anna (Jiří Resler, Barbora), A. Buchmanová, A. Reslerová, Kr. Fridrich. (1223) — 110. 1666, 11. list. Kryštof (Jer. Fridrich, Salomena), Jiří Uman, J. Gros, R. Nýčová. (1227) — 111. 1667, 10. led. Rozína (J. Wagner, Kristýna), A. Reslerová, R. Nýčová, Jiří Resler. (1247) — 112. 1667, 20. ún. Anna (Krist. Kunz, Salomena), Sal. Neumanová, Jer. Resler, J. Uman. (1262) — 113. 1667, 1. bř. Jiří (Kr. Buchman, Dorota), Kr. Neuman, J. Nýč, Sal. Neumanová. (1267) — 114. 1667, 12. č. Jeremiáš (Jak. Sedlák, Anna), E. Neuman, Jer. Resler, A. Preislerová. (1295) — 115. 1667, 24. čc. Salomena (J. Nýč, Anna), D. Kunzová, M. Fridrichová, Jer. Resler. (1302) — 116. 1667, 24. čc. Anna (Kr. Uman,

Marie), Sal. Fridrichová, R. Fridrichová, Kašp. Resler. (1303) — 117. 1667, 28. srp. Kristián (Jer. Resler, Anna), Krist. Kunz, Jiří Fridrich, Sal. Neumanová. (1313) — 118. 1667, 25. zář. Melichar (J. Gros, Justýna), J. Kunz, J. Preisler, Sal. Neumanová. (1317) — 119. 1667, 2. říj. Anna (otec ztracený Jiří Wagner, Sal., dc. Jana Fridricha), J. Kunz, Kašp. Resler, A. Preislerová. (1322) — 120. 1667, 6. list. Jeremiáš (Kr. Neuman, Mariana), Jer. Schwarz, Ad. Kraus, A. Preislerová. (1300) — 121. 1667, 9. list. Jan, nemanž. (Ondř. Weisel, voják badenského pluku, tělesné setniny, narozený v Krumlově v Čechách, Rozína Melichová z Přichovic), Vavř. Kastner, Jak. Reiner, J. Nýč, A. M. Preislerová, Zuzana Papová. (1333) — 122. 1667, 27. list. Anna (Krist. Fridrich, Marie), A. Reslerová, J. Strik, A. Wagnerová. (1338) — 123. 1667, 12. pros. Kašpar (Kr. Resler, Mariana), Jer. Hanč, J. Gros, M. Neumanová. (1345) — 124. 1667, 18. pros. Anna Marie (Kašp. Uman, —), A. Reslerová, Kašp. Resler, Jiří Uman. (1348) — 125. 1667, 26. pros. Gottfried (E. Löffler, Salomena), J. Preisler, Kr. Buchman, Dan. Preisler. (1349) — 126. 1668, 5. led. Anna Jiří Fridrich, Dorota), Sal. Kunzová, A. Preislerová, J. Wagner. (1354) — 127. 1668, 18. bř. Jeremiáš (Jer. Schwarz, Magdalena), J. Wagner, J. Kunz, A. Preislerová. (1371) — 128. 1668, 6. kv. Justýna (Jiří Kynský, Anna), Jer. Fridrich, J. Wagner, A. Reslerová, D. Wagnerová. (1380) — 129. 1668, 28. č. Mikuláš (J. Preisler, Anna), J. Kunz, J. Gros, Sal. Kunzová. (1390) — 130. 1668, 29. čc. (15 čc.) Rozína (Kr. Preisler, Justýna), J. Wagner, B. Širerová, Just. Vávrová. (1404) — 131. 1668, 19. srp. Kristián (Kr. Buchman, Dorota), Dan. Preisler, J. Strik, Sal. Neumanová. (1406) — Čísla: 22—28, 30—42, 44—53, 55—72, 74—108, 109—120, 122 až 131 mají též kmotry z Přichovic.

Sňatky: Ženich z Přichovic. 1. 1658, 23. č. Jiří Resler — Barbora, dc. Šnajdrmovcova ze Šumberku; sv. Anna, žena Melicharova, Ad. Kraus, družba, všichni z Přichovic. (1425) — 2. 1659, 7. led. Jan Pech — Anna Kundeláčková z Hamrsk; sv. J. Preisler, J. Kunz, všichni z Přichovic. (1427) — 3. 1659, 10. srp. J. Wagner — Kristýna, dc. Wolff Barče z Přichovic; sv. Ad. Kraus, Jer. Neuman z Přichovic. (1437) — 4. 1660, 11. led. Mat. Feist — Barbora, dc. po neb. J. Umanovi ze Šumberku; druž. Ad. Kraus z Přichovic, sv. Mich. Buchman z Přichovic. (1449) — 5. 1660, 31. říj. Jiří Melich — Anna Groffkryštofová (Žurová) z Hamrsk; druž. J. Nýč, sv. Mat. Krupka z Bohdalovic, V. Rýdl z Haratic. (1457) — 6. 1661, 8. říj. Kr. Neuman — Marie, dc. Jiřího Umana z Přichovic; sv. Ad. Kraus. (1474) — 7. 1662, 19. list. Mich. Buchman — A. Fridrichová z Přichovic; sv. Ad. Kraus, Just. Umanová, A. Buchmanová tamtéž. (1489) — 8. 1664, 13. led. Krist. Fridrich — Mna. Buchmichlová z Přichovic; sv. J. Gros, J. Nýč z Přichovic. (1505) — 9. 1665, 2. ún. Jan Huš — Anna, dc. Jer. Fridricha z Přichovic; sv. Ad. Kraus, A. Preislerová z Přich. (1531) — 10. 1665, 1. list. Jiří Resler — Justýna, dc. Jaglova z Přichovic; sv. J. Nýč, A. Jaglová z Přich. (1544) — 11. 1666, 24. led. Kr. Buchman — Dorota Braillová ze Šumberku; sv. Ad. Kraus, A. Bogkne-

rová z Přich. (1552) — 12. 1666, 22. čc. Jakub Sedlák — Anna, dc. O. Wolffa z Hamrsk; sv. J. Nýč z Přichovic, Anna; žena Maturova z Hamrsk. (1560) — 13. 1667, 10. led. Jiří Fridrich — Dorota Jiřího Fridricha z Přich.; sv. J. Nýč, D. Kunzová z Přich. (1576) — 14. 1667, 6. ún. Kašp. Uman — Anna Bartošová ze Šumburku; sv. J. Nýč, M. Umanová ze Šumburku. (1580) — 15. 1667, 22. kv. Dan. Resler — Just. Šírerová z Přichovic; sv. Jak. Sedlák, J. Preisler z Přich. (1587) — 16. 1667, 13. list. Jan Kunz — Anna neb. Kr. Jagla z Přichovic; sv. J. Nýč, B. Reslerová. (1598) — 17. 1668, 8. led. Jan John — D. Kunzová z Přichovic; sv. Jer. Schwarz, Sal. Kunzová z Přich. (1602) — Další nevěsty z Přichovic viz: Hamrska č. 15, Olešnice č. 25.

Z výminek: Kautzová (22), Blazer (27), Preynerová (28), Junss (26), Buchnerová (34), snad místo: Kuntzová, Blažek, Preyslerová, Kunss, Buchmanová, dalo by se soudit, že to opisoval z cedulek teprve do matriky.

Přívklady. Křty: 1. 1661, 16. čc. Tobiáš (Dan. Chluma. Anna), Zach. Polman, Jiří Kopáček, Mna. Byrková, všichni z Přívklak. (612)

Půlečný. Křty: 1. 1651, 7. pros. Kryštof (Jak. Sedlák, Justýna), Jiří Schwarz, Jan Wa . . ik, J. Hibner, Sara Hauptmanová, Voršila Gettnerová. (94)

Pustiny. Křty: 1. 1664, 26. dub. Rozína (Pav. Rybák, Jana), M. Rybáková, Mna. Plotzerová, Jak. Sajdl, všichni z Pustin. (935)

Radčice. Křty: 1. 1665, 18. led. Jiří (J. Bradáč, Dorota), Jiří Šilhán, Mik. Matura, K. Barešová z Radčic. (1026) 2. 1666, 14. led. Alžběta (J. Balatka, Marie), Alž. Šilhánová, A. Stricková, Tob. Steimer, všichni z Radčic. (1144)

Rejdice. Křty: 1. 1651, 26. ún. Jeremiáš (Mat. Bruthag, Rozína), Dan. Preisler, J. Templ, Jer. Schwarz, Sybila Waltrová, R. Neumanová. (15) — 2. 1659, 14. bř. Anna Justýna (Dan. Preisler, Anna Marie), J. M. pán de Lamott, V. Hübler rohozecký, kapitán J. Karel Pochhansl z Jablonce n. N., A. R. Hornová z Hutě, Just. Hibnerová z Wiesentalu, B. Preislerová z Paurhüten, Sal. Neumanová z Přichovic. (378) — 3. 1660, 28. zář. Jan Jiří (Jiří Prokeš, Mariana), Mich. Buchman, Pav. Teling z Pauerhüte, Sal. Neumanová z Přichovic. (525) — 4. 1660, 8. pros. Jiří (Kašp. Kunz, Anna), J. Kunz, E. Neuman, A. Preislerová, všichni z Přichovic. (549) — 5. 1660, 19. pros. Jiří (Mat. Feist, Marie), Mich. Buchman, E. Neuman, A. M. Preislerová, všichni z Přichovic. (552) — 6. 1661, 6. zář. Gertruda (Dan. Preisler, —), M. Hanušová ze Smržovky, Sal. Neumanová z Přichovic, J. M. pan Vincentius Lamott, Kašp. Hanč z Fridrichsvaldu. (639) — 7. 1662, 20. pros. Anna (Kašp. Kunz, Anna), Sal. Neumanová z Přichovic, A. M. Preislerová z Rejdic, J. Preisler z Přichovic. (778) — 8. 1663, 12. ún. Kristián (Dan. Preisler, Anna Marie), A. Hintzingenová, B. Preislerová, Jan Krist. Hütte Jung, Pav. Preisler z Roklin, A. Just. Wandrová z Hutě. (799) — 9. 1663, 9. kv. Kateřina (Jiří Prokeš, Marie), Sal. Neumanová, A. Kunzová, Kryšt. Buchman z Přichovic. (828) —

10. 1665, 4 .led. Jiří (Kašp. Kadleček, Anna), J. Gros, Dan. Preisler, M. Preislerová. (1019) — 11. 1665, 19. čc. Kryštof (Mich. Buchman, Anna), Kr. Neuman, J. Kunz, A. Preislerová, Jiří Prokeš. (1082) — 12. 1665, 19. čc. Gottfried (Dan. Preisler, Anna Marie), Kašp. Kittel z Maršovic, Kašp. Hanyš z Petrovic, B. Šírová, A. Preislerová z Přichovic. (1085) — 13. 1666, 27. pros. Anna Marie (Kašp. Kunz, Anna), A. M. Preislerová, D. Kunzová, E. Neuman z Přichovic. (1245) — 14. 1667, 12. dub. Michal (Dan. Preisler, Anna Marie), J. Kryšt. Horn, pan Karel Jindřich z Rodovic, paní M. Angela z Nunklu ,paní na Navarově. (1280)

Sňatky: Zenich z Rejdic. 1. 1659, 26. říj. Jiří Prokeš z Bromu ze Slezska — Mna., dc. J. Mothaise z Germu ze Slezska, ty osoby zůstávají v Rejdicích; druž. Jer. Humman z Nov. Světa, Anna Marie mistrová z huti rejdicke. (1441)

Rokytnice n. Jiz. Křty: 1. 1661, 16. č. Gottfried (J. Läsel, Voršila), Jiří Webbel, Kr. Rosbach, Regina Patschová. (611) — 2. 1661, 4. srp. Kryštof (Jak. Hanč, Marie), Jiří Palm, Ambrož Sattel, Krist. Mocová. (627) — 3. 1661, 26. pros. Kristian (Benedikt Sieber, Anna), Kristian Pohl, Mart. Michl, Mna. Michalová. (685) — 4. 1662, 4. led. Rozína (Jiří Michal, Barbora), B. Šulcová (?), Reg. Maltru, Mertl, Sajdl. (687) — 5. 1662, 12. led. Kryštof (Kr. Sajdl, Salomena), Jindř. Asman, Jiří Kerner, Kr. Píškač, B. Kalfusová, A. Hartichová. (694) — 6. 1662, 6. č. Barbora (Jiří Kerner, Marketa), Just. Neuwaltová, Sal. Sajdllová, Jiří Kovář. (730) — 7. 1662, 6. č. Kryštof (Kr. Hermerer, Dorota), Jer. Šoural, Ad. Hartich, A. Schaubaldová. (731) — 8. 1662, 6. č. Barbora (Jiří Stump, Kristina), D. Johnová, Just. Pavlíková, Jindř. Langhamer. (732) — 9. 1662, 5. čc. Rozína (V. Sajdl, Barbora), Rozína Johnová, A. Langkamerová, Just. Sajdllová, Jiří Langhamer, Dan. Fink, Jindř. Stump. (743) — 10. 1662, 8. čc. Barbora (Jindř. Píškač, Kateřina), Just. Johnová, Justýna mlynářová, Kr. Otha. (744) — 11. 1662, 11. čc. Justýna (J. Wunder, Kristýna), A. Langkamerová, B. Johnová, Št. Konopáč. (745) — 12. 1662, 20. čc. Jindřich (Benedikt Lewi (?), Dorota), Jiří Polman, Kr. Goldman, A. Šírová. (748) — 13. 1662, 14. pros. Jiří (Kr. Grosman, Barbora), Bedř. Poselt, Jer. Preisler, Voršila Schlesingerová. (776) — 14. 1662, 14. pros. Barbora (Jiří Rödler, Rozína), Just. Asmanová, B. Sieberová, Kr. Knap. (777) — 15. 1662, 22. pros. Kašpar (Gottfried Miler, Barbora), Jindř. Polman, Mart. Schmid, A. Finková. (779) — 16. 1662, 24. pros. Kryštof (Ad. Dilz, Barbora), H. Šír, Kr. Neuwalt, K. Schrederová. (781) — 17. 1662, 26. pros. Jindřich (Kr. Stump, Justýna), Albrecht Schmid, Mart. Palm, A. M. Milerová. (782) 18. 1663, 12. ún. Jiří (Kr. Kerber, Justýna), Pav. Preisler, Jiří Paiman, M. Kovářová. (798) — 19. 1663, 11. č. Jindřich (J. Heník, Barbora), V. Zejdlíček, Jiří Polman, A. Hartichová. (832) — 20. 1663, 25. č. Justýna (Dan. Fungen, Justýna), B. Langkamerová, Anna mlynářová, Kr. Knap. (833) — 21. 1663, 15. čc. Zuzana (Jiří Vindyš, Kristýna), Pav. Preisler, Dav. Dörger, Mna. Pfeiferová, A. Holderová. (838) — 22. 1663, 20. čc. Daniel (Jer. Preisler, Justýna), Jindř. Langka-

mer, Jiří Nebelt, J. Preisler, B. Grosmanová, Zuzana mlynářova. (839) — 23. 1663, 28. čc. Dorota (Mat. Goldman, Dorota), J. Fridrich, Mat. Lemb, A. Schmidová, Just. Fybingerová. (843) — 24. 1663, 29. čc. Barbora (otec ztracený Kr. Schreiber, Barbora), A. Basunin (?), A. Schwarzová, J. Flader. (844) — 25. 1663, 12. zář. Justýna (Jiří Pískač, Anna), Kr. Schmid, Štěpán Panáček, Mna. Knapová, Just. Johnová, Šybila Divošová. (860) — 26. 1663, 17. říj. Adam (J. Palm, Kateřina), P. Temudt, Jindř. Tumfur, Bedř. Herman, A. Langkamerová, B. Tompassen. (872) — 27. 1663, 1. list. Kristián (Jindř. Pohl, Barbora), Ad. Nisser, Dan. Fink, Rozína Šulcová. (874) — 28. 1663, 30. list. Ondřej (Jiří Nebelt, Anna), Kr. John, Jiří Kerner, A. Langkamerová. (886) — 29. 1664, 14. led. Jindřich (Jindř. Stump, Anna), E. Hendig, Kašp. Sieber, B. Sajdllová. (902) — 30. 1664, 14. led. Dorota (Kr. Herman, Dorota), A. Sobaldová, B. Kovářová, Abraham Hartich, Jiří Eberman. (903) — 31. 1664, 29. č. Jan (Samuel Preisler, Barbora), Jiří Aenge, Dav. Läsel, Krist. Henčlová? (952) — 32. 1664, 12. čc. Anna (Jindř. Palm, Anna), A. Schaubaldová, A. Harnoschová, Mart. Sajdl. (963) — 33. 1664, 13. čc. Kristýna (Jiří Stump, Kristýna), Just. Neuwaltova, A. Nyklová, Pav. Preisler. (964) — 34. 1664, 17. čc. Anna Marie (Jindř. Langkamer, Anna), D. Hitschin, Just. Šírová, A. M. Milerová, Mart. John, Jiří Kerner. (966) — 35. 1664, 20. čc. Antonín (J. Tomeš, Barbora), Wolfgang Preisler, P. Theüner, Rozína Palmová. (969) — 36. 1664, 20. čc. Jan Karel (Kašp. Špindler, Barbora), J. Gross, Kr. Langkamer, R. Schnudin (Sandiň?). (970) — 37. 1664, 23. čc. Jiří (Nataniel Miler, Zuzana), Kr. Miler, Jiří Schretter, B. Habernigová. (971) 38. 1664, 25. čc. Zuzana (J. Leibner, Barbora), M. Schönová, Krist. Engeová, Kašp. Šír. (972) 39. 1664, 22. srp. Rozína a Barbora bliženci (Řehoř Hortinger, Alžběta), R. Sandová, M. Rohlová, Jer. Preisler; k druhému dítěti: B. Šírová, Krist. Fídllová, Jindř. Sajdl. (980) — 40. 1664, 7. zář. Jiří (Jiří Donk, Anna), Jindř. Palm, Gottfried Welden, A. Schaubaldová. (985) — 41. 1664, 21. zář. Marie (Jak. Hanš, Marie), Just. Hartichová, Sal. Fridrichová, Mich. Röger. (989) — 42. 1664, 18. říj. Václav (Kr. Gebert, Justýna), Mart. Gebert, V. Šír, B. Hamplová. (996) — 43. 1664, 3. list. Gottfried (Mart. Gebert, Eva), Jindř. Hofman, Pav. Preisler, B. Nebeltová. (1001) — 44. 1664, 10. list. Jiří (Kr. Langkamer, Rozína), J. Pfeifer, Kr. Pfimer, A. Jistein. (1003) — 45. 1664, 12. list. Kateřina (Jindř. Pfeifer, Anna), J. Preisler, Jak. Taubr, A. Finková, Just. Scheuberová. (1005) — 46. 1664, 22. list. Rozína (Vavř. Knap, Anna Marie), B. Šírová, Just. Pěkná, Jindř. Röger. (1008) — 47. 1664, 28. pros. Rozína (Mat. Goldman, Dorota), M. Feitová, M. Knapová, Jiří Görner. (1017) — 48. 1665, 26. ún. Kryštof (Jiří Bergman, Justýna), E. Herzinger, Bart. Tonort, Krist. Neuwaltova. (1046) — 49. 1665, 26. ún. Justýna (J. Pískač, Justýna), Just. Johnová, A. Pískačová, Št. Konopáč. (1047) — 50. 1665, 1. č. Jan (Mart. Scheid, Alena), J. Hartich, Jindř. Palm, B. Nisserová. (1072) — 51. 1665, 26. č. Bedřich (Kašpar —, Anna), Dan. Fink, Nataniel Miler, Just. Finková, Sal. Schmidová. (1078) — 52. 1665, 19. čc. Kri-

stián (Jiří Pfeifer, Barbora), Mich. Röger, Kr. Pitš, Just. Euchlerová. (1083) — 43. 1665, 19. čc. Rozína (Jindř. Kovář, Zuzana), A. Kager, Just. Rögerová, Jiří Eingkl. (1084) — 54. 1665, 22. srp. Marta (Kr. Kovář, Barbora), Voršila Preindlová, Sybila Nisserová, Jiří Nebelt. (1095) — 55. 1665, 22. srp. Jan (Mart. Pěnička, Barbora), Jiří Preisler, Mart. Sajdl, M. Hibelová. (1096) — 56. 1665, 5. zář. Justýna (Benedikt Ling, Dorota), Just. Langkamerová, R. Helerová, Benedikt Sieber. (1099) — 57. 1665, 27. zář. Anna (Jiří Nisser, Anna), D. Fitscherová, Just. Nisserová, Jindř. Palm. (1108) — 58. 1665, 7. říj. Pavel (Jiří Enge, Kristýna), Pav. Preisler, Krist. Schön, Pav. Šír, Zuzana Preislerová, Krist. Schönová. (1112) — 59. 1665, 15. říj. Jindřich (J. Pískač, Mariana), J. Pitš, Jindř. Nykl, Jiří Neupaul, Kr. Pfeifer, A. Lupin, M. Nýčová, Sal. Finková. (1118) — 60. 1665, 25. říj. Anna (J. Nisser, Anna), Merten Schmid, Jindř. Palm, Just. Schaubaldová, Sybila Nisserová. (1121) — 61. 1666, 27. č. Jan (Jiří Langkamer, Sybila), V. Panička, Jiří Palm, Sybila Lattenerová. (1195) — 62. 1666, 25. srp. Anna Marie (Krist. Šír, Justýna), Nataniel Miler, J. Janoušek, M. Preislerová. (1210) — 63. 1666, 16. říj. Rozína (Samuel Preisler, Barbora), A. Preislerová, Krist. Preislerová, Merten Länger. (1218) — Všichni kmotři jsou vždy z Rokytnice n. Jiz.

Sňatky: Ženich z Rokytnice n. Jiz. 1. 1665, 4. říj. Pav. Miler — A. Knapová z Rokytnice; sv. Benedikt Sieber, Mna. Knapová, všichni z Rokytnice. (1538) — 2. 1665, 23. říj. Kašp. Pfeifer — Barbora, dc. Jer. Preislera z Rokytnice; sv. Benedikt Sieber, A. Johnová, oba z Rokytnice. (1540) — 3. 1665, 29. říj. Jindř. Mildtner — Justýna Pav. Wolfa z Rokytnice; sv. Mat. Goldman a D. Goldmanová z Rokytnice. (1542)

Ronov (u Žitavy). Sňatky: 1. 1664, 6. led. Jiří Palm z Ronova — A. Fleišerová ze Šumberku; sv. Jan Huš, A. Bartošová ze Šumberku. (1504)

Roztoky. Křty: 1. 1651, 10. zář. Daniel (Marius Drobník, Kateřina), V. Kabát, D. Hnídková, Alž. Kopšová. (65) — 2. 1651, 10. říj. Martin (Kr. Šumtíček, Ludmila), Mat. Nigrýn z Jeseného, K. Mirková. (85) — 3. 1652, 3. pros. Mariana (J. Nesvadba, Anna), J. Šimša, P. Kubiček, D. Krikorková, A. Bartošová, K. Dlabolová. (120) — 4. 1654, 29. pros. Jan (Jak. Holeček, Ludmila), J. Kohoušek, Sybila Kohoušková. (181) — 5. 1655, 9. led. Anna (Mat. Vaníček, Magdalena), V. Šimša, Alena Josefová, V. Rýdl. (189) 6. 1656, 24. říj. Anna (Jak. Holeček, Ludmila), A. Kopalová, K. Mikolášová, A. Holinová, Sybila Kohoušková, Mat. Řiha, J. Šimša. (231) 7. 1657, 31. č. Mariana (J. Nesvadba, Anna), Anna, dc. Mik. Jesenského, Kateřina Mik. Jesenského, Kr. Johan. (254) — 8. 1659, 27. čc. Kašpar (J. Nesvadba, Anna), Kr. Jogler z Rokytnice, Jiří Langkamer, Jiří Payner, D. Fantová tamtéž, K. Kašťáková z Roztok. (421) — 9. 1659, 5. říj. Mariana (J. Machák, Ludmila), K. Šimcová, Mg. Lišková, J. Tríska, J. Bláha. (440) — 10. 1659, 2. list. Matěj (V. Dlabola, Kateřina), Mik. Zeman, Tom. Kundel, oba z Roztok, Mat. Petříček z Olešnice, K. Kašťáková a Sal. Zemanová z Roztok. (443) — 11. 1660, 7. led. Mikuláš

(Dan. Novák, Mariana), V. Šimša, Kašp. Nesvadba, Dorota V. Boučka. (459) — 12. 1660, 7. led. Magdalena (Mat. Šída, Magdalena), Mg. Bláhová, Dorota Jana Jakuba Odcházela, Sybila Kohiušková, J. Tříška, Kašp. Nesvadba. (460) — 13. 1660, 25. dub. Anna nemanž. (—, Anna Kučerová), K. Tomešová ze Zásady, Mg. Hanušková z Roztok, Š. Kovář z Olešnice. (495) — 14. 1660, 5. kv. Jan (J. Kopal, Kateřina), J. Šimša, Kašp. Nesvadba, K. Kašťáková. (496) — 15. 1660, 6. č. Daniel (Kašp. Nesvadba, Justýna), J. Havel, J. Jesenský, Anna M. Eiblerová, všichni z Jeseného. (500) — 16. 1661, 16. č. Jan (V. Stínil, Dorota), Dan. Rýdl, A. Šrejmová, A. Rýdlová, všichni z Roztok. (610) — 17. 1662, 20. ún. Mikuláš (— Odcházel, Dorota), J. Havlíček, J. Šimša, Jana Zemanová. (704) — 18. 1662, 17. č. Gertruda (V. Pav. Rýdl, Dorota), A. Ondrušková z Bohdalovic, A. Rohlíková z Jeseného, Pav. Štěpán ze Lhotky. (738) — 19. 1662, 21. zář. Anna (V. Dlabola, Kateřina), A. Zemanová, Sybila Kohoušková, Mik. Zeman. (754) — 20. 1664, 25. list. Kateřina (J. Nedohlíd, Salomena), A. Pekařová, K. Kašťáková, V. Šimša. (1011) — Číslo: 11, 12, 17, 19, 20 mají kmotry též z Roztok.

Sňatky: Ženich z Roztok. 1. 1661, 25. zář. J. Nedohlíd — Salomena, dc. J. Jiříče z Olešnice; sv. V. Dlabola, D. Jiříčová. (1473) — 2. 1662, 21. čc. Jan Panů — Mariana, pozůstalá vdova po neb. J. Kopalovi z Vlastiboře; druž. V. Dlabola z Roztok, sv. Jak. Havel z Jílového. (1487) — 3. 1662, 30. list. J. Štěpán — Mna. Palánková z Jeseného; sv. V. Rýdl V. Holina též z Jeseného. (1492) — 4. 1665, 25. led. J. Nedohlíd — A. Nefuková z Olešnice; sv. J. Nechvíle, Mat. Petrův, oba z Olešnice. (1526) — 5. 1666, 5. bř. Dan. Kohoušek — Mna., dc. Ad. Farandy, vdova z Olešnice; sv. Mik. Knop, A. Vávrová z Olešnice. (1557) — 6. 1667, 13. ún. J. Mařík — Anna, dc. Mat. Malíka z Plavů; sv. Mat. Šimša a V. Dlabola z Roztok. (1581) — Nevěsty z Roztok viz: Jesené č. 6, Olešnice č. 4, 10, 24.

Ruprechtice. Křty: 1. 1651, 1. říj. Kateřina (O. Kutský, Mariana), Jiří Skrbek, Mat. Zeman, K. Troubová, D. Hladíková, D. Zajíčková. (75) — 2. 1666, 17. led. Benjamin (Pav. Hubáč, —), Jiří Nečas, V. Finck, D. Nečásková z Vysokého. (1147)

Sklenářice. Křty: 1. 1651, 1. říj. Anna (—, Kateřina), O. Holý, K. Holá, D. Havlíčková. (74) — 2. 1651, 1. říj. Mariana (Mich. Metelka, Anna), J. Hašek, A. Ondřejová, Mna. Tomášová. (76) — 3. 1661, 15. čc. Anna (Jak. Honl, Anna), A. Kumanová, A. Duňková, obě ze Sklenařic, Förster, D. Lišková. Just. Kalfus, B. Fischerová, všichni ze Smržovky, J. Nigrin z Vysokého. (616) — 4. 1661, 30. říj. Šimon (Jak. Štěpánek, Anna), Pav. Tomášek, Mat. Matějček, Mna. Mikulková. (666) — 5. 1664, 17. bř. Anna (Mik. Patočka, Anna), E. Koldovský, A. Dumková, Sal. Mňuková. (922) — 6. 1664, 18. zář. Jakub (Mik. Smorádek, Salomena), Pav. Holý, Jak. Švec, K. Holá. (988) — 7. 1665, 23. dub. Tomáš (E. Koldovský, Magdalena), Jak. Kašák, Š. Patočka, A. Kluznová. (1061) — 8. 1665, 23. dub. Anna (Mat. Kašák, Kateřina), Mna. Manděvová, Mna.

Kašáková, E. Koldovský. (1062) — Číslo: 4—8 mají také kmotry ze Sklenařic.

Smržovka. Křty: 1. 1652, 19. srp. Kristián (Kr. Fink, Sara), Jiří Fischer, J. Sajdl, Just. Fischerová. (135) — 2. 1654, 7. dub. Daniel (J. Urban, Rozína), Kr. Endler, Jeroným Haupman, Ad. Schnabel, Dan. Förster, D. Lišková, Just. Kalfus, B. Fischerová, všichni ze Smržovky. (159) — 3. 1661, 12. pros. Rozína bliženec (Jak. Sajdl, Mariana), R. Fischerová, A. Feixová, Kašp. Miler. (679) — 4. 1661, 12. pros. Justýna bliženec (Jak. Sajdl, Mariana), A. Leisin, Just. Feixová, Jiří Freyd. (680) — 5. 1663, 12. bř. Daniel (Dan. Fischer, Salomena), Krist. Schirer, Mich. Schöffner, Just. Fischerová. (808) — 6. 1663, 20. bř. Anna (Kr. Stephan, Anna), A. Hojrová, Just. Feixová, Jer. Resler. (811) — 7. 1663, 9. dub. Marie (Jak. Sajdl, Marie), A. Hinkeová, Sara Hebrygová, Kr. Fischer, Jer. Sajdl. (817) — 8. 1663, 9. dub. Rozína (Jer. Gerner, Anna), D. Drächslerová, M. Fischerová, M. Hoffmanová, Jiří Fischer, Dan. Hojer. (818) — 9. 1663, 7. čc. Jindřich (Štěp. Jakob, Justýna), Mik. Fruhe, Dan. Hojer, B. Mittlingerová. (834) — 10. 1663, 29. čc. Anna (Jiří Brigner, Salomena), Just. Tyliho, Just. Niklová, Kr. Feix, všichni z Dolních Pustin ze Smržovky. (847) — 11. 1664, 29. č. Justýna (Kr. Prediger, Salomena), Just. Gernerová, Bart. Rybář, Sybila Schnäbelová. (947) — Číslo: 3—11 mají též kmotry ze Smržovky.

Sňatky: Zenich ze Smržovky. 1. 1664, 18. říj. Jiří Hojer — Anna, dc. Preislerova z Hutě; sv. Kr. Närger z Kohutic. (1517)

Stanovj. Křty: 1. 1651, 27. bř. Kateřina (Václav Zeman, Mariana), P. Vedral, K. Šafářka, A. Vedralová. (27) — 2. 1651, 27. bř. Mariana (V. Jakubů, Kateřina), Tob. Kočan, A. Zemanová, Alž. Zemanová. (28) — 3. 1651, 30. bř. Havel (V. Kozlík, Salomena), H. Havlíček, V. Fidler, V. Bochů, K. Šafářka, Magd. Bochová. (29) — 4. 1651, 17. dub. Alžběta (J. Zeman, Anna), P. Vedral, K. Šafářka, A. Vedralová. (34) — 5. 1651, 12. srp. Matěj (Jan Boch, Dorota), P. Vedral, Urban Machů, Kateřina. (60) — 6. 1652, 19. říj. Jan (J. Jirák, Kateřina), Mik. Kočovský, J. Staudl, V. Fidler, A. Zemanová, K. Jakobová. (110) — 7. 1654, 27. zář. Mikuláš (V. Skrbek, Salomena), P. Kostroun, J. Zeman, Anna J. Syrovátky, všichni ze Stanového. (170) — 8. 1655, 8. led. Jan (Mat. Novák, Salomena), Mat. Bahenský, A. Zemanová. (187) 9. 1658, 10. bř. Jiří (otec ztracený, Kateřina k...), V. Vedral, J. Jirák, Sal. Bochová. (279) — 10. 1658, 16. č. Václav (Mat. Novák, Mariana), Mat. Bahenský, J. Jirák, Jak. Knížek, J. Zeman, Mna. Brúnová, Mna. V. Zemana, všichni ze Stanového. (306) — 11. 1659, 19. led. Anna (J. Syrovátka, Anna), J. Havel ze Zásady, Jan Skrbek, D. Bochová, K. Jiráková, všichni ze Stanového. — 12. 1659, 5. říj. Salomena (J. Zeman, Anna D. Bochová, Pav. Kostroun, Anna J. Jiráková, všichni ze Stanového. (439) — 13. 1660, 24. srp. Václav (V. Zeman, Mariana), K. Vedralová, Pav. Mach, J. Skrbek též ze Stanového. (518) — 14. 1661, 17. ún. Jan (Mat. Bahenský, Alžběta), Jir. Skrbek, Jakub Knížek, Anna Babcová, ti ze Stan. (572) — 15. 1661,

8. srp. Anna (Mat. Novák, Mariana), Alž. Vedralová, M. Zemanová, Jakub Knížek, všichni ze Stanového. (628) — 16. 1663, 28. led. Dorota (J. Zeman, Anna), Alž. Vedralová, Kat. Jiráková, P. Vedral, všichni ze Stanového. (793) — 17. 1669, 19. čc. Jakub (Václav Dubský, Dorota), V. Fidler z Olešnice, J. Šourek ze Zásady, D. Knížková z Bohdalovic. (1081) — 18. 1665, 28. zář. Kateřina (V. Skrbek, Alžběta), K. Jakobová, A. Zemanová, Jak. Knížek. (1109) — 19. 1666, 8. dub. Václav (V. Bahenský, Anna), K. Jiráková, Sal. Žantová, J. Zeman. (1173) — 20. 1666, 12. pros. Matěj (Mat. Novák, Mariana), V. Fidler z Olešnice, J. Zeman Mna Knížková. (1237) — 21. 1667, 16. led. Mariana (Mat. Bahenský, Alžběta), J. Zeman, J. Skrbek, A. Zemanová. (1249) — 22. 1667, 10. srp. Helena (J. Zeman, Anna), D. Vedralová, Sal. Skrbková, Jir. Boch. (1308) — 23. 1667, 27. list. Anna (Jir. Boch, Magdalena), J. Zeman, Mna. Jakuba Knížka, oba ze Stanového, V. Fidler z Olešnice. (1339) — U čís. 20, 21, 22 jsou kmotři také ze Stanového.

Sňatky: Ženich ze Stanového. 1. 1660, 11. led. Matěj, s. Jiř. Bahenského ze Stanového — Alžběta, dc. Jana Rydvala ze Lhotky; druž. Š. Kovář z Olešnice, sv. Mat. Krupka z Bohdalovic. (1450) — 2. 1665, 1. ún. Jiřík Boch ze Stanového — Magdalena Štěpánová ze Lhotky, sv. Š. Pavlata ze Lhotky, A. Jana Petra. (1530) — 3. 1665, 9. č. Václav Skrbek — Alž., dc. P. Vedrala, oba ze Stanového, sv. Š. Pavlata z Olešnice, Mna. Vedralová z Držkova. (1535) — 4. 1668, 23. led. Jan Boch — Kateřina po neb. V. Jakobovi, oba ze Stanového; sv. Š. Pavlata z Olešnice, A. Zemanová ze Stanového. (1604) — Další nevěsty ze Stanového viz: Bohdalovice č. 2, Bratříkov č. 3, Jesené č. 2, 8, Olešnice č. 17.

Studnice Černá. Křty: 1. 1662, 29. list. Marie (J. Laub, Justýna), M. Kyzwatterová, A. Šimová, Jiří Vatter z Hutě. (762) — 2. 1664, 29. čc. Kristián (Kr. Elz, Mariana), Mat. Kašpar, J. Pujman, B. Hamplová. (973)

Svárov. Křty: 1. 1662, 12. list. Václav (J. Svárovský, Magdalena), J. Nýč, Just. Kunzová, A. Fridrichová z Přichovic. (767) — 2. 1668, 7. říj. Daniel (J. Svárovský, Magdalena), J. Hošík ze Šumberku, J. Nýč z Přichovic, B. Matoušová z Hamrsk. (1418)

Svět Nový. Křty: 1. 1661, 16. bř. Zachariáš (J. Nýč, Rozína), Kr. Uman, Jer. Friedrich, Jiří Preisler, M. Umanová, A. Reslerová z Přichovic. (586) — 2. 1664, 10. ún. Marie (Mik. Kraus, Justýna), Sal. Kunzová, A. Reslerová, M. Preislerová, B. Feistová, Jer. Nýč, J. Resler, všichni z Přichovic. (610) — 3. 1668, 30. kv. Gottfried blíženec (Mat. Feist, Anna), Jiří Uman, Jer. Nýč, Just. Umanová z Přichovic. (1384) — 4. 1668, 30. kv. Rozína (Mat. Feist, Anna), A. Reslerová, A. Nýčová, J. Wagner z Přichovic. (1385)

Škodějov. Křty: 1. 1652, 22. zář. Kateřina (Jak. Machman, Kateřina), Ad. Šrejma, D. mlynářová, K. Vondráková. (104) — 2. 1665, 21. č. Dorota (Mat. Řiha, Anna), Mg. Fidlerová, K. Šrejmová, V. Pěnička ze Škodějova. (1077)

Sňatky: Ženich ze Škodějova. 1. 1660, 25. led. Mat., syn O. Řihy — A., dc. V. Šídy ze Zásady; druž. V. Dlabola z Roztok, sv. V. Šourek ze Zásady, Mat. Krupka z Bohdalovic. (1452) — 2. 1661, 16. říj. Mat. Syrovátka — Anna, dc. Mat. Jiříče z Olešnice; sv. Š. Pavlata. (1478)

Šumburk. Křty: 1. 1651, 5. bř. Anna (Š. Krikorka, Barbora), Dan. Preisler, J. Preisler, J. Hile, Jer. Kunz, J. Neuman, A. M. Preislerová, V. Sajdl, J. Straus, B. Buchmanová, B. Fischerová, Just. Sajdlová. (16) — 2. 1651, 9. říj. Matěj (J. Kotrba, Dorota), V. Sajdl, J. Neuman, Jer. Preisler, A. Umanová, Sal. Umanová. (79) — 3. 1652, 23. led. Anna (V. Kotrba, Magdalena), Jak. Ševčík, Dan. —, Anna —, Anna Ku—ková. (131) — 4. 1652, — č. Justýna (jakýsi voják, Anna), J. Templ, J. Kotrba, Jiří Pudler, Jer. Schwarz, A. Bartlová, A. Umanová, A. Legerová, Sybila Václavů, M. Kundelová. (102) — 5. 1652, 3. pros. Mikuláš (Jak. Sedláček, Magdalena), J. Templ, V. Farský, Jiří Uman, A. Václavů, B. Michalová. (120) — 6. 1652, — Rozína (Kašp. Kittel, Anna), J. Kr. Rechzigel, Kašp. Šimon, Jiří Weis, Just. Posseltová, D. Hegerová. (123) — 7. 1652, 29. pros. Daniel (Kr. Uman, Anna Svárovská). (126) — 8. 1653, 9. ún. — (Kr. Uman, Anna), Jer. Resler, Kašp. Kunz, A. Preislerová, Just. Wagnerová, A. Bartlová. (143) — 9. 1653, 22. pros. Daniel (Jak. Sedláček, Magdalena), J. Preisler z Přichovic, Jer. Schwarz, Mich. Buchman z téže vsi. (147) — 10. 1656, 6. led. Kryštof (Šimon Krikorka, Barbora), Kr. Buchman, B. Buchmanová, Sal. Lžičařová. (208) — 11. 1656, 26. pros. Rozína (J. Urbánek, Dorota), Mna. Bartošová, D. Komiášová, Jer. Švec, Dan. Šulík. (235) — 12. 1658, 25. ún. Václav (Jiřík Svárovský, Dorota), J. Hošek, Kr. Mohrhanel, A. Polmanová. (264) 13. 1658, 7. kv. Daniel (Mat. Hošek, Kateřina), V. Sajdl, J. Svárovský, A. Umanová. (293) — 14. 1658, 16. čc. Václav (V. Hošek, Anna), J. Svárovský, J. Kryš, Š. Krikorka, V. Kryštofa žena, Jiřího Pekaře žena Rozína z Přichovic. (312) — 15. 1658, 16. čc. Anna (J. Kotrba, Dorota), Kateřina Jana Šulíka, Mg. Komiášová, Jiří Hošek ze Šumburku. (313) — 16. 1659, 23. bř. Jan (— Švejda, Dorota), Dan. Uman ze Šumburku, J. Pechhansl, J. Kunz, Mna. Kundeláčková, A. Fridrichová, ti z Přichovic. (382) — 17. 1659, 18. kv. Jan (Mat. Kolář, Magdalena), Jiří Fischer smržovský, Jan, mlynář, také odtamtud, Dan. Ferster, A. Hinková, R. Fischerová, všichni ze Smržovky. (403) — 18. 1659, 8. čc. — (Dan. Fik, Justýna), Jiří Resler z Přichovic, J. Hinke s dcerou Annou ze Smržovky, B. Fischerová ze Šumburku. (412) — 19. 1659, 8. čc. Anna (Jak. Belda, Mariana), J. Kotrba ze Šumburku, J. Svárovský, B. Umanová, A. Hošková, D. Bartošová, všichni z Přichovic. (413) — 20. 1659, 20. čc. Jakub (J. Kotrba, Dorota), Š. Krikorka, J. Svárovský ze Šumburku, Dorota, dc. šumburského Krikorky, Mna. Kumpánová ze Šumburku. (414) — 21. 1659, 14. pros. Mariana (J. Gans, Dorota), Dan. Belda, J. Svárovský, A. Bartošová, K. Hošková. (453) — 22. 1660, 22. ún. Salomena (Mat. Bartl, Mariana), A. Hošková, Mg. Kochánková, J. Svárovský, ti ze Šumburku, J. Neuman z Přichovic. (472) — 23. 1660, 1. dub. Daniel (Kr. Uman, Anna),

Kašp. Resler, J. Neuman, J. Gros, ti z Přichovic, Š. Krikorka ze Šumberku, Sal. Neumanová, A. Strinclová z Přichovic, Sal. Umanová ze Šumberku. (488) — 24. 1661, 7. ún. Marie (J. Kotrba, Dorota), Mna. Michalová, A. Umanová, V. Sajdl. (567) — 25. 1661, 24. ún. Jan Jiří (otec ztracený, A. Umanová ze Šumberku), Krist. Kraus, Jer. Resler, A. Umanová z Přichovic, J. Liška ze Šumberku. (574) — 26. 1661, 13. bř. Anna (Dan. Polman, Anna), B. Krikorková ze Šumberku, A. Reslerová, Eliáš. Neuman, Kašp. Resler, Krist. Kunz, ti všichni z Přichovic. (585) — 27. 1661, 8. kv. Jiří (Mat. Kolář, Magdalena), Eliáš Schwarz z Nového Světa, Kryšt. Fischer, Just. Fajksová, všichni kmotři z Nov. Světa. (597) — 28. 1661, 9. říj. Václav (V. Hošek, Anna), Jak. Svárovský, J. Nýč, J. Preisler, Mg. Kolářová, A. Fischerová. (651) — 29. 1661, 16. říj. Václav (J. Liška, Magdalena), Jos. Patrman, Š. Krikorka, V. Nygrýn, Ad. Bartoš, K. Svárovská, A. Hošková, M. Bartošová. (656) — 30. 1661, 16. říj. Anna (Jiří Hošek, Kateřina), Jak. Stěhule, J. Krikorka, J. Bartl, M. Grosmanová, B. Umanová, A. Kotrbová, Mg. Bartlová. (657) — 31. 1662, 8. led. Dorota (Kryšt. Uman, Anna), Jan Mariany Michalovy, Mg. Martinová, Just. Jekle, A. Reslerová, J. Gross, J. Nýč, J. Neuman, ti z Přichovic. (690) — 32. 1662, 22. led. Justýna (V. Svárovský, Anna), A. Umanová, A. Sajdllová, J. Liška. (697) 33. 1662, 30. led. Rozína (Jak. Šulík, Mariana), A. Hošková, Mg. Svárovská, J. Fischer. (700) — 34. 1663, 11. ún. Jiří (Jiří Hošek, Kateřina), J. Nýč z Přichovic, Kašp. Fajks ze Smržovky, D. Grossová z Přichovic. (796) — 35. 1662, 11. ún. Anna (Dan. Fidler, Justýna), V. Svárovský, A. Hinkeová, A. Umanová. (797) — 36. 1663, 22. dub. Matěj (Matš. Bartl, Mariana), Jiří Bartoš, J. Honšík, B. Řezníková. (819) — 37. 1663, 24. dub. Anna (Dan. Fik, Mariana), A. Umanová, A. Hošková, V. Sajdl. (820) — 38. 1663, 22. čc. Daniel (Mat. Kolář, Magdalena), Jak. Raimš, Jak. Miller, R. Fischerová. (841) — 39. 1663, 24. zář. Zuzana (Bedř. Patrman, Barbora), A. Hinkeová, A. Fischerová, J. Michl z Tanvaldu. (865) — 40. 1663, 26. pros. Pavel (Mat. Václavič, Kateřina), J. Nygrýn z Přichovic, V. Sajdl ze Šumberku, J. Nýč z Přichovic, A. Kryštofová, Mna. Bartošová ze Šumberku. (893) — 41. 1664, 23. ún. Václav (Jak. Komiáš, Dorota), Jer. Uman, V. Sajdl, A. Honšíková. (915) — 42. 1664, 18. kv. Justýna (Dan. Belda, Mariana), K. Svárovská, Mg. Svárovská, J. Grosman. (940) — 43. 1664, 23. srp. Václav (V. Svárovský, Mariana), Dan. Hošek, Mat. Kolář, M. Fischerová. (981) — 44. 1664, 18. říj. Václav (J. Urbánek, Dorota), J. Hošek, Ad. Bartoš, Just. Maxmiliánová. (998) — 45. 1664, 2. list. Daniel (Jiří Bartl, Anna), J. Preisler, J. Nýč, A. Buchmanová z Přichovic, Marketa Košlová ze Šumberku. (1000) — 46. 1664, 30. list. Kryštof (Jiří Palma, Anna), Kr. Schreider, Kr. Resler, Mna. Bartošová. (1014) — 47. 1665, 1. ún. Anna (Martin Luňák, Magdalena), D. Hošková, A. Preislerová, J. Nýč, kmotři z Přichovic. (1031) — 48. 1665, 18. ún. Matěj (V. Šulík, Anna), V. Sajdl, Dan. Fik, A. Svárovská. (1040) — 49. 1665, 24. ún. Anna (J. Svárovský, Anna), K. Svárovská, D. Kotrbová, Dan. Hošek. (1044) —

50. 1665, 4. č. Jiří (otec ztracený, A. Umanová ze Šumberku), Jiří Uman, J. Huš, A. Grosová z Přichovic. (1073) — 51. 1665, 8. říj. Marie (otec ztracený, D. Bartlová ze Šumberku), K. Hošková, M. Umanová, Krist. Kunz z Přichovic. (1113) — 52. 1665, 29. list. Kateřina (J. Václavičův, Veruna), B. Reslerová, A. Grosová, J. Liška. (1128) — 53. 1665, 26. pros. Jan (Dan. Václavičův, Anna), J. Kotrba, Dan. Fik, A. Šulíková. (1136) — 54. 1666, 9. dub. Eliáš (Mat. Kolář, Magdalena), E. Fajks z Tanvaldu, A. Reslerová, J. Nýč z Přichovic. (1175) — 55. 1666, 9. kv. Anna (Jiří Palma, Anna), B. Millerová, A. Fischerová, Jiří Fajks z Tanvaldu. (1180) — 56. 1666, 9. kv. Justýna (Dan. Fik, Justýna), Pav. Fischer, A. Fajksová z Tanvaldu oba, Jos. Patrman z Hamrska. (1182) — 57. 1666, 27. č. Jeremiáš (Jiří Maximilianův, Anna), Jer. Honšík ze Šumberku, Jer. Resler a Lukrecie Kunzová z Přichovic. (1196) — 58. 1666, 14. srp. Jan Jiří (otec ztracený, Mg. Bartošová ze Šumberku), Jer. Resler, Kr. Buchman z Přichovic, A. M. Preislerová z Rejdic, R. Nýčová z Přichovic. (1206) — 59. 1666, 14. srp. Daniel (J. Bartoš, Marie), J. Wagner, J. Nýč, B. Fischerová, všichni z Přichovic. (1207) — 60. 1667, 16. led. Jiří (otec ztracený, Jak. Václavičů, Anna), Jos. Patrman, V. Jakubička, D. Svárovská. (1250) — 61. 1667, 6. dub. Kateřina (J. Liška, Magdalena), Mg. Kolářová, A. Sajdlová, J. Hošek. (1279) — 62. 1667, 17. čc. Anna (J. Hošek, Veruna), J. Liška, D. Kotrbová, A. Honšíková. (1298) — 63. 1668, 13. kv. Dorota (Kryštof —, Anna), E. Neuman, D. Sajdlová ze Šumberku, A. Preislerová z Přichovic. (1382) — 64. 1668, 23. zář. Václav (Dan. Václavičů, Anna), Jiří Uman, A. Umanová, Jer. Honšík. (1414) — Čísla: 12, 13, 21, 24, 28, 29, 30, 32, 33, 35, 36—38, 41, 42—44, 46, 48, 49, 52, 53, 60 až 62, 64 mají kmotry též ze Šumberku.

Sňatky: Ženich ze Šumberku. 1. 1659, 11. list. Jiří Václavičův — Kateřina, dc. J. Šulíka ze Šumberku; druž. V. Krupka z Hamrsk, sv. V. Knížek z Olešnice. (1448) — 2. 1661, 24. čc. Jan, syn Svárovského — Magdalena, dc. V. Lišky z Hamrsk; druž. V. Šourek plavský, sv. Mat. Kovář z Olešnice, Dan. Šulík ze Šumberku. (1465) — 3. 1663, 25. list. Dan. Šulík — Mariana, vdova Dyklova ze Šumberku; sv. V. Krupka z Hamrsk, Pav. Ševčík z Hamrsk. (1500) — 4. 1664, 17. list. J. Václavič — Veruna, dc. V. Sajdla ze Šumberku; sv. J. Liška, Mna. Hošková ze Šumberku. (1521) — 5. 1667, 17. srp. V. Kotrba — Salom., dc. Bart. Pirocha z Hamrsk; sv. V. Krupka, Anna Maturová z Hamrsk. (1588) — 6. 1667, 25. zář. Dan. Uman — K., dc. neb. Š. Krikorky ze Šumberku; sv. J. Liška, D. Kotrbová ze Šumberku. (1590) — 7. 1667, 6. list. Jan syn P. Bartoše — Mna. Hodounová ze Šumberku; sv. J. Liška, A. Fleislerová, všichni ze Šumberku. (1596) — 8. 1668, 4 čc. Dan. Sajdl — A. Vytlačilová ze Šumberku; sv. J. Liška, D. Řidilová, oba z Hamrsk. (1607) — Další nevěsty ze Šumberku viz: Brod Uherský č. 1, Hamrska č. 6, 8, Huf č. 2, Přichovice č. 1, 4, 11, 14, Ronov č. 1, Tanvald č. 1.

Tříč. Křty: 1. 1660, 12. led. Pavel (J. Jandura, Dorota), V. Pavličův, J. Fírka, Mart. Zavrtalec, J. Janouš, A. Suková, Mna. mlynářova, ti ze

Tříče. (464) — 2. 1661, 2. říj. Kateřina (V. Janouš, Mariana), J. Slavík, Mna. Škoubalková, Sal. Matěje Hájka, všichni ze Tříče.

Tanvald. Křty: 1. 1663, 30. led. Justýna (Ad. Feix, Marie), J. Wenzl, Mich. Merten, A. Hinkeová, B. Schnabelová, M. Heydrichová. (794) — 2. 1663, 10. bř. Salomena (Kr. Fischer, Rozína), M. Fridrichová, Rozína Fischerová, Jak. Sajdl. (807) — 3. 1663, 29. srp. Jeremiáš blíželec (Dav. Feix, Kristýna), Jak. Sajdl, Kr. Weltner, Just. Endlová. (852) — 4. 1663, 29. srp. Anna blíželec (Dav. Feix, Kristýna), Just. Hineová, Anna Paučová, Kr. Toff. (853) — 5. 1664, 9. č. Marie (Kašp. Feix, Marie), M. Heytrum, M. Feixová, Mich. Schöffner. (958) — 6. 166, 23. srp. Jeroným (Kašp. Fischer, Barbora), J. Hujer, J. Schicketanz, R. Fischerová. (982) — Všichni kmotři vesměs z Tanvaldu.

Sňatky: Ženich z Tanvaldu. 1. 1667, 20. ún. J. Hinke — Anna Bart. Maxmilianiana ze Šumberku; sv. Jan Huš z Přichovic, R. Fischerová z Tanvaldu. (1582)

Vlastiboř. Křty: 1. 1654, 7. kv. Anna (otec známý, K. Dumková), K. Vlasková z Bohňovsk, Jak. Hablův, Mart. Plichal, Jiří Kopal, Sal., manž. J. Kupše, D., dc. V. Krále, D., dc. Mat. Haníbala, všichni z Jilovéhoho, Mna., dc. J. Mrvy z Haratic. (157) — 2. 1654, 6. říj. Kateřina (V. Štěpán, Dorota), J. Kopal, V. Jeník, Mna. Bystrá, A. Vrňousová, K. Mikšová. (174) — 3. 1654, 21. pros. Mariana (V. Duněk, Kateřina), Mna. Huňáčová, Mat. Vrňous. (180) — 4. 1656, 16. srp. Jan (J. Doležal, Kateřina), V. Marek, A. Machlovská, Mg. Duňková. (222) — 5. 1656, 24. říj. Jiří (nemanželský, K. Dumková), T. Číla, mlynář machlovský, Dorota tetčina, A. Vrňousová. (230) — 6. 1657, 4. dub. Jiří (V. Vrňous, Kateřina), Jer. Machlovský, A. Machlovského, K. Doležalová, J. Kopal. (249) — 7. 1658, 1. bř. Mariana (Jiří Duštira, Kateřina), Mna. Bystrá, A. Vrňousová, Jiří Huňáč. (270) — 8. 1658, 4. bř. Daniel (V. Štěpánův, Dorota), V. Marek, V. Duštira, J. Kopal, A. Vrňousová, K. Duštírová. (276) — 9. 1658, 29. zář. Dorota (J. Kopal, Mariana), K., dc. V. Machlovského, K., žena J. Doležala, V. Machlovský. (324) — 10. 1658, 22. pros. Rozína (Jiří Doležal, Kateřina), D. Marková, Mg. Duňková, A. Vrňousová, V. Duňka, V. Dumka. (338) — 11. 1659, 17. led. Anna (V. Kouřil, —), V. Štěpánův, J. Bouňovský, A. Machlovská, K. Doležalová, R., dc. J. Bouňovského. (346) — 12. 1659, 19. led. Jan (V. Dumka, Kateřina), Mat. Vrňous, T. Číla, J. Duštira, D. Čílová, K. Duštírová. (348) — 13. 1660, 6. led. Anna (V. Štěpánčin, Dorota), A. Kouřilová, Mna. Bystrá, K. Doležalová, V. Marek, J. Kopal. (458) — 14. 1660, 22. led. Jan (Jiří Duštira, Kateřina), Jer. Machlovský, Jiří Huňáč, A. Kouřilová. (465) — 15. 1660, 19. č. Anna (V. Jeník, Kateřina), A. Doležalová, A. Vrňousová, J. Kopal. (503) — 16. 1660, 1. srp. Matěj (J. Doležal, Kateřina), T. Huňáč, V. Dumek, A. Kouřilová. (513) — 17. 1660, 2. srp. Magdalena (J. Kopal, Mariana), R. Dumková, Mg. Čílová, V. Štěpánčin. (514) — 18. 1661, 28. led. Rozína (V. Kouřil, Kateřina), R. Dumková, V. Štěpánčin, J. Duňka, všichni z Vlastiboře, A. Machlovská z Držkova. (564) — 19. 1661, 12. kv. Jan (Jiří Kopal, —),

V. Štěpánčin, V. Duštíra, A. Vrňousová. (568) — 20. 1661, 30. čc. Jakub (V. Dumka, Kateřina), A. Vrňousová, Mg. Bystrá, J. Doležal. (624) — 21. 1661, 3. srp. Mariana (J. Kopal, Mariana), A. Kouřilová, A. Doležalová, V. Dumek. (626) — 22. 1661, 22. zář. Kateřina (V. Duštíra, Mariana), Jiří Huňáč, Mg. Huňáčová, Mg. Dumková. (644) — 23. 1661, 24. zář. Jan (Mart. Kubáček, Anna), J. Vrňous, V. Duštíra, A. Vrňousová, K. Duštírová. (645) — 24. 1661, 8. říj. Václav (Jiří Doležal, Kateřina), V. Dumek, Jiří Huňáč, V. Štěpánův, A. Kouřilová. (650) — 25. 1661, 28. list. Jan (V. Marek, Kateřina), V. Štěpánův, Jiří Číla, Mg. Duňková. (675) — 26. 1662, 24. kv. Jan (V. Dumek, Dorota), Dan. Doležal, T. Číla, K. Marková, A. Kouřilová. (727) — 27. 1663, 18. ún. Kateřina (V. Vrňous, Kateřina), R. Dumková, K. Havlová, V. Dumek. (802) — 28. 1663, 30. bř. Marie (V. Marek, Kateřina), A. Vrňousová, A. Doležalová, J. Blažek. (814) — 29. 1663, 29. dub. Jiří (V. Dumek, Mariana), J. Blažek, Jiří Číla, M. Dumková. (822) — 30. 1664, 6. dub. Magdalena (Š. Stránský, Dorota), Mg. Huňáčová, Mg. Dumková, Urban Lux od kompanie rytmistra Nusa Šporkova pluku. (930) — 31. 1664, 17. kv. Dorota (Jiří Derous, Kateřina), K. Bystrá, D. Krejčová, T. Huňáč. (938) — 32. 1664, 17. kv. Anna (Jiří Doležal, Kateřina), A. Vrňousová z Hrabíšť, K. Vilímová, A. Duňková, Jiří Huňáč, Bart. Krejčí, tito z Vlastiboře. (939) — 33. 1664, 1. č. Václav (V. Duňka, Kateřina), J. Vrňous, Jak. Havel, A. Doležalová. (943) — 34. 1664, 9. říj. Kateřina (Dan. Vlím, —), A. Doležalová, Mg. Duňková, J. Bouňovský. (991) — 35. 1665, 1. ún. Dorota (V. Marek, Kateřina), Mg. Čilová, A. Vrňousová, V. Dumek. (1032) — 36. 1665, 2. ún. Matěj (T. Huňáč, Rozina), J. Havel, Bart. Křížek, Mg. Blažková. (1033) — 37. 1665, 13. ún. Anna (V. Duštíra, Marie), D. Burešová, K. Vilímová, Bart. Křížek. (1039) — 38. 1665, 26. srp. Daniel (Jiří Šalanda, —), Dan. Doležal, V. Dumek, K. Marková. (1098) — 39. 1665, 24. list. Dorota (V. Vrňous, Kateřina), M. Duňková, A. Palánková, T. Číla. (1126) — 40. 1665, 26. list. Dorota (V. Dumek, Dorota), K. Smorádková, A. Vrňousová, Jak. Havel. (1127) — 41. 1665, 24. pros. Jan (Dan. Číla, Anna), Dan. Doležal, J. Duňka, Mg. Blažková. (1133) — 42. 1667, 7. ún. Václav (Jiří Číla, Kateřina), Mat. Duštíra, J. Dumka, Maxiana Duštírová. (1259) — 43. 1667, 25. ún. Magdalena (Dan. Vilím, Kateřina), Mna. Dumková, A. Vrňousová, J. Bursa. (1263) — 44. 1667, 22. bř. Eliáš (Jiří Doležal, Kateřina), J. Vrňous, Jiří Huňáč, Mg. Dumková. (1272) — 45. 1667, 14. dub. Magdalena (Jiří Smorádek, Kateřina), A. Doležalová, Mg. Duňková, V. Dumek. (1281) — 46. 1667, 1. č. Kateřina (V. Marek, Kateřina), K. Doležalová, A. Vrňousová, Jak. Havel. (1292) — 47. 1667, 30. č. Mikuláš (V. Duňka, —), Dan. Doležal, Jak. Havel, V. Duštíra, Mg. Burešová, A. Vrňousová. (1297) — 48. 1667, 23. zář. Michal (Jiří Derous, Kateřina), J. Krejčí, A. Křížková, Jiří Huňáč. (1316) — 49. 1667, 17. list. Mikuláš (Daniel, Anna), Mat. Duštíra, Dan. Vilím, Mna. Duštírová. (1336) — 50. 1668, 18. led. Matěj (Jiří Číla, Kateřina), Mat. Duštíra, J. Bursa, Mna. Duštírová. (1361) — 51. 1668, 12. bř. Anna (T.

Číla, Rozína), A. Vrňousová, K. Duštírová, V. Duštíra. (1370) — 52. 1668, 29. srp. Daniel (V. Jeník, Kateřina), Dan. Doležal, V. Dumek, Mg. Dumková. (1408) — Čísla 2, 3, 7, 10—17, 19—29, 31, 33—52 mají všechny kmotry z Vlastiboře.

Sňatky: Zenich z Vlastiboře. 1. 1659, 16. ún. V. Jeník — Kateřina J. Brúny ze Lhotky; sv. J. Bouňovský, Jiří Huňáč, oba z Vlastiboře. (1432) — 2. 1661, 7. ún. V. Duštíra — Mariana, dc. neb. Bart. Bouňovského z Vlastiboře; druž. Jiří Kopal z Jílového, sv. Jiří Huňáč z Vlastiboře, Jak. Havel z Jílového. (1462) — 3. 1661, 25. zář. J. Mikeš — Dcera neb. Bart. Bouňovského z Vlastiboře; sv. Jiří Kopal, Mna. Bouňovská. (1471) — 4. 1662, 5. ún. J. Duštíra — A., dc. Vaníčková z Helkovic; sv. J. Dumek z Vlastiboře, Mat. Petrův z Olešnice. (1486) — 5. 1664, 4. ún. T. Číla — Rozína, dc. J. Duňky z Vlastiboře; Mat. Plihal z Jílového, V. Dumka. (1509) — 6. 1665, 18. zář. Jiří Huňáč — Kateřina neb. Bart. Bystrého z Vlastiboře; sv. Jiří Kopal z Jílového, A. Kubátová z Vlastiboře. (1537) — 7. 1665, 14. list. Dan. Huňáč — Anna, dc. Poláčková z Plavů; sv. Jiří Kopal z Jílového, D. Poláčková ze Zásady. (1546) — 8. 1667, 24. říj. J. Vrňous — Anna, neb. J. Doležala z Vlastiboře; sv. Jiří Kopal, K. Doležalová z rychty jílovské. (1594) — 9. 1668, 8. led. O. Číla — Magdalena, dc. neb. Mat. Vrňouse z Hrabíšť; sv. V. Dumek, A. Doležalová z Vlastiboře. (1600) — Další nevěsty z Vlastiboře viz: Helkovice č. 1, Jílové č. 4, Roztoky č. 2.

Vohraženice. Sňatky: 1. 1658, 22. list. V. Hotama z Vohraženic — Mna., dc. Jiřího Urbánka z Hamrsk; sv. Mat. Krupka z Bohdalovic, J. Honšík ze Šumberku. (1426)

Vojtěšice. Sňatky: 1. 1664, 9. čc. Mat. Hájek z Vojtěšic — Kateřina, vdova Štěpánova z Olešnice; druž. Ad. Folšitz, tamtéž, Mg. Rydvalová z Olešnice. (1514)

Vysoké n. Jiz. Křty: 1. 1651, 1. říj. Kristián (V. Masín, Kristýna), Dan. Kašťák, Jak. Vodseďálek, Tob. Běloch, Mg. Mařatková. (73) — 2. 1659, 31. srp. Mariana (V. Hořavka, Mariana), Anna Mart. Petrušky, Mna. Pavlíková, O. Mařatka, všichni z Vysokého. (430) — 3. 1661, 30. čc. Magdalena (Jak. Honekh, Zuzana), D. Halánková, K. Petrušková, Mart. Kovář, všichni z Vysokého. (625) — 4. 1662, 8. č. Kateřina (J. Nefuka, Anna), Mna. Tobiášová, Mg. Nigrínová, Mik. Nečásek, vš. z Vysokého. (734) — 5. 1662, 1. list. Zuzana (P. Ďoubalík, Mariana), D. Nigrínová, K. Odsedálková, J. Nigrín, vš. z Vysokého. (763)

1. 1668, 6. ún. J. Kramář z Vysokého — Salomena Skrbková; sv. J. Nigrín. (1606)

Wahlkirchen. Sňatky: 1. 1664, 20. dub. Štěp. Stackhinger z Wahlkirchen, Marie Bittermanová z Haidu u Plzně; sv. Dan. Trdlo olešnický, V. Šourek držkovský. (1512).

Zákoutí. Křty: 1. 1651, 9. pros. Rozína (Dan. Grosman, Marie), V. Liška, J. Alger, A. Linková, B. Fischerová, A. Keilová z Popelnic. (95)

Zásada. Křty: 1. 1651, 22. led. Kateřina (Jak. Černý, Kateřina), T. Ha-

bermann, Pav. Tomeš, J. Jakubův, V. Rydl, J. Hoffmann, Mg. Roblová, K. Hýsková, A. Tomešová. (3) — 2. 1651, 13. ún. Daniel (Pav. Tomáš, Magdalena), Mar. Šrejma, V. Kopal, Nikodem Stejskal, J. Jakubův, K. Hýsková, Mna. Jeníková, Alž. Šrejmová. (10) — 3. 1651, 8. bř. Václav (Mar. Louma, Anna), Pav. Tomeš, Mar. Šrejma, Alž. Prousková, K. Hýsková. (17) — 4. 1651, 9. bř. Pavel (H. Prokop, Kateřina), V. Hnídek, J. Jakubův, Mat. Havel, Alž. Šrejmová, A. Hýsková. (18) — 5. 1651, 2. dub. Anna (V. Šourek, Alžběta), Mat. Hýsek, Pav. Tomeš, Mik. Šída, Mna. ze Zásady, Alž. Šrejmová, A. Machlovská. (30) — 6. 1651, 20. srp. Václav (V. Kopal, Kateřina), Mart. Šrejma, J. Jakubův, V. Turek, Mik. Šída, Alž. Šourková, Mg. Tomešová. (63) — 7. 1651, 5. říj. Jan (Jiří Komínek, Mariana), Mar. Šrejma, V. Hnídek, Mat. Havel, Mna. Šídová, A. Tomešová. (78) — 8. 1652, 14. bř. Kateřina (Jiří Komínek, Mariana), Jak. Černý, J. Jakubův, K. Košková (?), K. Lišková. (98) — 9. 1652, 16. bř. Jiří (P. Nesvadba, Dorota ze Zbytků), J. Marek ze Zásady, Hav. Prokop, Mat. Bartoň, K. Netiková, K. Šourková. (99) — 10. 1652, 22. zář. Jan (voják, Dorota), V. Prokop, Mg. Pavlová, Alž. Jeníková, K. Lišková. (115) — 11. 1653, 25. čc. Kateřina (Jakub Černý, Kateřina), V. Rýdl, Pav. Tomeš, K. Šourková, Alž. Zásadského (?), A. Tomešová, K. Rýdlová. (136) — 12. 1654, 14. dub. Dorota (Jak. Černý, Kateřina), Fabian Kratzman, V. Šourek, M. Schusterhanslová, K. Heblová. (160) — 13. 1654, 20. zář. Václav (J. Jakoubě, Mariana), J. Macháčka, V. Šourek, Mart. Šrejma, H. Bartoně žena Kateřina, Mat. Tomeše dc. Dorota. (167) — 14. 1654, 20. zář. Václav (Mik. Tomeš, Dorota), Jiřího Kubeše syn Václ., Bart. Beran, V. Kopal žena Kateřina, tito ze Zásady, Mna. Šourková (?) z Plavů, Mart. Kublase dc. Anna z Haratic. (169) — 15. 1654, 27. zář. Dorota (Mart. Hnídek, Mariana), V. Šourek, Mar. Šrejma, A. Macháčková. (171) — 16. 1654, 8. říj. Mariana (J. Beran, Anna), Marie Margreta, A. Nesvadbová, A. Kopalová, Mg. Zidová, K. Kubová, Alž. Šrejmová, Pav. Tomeš, J. Bareš. (176) — 17. 1654, 11. říj. Dorota (V. Jiříč, Dorota), D. Pirochová, A. Kopalová, Matěje Řihy žena, Jiřího Kubeše žena, J. Švec, V. Kubeš. (177) — 18. 1655, 3. led. Dorota (J. Marek, Mariana), A. Nesvadbová, P. Nesvadba. (183) — 19. 1655, 17. kv. Pavel (V. Prokop, Mariana), J. Šrejma, Mna. Jakouběová. (197) — 20. 1655, 24. pros. Jan (Jak. Marek, Dorota), Jiří Huňáč, K. Jana Doležala, Anna Mat. Kouřila. (204) — 21. 1655, 28. pros. Jiří (V. Kopal, Kateřina), V. Kubeš, Mg. Pavla Tomeše. (207) — 22. 1656, 19. bř. Jan (V. Maček, Dorota), Jak. Šída, Mna. Hnídková. (209) — 23. 1657, 3. ún. Matěj (J. Macháčka, Dorota), Mat. Havel, J. Nesvadba, Mg. Tomešová, Mna. Jakouběová. (240) — 24. 1657, 3. ún. Václav (Nikodém Stejskal, Anna), Jak. Stejskal, Pav. Tomeš, J. Beran, A. Lišková, D. Hnídková. (241) — 25. 1657, 3. ún. Kateřina (V. Šrejma, Anna), Mna. Berková, Mg. Rybářová, J. Švec. (242) — 26. 1657, 10. ún. Anna (Mart. Hnídek, Mariana), L. Macháčková, K. Černá, Pav. Šrejma, Jiří Rybář. (245) — 27. 1657, 26. list. Dorota (Jak. Šída, Kateřina), Mna. Rychtářová, Mg. Tomešová, A. Loumová, V. Kobeš, J. Beran. (261) —

28. 1657, 23. pros. Jan (Hav. Hnídek, Anna), Mat. Havel, Mat. Hýsek, V. Šrejma, K. Černá, A. Šrejmová. (262) — 29. 1658, 26. kv. Kateřina (H. Prokop, Kateřina), M. Hýsková, A. Jakuba Černého, Mart. Šrejma. (298) — 30. 1658, 1. čc. Jan (J. Šrejma, Magdalená), Bart. Havel, Mat. Liška, Pav. Tomeš, J. Beran, K. Hýsková, K. Jak. Černého manželka, L. Machačková. (307) — 31. 1658, 24. srp. Jiří (J. Krupka, Kateřina), V. Rydl z Olešnice, Alž. Šourková ze Zásady, Mik. Jesenský, J. Rydl haratický, Mg. Tomešová ze Zásady. (321) — 32. 1658, 12. říj. Václav (Mar. Louma, Anna), Bernard Majovský, kantor držkovský, J. Beran, J. Švec, Mg., žena Pav. Tomeše. K., žena Jak. Stejskala. (328) — 33. 1658, 1. list. Kateřina (J. Novotný, Dorota), Mart. Šrejma, Nikodém Bednář, K. Hýsková, Mg. Pavlová, K., manž. Jak. Černého. (333) — 34. 1658, 19. pros. Anna (J. Jakoubě, Mariana), A. Machačková, Mg. Tomešová, Mg. Rybářová, Mat. Havel, J. Machačka. (337) — 35. 1659, 12. led. Jan (Mik. Polák, Mariana), J. Beran, J. Švec, A. Nikodemová, Mg. Rybářová. (344) — 36. 1659, 15. ún. Matěj (Mart. Šrejma, Anna), Jiří Rybář, J. Nesvadba, Nikodem Stejskal, Mg. Tomešová, A. Havlíková. (364) — 37. 1659, 23. ún. Anna (Jak. Černý, Kateřina), Mat. Tomeš, Bart. Havel, D. Jan Marka, A. Kopalová. (368) — 38. 1659, 15. dub. Kateřina (J. Šída, Anna), Pav. Tomeš, Jak. Stejskal, A. Tomešová, A. Nikodýmová, Mg. Rybářová. (393) — 39. 1659, 10. srp. Pavel (Pav. Tomeš, Magdalená), J. Louma, Nikodem Bednář, A. Šrejmová, K. Krupková. (424) — 40. 1659, 18. srp. Václav (J. Machačka, Dorota), Bart. Havel, J. Jakoubě, J. Švec, Mg. Rybářová, D. Novotná. (428) — 41. 1659, 24. srp. Mariana (Jiří Komínek, Mariana), K. Prokopová, Mna. Mart. Hnídy, Bart. Kosman, Hav. Hnídek. (429) — 42. 1659, 14. zář. Mikuláš (V. Šourek, Alžběta), Dan. Jesenský, V. Šukal, Mat. Hýsek, A. Bednářová, Mg. Berková z Držkova, ostatní ze Zásady. (435) — 43. 1659, 9. říj. Anna (Jak. Stejskal, Kateřina), Mna. Hýsková, A. Šrejmová, A. Ševcová, Mg. Tomešová, Mat. Hýsek. (441) — 44. 1659, 28. pros. Daniel (Nikodem Bednář, Anna), J. Šourek, Pav. Tomeš, A. Ševcová, D. Novotného. (457) — 45. 1660, 26. č. Daniel (J. Beran, Anna), Pav. Tomeš, J. Bareš, Mna. Hýsková, Alž. Šrejmová, A. Marková. (504) — 46. 1660, 20. čc. Magdalená (Mik. Poláček, Mariana), Mg. Hýsková, K. Stejskalová, J. Krupka. (510) — 47. 1660, 31. čc. Magdalená (J. Novotný, Dorota), Mna. Hýsková, Mg. Tomešová, A. Šrejmová, Mat. Tomeš, J. Švec. (512) — 48. 1661, 11. led. Váciav (Dan. Šída, Anna), Bart. Havel, Pavel Tomeš, D. Novotná, K. Havlová. (558) — 49. 1661, 30. led. Kateřina (V. Hrabě, Mariana), Magd. Tomešová, K. Stejskalová, J. Louma. (566) — 50. 1661, 13. ún. Václav (Jiří Prokop, Dorota), Bart. Havel, J. Šourek, oba ze Zásady, A. Ševcová z Hamrska. (570) — 51. 1661, 13. ún. Kateřina (V. Hnída, Dorota), Dan. Šída, A. Nesvadbová, Mna. Šídová. (571) — 52. 1661, 24. ún. Salomena (J. Švec, Anna), Anna Tomešová, J. Krupka, Pavel Tomeš. (576) — 53. 1661, 6. dub. Kateřina (J. Jakoubě, Mariana), D. Šídová, Alž. Šourková, Mik. Polák, Bart. Kusmanů. (589) — 54. 1661, 2 kv. Matěj (J. Krupka, Kateřina), J. Šourek, J. Šrejma, Mg. Tomešová.

(594) — 55. 1661, 7. kv. Václav (Jiří Komínek, Mariana), J. Švec, J. Kopal, K. Stejskalová. (596) — 56. 1661, 28. kv. Mariana (Mar. Louma, Anna), Mg. Tomešová, A. Šídová, Pav. Šrejma. (604) — 57. 1661, 18. čc. Mariana (H. Hnídek, Anna), Mg. Lišková, Mg. Tomešová, D. Novotná, J. Švec, Jak. Marek. (620) — 58. 1661, 28. srp. Martin (Mart. Šrejma, Anna), Jak. Stejskal, Mat. Šrejma, Mg. Tomešová. (635) — 59. 1661, 28. srp. Jan (Pav. Koňák, Anna), J. Louma, J. Šourek, Mg. Lišková. (636) — 60. 1661, 17. zář. Jan (J. Pazdera, Magdalena), Mat. Šrejma, Pav. Tomeš, K. Krupková. (641) — 61. 1661, 11. pros. Daniel (V. Míček, Dorota), J. Louma, Mik. Polák, Mg. Lišková. (678) — 62. 1662, 26. ún. Kateřina (V. Šourek, Alžběta), D. Prousková, Gertruda Majovská, V. Prousek. všichni z Držkova. (708) — 63. 1662, 28. kv. Jan (Jak. Stejskal, Kateřina), K. Hýsková, J. Machačka, Mat. Šrejma. (728) — 64. 1662, 28. kv. Dorota (Jak. Marek, Dorota), K. Hýsková, Mna. Havlíková, J. Šída. (729) — 65. 1662, 8. č. Magdalena (Jak. Černý, Kateřina), Mg. Hýsková, D. Šrejmová, L. Macháčková, Pav. Šrejma, Mik. Poláček. (733) — 66. 1662, 27. list. Anna (J. Nsvadba, Kateřina), D. Šídová, Alž. Šrejmová, J. Machačka, J. Prokop. (771) — 67. 1662, 24. pros. Magdalena (V. Hrabě, Mariana), Mg. Lišková, K. Kusmanová, Mik. Poláček. (780) — 68. 1663, 13. kv. Jan (J. Marek, Dorota), Pav. Tomeš, J. Šída, M. Havla Hnídko. (826) — 69. 1663, 22. kv. Mariana (Pav. Tomeš, Magdalena), J. Švec, J. Louma, Pav. Šrejma, Mg. Lišková, Mg. Hýsková, Alž. Šrejmová. (830) — 70. 1663, 17. list. Helena (J. Krupka, Kateřina), Mna. Kopalová, Alž. Šourková, J. Šída. (879) — 71. 1663, 24. list. Kateřina (Jiří Prousek, Kateřina), Mg. Tomešová, Mg. Rybářová, J. Šída. (883) — 72. 1663, 20. pros. Matěj (Jak. Marek, Dorota), Pav. Šrejma, Jak. Liška, Mg. Tomešová. (891) — 73. 1663, 23. pros. Jan (Dan. Šída, Anna), J. Louma, Pav. Tůma, Alž. Šrejmová. (892) — 74. 1664, 1.—4. led. Daniel (J. Šída, Anna), Jak. Liška, Mat. Šrejma, Mg. Lišková. (895) — 7. 1664, 10. led. Kateřina (J. Machačka, Mariana), A. Tomešová, K. Krupková, Pav. Šrejma. (897) — 76. 1664, 6. ún. Kateřina (Mat. Havel, Dorota), Mg. Hýsková, Mg. Tomešová, J. Šída. (909) — 77. 1664, 10. bř. Jan (J. Holub, Mariana), Mart. Šrejma, J. Šourek, K. Krupková. (920) — 78. 1664, 22. bř. Anna (Pav. Koňák, Anna), Mg. Hýsková, D. Kubáčková, Jiří Prousek. (924) — 79. 1664, 6. č. Rozína (V. Šourek, Alžběta), D. Krupková a V. Šourek z Plavů, Mg. Tomešová ze Zásady. (945) — 80. 1664, 8. čc. Václav (J. Havelka, Magdalena), V. Prokop, J. Nsvadba, L. Macháčková. (957) — 81. 1664, 10. čc. Anna (J. Beran, Anna), M. Kopalová, Mg. Tomešová, J. Louma. (960) — 82. 1664, 10. čc. Anna (J. Pazdera, Magdalena), A. Tomešová, D. Adamičková, Mat. Šrejma. (961) — 83. 1664, 14. srp. Václav (Pav. Hnída, Anna), J. Šrejma, J. Švec, D. Novotná. (978) — 84. 1664, 16. říj. Kateřina (V. Míček, Dorota), A. Jůnová, Alina Marešová, J. Louma. (995) — 85. 1664, 9. list. Jan (Daniel Šrejma, Magdalena), J. Šourek, J. Šída, K. Hýsková. (1002) — 86. 1665, 28. led. Anna (Mik. Polák, Mariana), Mna. Hošková, Roz. Havlová, J. Šída. (1028) — 87. 1665, 29. led. Anna (J. Havel ze Zbytků, Dorota), A. Ševčí-

ková, Pav. Švec, Mg. Ševcová, ti kmotři z Hamrska. (1029) — 88. 1665, 2. ún. Jan (J. Nesvadba ze Zbytků, Kateřina), Mat. Šrejma, H. Prokop, D. Kusmanová. (1034) — 89. 1665, 11. bř. Jan (V. Hrabě, Marie), Dan. Pazdera, Pav. Šrejma, Mna. Kopalová. (1052) — 90. 1665, 19. kv. Helena (Jiří Prousek, Kateřina), A. Tomešová, K. Krupková, V. Šourek. (1070) — 91. 1665, 8. zář. Anna (V. Hnídek, Dorota), V. Kubeš, D. Novotná, A. Pazdernická. (1101) — 92. 1665, 16. zář. Václav (Bart. Havel, Rozína), J. Louma, J. Machačka, Mg. Hýsková. (1103) — 93. 1666, 14. led. Anna (Jiří Komínek, Mariana), A. Jůnová, D. Havlová, Mat. Šrejma. (1145) — 94. 1666, 23. ún. Jiří (Jak. Jeník, Dorota), J. Leumb, Jak. Liška, Bart. Kusman, Mna. Kopalová. (1159) — 95. 1666, 26. ún. (J. Machačka, Mariana), J. Hýsek, Mat. Šrejma, K. Stejskalová. (1161) — 96. 1666, 22. dub. Daniel (J. Holub, Mariana), Jak. Liška, Mat. Šrejma, Mna. Machačková. (1178) — 97. 1666, 11. kv. Pavel (J. Novotný, Dorota), Dan. Jůna, J. Šída, A. Hnídková, Mg. Tomešová. (1184) — 98. 1666, 20. čc. Jan (J. Havelka, Magdalena), Jiří Šourek, Mat. Šrejma, Mg. Pazderníková. (1201) — 99. 1666, 20. srp. Jan (Mat. Kusman, Dorota), V. Prokop, Jak. Marek, A. Tomešová. (1209) — 100. 1666, 5. zář. Mariana (Jak. Černý, Kateřina), K. Žůrcina, Mg. Hýsková, Jiří Prousek. (1211) — 101. 1666, 6. říj. Jiří (J. Šída, Anna), Mat. Šrejma, Jak. Liška, Mg. Jůnová. (1216) — 102. 1666, 21. list. Václav (J. Nesvadba, Kateřina), V. Prokop, Mna. Hnídková, Mik. Poláček. (1231) — 103. 1666, 3. pros. Magdalena (Mat. Šrejma, Kateřina), A. Pazderková, Mg. Rybářová, Mik. Polák. (1235) — 104. 1666, 5. pros. Kašpar (J. Krupka, Kateřina), J. Šrejma, J. Dubský, Mg. Jůnová. (1236) — 105. 1667, 7. led. Rozína (J. Šrejma, Mariana), D. Novotná, Mna. Hnídková, Mg. Hýsková, Bart. Havel, Mat. Hýsek. (1246) — 106. 1667, 7. ún. Jan (J. Prokop, Dorota), Jiří Šourek, V. Nesvadba, Mg. Rybářová. (1257) — 107. 1667, 9. ún. Jan (Bart. Havel, Rozína), V. Prokop, Mat. Šrejma, Alž. Šourková. (1260) — 108. 1667, 22. bř. Daniel (Dan. Šída, Anna), Pav. Tomeš, Mik. Beran, Mg. Jůnová. (1271) — 109. 1667, 18. dub. Dorota (J. Beran, Anna), A. Barešová, Mg. Jůnová, J. Louma. (1282) — 110. 1667, 20. dub. Dorota (J. Pazdera, Magdalena), Mg. Jůnová, K. Hnídková, J. Krupka. (1283) — 111. 1667, 1. kv. Václav (V. Kubeš, Mariana), Dan. Jůna, J. Marek Mg. Hýsková, D. Barešová. (1284) — 112. 1667, 9. kv. Jan (J. Louma, Mariana), Mat. Kubáček, Mik. Beran, Mg. Jůnová. (1285) — 113. 1667, 7. srp. Jan (Jiří Rybář, Magdalena), V. Šourek, Mat. Šrejma, D. Novotná. (1306) — 114. 1667, 15. srp. Jan (Jak. Liška, Dorota), Mat. Kodejš, J. Krupka, Mg. Jůnová. (1310) — 115. 1667, 16. říj. Anna (J. Kusman, Mariana), uroz. paní A. Alž. z Rodovic, Pav. Bouňovský, Mg. Hýsková. (1326) — 116. 1667, 8. list. Mikuláš blíženec (V. Míček, Dorota), Mna. Hnídková, Mna. Kubešová, J. Beran. (1332) — 118. 1667, 4. pros. Dorota (Daniel Šrejma, Magdalena), Mg. Kopalová, Mg. Jůnová, J. Krupka. (1340) — 119. 1667, 27. pros. Dorota (Mik. Poláček, Mariana), Mg. Lišková, Mna. Hnídková, J. Machačka. (1350) — 120. 1668, 16. led. Matěj (V. Šourek, Alžběta), V. Šukal z Plavů, D. Krupková z Plavů,

V. Rydl z Haratic, D. Novotná ze Zásady. (1359) — 121. 1668, 14. dub. Jan (V. Nesvadba ze Zbytků, Anna), Dan. Jůna, A. Prokopová, J. Louma. (1375) — 122. 1668, 14. č. Václav (J. Šrejma, Mariana), Jiří Polák, J. Machačka, K. Krupková. (1388) — 123. 1668, 26. čc. Jakub (J. Machačka, Mariana), Dan. Jůna, V. Šourek, Mariana Jakouběová. (1400) — Číslo 13, 15, 18, 29, 30, 32—41, 43—61, 63—86, 88—105, 114. 116, 119, 121—123 mau kmotry ze Zásady.

S ň a t k y. Zenich je ze Zásady. 1. 1661, 8. říj. J. Nesvadba — Kateřina, dc. V. Prokopa ze Zásady; sv. J. Beran. (1475) — 2. 1661, 19. list. Mat. Kusman — D. Blažková z Bratříkova; sv. J. Beran, Mart. Louma ze Zásady. (1482) — 3. 1662, 26. list. Jiří Havelka — Magdalena, dc. Jiř. Uhlíře ze Zásady; sv. Jiří Kopal z Jílového, J. Duštira tamtéž. — 4. 1664, 13. led. Bart. Havel — Rozína, dc. Št. Michala z Jílového; sv. J. Beran, Pav. Tomeš, oba ze Zásady. (1506) — 5. 1664, 20. led. J. Prokop ze Zbytků — D. Šídová ze Zásady; sv. Mat. Tomeš a V. Šourek ze Zásady, V. Krupka z Hamrska. (1507) — 6. 1664, 27. led. Dan. Šrejma — Magdalena, dc. neb. Bart. Lišky ze Zásady; sv. J. Beran, V. Šída ze Zásady. (1508) — 7. 1665, 15. list. J. Šrejma — Mariana Hoštičina ze Zásady; sv. J. Beran. A. Hnídková ze Zásady. (1547) — 8. 1665, 22. list. J. Šourek — Dorota, dc. Mat. Krupky z Bohdalovic; sv. J. Krupka ze Zásady, Dorota, manž. Pav. Krupky z Plavů. (1549) — 9. 1666, 12. zář. Jan, s. neb. Marka Loumy — Mariana, dc. V. Kopala ze Zásady; sv. J. Beran, A. Šídová, oba ze Zásady. (1562) 10. 1666, 19. zář. Jak. Liška — Dorota, dc. neb. Jak. Adamičky z Loužnice; sv. J. Beran ze Zásady, Mariana V. Ševce z Loužnice. (1563) — 11. 1666, 10. list. Mat. Šrejma — Kateřina, dc. vdovy Žurkovy z Plavů; sv. J. Beran, K. Otavová z Plavů. (1568) — 12. 1667, 15. kv. V. Nesvadba ze Zbytků — Anna, dc. Pazder (?) ze Zásady; sv. J. Krupka, Magdalena, žena J. Pazder, všichni ze Zásady. (1586) — 13. 1667, 17. říj. Pav. Jůna — Ludmila, dc. neb. Mat. Hanybala z Jílového; sv. Mik. Beran ze Zásady, Dorota Hanybalová z Jílového. (1593) — Další nevěsty ze Zásady viz: Držkov č. 3, 10, Hamrska č. 3, Jesený č. 10, Loužnice č. 1, Škodějov č. 1.

Místo neznámé. K ř t y: 1. 1652, 13. kv. Mariana (—, —), (101) — 2. 1652, — pros. Justýna (Jiří Schmid, Marie), E. Bergman, J. Hrbek, M. Onsorgová, B. Müllerová, Just. Schwarzová. (124) (Kmotři jsou tuším z Alšovic. — 3. 1668, 1. č. Alyna (otec ztracený, Gottfried Schickentanz z tělesné setniny badenského pluku, Dorota Janšová), A. Beldová, D. Blažková z Navarova, J. Karig svrchu označ. pluku. (1387)